

Udskriftsdato: 19. januar 2023

2020/1 LSF 185 (Gældende)

Forslag til Lov om ændring af udlændingeloven og lov om Danmarks tiltrædelse af Schengenkonventionen (Gennemførelse af forordning om oprettelse af et europæisk system vedrørende rejseinformation og rejsetilladelse (ETIAS), forordninger om oprettelse af et ind- og udrejsesystem (EES) samt forordninger om oprettelse, drift og brug af Schengeninformationssystemet (SIS) på områderne for henholdsvis ind- og udrejsekontrol samt politisamarbejde og strafferetligt samarbejde og om brug af SIS i forbindelse med tilbagesendelse af tredjelandstatsborgere med ulovligt ophold m.v.)

Ministerium: Udlændinge- og Integrationsministeriet

Journalnummer: Udlændinge- og Integrationsmin., j.nr. 2020-9295

Forslag

til

Lov om ændring af udlændingeloven og lov om Danmarks tiltrædelse af Schengenkonventionen

(Gennemførelse af forordning om oprettelse af et europæisk system vedrørende rejseinformation og rejsetilladelse (ETIAS), forordninger om oprettelse af et ind- og udrejsesystem (EES) samt forordninger om oprettelse, drift og brug af Schengeninformationssystemet (SIS) på områderne for henholdsvis ind- og udrejsekontrol samt politisamarbejde og strafferetligt samarbejde og om brug af SIS i forbindelse med tilbagesendelse af tredjelandstatsborgere med ulovligt ophold m.v.)

§ 1

I udlændingeloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1513 af 22. oktober 2020, som ændret senest ved lov nr. 131 af 30. januar 2021, foretages følgende ændringer:

1. Overalt i loven ændres »SIS II« til: »SIS«, og »SIS II-forordningen« ændres til: »SIS-forordningen«.
2. I § 2, stk. 2, 2. pkt., ændres »før indrejsen, medmindre de pågældende er fritaget for visum, jf. § 39, stk. 2« til: »eller have opnået rejsetilladelse før indrejsen, medmindre de pågældende er fritaget for visum eller rejsetilladelse, jf. § 39, stk. 2, og ETIAS-forordningen«.
3. I § 2 a, stk. 2, 2. pkt., udgår: »§ 10, stk. 2, nr. 4«, og »§ 19, stk. 4 og 5« ændres til: »§ 19, stk. 5«, og »§§ 58 f-58 h« ændres til: »§ 58 f«.
4. I § 2 a, stk. 2, indsættes som 3. pkt.: »Cypern og Kroatien anses endvidere ikke for Schengenlande i forhold til § 10, stk. 2, nr. 4, § 19, stk. 4, § 58 g og § 58 h.«
5. § 2 a, stk. 8, affattes således:
»Stk. 8. Ved SIS-forordningen forstås i denne lov forordningen om oprettelse, drift og brug af Schengeninformationssystemet (SIS) på området ind- og udrejsekontrol med senere ændringer.«
6. I § 2 a indsættes efter stk. 8 som nyt stykke:
»Stk. 9. Ved SIS-tilbagesendelsesforordningen forstås i denne lov forordningen om brug af Schengeninformationssystemet i forbindelse med tilbagesendelse af tredjelandstatsborgere med ulovligt ophold med senere ændringer.«
Stk. 9 bliver herefter stk. 10.
7. § 2 a, stk. 9, der bliver stk. 10, affattes således:
»Stk. 10. Ved SIS forstås i denne lov Schengeninformationssystemet.«
8. I § 2 a indsættes som stk. 11:
»Stk. 11. Bestemmelserne i Europa-Parlamentets og Rådets forordning om oprettelse af et ind- og udrejsesystem til registrering af ind- og udrejseoplysninger og oplysninger om nægtelse af indrejse vedrørende tredjelandstatsborgere, der passerer Den Europæiske Unions medlemsstaters ydre grænser og om fastlæggelse af betingelserne for adgang til ind- og udrejsesystemet til retshåndhævelsesformål (EES-forordningen) med senere ændringer gælder her i landet.«

9. I § 2 a indsættes som *stk. 12*:

»*Stk. 12.* Bestemmelserne i Europa-Parlamentets og Rådets forordning om oprettelse af et europæisk system vedrørende rejseinformation og rejsetilladelse (ETIAS-forordningen) med senere ændringer gælder her i landet.«

10. I § 3, *stk. 1, 1. pkt.*, indsættes efter »fritaget for visum«: », og som har opnået rejsetilladelse eller er fritaget herfor i medfør af ETIAS-forordningen«.

11. I § 3, *stk. 2*, indsættes som 2. og 3. *pkt.*:

»Uanset 1. *pkt.* må en udlænding, som har ret til ophold her i landet som følge af en bilateral visumfritagelsesaftale, og som forud for indrejsen i Danmark allerede har opholdt sig i op til 90 dage inden for en periode på 180 dage i et andet Schengenland, alene opholde sig her i landet og skal udrejse til et land, der ikke er tilsluttet Schengenkonventionen. 1. *pkt.* finder ikke anvendelse for udlændinge, der forud for indrejsen i Danmark allerede har opholdt sig i et andet Schengenland ud over 90 dage inden for en periode på 180 dage i medfør af en bilateral visumfritagelsesaftale.«

12. Efter § 3 a indsættes:

»§ 3 b. Rejsetilladelse udstedes i medfør af ETIAS-forordningens bestemmelser herom.«

13. Efter § 4 e indsættes:

»§ 4 f. Der oprettes en national ETIAS-enhed i Udlændingestyrelsen.

Stk. 2. Den nationale ETIAS-enhed træffer afgørelser om udstedelse af, afslag på, annullering af eller inddragelse af rejsetilladelse efter ETIAS-forordningens bestemmelser herom.

Stk. 3. En afgørelse om afslag på, annullering af eller inddragelse af en rejsetilladelse meddeles ansøgeren ved anvendelse af en af Europa-Kommissionen vedtaget standardformular.

Stk. 4. Udlændinge- og integrationsministeren kan fastsætte regler om, at forvaltningslovens kapitel 6, 7 og 8 b ikke skal finde anvendelse for afgørelser truffet i medfør af *stk. 3*.«

14. I § 19, *stk. 4*, ændres »Schengenkonventionens artikel 25« til: »SIS-forordningens regler herom«.

15. I § 27 b, *stk. 3*, ændres »Schengenkonventionens artikel 25, *stk. 2*,« til: »SIS-forordningens artikel 30 eller SIS-tilbageendelsesforordningens artikel 12«.

16. I § 28, *stk. 1, nr. 2*, indsættes efter »visum«: », registrering i ind- og udrejsesystemet«.

17. I § 28, *stk. 1, nr. 2*, indsættes efter »visum«: », rejsetilladelse«.

18. I § 39, *stk. 2*, indsættes før 1. *pkt.* som nyt punktum:

»En udlænding, der er fritaget for visum, skal ved indrejse og ophold her i landet være i besiddelse af en gyldig rejsetilladelse, medmindre den pågældende er fritaget herfor i medfør af ETIAS-forordningen.«

19. I *overskriften* til kapitel 8 a indsættes efter »VIS-forordningen«: », EES-forordningen«.

20. I *overskriften* til kapitel 8 a indsættes efter »VIS-forordningen«: », ETIAS-forordningen«.

21. I § 58 d, *stk. 1, 1. pkt.*, indsættes efter »visumkodeksen,«: »EES-forordningen,«.

22. I § 58 d, *stk. 1, 1. pkt.*, indsættes efter »visumkodeksen,«: »ETIAS-forordningen,«.

23. I § 58 g indsættes som *stk. 3*:

»Stk. 3. Udlændingemyndighederne indberetter i henhold til SIS-tilbagesendelsesforordningen en udlænding, der ikke er statsborger i et Schengenland eller et land, der er tilsluttet Den Europæiske Union, til SIS, hvis udlændingen er genstand for en afgørelse om tilbagesendelse.«

24. I § 58 h, stk. 1, ændres »Udlændingestyrelsen og Styrelsen for International rekruttering og Integration« til: »Udlændingemyndighederne«, og »Schengenkonventionens artikel 25« ændres til: »SIS-forordningens og SIS-tilbagesendelsesforordningens bestemmelser herom«.

25. I § 58 h, stk. 2, ændres »Udlændingestyrelsen eller Styrelsen for International rekruttering og Integration« til: »udlændingemyndighederne«, og »som uønsket i SIS II, sletter Rigspolitichefen den pågældende i SIS II« ændres til: »i SIS, slettes den pågældende i SIS«.

26. I § 59, stk. 1, nr. 2, 1. pkt., indsættes efter »skaffer sig visum,«: »rejsetilladelse,«.

27. I § 59 a, stk. 1, indsættes efter »rejselegitimation og«: »rejsetilladelse eller«.

§ 2

I lov nr. 418 af 10. juni 1997 om Danmarks tiltrædelse af Schengenkonventionen, som ændret ved lov nr. 227 af 2. april 2003, lov nr. 448 af 9. juni 2004 og lov nr. 521 af 6. juni 2007, foretages følgende ændringer:

1. § 2, stk. 1, affattes således:

»Bestemmelserne i forordningerne (EU) nr. 2018/1861 og (EU) nr. 2018/1862 om oprettelse, drift og brug af Schengeninformationssystemet (SIS) på områderne for henholdsvis ind- og udrejsekontrol samt politisamarbejde og strafferetligt samarbejde samt forordningen (EU) nr. 2018/1860 om brug af Schengeninformationssystemet i forbindelse med tilbagesendelse af tredjelandstatsborgere med ulovligt ophold med senere ændringer gælder her i landet.«

2. I § 2, stk. 2, ændres »Rigspolitichefen« til: »Rigspolitiet«, »den centrale myndighed« ændres til: »N. SIS-kontoret«, og »rådsafgørelsens og forordningens artikel 7, stk. 1.« ændres til: »artikel 7, stk. 1, i forordningerne (EU) nr. 2018/1861 og (EU) nr. 2018/1862 om oprettelse, drift og brug af Schengeninformationssystemet (SIS) på områderne for henholdsvis ind- og udrejsekontrol samt politisamarbejde og strafferetligt samarbejde mv. samt artikel 19 i forordning (EU) nr. 2018/1860 om brug af SIS i forbindelse med tilbagesendelse af tredjelandstatsborgere med ulovligt ophold, jf. artikel 7, stk. 1, i forordningen om oprettelse, drift og brug af SIS på området ind- og udrejsekontrol mv.«

3. I § 2, stk. 3, ændres »rådsafgørelsens artikel 60, stk. 1, og forordningens artikel 44, stk. 1« til: »artikel 55 i forordningen (EU) nr. 2018/1861 om oprettelse, drift og brug af Schengeninformationssystemet (SIS) på området ind- og udrejsekontrol, artikel 69 i forordningen (EU) nr. 2018/1862 om oprettelse, drift og brug af SIS på området politisamarbejde og strafferetligt samarbejde, artikel 19 i forordningen (EU) nr. 2018/1860 om brug af SIS i forbindelse med tilbagesendelse af tredjelandstatsborgere med ulovligt ophold, jf. artikel 55 i forordningen om oprettelse, drift og brug af SIS på området ind- og udrejsekontrol«.

§ 3

Stk. 1. § 1, nr. 3 og 4, træder i kraft den 1. maj 2021.

Stk. 2. Udlændinge- og integrationsministeren fastsætter tidspunktet for ikrafttrædelse af § 1, nr. 1, 2 og 5-27, og § 2. Ministeren kan herunder fastsætte, at bestemmelserne træder i kraft på forskellige tidspunkter.

§ 4

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, men kan ved kongelig anordning helt eller delvis sættes i kraft for Færøerne og Grønland med de ændringer, som de henholdsvis færøske og grønlandske forhold tilsiger.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

1. Indledning
2. Baggrund
 - 2.1. ETIAS-forordningen
 - 2.2. EES-forordningen
 - 2.3. SIS-forordningerne
 - 2.4. Danmarks stilling
 - 2.5. Gennemførelse af forordningerne
 - 2.6. Danmarks retsstilling i forhold til bestemmelser i ETIAS vedrørende Europol
3. Lovforslagets hovedpunkter
 - 3.1. ETIAS
 - 3.1.1 Gældende ret
.
 - 3.1.2 ETIAS- forordningen
.
 - 3.1.3 Udlændinge- og Integrationsministeriets overvejelser om ETIAS rejsetilladelse og den foreslåede ordning
.
 - 3.2. Ind- og udrejsesystemet (EES)
 - 3.2.1 Gældende ret
.
 - 3.2.2 EES-forordningen
.
 - 3.2.3 Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 2017/2225 af 30. november 2017 om ændring af forordning (EU) 2016/399, for så vidt angår brugen af ind- og udrejsesystemet
.
 - 3.2.4 Udlændinge- og Integrationsministeriets overvejelser om ind- og udrejsesystemet og den foreslåede ordning
.

3.3. Schengeninformationssystemet (SIS)

3.3.1 Gældende ret

.

3.3.2 SIS-forordningerne

.

3.3.3 Udlændinge- og Integrationsministeriets samt Justitsministeriets overvejelser om SIS og den foreslåede ordning

.

4. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige
5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet mv.
6. Administrative konsekvenser for borgerne
7. Klima- og miljømæssige konsekvenser
8. Forholdet til EU-retten
9. Hørte myndigheder og organisationer mv.:
10. Sammenfattende skema

1. Indledning

Danmark har siden den 25. marts 2001 deltaget i det praktiske Schengensamarbejde, hvis formål er at skabe et fælles område uden indre grænser. Udgangspunktet for Schengensamarbejdet er en ophævelse af personkontrollen ved de fælles indre grænser inden for Schengenområdet suppleret med fælles regler for passage af Schengenområdets ydre grænser og ens visumregler for tredjelandstatsborgere.

Europa-Parlamentet og Rådet har de seneste år vedtaget en række forordninger af væsentlig betydning for Schengensamarbejdet og grænsekontrollen. Forordningerne understøtter desuden bekæmpelsen af grænseoverskridende kriminalitet i EU.

Lovforslaget gennemfører de nødvendige ændringer i udlændingeloven og lov om Danmarks tiltrædelse af Schengenkonventionen som følge af følgende forordninger vedtaget af Rådet og Europa-Parlamentet:

- Forordning (EU) 2018/1240 om oprettelse af et europæisk system vedrørende rejseinformation og rejsetilladelse og om ændring af forordning (EU) nr. 1077/2011, (EU) nr. 515/2014, (EU) nr. 2016/399, (EU) nr. 2016/1624 og (EU) nr. 2017/2226 (ETIAS-forordningen),
- Forordning (EU) 2017/2225 af 30. november 2017 om ændring af forordning (EU) 2016/399 (Schengengrænsekodeks), for så vidt angår brugen af ind- og udrejsesystemet,
- Forordning (EU) 2017/2226 om oprettelse af et ind- og udrejsesystem til registrering af ind- og udrejseoplysninger og oplysninger om nægtelse af indrejse vedrørende tredjelandstatsborgere, der passerer medlemsstaternes ydre grænser, om fastlæggelse af betingelserne for adgang til ind- og

- udrejsesystemet til retshåndhævelsesformål og om ændring af konventionen om gennemførelse af Schengenaf-talen og forordning (EF) nr. 767/2008 og (EU) nr. 1077/2011 (EES-forordningen) og
- Forordningerne (EU) 2018/1860 om brug af Schengeninformationssystemet i forbindelse med tilbage-sendelse af tredjelandsstatsborgere med ulovligt ophold, (EU) 2018/1861 om oprettelse, drift og brug af Schengeninformationssystemet (SIS) på området ind- og udrejsekontrol, om ændring af konventi-onen om gennemførelse af Schengenaf-talen og om ændring og ophævelse af forordning (EF) nr. 1987/2006, og (EU) 2018/1862 om oprettelse, drift og brug af Schengeninformationssystemet (SIS) på området politisamarbejde og strafferetligt samarbejde, om ændring og ophævelse af Rådets afgørelse 2007/533/RIA og om ophævelse af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1986/2006 og Kommissionens afgørelse 2010/261/EU (SIS-forordningerne).

Lovforslaget indeholder endvidere en konsekvensændring som følge af Bulgariens og Rumæniens fulde deltagelse i SIS.

De dele af lovforslaget, der vedrører SIS, henhører under Justitsministeriets ressortområde, men det samlede lovforslag fremsættes af udlændinge- og integrationsministeren.

2. Baggrund

2.1. ETIAS-forordningen

Europa-Parlamentet og Rådet vedtog den 12. september 2018 forordning (EU) 2018/1240 om oprettel-se af et europæisk system vedrørende rejseinformation og rejsetilladelse (ETIAS) og om ændring af forordning (EU) nr. 1077/2011, (EU) nr. 515/2014, (EU) nr. 2016/399, (EU) nr. 2016/1624 og (EU) nr. 2017/2226 (ETIAS-forordningen). ETIAS står for European Travel Information and Authorisation System.

Med henblik på at sikre et højt sikkerhedsniveau i Schengenområdet, forhindre ulovlig indvandring, beskytte folkesundheden og mindske forsinkelser ved grænserne ved at identificere personer, som kan udgøre en risiko, inden de rejser til Schengenområdet, opretter ETIAS-forordningen et europæisk system vedrørende rejseinformation og rejsetilladelse for tredjelandsstatsborgere, der er fritaget for kravet om at være i besiddelse af visum, når de passerer de ydre grænser. ETIAS skal anvendes til at vurdere, hvorvidt tredjelandsstatsborgere, der ikke behøver visum, opfylder betingelserne for at indrejse i Schengenområ-det, allerede inden de ankommer til Schengenområdets ydre grænser. En gyldig rejsetilladelse er dog ikke en garanti for, at indehaveren kan indrejse i Schengenområdet.

Europa-Kommissionen (EU-Kommissionen) fremsatte i januar 2019 to forslag til forordninger med ændringer af ETIAS-forordningen og en række andre forordninger på Schengenområdet. Forslagene har til formål at fastlægge de tekniske ændringer, der er nødvendige for at oprette ETIAS-systemet fuldt ud. Forhandlingerne om de to forslag, der under forhandlingerne i Rådet blev opdelt, således at der på nuværende tidspunkt er tre forslag, er endnu ikke afsluttet i EU.

2.2. EES-forordningen

Europa-Parlamentet og Rådet vedtog den 30. november 2017 forordning (EU) nr. 2017/2226 om op-rettelse af et ind- og udrejse-system til registrering af ind- og udrejseoplysninger og oplysninger om nægtelse af indrejse vedrørende tredjelandsstatsborgere, der passerer medlemsstaternes ydre grænser, om fastlæggelse af betingelserne for adgang til ind- og udrejse-systemet til retshåndhævelsesformål og om ændring af konventionen om gennemførelse af Schengenaf-talen og forordning (EF) nr. 767/2008 og (EU) nr. 1077/2011(EES-forordningen). EES står for Entry/Exit System.

Med henblik på at forbedre kvaliteten og effektiviteten af grænsekontrollen, og for at kontrollere overholdelsen af bestemmelserne om det tilladte ophold på medlemsstaternes område, bidrage til identifikation af tredjelandstatsborgere, bekæmpe identitetssvig og misbrug af rejsedokumenter og bidrage til forebyggelse, afsløring og efterforskning af terrorhandlinger og andre alvorlige strafbare handlinger, opretter EES-forordningen et ind- og udrejsesystem, som erstatter stempeling af rejsedokumenter ved ind- og udrejse for tredjelandstatsborgere, der har tilladelse til et kortvarigt ophold med elektronisk registrering af ind- og udrejse direkte i ind- og udrejsesystemet.

Ind- og udrejsesystemet vil sikre præcis, hurtig og pålidelig information til grænsekontrollen om ind- og udrejser og periode for lovligt ophold som afløsning for oplysninger fra passtempler og levere oplysninger om tredjelandstatsborgeres tidligere ind- og udrejser, herunder også for mistænkte personer under efterforskning, og levere præcise oplysninger om personer, der har overskredet deres lovlige opholdsperiode. Ind- og udrejsesystemet vil herudover styrke identifikationen af ulovlige indvandrere, der antræffes inden for Schengenområdet ved brug af biometriske oplysninger, understøtte identificering af terrorister, kriminelle, mistænkte og ofre og skabe mulighed for indførelse af automatiserede grænsekontroller for tredjelandstatsborgere. Ind- og udrejsesystemet vil endvidere sikre, at grænsevagterne har opdateret information om afslag på indrejse, og at rejsende kan få opdaterede oplysninger om længden af deres lovlige opholdsperiode.

Indførelsen af et ind- og udrejsesystem betyder, at det er nødvendigt at tilpasse procedureerne for kontrol af personer, der passerer de ydre grænser. Til det formål vedtog Europa-Parlamentet og Rådet tillige forordning (EU) nr. 2017/2225 af 30. november 2017 om ændring af forordning (EU) nr. 2016/399 af 9. marts 2016 om en EU-kodeks for personers grænsepassage (Schengengrænsekodeks) for så vidt angår brugen af ind- og udrejsesystemet.

2.3. SIS-forordningerne

Europa-Parlamentet og Rådet vedtog den 28. november 2018 forordningerne (EU) 2018/1860 om brug af Schengeninformationssystemet i forbindelse med tilbagesendelse af tredjelandstatsborgere med ulovligt ophold (SIS-tilbagesendelsesforordningen), (EU) 2018/1861 om oprettelse, drift og brug af Schengeninformationssystemet (SIS) på området ind- og udrejsekontrol, om ændring af konventionen om gennemførelse af Schengenaførelsen og om ændring og ophævelse af forordning (EF) nr. 1987/2006 (SIS-grænseforvaltningsforordningen), og (EU) 2018/1862 oprettelse, drift og brug af Schengeninformationssystemet (SIS) på området politisamarbejde og strafferetligt samarbejde, om ændring og ophævelse af Rådets afgørelse 2007/533/RIA og om ophævelse af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1986/2006 og Kommissionens afgørelse 2010/261/EU (SIS-retshåndhævelsesforordningen).

Schengeninformationssystemet (SIS) er et fælles informationssystem, der er oprettet som led i Schengensamarbejdet. SIS giver immigrations-, politi-, told- og retsmyndigheder i EU og de associerede Schengenlande adgang til elektronisk at indlæse og søge i oplysninger om indberetninger om personer og genstande.

SIS-forordningerne har til formål at effektivisere og udvide brugen af SIS og dermed forbedre mulighederne for at imødegå sikkerheds- og migrationsudfordringer i EU.

Med forordningerne tilføjes flere nye typer af indberetninger, der skal kunne indføres i SIS. Det drejer sig bl.a. om indberetninger om tilbagesendelsesafgørelser, forebyggende indberetninger om børn, der er i fare for at blive bortført af en forælder, samt indberetninger om ukendte gerningsmænd, hvis fuldstændige eller ufuldstændige sæt af fingeraftryk eller håndfladeaftryk er blevet fundet under efterforskning på et gerningssted for en alvorlig forbrydelse. Det gøres endvidere obligatorisk at indberette indrejseforbud i SIS, og der åbnes for, at flere typer af data kan indføres i SIS, herunder håndfladeaftryk, ansigtsbilleder

og, for så vidt angår SIS-retshåndhævelsesforordningen, også DNA-profiler. Endelig får flere myndigheder adgang til SIS.

2.4. Danmarks stilling

ETIAS-forordningen og EES-forordningen er vedtaget med hjemmel i Traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF), særlig artikel 77, stk. 2, litra b og d, og artikel 87, stk. 2, litra a.

SIS-grænseforvaltningsforordningen er vedtaget med hjemmel i TEUF, særlig artikel 77, stk. 2, litra b og d, og artikel 79, stk. 2, litra c, mens SIS-tilbagesendelsesforordningen er vedtaget med hjemmel i TEUF, særlig artikel 79, stk. 2, litra c.

SIS-retshåndhævelsesforordningen er vedtaget med hjemmel i TEUF, særlig artikel 82, stk. 1, andet afsnit, litra d, artikel 85, stk. 1, artikel 87, stk. 2, litra a, og artikel 88, stk. 2, litra a.

Forordningerne blev således vedtaget med hjemmel i tredje del, afsnit V, i TEUF og er dermed omfattet af det danske forbehold vedrørende retlige og indre anliggender (retsforbeholdet), og Danmark deltog derfor ikke i Rådets vedtagelse af forordningerne, ligesom forordningerne ikke er bindende for eller finder anvendelse i Danmark, jf. artikel 1 og 2 i protokol nr. 22 om Danmarks stilling.

Da forordningerne imidlertid udgør en udbygning af Schengenreglerne, kunne Danmark i henhold til artikel 4 i protokollen om Danmarks stilling inden seks måneder efter Rådets vedtagelse af forordningerne træffe afgørelse om, hvorvidt Danmark ville gennemføre forordningerne i dansk ret på mellemstatsligt grundlag.

Folketinget gav med vedtagelsen den 19. april 2018 af beslutningsforslag nr. B 104 sit samtykke til, at regeringen på Danmarks vegne i henhold til artikel 4 i protokollen om Danmarks stilling på mellemstatsligt grundlag kunne tilslutte sig EES-forordningen.

Folketinget gav med vedtagelsen den 1. juni 2018 af beslutningsforslag nr. B 105 sit samtykke til, at regeringen på Danmarks vegne i henhold til artikel 4 i protokollen om Danmarks stilling på mellemstatsligt grundlag kunne tilslutte sig ETIAS-forordningen.

Folketinget gav med vedtagelsen den 29. januar 2019 af beslutningsforslag nr. B 32 sit samtykke til, at regeringen på Danmarks vegne i henhold til artikel 4 i protokollen om Danmarks stilling på mellemstatsligt grundlag kunne tilslutte sig SIS-forordningerne.

Danmark gav henholdsvis den 30. maj 2018, den 21. december 2018 og den 26. april 2019 meddelelse til Rådet og EU-Kommissionen om, at Danmark havde truffet afgørelse om at gennemføre EES-forordningen, ETIAS-forordningen og de tre SIS-forordninger i dansk ret. Derved blev der skabt en mellemstatslig forpligtelse mellem Danmark og de øvrige medlemsstater og associerede Schengenlande, der er bundet af forordningerne.

2.5. Gennemførelse af forordningerne

Da ETIAS-forordningen og EES-forordningen hver især udgør et samlet regelsæt for betingelser og procedurer for udstedelse af rejsetilladelse og anvendelse af EES-systemet, er det hensigtsmæssigt, at forordningerne gennemføres i dansk ret ved en henvisning i udlændingeloven til, at forordningerne gælder her i landet. Det foreslås således, at ETIAS-forordningen og EES-forordningen gennemføres i dansk ret ved en henvisning til forordningerne, jf. lovforslagets § 1, nr. 8 og 9, om indsættelse af stk. 11 og 12 i udlændingelovens § 2 a. Det foreslås, at senere ændringer af forordningerne ligeledes gælder i Danmark. Der tages således højde for eventuelle fremtidige ændringer af forordningerne i det omfang, sådanne ændringer ikke kræver ændring af andre bestemmelser i udlændingeloven. Det

foreslås desuden, at udlændinge- og integrationsministeren bemyndiges til at fastsætte nærmere regler for ETIAS-forordningen og EES-forordningens gennemførelse, jf. lovforslagets § 1, nr. 21 og 22, om henvisning til EES-forordningen og ETIAS-forordningen i udlændingelovens § 58 d, 1. pkt.

Da SIS-forordningerne udgør en udvidelse af brugen af SIS, er det hensigtsmæssigt, at forordningerne gennemføres i dansk ret ved en henvisning i lov om Danmarks tiltrædelse af Schengenkonventionen til, at forordningerne gælder her i landet. Det foreslås således, at SIS-forordningerne gennemføres i dansk ret ved en henvisning til forordningerne, jf. lovforslagets § 2, nr. 1. Det foreslås, at senere ændringer af forordningerne ligeledes gælder i Danmark. Der tages således højde for eventuelle fremtidige ændringer af forordningerne i det omfang, sådanne ændringer ikke kræver ændring af bestemmelser i tiltrædelsesloven.

Det foreslås desuden, at begreberne ”SIS-forordningen”, ”SIS-tilbagesendelsesforordningen” og ”SIS” gennemføres i udlændingeloven på den måde, at disse defineres, jf. lovforslagets § 1, nr. 5-7. Det foreslås, at der i definitionerne også henvises til senere ændringer af SIS-forordningen og SIS-tilbagesendelsesforordningen. Der tages således også i udlændingeloven højde for eventuelle fremtidige ændringer i det omfang, sådanne ændringer ikke kræver ændring af andre bestemmelser i udlændingeloven.

2.6. Danmarks retsstilling i forhold til bestemmelser i ETIAS vedrørende Europa

Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/794 af 11. maj 2016 om Den Europæiske Unions Agentur for Retshåndhævelsessamarbejde (Europol) og om erstatning og ophævelse af Rådets afgørelse 2009/371/RIA, 2009/934/RIA, 2009/935/RIA, 2009/936/RIA og 2009/968/RIA (EUT L 135 af 24.5.2016) (Europol-forordningen) er omfattet af Danmarks retsforbehold og finder således ikke anvendelse for Danmark. Folketinget vedtog den 27. april 2017 lov nr. 411 om Den Europæiske Unions Agentur for Retshåndhævelsessamarbejde (Europol). Regeringen indgik på den baggrund den 29. april 2017 en aftale med Europol om operativt og strategisk samarbejde (Europol-aftalen).

Europol-aftalen, der trådte i kraft den 30. april 2017, har til formål at oprette samarbejdsrelationer mellem Danmark og Europol for at støtte og styrke samarbejdet mellem de øvrige EU-medlemslande og Danmarks kompetente nationale myndigheder og deres fælles indsats for at forebygge og bekæmpe alvorlig og organiseret kriminalitet, der berører to eller flere EU-medlemslande, terrorisme og andre former for kriminalitet, der berører en fælles interesse, som er omfattet af EU-samarbejdet.

Retsforbeholdet kan i forhold til ETIAS-forordningen bl.a. få betydning for Danmarks deltagelse i høringsproceduren med Europol i medfør af forordningens artikel 29, samt for den fælles procedure, der skal udarbejdes og gennemføres mellem Europol og medlemsstaterne i medfør af forordningens artikel 35, stk. 5. Se nærmere om høringsproceduren i medfør af forordningens artikel 29 under pkt. 3.1.2.5.4, samt den fælles procedure i medfør af forordningens artikel 35, stk. 5, under pkt. 3.1.2.6.2.

3. Lovforslagets hovedpunkter

3.1. ETIAS

3.1.1. Gældende ret

3.1.1.1. Visumfri indrejse i Danmark

Udlændingelovens bestemmelser om udlændinges adgang, indrejse og ophold i Danmark sonderer overordnet mellem følgende persongrupper: Nordiske og EU/EØS-borgere, udlændinge med opholdstilladelse eller langtidsvisum til Danmark eller Schengenområdet, visumpligtige udlændinge og visumfrie udlændinge.

3.1.1.2. Udlændinge fritaget for krav om visum

Afgrænsningen af de udlændinge, der er fritaget for visumkrav ved indrejse og ophold i Danmark, sker på grundlag af udlændingelovens § 39, stk. 2, 1. pkt., hvorefter udlændinge- og integrationsministeren fastsætter regler om, i hvilket omfang en udlændings pas eller rejselegitimation skal være påtegnet visum til indrejse i eller udrejse af landet.

Bemyndigelsen er udnyttet i § 2 i bekendtgørelse nr. 98 af 28. januar 2020 om udlændinges adgang til Danmark på grundlag af visum (visumbekendtgørelsen).

Det fremgår af visumbekendtgørelsens § 1, at en udlænding skal have sit pas eller andet rejsedokument viseret forud for indrejse her i landet, medmindre den pågældende er fritaget for visum, jf. § 2.

Efter visumbekendtgørelsens § 2 er flere grupper af udlændinge fritaget for visum. Det drejer sig om statsborgere i Finland, Island, Norge og Sverige, jf. udlændingelovens § 1, udlændinge, der er statsborgere i et land, der er tilsluttet Den Europæiske Union eller er omfattet af aftalen om Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde, jf. udlændingelovens § 2, eller Schweiz, udlændinge, der er i besiddelse af et EU-opholdskort, der er udstedt i et andet Schengenland, og udlændinge, der i kraft af deres familiemæssige tilknytning til en EU-statsborger i øvrigt er i besiddelse af et EU-opholdskort, der er udstedt af et land uden for Schengensamarbejdet, når de ledsager eller slutter sig til EU-statsborgeren. Herudover drejer det sig om udlændinge med opholdstilladelse eller langtidsvisum i et andet Schengenland, der efter Schengenkonventionens artikel 21, stk. 1 eller 2, er fritaget for visum forinden indrejsen, udlændinge, der efter Den Europæiske Unions regler er fritaget for visum forinden indrejsen, udlændinge, der er statsborgere i et land, som Danmark har indgået aftale om visumfritagelse med, jf. udlændingelovens § 39, stk. 2, og udlændinge, der tilhører en særlig gruppe af udlændinge, som efter udlændinge- og integrationsministerens bestemmelse er fritaget for visum, jf. udlændingelovens § 39, stk. 2.

Ved et Schengenland som omtalt i visumbekendtgørelsens § 2, nr. 3-5, forstås, jf. udlændingelovens § 2 a, stk. 2, et land, der er tilsluttet Schengenkonventionen, idet dog Bulgarien, Cypern, Kroatien og Rumænien ikke anses for Schengenland i forhold til en række af udlændingelovens bestemmelser, idet disse lande ikke deltager fuldt ud i det praktiske Schengensamarbejde.

Den i praksis største gruppe af visumfritagne udlændinge følger af visumbekendtgørelsens § 2, nr. 6, om udlændinge, der efter Den Europæiske Unions regler er fritaget for visum forinden indrejsen.

3.1.1.3. Visumforordningen

Det er i regi af Schengensamarbejdet bestemt, hvilke tredjelandstatsborgere der skal være i besiddelse af et visum ved passage af Schengensamarbejdets ydre grænser, og hvilke der er fritaget herfor.

Disse fælles visumregler er fastsat ved Rådets forordning (EF) nr. 539/2001 af 15. marts 2001 om fastlæggelse af listen over de tredjelande, hvis statsborgere skal være i besiddelse af visum ved passage af de ydre grænser, og listen over de tredjelande, hvis statsborgere er fritaget for dette krav med senere ændringer, som senest er kodificeret ved forordning (EU) 2018/1806 af 14. november 2018 (visumforordningen), som er ændret ved forordning (EU) 2019/592 af 10. april 2019, der forventes at træde i kraft den 1. januar 2021.

Visumområdet er som udgangspunkt omfattet af det danske retsforbehold. Efter artikel 6 i protokol 22 til TEUF om Danmarks stilling deltager Danmark dog fuldt ud ved foranstaltninger, der udpeger de tredjelande, hvis statsborgere skal være i besiddelse af visum ved passage af medlemsstaternes ydre grænser. Danmark deltog således i vedtagelsen af ændringerne af visumforordningen, og ændringerne er bindende for og finder anvendelse i Danmark.

Visumforordningen indeholder en positivliste (bilag II) over tredjelande, hvis statsborgere er fritaget for visumkravet i forbindelse med ophold på højst 90 dage inden for en periode på 180 dage, jf. forordningens artikel 4, stk. 1. Desuden er visse persongrupper fritaget for visum i medfør af artikel 4, stk. 2, litra a-c.

Efter visumforordningens artikel 6, stk. 1-3, kan en medlemsstat desuden beslutte at fravige visumpligten eller visumfritagelsen for visse særlige persongrupper.

3.1.1.4. Særlige grupper af udlændinge fritaget for krav om visum

Danmark har fritaget bl.a. indehavere af diplomatpas og tjenestepas og særlige pas fra en række lande fra visumkravet.

Danmark har herudover fritaget visumpligtige besætningsmedlemmer på skibe og fly, som i forbindelse med af- og påmønstring alene passerer igennem dansk område ved at indrejse via en dansk lufthavn/havn og udrejse via en dansk havn/lufthavn, fra krav om visum (den visumfri transferordning). Transferordningen har hjemmel i artikel 6, stk. 1, litra b, i visumforordningen.

Se nærmere herom under pkt. 3.1.3.2.

En nærmere oversigt over de udlændinge, der er fritaget for visum ved indrejse i Danmark, herunder den visumfri transferordning, fremgår af Udlændinge- og Integrationsministeriets oversigt over rejsedokumenter, visumforhold og grænseovergange. Den senest offentliggjorte oversigt af 1. januar 2021 fremgår af udlændingemyndighedernes hjemmeside nyidanmark.dk.

3.1.1.5. Visumfrie udlændinges indrejse og ophold

Efter udlændingelovens § 3, stk. 1, har udlændinge, der efter regler fastsat i medfør af § 39, stk. 2, er fritaget for visum, ret til at indrejse og opholde sig her i landet i højst 90 dage inden for en periode på 180 dage, hvorved perioden på 180 dage forud for hver opholdsdag tages i betragtning. I de nævnte 90 dages ophold fradrages den tid, hvori udlændingen inden for de 180 dage har opholdt sig i Danmark eller et andet Schengenland. Har udlændingen opholdt sig i Danmark eller et andet Schengenland med opholdstilladelse eller med visum til ophold af mere end 90 dages varighed begrænset til dette Schengenland (langtidsvisum), fradrages denne tid dog ikke.

En visumfri udlænding er imidlertid ikke garanteret en ret til at indrejse, idet udlændingen ved passage af de ydre Schengengrænser skal underkastes grænsekontrol. Se nærmere herom under pkt. 3.1.1.7.1.

3.1.1.6. Udlændingelovens kompetence- og klageregler

I udlændingelovens kapitel 8 er der fastsat kompetence- og klageregler vedrørende afgørelser på udlændingeområdet.

Udlændingelovens § 46 angiver, hvilke udlændingemyndigheder der træffer afgørelse efter udlændingelovens regler.

Det fremgår af § 46, stk. 1, at Udlændingestyrelsen træffer afgørelser efter udlændingeloven, med de undtagelser, der fremgår af stk. 2-4, og af § 4 d, stk. 3 og 4, § 9, stk. 26, 27 og 36-38, §§ 46 a-49, § 50, § 50 a, § 51, stk. 2, 2. pkt., § 56 a, stk. 1-5, § 58 i og § 58 j, jf. dog § 58 d, 2. pkt.

Udlændingelovens § 46 a angiver, hvilke afgørelser der kan påklages og hvortil.

Det fremgår af udlændingelovens § 46 a, stk. 1, bl.a., at afgørelser truffet af Udlændingestyrelsen og

Styrelsen for International Rekruttering og Integration efter udlændingeloven kan påklages til Udlændingenævnet, jf. dog stk. 4 og 6 og § 53 a.

Det fremgår af udlændingelovens § 46 a, stk. 3, bl.a., at klage til Udlændingenævnet over de afgørelser, der er nævnt i stk. 1, skal være indgivet inden 8 uger efter, at klageren har fået meddelelse om afgørelsen. Udlændingenævntes formand eller den, formanden bemyndiger dertil, kan i særlige tilfælde beslutte, at en klage skal behandles, selv om klagen er indgivet efter udløb af fristen.

Udlændingelovens § 52 c indeholder regler om Udlændingenavnets sekretariat og klagesagsbehandlingen i Udlændingenævnet.

3.1.1.7. Kontrol med udlændinges indrejse, afvisning på grænsen mv.

3.1.1.7.1. Indrejsekontrol

Der findes ikke i dag en rejsetilladelse, som skal været opnået inden indrejse i Schengenområdet. Der stilles således på nuværende tidspunkt alene krav om gyldigt pas eller andet rejsedokument og visum, med mindre man er fritaget herfor.

Det følger af udlændingelovens § 38, stk. 1, at ved grænsen til et land, der ikke er tilsluttet Schengenkonventionen, skal ind- og udrejsekontrol finde sted i medfør af Schengengrænsekodeksens artikel 7 og 8.

Efter udlændingelovens § 38, stk. 2, må ind- og udrejsekontrol ikke finde sted ved grænsen til et Schengenland. Dog kan der undtagelsesvis ske kontrol ved en sådan grænse i medfør af Schengengrænsekodeksens artikel 25.

Indrejsebetingelserne fremgår af § 11, stk. 5, i bekendtgørelse nr. 1020 af 23. juni 2020 om udlændinges adgang her til landet med senere ændringer (udlændingebekendtgørelsen), og svarer til indrejsebetingelserne i Schengengrænsekodeksens artikel 6, stk. 1.

Det fremgår således af udlændingebekendtgørelsens § 11, stk. 5, at en udlænding, der ønsker at indrejse i Danmark fra et land, der ikke er tilsluttet Schengenkonventionen, med henblik på ophold i højst 90 dage inden for en periode på 180 dage, skal opfylde en række betingelser, herunder betingelsen om at være i besiddelse af gyldigt pas eller anden rejselogitimation med ret til at rejse til Danmark. Passet skal, medmindre der er tale om et begrundet hastetilfælde, være gyldigt i mindst tre måneder efter den påtænkte dato for afrejse fra Schengenområdet. Passet skal være udstedt inden for de seneste ti år. Pågældende skal herudover være i besiddelse af gyldigt visum, medmindre den pågældende er fritaget for visum, og pågældende skal dokumentere formålet med og vilkårene for det påtænkte ophold og have de nødvendige midler til underhold under det påtænkte ophold i Schengenlandene og til hjemrejsen til hjemlandet eller bopælslandet eller til gennemrejsen til et tredjeland, hvor den pågældende er sikret indrejse, eller være i stand til på lovlig vis at erhverve sig disse midler. Yderligere må pågældende ikke være indberettet til Schengeninformationssystemet som uønsket og må ikke udgøre en trussel for Schengenlandenes offentlige orden, forhold til fremmede magter eller nationale sikkerhed eller sundhed.

Ovenstående indrejsekontrol omfatter således også visumfrie udlændinge.

3.1.1.7.2. Afvisning på grænsen og udvisning

Udlændingelovens § 28 fastlægger de tilfælde, hvor en udlænding, der ikke har opholdstilladelse eller har fået udstedt registreringsbevis eller opholdskort, jf. § 6, her i landet, og en nordisk statsborger, som ikke har fast bopæl her i landet, kan afvises ved indrejse i Danmark.

De grundlæggende afvisningsregler i udlændingelovens § 28, stk. 1, omhandler den situation, hvor en udlænding ønsker at indrejse i Danmark fra et land, der ikke er tilsluttet Schengenkonventionen.

Ifølge udlændingelovens § 28, stk. 1, nr. 2, kan en udlænding, der ikke opfylder de bestemmelser om rejslegitimation, visum og indrejse, som er fastsat efter kapitel 7, afvises ved indrejsen til Danmark.

For så vidt angår den situation, hvor en udlænding indrejser fra et andet Schengenland, følger det af udlændingelovens § 28, stk. 3, at en udlænding, der ikke har opholdstilladelse eller har fået udstedt registreringsbevis eller opholdskort, jf. § 6, her i landet, eller en nordisk statsborger, som ikke har fast bopæl her i landet, kan afvises ved indrejsen fra et Schengenland efter bestemmelserne i stk. 1, nr. 1-7, jf. dog stk. 5.

En afgørelse om afvisning har den konsekvens, at udlændingen nægtes indrejse i Danmark og straks tilbagesendes til det land, som udlændingen senest har opholdt sig i.

Det følger af udlændingelovens § 48 a, stk. 1, 1. pkt., at såfremt en udlænding påberåber sig at være omfattet af § 7 (asyl), træffer Udlændingestyrelsen snarest muligt afgørelse om afvisning eller overførsel efter reglerne i kapitel 5 a eller 5 b eller om afvisning efter § 28, stk. 1, nr. 1, 2, 6 eller 7, eller § 28, stk. 2 eller 3, jf. stk. 1, nr. 1, 2, 6 eller 7 eller udvisning efter § 25, nr. 2, eller § 25 b og i givet fald udsendelse.

Endvidere følger det af udlændingelovens § 25 a, stk. 2, nr. 4, at en udlænding, som ikke har haft lovligt ophold her i landet længere tid end de sidste 6 måneder, kan udvises, hvis udlændingen er fritaget for visum, jf. 3, eller er meddelt visum, jf. §§ 4-4 b, og frafalder en ansøgning om opholdstilladelse efter § 7, som behandles efter § 53 b, eller hvis ansøgningen om asyl, der behandles efter § 53 b, bortfalder efter § 40, stk. 11. Udlændinge, der er omfattet af § 2, stk. 1, eller 2, dvs. statsborgere i EU og EØS-lande og tredjelandstatsborgere, som er omfattet af EU-reglerne, kan dog ikke udvises af denne grund.

Det fremgår af udlændingelovens § 25 b, at en udlænding kan udvises, hvis udlændingen opholder sig her i landet uden fornøden tilladelse.

3.1.1.8. Sanktioner for ulovlig indrejse og ophold

Udlændingelovens § 59 indeholder sanktioner for bl.a. ulovlig indrejse, opnåelse af visum, pas eller anden rejslegitimation ved bevidst urigtige oplysninger mv. og ulovligt ophold.

Det følger således af udlændingelovens § 59, stk. 1, nr. 2, at den, som ved bevidst urigtige oplysninger eller svigagtige fortielser skaffer sig adgang til landet gennem paskontrollen eller skaffer sig visum, pas eller anden rejslegitimation eller tilladelse til ophold eller arbejde her i landet, straffes med bøde eller fængsel indtil 6 måneder. Ved straffens udmåling skal det betragtes som en skærpende omstændighed, at overtrædelsen er begået i gentagelsestilfælde.

Ifølge udlændingelovens § 59, stk. 2, straffes den udlænding, som opholder sig her i landet uden fornøden tilladelse, med bøde eller fængsel indtil 6 måneder.

Ved lov nr. 271 af 25. marts 2015 om ændringer af udlændingeloven, skærpedes sanktionerne for udlændinges ulovlige indrejse, ophold og arbejde.

Ifølge bemærkningerne til lov nr. 271, Folketingstidende 2014-15, Tillæg A, L 95 som fremsat, afsnit 3.3, medførte lovændringen bl.a., at bødeniveauet i sager om overtrædelse af § 59, stk. 1, nr. 1, blev hævet til 2.000 kr., at bødeniveauet for overtrædelse af § 59, stk. 2, blev hævet til 1.500 kr. stigende med 500 kr. for hver måned ud over den første måned, at bødeniveauet for overtrædelse af § 59, stk. 1, nr. 2, skal følge bødeniveauet efter § 59, stk. 1, nr. 1 og § 59, stk. 2, medmindre højere straf er forskyldt efter anden

lovgivning, og at det ved straffens udmåling for overtrædelse af de nævnte bestemmelser skal betragtes som en skærpende omstændighed, at der er tale om gentagelsestilfælde.

Det fremgår af Rigsadvokatmeddelelse af 8. december 2020 om udlændingelovens § 59, § 59 a og § 59 b, afsnit 5.1, at med mindre højere straf er forskyldt efter anden lovgivning, nedlægges påstand om bøde på 2.000 kr. eller 1.500 kr. stigende med 500 kr. for hver måned ud over den første for overtrædelse af § 59, stk. 1, nr. 1 og 2, samt § 59, stk. 2. I gentagelsestilfælde nedlægges påstand om skærpet bøde.

Det fremgår derudover, at bødetaksterne er vejledende og ikke er til hinder for, at domstolene i konkrete tilfælde kan fravige disse i skærpende eller formildende retning, jf. de almindelige principper for straffens udmåling i straffelovens kapitel 10.

Det fremgår endvidere, at der ikke kan ske retsforfølgning af udlændinge, der uden tilladelse indrejser eller opholder sig i Danmark, hvis den pågældende uden ophold har henvendt sig til de danske myndigheder med henblik på at søge asyl, jf. flygtningekonventionens artikel 31.

3.1.1.9. Transportøransvar

Efter udlændingelovens § 43, stk. 3, 1. pkt., har føreren og den, der har rådighed over et skib eller luftfartøj, som har bragt en udlænding her til landet fra et land, der ikke er tilsluttet Schengenkonventionen, samt dennes herværende repræsentant pligt til uden udgift for staten straks at sørge for udlændingens udrejse eller tilbagerejse, såfremt udlændingen bliver afvist eller overført efter reglerne i kapitel 5 eller 5 a.

Det fremgår af udlændingelovens § 43, stk. 5, at stk. 3 ikke finder anvendelse ved indrejse fra et Schengenland. Stk. 3 finder dog anvendelse, hvis der er indført indrejsekontrol ved grænsen i medfør af Schengenrænsekodeksens artikel 25, jf. § 38, stk. 2, og udlændinge- og integrationsministeren har truffet beslutning efter § 59 a, stk. 2.

Det fremgår af udlændingelovens § 59 a, stk. 1, at den, der bringer en udlænding her til landet, straffes med bøde, såfremt den pågældende udlænding ved indrejse i Danmark eller i transit i en dansk lufthavn ikke er i besiddelse af fornøden rejselegitimation og visum, jf. § 39.

Både juridiske personer og fysiske personer kan pålægges strafansvar efter bestemmelsen. Transportvirksomheders strafansvar følger af udlændingelovens § 61, hvorefter der kan pålægges selskaber mv. (juridiske personer) strafansvar efter reglerne i straffelovens 5. kapitel, sammenholdt med udlændingelovens § 59 a, mens de almindelige tilregnelseskra, dvs. forsæt og uagtsomhed, jf. straffelovens § 19, gælder for fysiske personer.

Det fremgår af bemærkningerne til lov nr. 1499 af 11. december 2015 om ændring af udlændingeloven, jf. Folketingstidende 2015-16, tillæg A, L 74 som fremsat, pkt. 2.1.1., at transportøransvaret efter § 59 a, stk. 1, omfatter luftfartsselskaber og andre transportører, der transporterer passagerer til Danmark. Bestemmelsen er herefter anvendelig i forhold til erhvervsmæssig luft-, sø-, tog- og bustransport over danske landegrænser. Bestemmelsen omfatter derimod ikke almindelig biltransport, herunder almindelig taxakørsel.

Ved lov nr. 821 af 9. juni 2020 om ændring af udlændingeloven, integrationsloven og forskellige andre love, indførtes et maksimumbeløb for bødeniveauet for transportøransvar på baggrund af Rådets direktiv 2001/51/EF af 28. juni 2001 om fastsættelse af supplerende bestemmelser til artikel 26 i konventionen om gennemførelse af Schengen-aftalen af 14. juni 1985.

Det fremgår af bemærkningerne til loven, jf. Folketingstidende 2019-20, tillæg A, L 189 som fremsat,

pkt. 2.19.3, at der indførtes et maksimumbeløb på 37.200 kr. for bødeniveauet for transportøransvar, samt at den hidtidige anvendelse for så vidt angår transportvirksomheder, hvorefter der alene skal rejses tiltale i gentagelsestilfælde, blev ændret, så der fremover som udgangspunkt også i 1. gangstilfælde pålægges bødeansvar over for transportvirksomheder i tilfælde, hvor en transportvirksomhed medtager passagerer til Danmark, og de pågældende passagerer ikke er i besiddelse af fornøden rejseselegitimation og visum, og den pågældende virksomhedskontrol har eller burde have afsløret, at de pågældende rejsende ikke havde fornøden rejseselegitimation og visum.

Det fremgår endvidere, at der, i overensstemmelse med gældende praksis i enkelte tilfælde efter en konkret vurdering kan være grundlag for at frafalde tiltalen. Dette kan være tilfældet, hvis gennemførelsen af en straffesag kan indebære en risiko for, at oplysninger om en asylansøgers identitet kommer til hjemlandets kundskab, og hvor dette kan medføre, at den pågældende – der eventuelt ikke tidligere var forfulgt – risikerer at blive udsat for forfølgelse ved tilbagevenden til hjemlandet, eller at den pågældendes familie i hjemlandet udsættes for forfølgelse.

Bøden for overtrædelse af transportøransvaret for transportvirksomheder i udlændingelovens § 59 a, stk. 1, skal stå i et rimeligt forhold til overtrædelserne, og bødeniveauet skal i udgangspunktet sættes højt for at have en afskrækkende virkning. En tilkendt bøde skal herefter fastsættes til maksimum 37.200 kr. pr. udlænding, der befordres.

Det fremgår af desuden af bemærkningerne, at der ikke med ændringen i øvrigt var tiltænkt nogen ændring af praksis for fastsættelse af bødeniveauet for overtrædelse af transportøransvaret, at det forudsattes, at domstolene ville fortsætte den gældende praksis, hvorefter der almindeligvis fastsættes en bødetakst på 12.000 kr. pr. person, der befordres, og at der fortsat kunne ske en satsregulering af niveauet for normalbøden.

Det fremgår yderligere af bemærkningerne, at fastsættelsen af bøden beror på domstolenes konkrete vurdering af samtlige omstændigheder i sagen, og at det angivne bødeniveau vil kunne fraviges, jf. herved de almindelige regler om straffens fastsættelse i straffelovens kapitel 10, dog således at domstolene skal fastsætte bøden til 37.200 kr. eller derunder pr. udlænding, der befordres, og at bøden skal have en afskrækkende virkning, være effektiv, og stå i rimeligt forhold til overtrædelserne.

Det fremgår endvidere af bemærkningerne, at det skal betragtes som en skærpende omstændighed, hvis der foreligger gentagelsestilfælde, hvorved der forstås, at transportvirksomheden tidligere er straffet for overtrædelse af udlændingelovens § 59 a, stk. 1.

For så vidt angår fysiske personers overtrædelse af bestemmelsen om transportøransvar foretoges ingen ændringer af bødeniveauets størrelse eller anvendelse.

Efter udlændingelovens § 59 a, stk. 2, finder bestemmelsen i stk. 1 ikke anvendelse ved indrejse fra et Schengenland, medmindre udlændinge- og integrationsministeren har truffet beslutning om, at stk. 1 skal finde anvendelse, i forbindelse med at der er indført indrejsekontrol ved grænsen i medfør af Schengengrænsekodeksens artikel 25, jf. § 38, stk. 2.

3.1.1.10. Forvaltningslovens krav til afgørelser mv.

Forvaltningsloven stiller en række krav til indholdet af afgørelser fra danske myndigheder.

Forvaltningslovens kapitel 6 indeholder regler om, i hvilket omfang og i hvilken form forvaltningens afgørelser skal være ledsaget af en begrundelse.

Det følger således af forvaltningslovens § 22, at en skriftlig afgørelse skal være ledsaget af en begrundelse, medmindre afgørelsen fuldt ud giver den pågældende part medhold.

Forvaltningslovens § 24, stk. 1, foreskriver, at en begrundelse skal indeholde en henvisning til de retsregler, som ligger til grund for afgørelsen, samt, i det omfang, afgørelsen beror på et administrativt skøn, tillige de hovedhensyn, der har været bestemmende for skønsudøvelsen.

Ifølge forvaltningslovens § 24, stk. 2, skal en afgørelse herudover om fornødent indeholde en kort redegørelse for de oplysninger vedrørende sagens faktiske omstændigheder, som er tillagt væsentlig betydning for afgørelsen.

I forvaltningslovens kapitel 7 er der fastsat regler om klagevejledning. Således indebærer bestemmelsen i lovens § 25, stk. 1, at skriftlige afgørelser, der ikke giver den pågældende part fuldt ud medhold, og som kan påklages til anden forvaltningsmyndighed, skal indeholde en vejledning om klageadgang med angivelse af klageinstans og oplysning om fremgangsmåden ved indgivelse af klage, herunder om eventuel tidsfrist.

Endelig indeholder forvaltningslovens kapitel 8 b regulering af spørgsmålet om underskriftskrav. Efter forvaltningslovens § 32 b, stk. 1, skal forvaltningsmyndighedens udgående breve i afgørelsessager således være forsynet med en personlig underskrift.

3.1.1.11. Udlændingelovens regler om videregivelse af oplysninger

Udlændingelovens kapitel 8 a indeholder regler om videregivelse af oplysninger i medfør af reglerne i Dublin-forordningen, Schengenkonventionen, VIS-forordningen og Eurodac-forordningen mv.

3.1.1.12. Forvaltningslovens, databeskyttelsesforordningens, databeskyttelseslovens, retshåndhævelsesdirektivets og retshåndhævelseslovens regler om behandling, opbevaring og videregivelse af oplysninger

Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/679 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger og om ophævelse af direktiv 95/46/EF (databeskyttelsesforordningen) finder anvendelse på behandling af personoplysninger, der helt eller delvis foretages ved hjælp af automatisk databehandling, og på anden ikke-automatisk behandling af personoplysninger, der er eller vil blive indeholdt i et register, med undtagelse af behandling omfattet af forordningens artikel 2, herunder behandling af personoplysninger, som foretages af kompetente myndigheder med henblik på at forebygge, efterforske, afsløre eller retsforfølge strafbare handlinger eller fuldbyrde strafferetlige sanktioner, herunder beskytte mod og forebygge trusler mod den offentlige sikkerhed.

Databeskyttelsesforordningen suppleres af lov nr. 502 af 23. maj 2018 om supplerende bestemmelser til forordning om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger (databeskyttelsesloven), som ved sin vedtagelse gennemførte databeskyttelsesforordningen i dansk ret og har samme anvendelsesområde.

Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2016/680 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med kompetente myndigheders behandling af personoplysninger med henblik på at forebygge, efterforske, afsløre eller retsforfølge strafbare handlinger eller fuldbyrde strafferetlige sanktioner og om fri udveksling af sådanne oplysninger og om ophævelse af Rådets rammeafgørelse 2008/977/RIA (retshåndhævelsesdirektivet) finder anvendelse på behandling af personoplysninger med henblik på at forebygge, efterforske, afsløre eller retsforfølge strafbare handlinger eller fuldbyrde strafferetlige sanktioner, herunder beskytte mod eller forebygge trusler med den offentlige sikkerhed.

Retshåndhævelsesdirektivet blev gennemført i dansk ret ved lov nr. 410 af 27. april 2017 om retshåndhævede myndigheders behandling af personoplysninger (retshåndhævelsesloven), som gælder for politiets, anklagemyndighedens, herunder den militære anklagemyndigheds, kriminalforsorgens, Den Uafhængige Politiklagemyndigheds og domstolenes behandling af personoplysninger, der helt eller delvis foretages ved hjælp af automatisk databehandling, og for anden ikke-automatisk behandling af personoplysninger, der er eller vil blive indeholdt i et register, når behandlingen foretages med henblik på at forebygge, efterforske, afsløre eller retsforfølge strafbare handlinger eller fuldbyrde strafferetlige sanktioner, herunder for at beskytte mod eller forebygge trusler mod den offentlige sikkerhed.

Af databeskyttelsesforordningens artikel 4, nr. 7, fremgår, at den dataansvarlige er en fysisk eller juridisk person, en offentlig myndighed, en institution eller et andet organ, der alene eller sammen med andre afgør, til hvilke formål og med hvilke hjælpemidler der må foretages behandling af personoplysninger; hvis formålene og hjælpemidlerne til en sådan behandling er fastlagt i EU-retten eller medlemsstaternes nationale ret, kan den dataansvarlige eller de specifikke kriterier for udpegelse af denne fastsættes i EU-retten eller medlemsstaternes nationale ret.

Adgangen for en forvaltningsmyndighed til at videregive oplysninger om enkeltpersoner (personoplysninger) til en anden forvaltningsmyndighed reguleres af databeskyttelseslovens regler, uanset om videregivelsen sker manuelt eller elektronisk, jf. forvaltningslovens § 28, stk. 1, hvoraf det fremgår, at for manuel videregivelse af oplysninger om enkeltpersoner (personoplysninger) til en anden forvaltningsmyndighed gælder reglerne i databeskyttelseslovens §§ 6-8 og 10 og § 11, stk. 1, og i artikel 5, stk. 1, litra a-c, artikel 6, artikel 7, stk. 3, 1. og 2. pkt., artikel 9 og 10 og artikel 77, stk. 1, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning nr. 2016/679 af 27. april 2016 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger, jf. databeskyttelseslovens § 2, stk. 1. For videregivelse af personoplysninger til en anden forvaltningsmyndighed, der helt eller delvis foretages ved hjælp af automatisk databehandling, finder reglerne i Europa-Parlamentets og Rådets forordning nr. 2016/679 af 27. april 2016 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger og databeskyttelsesloven anvendelse, medmindre videregivelsen er reguleret af lov om retshåndhævede myndigheders behandling af personoplysninger.

I det omfang en forvaltningsmyndighed er berettiget til at videregive en oplysning, skal myndigheden på begæring af en anden forvaltningsmyndighed videregive oplysningen, hvis den er af betydning for myndighedens virksomhed eller for en afgørelse, som myndigheden skal træffe, jf. forvaltningslovens § 31, stk. 1.

Databeskyttelsesforordningen artikel 5 fastlægger en række grundlæggende principper for behandling af personoplysninger.

Databeskyttelsesforordningens artikel 6 angiver de generelle betingelser for, hvornår behandling af personoplysninger må finde sted.

Databeskyttelsesforordningens artikel 9 indeholder regler om behandlingen af særlige kategorier af følsomme personoplysninger. Som udgangspunkt er enhver behandling af sådanne personoplysninger forbudt, med mindre en række betingelser er opfyldt. Forordningens artikel 10 indeholder regler om behandling af personoplysninger vedrørende straffedomme og lovovertrædelser, hvoraf det bl.a. følger, at behandling af sådanne oplysninger kun må foretages under kontrol af en offentlig myndighed, eller hvis behandling har hjemmel i EU-retten eller medlemsstaternes nationale ret, som giver passende garantier for registreredes rettigheder og frihedsrettigheder.

Af databeskyttelseslovens § 8 fremgår de tilfælde, hvor forvaltningsmyndigheder undtagelsesvist må behandle og videregive oplysninger om strafbare forhold.

Databeskyttelsesforordningens kapitel III indeholder regler om den registreredes rettigheder, herunder om oplysningspligten ved indsamling af personoplysninger hos den registrerede og om retten til berigtigelse og sletning.

Af databeskyttelsesforordningens artikel 26 fremgår, at hvis to eller flere dataansvarlige i fællesskab fastlægger formålene med og hjælpemidlerne til behandling, er de fælles dataansvarlige.

3.1.1.13. Sanktioner for overtrædelse af databeskyttelsesreglerne

Af databeskyttelsesforordningens artikel 83 fremgår de generelle betingelser, der skal være opfyldt, for at pålægge administrative bøder for overtrædelse af forordningen.

I databeskyttelsesforordningens artikel 83, stk. 2, er der beskrevet en række momenter, som skal indgå, når der skal træffes afgørelse om sanktionsspørgsmålet for overtrædelser af forordningen, herunder om hvorvidt der skal pålægges en administrativ bøde og om den administrative bødes størrelse. Det fremgår af databeskyttelseslovens § 41, stk. 3, at databeskyttelsesforordningens artikel 83, stk. 2, skal følges ved pålæggelse af straf efter lovens § 41, stk. 1 og 2.

Ifølge databeskyttelsesforordningens artikel 83, stk. 9, kan artikel 83, hvis en medlemsstats retssystem ikke giver mulighed for at pålægge administrative bøder, anvendes på en sådan måde, at den kompetente tilsynsmyndighed tager skridt til bøder, og de kompetente nationale domstole pålægger dem, idet det sikres, at disse retsmidler er effektive, og at deres virkning svarer til virkningen af administrative bøder, som pålægges af tilsynsmyndighederne. I Danmark skal strafsanktionering ske inden for denne ramme.

Ifølge databeskyttelsesforordningens artikel 84, stk. 1, skal medlemsstaterne fastsætte regler om andre sanktioner for overtrædelse af forordningen, særligt for overtrædelser som ikke er underlagt administrative bøder efter forordningens artikel 83. Medlemsstaterne skal herudover træffe alle nødvendige foranstaltninger for at sikre, at sanktionerne anvendes. Sanktionerne skal være effektive, stå i et rimeligt forhold til overtrædelsen og have afskrækkende virkning.

Overtrædelse af en række af databeskyttelsesforordningens og databeskyttelseslovens bestemmelser er strafbelagt med bøde eller fængsel indtil 6 måneder, medmindre højere straf er forskyldt efter den øvrige lovgivning, jf. databeskyttelseslovens § 41.

Ifølge retshåndhævelsesdirektivets artikel 57 skal medlemsstaterne fastsætte regler om sanktioner, der skal anvendes i tilfælde af overtrædelser af de bestemmelser, der vedtages i henhold til direktivet, og træffe alle nødvendige foranstaltninger for at sikre, at de anvendes. Sanktionerne skal være effektive, stå i et rimeligt forhold til overtrædelsen og have afskrækkende virkning.

Ifølge retshåndhævelseslovens § 42 kan tilsynsmyndighederne over for den dataansvarlige og databehandleren give påbud om at bringe behandlingsaktiviteter i overensstemmelse med denne lov eller midlertidigt eller definitivt begrænse, herunder forbyde, behandling af personoplysninger.

Ifølge retshåndhævelseslovens § 50, stk. 2, straffes dataansvarlige, der undlader at efterkomme et påbud eller forbud, der er meddelt i henhold til lovens § 42, med bøde.

I straffelovens kapitel 16 om forbrydelser i offentlig tjeneste fremgår de sanktioner, som efter omstændighederne kan pålægges for øvrige forbrydelser i offentlig tjeneste eller hverv uden for databeskyttelsesforordningen, databeskyttelseslovens og retshåndhævelseslovens område.

Det fremgår af databeskyttelseslovens § 41, stk. 6, 2. pkt., at offentlige myndigheder og institutioner mv., som er omfattet af forvaltningslovens § 1, stk. 1 eller 2, uanset straffelovens § 27, stk. 2, også kan straffes i anledning af overtrædelser af loven, der begås ved udøvelse af virksomhed, der ikke svarer til eller kan sidestilles med virksomhed udøvet af private.

3.1.1.14. Erstatningsansvar for skade som følge af overtrædelse af databeskyttelsesreglerne

Ifølge databeskyttelsesforordningens artikel 82, stk. 1, har enhver, som har lidt materiel eller immateriel skade som følge af en overtrædelse af forordningen, ret til erstatning for den forvoldte skade fra den dataansvarlige eller databehandleren.

Det følger af databeskyttelseslovens § 40, at enhver person, som har lidt materiel eller immateriel skade som følge af en ulovlig behandlingsaktivitet eller enhver anden behandling i strid med databeskyttelsesforordningen, har ret til erstatning efter databeskyttelsesforordningens artikel 82.

Ifølge retshåndhævelsesdirektivets artikel 56 skal medlemsstaterne fastsætte bestemmelser om, at enhver person, som har lidt materiel eller immateriel skade som følge af en ulovlig behandlingsaktivitet eller enhver anden handling, der overtræder de nationale bestemmelser, der vedtages i henhold til direktivet, har ret til erstatning for den forvoldte skade fra den dataansvarlige eller en anden myndighed, der er kompetent i henhold til medlemsstaternes nationale ret.

Ifølge retshåndhævelseslovens § 49 har enhver person, som har lidt materiel eller immateriel skade som følge af en ulovlig behandlingsaktivitet eller enhver anden behandling i strid med denne lov, ret til erstatning fra den dataansvarlige i overensstemmelse med det almindelige EU-retlige erstatningsansvar.

3.1.1.15. Tilsynsmyndighed

Det følger af databeskyttelsesforordningens artikel 51, at medlemsstaterne skal sikre, at en eller flere uafhængige offentlige myndigheder er ansvarlige for at føre tilsyn med anvendelsen af denne forordning, for at beskytte fysiske personers grundlæggende rettigheder og frihedsrettigheder i forbindelse med behandling og for at lette fri udveksling af personoplysninger i EU.

Det følger af databeskyttelseslovens § 27, stk. 1, og retshåndhævelseslovens § 37, stk. 1, at Datatilsynet er udpeget som den ansvarlige myndighed, der skal føre tilsyn med anvendelsen af databeskyttelsesforordningen, databeskyttelsesloven og retshåndhævelsesloven i Danmark.

3.1.2. ETIAS-forordningen

3.1.2.1. ETIAS-forordningens indhold og opbygning

ETIAS-forordningen opretter et europæisk system vedrørende rejseinformation og rejsetilladelse (ETIAS) for tredjelandsstatsborgere, der er fritaget for kravet om at være i besiddelse af visum, når de passerer de ydre grænser.

Rejsetilladelsen opnås på baggrund af en ansøgning, og ansøgerens data vil under behandling af denne blive kontrolleret i bl.a. en række europæiske it-systemer, f.eks. SIS, VIS og ind- og udrejsesystemet (EES) med henblik på at fastslå, om den pågældendes ophold på medlemsstaternes område vil udgøre en risiko for sikkerheden eller for ulovlig indvandring eller en høj risiko for epidemi. En rejsetilladelse udgør dermed en forhåndstilkendegivelse af, at der ikke er konkrete indicier for eller rimelige grunde til at antage, at en persons tilstedeværelse på medlemsstaternes område udgør sådanne risici.

Det vil fortsat være grænsekontrolmyndighederne, som vurderer, om indrejsebetingelserne er opfyldt på

indrejsetidspunktet, og en udstedt rejsetilladelse er derfor ikke et endeligt tilsagn om, at tredjelandstatsborgeren med sikkerhed vil kunne indrejse i Schengenområdet.

I det følgende gennemgås ETIAS-forordningens opbygning og bestemmelser i det væsentligste. Bestemmelser af rent teknisk karakter gennemgås ikke.

3.1.2.2. Formål, anvendelsesområde og ETIAS' generelle struktur (forordningens kapitel I)

3.1.2.2.1. Formål og anvendelsesområde

Det fremgår af ETIAS-forordningens artikel 1, stk. 1, at der med forordningen oprettes et europæisk system vedrørende rejseinformation og rejsetilladelse (ETIAS) med henblik på tredjelandstatsborgere, der er fritaget for kravet om at være i besiddelse af et visum, når de passerer de ydre grænser ("visumpligten"), for at gøre det muligt at overveje, om disse tredjelandstatsborgeres ophold på medlemsstaternes område vil udgøre en risiko for sikkerheden eller for ulovlig indvandring eller en høj risiko for epidemi. Med henblik herpå indføres der en rejsetilladelse og betingelserne og procedurerne for at udstede eller give afslag på en sådan.

Forordningens anvendelsesområde fastlægges i artikel 2, stk. 1, hvorefter forordningen finder anvendelse i forhold til alle tredjelandstatsborgere, der er opført på listen i bilag II til visumforordningen, som er fritaget for visum med henblik på et planlagt ophold på medlemsstaternes område i højst 90 dage inden for enhver periode på 180 dage, samt på personer, som er fritaget for visumpligten i henhold til artikel 4, stk. 2, (nu artikel 6, stk. 2) i visumforordningen med henblik på planlagte ophold på medlemsstaternes område i højst 90 dage inden for enhver periode på 180 dage.

Derudover finder forordningen anvendelse på tredjelandstatsborgere, som er fritaget for visumpligten, og som er familiemedlem til enten en unionsborger, der udøver sin ret til fri bevægelighed i henhold til direktiv 2004/38/EF (opholdsdirektivet), eller til en tredjelandstatsborger, der har ret til fri bevægelighed i henhold til en aftale mellem Unionen og dens medlemsstater og det pågældende tredjeland, og som ikke er i besiddelse af et opholdskort i henhold til opholdsdirektivet eller en opholdstilladelse i henhold til forordning (EF) nr. 1030/2002.

I forordningens artikel 2, stk. 2, er foretaget en afgrænsning af, hvilke persongrupper forordningen ikke finder anvendelse på. Det fremgår heraf, at forordningen ikke finder anvendelse på bl.a. flygtninge og statsløse personer, som har bopæl i en medlemsstat, og som er indehavere af et rejsedokument, der er udstedt af den pågældende medlemsstat, indehavere af en opholdstilladelse eller ensartede visa eller af nationale visa til længerevarende ophold. Endvidere er tredjelandstatsborgere tilhørende visse persongrupper, som er visumfri til de enkelte medlemsstater i medfør af visumforordningens artikel 4, stk. 1, litra a-f, (nu artikel 6, stk. 1, litra a-f), undtaget fra forordningens anvendelsesområde.

Ifølge forordningens artikel 4, er forordningens mål at bidrage til et højt sikkerhedsniveau ved at indføre en grundig vurdering af ansøgenes risiko for sikkerheden forud for deres ankomst til grænseovergangssteder ved de ydre grænser for derved at fastslå, om der er konkrete indicier for eller rimelig grund baseret på konkrete indicier til at fastslå, at personens tilstedeværelse på medlemsstaternes område udgør en risiko for sikkerheden.

Herudover er forordningens mål at bidrage til at forhindre ulovlig indvandring ved at indføre en vurdering af ansøgerens risiko for ulovlig indvandring og at bidrage til beskyttelse af folkesundheden ved at indføre en vurdering af, om ansøgeren udgør en høj risiko for epidemi forud for pågældendes ankomst til grænseovergangsstedet ved de ydre grænser.

Endelig er forordningens mål at øge effektiviteten af ind- og udrejsekontrollen, at støtte målene for

Schengeninformationssystemet (SIS) og at bidrage til forebyggelsen, afsløringen og efterforskningen af terrorhandlinger eller andre alvorlige strafbare handlinger.

ETIAS består af ETIAS-informationssystemet, den centrale ETIAS-enhed samt medlemsstaternes nationale ETIAS-enheder, jf. forordningens artikel 5.

3.1.2.2.2. ETIAS- informationssystemet

ETIAS-informationssystemet består ifølge artikel 6, stk. 2, overordnet af et centralt system til automatisk sagsbehandling og til anvendelse til manuel sagsbehandling i den centrale ETIAS-enhed og i de nationale ETIAS-enheder samt til høring af andre nationale ETIAS-enheder (det centrale ETIAS-system). Endvidere består informationssystemet af en kommunikationsinfrastruktur mellem det centrale ETIAS-system og henholdsvis de nationale ensartede grænseflader samt med andre EU-informationssystemer. Derudover består systemet af nationalt ensartede grænseflader i hver medlemsstat på grundlag af fælles tekniske specifikationer, som muliggør tilslutning af det centrale system til nationale infrastrukturer.

ETIAS-informationssystemet består desuden bl.a. af et offentligt websted og en app til mobilenheder (appen), en e-mailtjeneste, en sikker kontotjeneste, der gør det muligt for ansøgerne at fremlægge supplerende oplysninger eller krævet dokumentation, diverse værktøjer for ansøgere og myndigheder, en gatewayfacilitet for transportvirksomheder samt en sikker webtjeneste, der gør det muligt for det centrale ETIAS-system at kommunikere med de omtalte enheder.

Det Europæiske Agentur for den Operationelle Forvaltning af Store IT-systemer inden for området med Frihed, Sikkerhed og Retfærdighed ("eu-LISA") udvikler ETIAS-informationssystemet og sikrer den tekniske forvaltning heraf, jf. forordningens artikel 6, stk. 1.

3.1.2.2.3. Den centrale ETIAS-enhed

Med forordningens artikel 7 oprettes og etableres den centrale ETIAS-enhed i Det Europæiske Agentur for Grænse- og Kystbevogtning (Frontex). Enheden fungerer i døgndrift hver dag, alle ugens syv dage.

Ifølge forordningens artikel 7, stk. 2, er den centrale ETIAS-enhed i tilfælde af, at den automatiserede ansøgningsproces har givet et hit, ansvarlig for at kontrollere, om ansøgerens personoplysninger svarer til personoplysningerne for den person, der har udløst det pågældende hit i det centrale ETIAS-system. Hvis en overensstemmelse bekræftes eller ved fortsat tvivl, er det endvidere enhedens ansvar at iværksætte manuel behandling af ansøgningen i henhold til forordningens nærmere beskrevne regler herom. Derudover har den centrale ETIAS-enhed bl.a. ansvar for at sikre, at de oplysninger, den registrerer i ansøgningsmapperne, er ajourførte i overensstemmelse med forordningens artikel 55 og 64. Ydermere er enheden ansvarlig for at fastsætte, etablere, forhåndsvurdere, gennemføre, efterfølgende evaluere, revidere og slette de specifikke risikoindikationer efter høring af ETIAS-Screeningsrådet. Endvidere er det enhedens ansvar at sikre, at enhedens kontroller og de tilsvarende resultater registreres i ansøgningsmapperne, ligesom rådet skal foretage regelmæssige revisioner af behandlingen af ansøgninger og af gennemførelsen af ETIAS-screeningsreglerne, som ETIAS-Rådet for Rådgivning om Grundlæggende Rettigheder skal have adgang til. Endvidere er enheden ansvarlig for at underrette transportvirksomheder samt de nationale ETIAS-enheder, såfremt ETIAS-informationssystemet ikke fungerer på grund af driftsfejl. Endelig har den centrale ETIAS-enhed ansvar for at behandle Europols anmodninger om søgning i oplysninger i det centrale ETIAS-system og at stille relevante oplysninger vedrørende ansøgning om en rejsetilladelse til rådighed for offentligheden.

Derudover offentliggør den centrale ETIAS-enhed en årlig aktivitetsrapport, jf. forordningens artikel 7,

stk. 3, som bl.a. indeholder en række statistiske oplysninger om antallet og behandlingen af rejsetilladelser og aktuelle tendenser og udfordringer, der berører udførelsen af dens opgaver.

3.1.2.2.4. De nationale ETIAS-enheder

Forordningens artikel 8, stk. 1, foreskriver, at hver medlemsstat udpeger en kompetent myndighed som national ETIAS-enhed.

Ifølge forordningens artikel 8, stk. 2, er de nationale ETIAS-enheder bl.a. ansvarlige for at undersøge og træffe afgørelse om ansøgninger om rejsetilladelse i de tilfælde, hvor den automatiserede behandling af ansøgningen har givet et hit, og hvor den centrale ETIAS-enhed har iværksat den manuelle behandling af ansøgningen. I den forbindelse er det den relevante nationale ETIAS-enhed, der er ansvarlig for at sikre registrering og ajourføring af oplysninger i ansøgningsmapperne. Endvidere er de nationale ETIAS-enheder ansvarlige for at beslutte at udstede rejsetilladelser med begrænset territorial gyldighed samt ansvarlige for at annullere og inddrage en rejsetilladelse i henhold til de relevante regler i forordningen herom. Endelig har den nationale ETIAS-enhed ansvaret for at sikre koordineringen med andre nationale ETIAS-enheder og Europol vedrørende de anmodninger om høring, der er omhandlet i forordningens artikel 28 og 29 (se nærmere herom under pkt. 3.1.2.5.4), samt at give ansøgere oplysninger om den procedure, der skal følges i tilfælde af en klage (se nærmere herom under pkt. 3.1.2.7.2-3.1.2.7.3).

3.1.2.2.5. ETIAS-Screeningsrådet

Med forordningens artikel 9, stk. 1, oprettes og etableres ETIAS-Screeningsrådet i Frontex, som består af en repræsentant for hver national ETIAS-enhed, for Frontex og for Europol. Screeningsrådet høres bl.a. af den centrale ETIAS-enhed om definitionen, etableringen, forhåndsvurderingen, gennemførelsen, den efterfølgende evaluering og revisionen og sletning af de specifikke risikoindikatorer, samt af Europol eller af medlemsstaterne om gennemførelsen af ETIAS-overvågningslisten, jf. forordningens artikel 9, stk. 2.

Ifølge forordningens artikel 9, stk. 3, afgiver ETIAS-Screeningsrådet også udtalelser, udstikker retningslinjer og henstillinger samt formidler bedste praksis til det i artikel 9, stk. 2, omhandlede formål. Når rådet udsteder henstillinger, tager det hensyn til de henstillinger, der er udstedt af ETIAS-Rådet for Rådgivning om Grundlæggende Rettigheder, jf. forordningens artikel 9, stk. 3. En repræsentant for ETIAS-Rådet for Rådgivning om Grundlæggende Rettigheder inviteres til at deltage i ETIAS-Screeningsrådets møder i en rådgivende funktion og skal have adgang til screeningsrådets oplysninger og mapper, jf. forordningens artikel 10, stk. 4.

3.1.2.2.6. ETIAS-Rådet for Rådgivning om Grundlæggende Rettigheder

Med forordningens artikel 10 oprettes ETIAS-Rådet for Rådgivning om Grundlæggende Rettigheder, der har en rådgivnings- og vurderingsfunktion.

Det fremgår af forordningens artikel 10, stk. 1, at uden at de respektive beføjelser og uafhængigheden berøres, består rådet af den ansvarlige for grundlæggende rettigheder i Frontex, en repræsentant for det rådgivende forum for grundlæggende rettigheder i Frontex, en repræsentant for Den Europæiske Tilsynsførende for Databeskyttelse, en repræsentant for Det Europæiske Databeskyttelsesråd, som oprettet ved forordning (EU) 2016/679, og af en repræsentant for Den Europæiske Unions Agentur for Grundlæggende Rettigheder.

Ifølge forordningens artikel 10, stk. 2, foretager ETIAS-Rådet for Rådgivning om Grundlæggende Rettigheder regelmæssige vurderinger og udsteder henstillinger til ETIAS-Screeningsrådet om indvirkningen på de grundlæggende rettigheder af behandlingen af ansøgningerne og gennemførelsen af ETIAS-screen-

ingsreglerne, som er defineret i forordningen, navnlig med hensyn til privatlivets fred, beskyttelse af personoplysninger og ikke-forskelsbehandling.

Derudover skal ETIAS-Rådet for Rådgivning om Grundlæggende Rettigheder ifølge forordningens artikel 10, stk. 2, også støtte ETIAS-Screeningsrådet i gennemførelsen af dets opgaver, når det høres af sidstnævnte om specifikke spørgsmål vedrørende grundlæggende rettigheder, navnlig med hensyn til privatlivets fred, beskyttelse af personoplysninger og ikke-forskelsbehandling.

ETIAS-Rådet for Rådgivning om Grundlæggende Rettigheder udarbejder en årlig offentligt tilgængelig rapport, jf. forordningens artikel 10, stk. 5.

3.1.2.2.7. Søgning i INTERPOL's databaser

Det fremgår af forordningens artikel 12, at det centrale ETIAS-system søger i INTERPOL's database over stjålne og bortkomne rejsedokumenter (SLTD) og INTERPOL's database over rejsedokumenter med tilknyttede notifikationer (TDAWN). Enhver søgning og kontrolproces udføres på en sådan måde, at ingen oplysninger videregives til indehaveren af INTERPOL-indberetningen.

3.1.2.2.8. Adgang til oplysninger lagret i ETIAS

Forordningens artikel 13 fastlægger de nærmere regler om adgang til oplysninger lagret i ETIAS.

Adgang til ETIAS-informationssystemet skal være forbeholdt udelukkende behørigt autoriseret personale i den centrale ETIAS-enhed og de nationale ETIAS-enheder, jf. forordningens artikel 13, stk. 1.

Derudover foreskriver forordningens artikel 13, stk. 2, at grænsemyndigheders adgang til det centrale ETIAS-system i overensstemmelse med artikel 47 (se nærmere herom under pkt. 3.1.2.9) begrænses til søgninger i det centrale ETIAS-system for at indhente oplysninger om status for en rejsendes rejsetilladelse, når den pågældende befinder sig ved et overgangssted ved de ydre grænser, og til oplysningerne som omhandlet i artikel 47, stk. 2, litra a, c og d, herunder om en tredjelandsstatsborger har en gyldig rejsetilladelse. Desuden orienteres grænsemyndighederne automatisk om de anmærkninger, der er omhandlet i forordningens artikel 36, stk. 2 og 4, og om begrundelserne for anmærkningerne. Når det ekstraordinært ifølge en anmærkning anbefales at foretage efterfølgende kontrol ved grænsen, eller yderligere kontroller er nødvendige med henblik på en efterfølgende kontrol, skal grænsemyndighederne have adgang til det centrale ETIAS-system for at indhente en række nærmere definerede supplerende oplysninger.

Endvidere fastslår forordningens artikel 13, stk. 3, at transportvirksomheders adgang til ETIAS-informationssystemet i overensstemmelse med artikel 45 (se nærmere herom under pkt. 3.1.2.8) begrænses til afsendelse af forespørgsler til ETIAS-informationssystemet for at indhente oplysninger om status for en rejsendes rejsetilladelse.

Herudover følger det af forordningens artikel 13, stk. 4, at indvandringsmyndighedernes adgang til det centrale ETIAS-system i overensstemmelse med artikel 49, (se nærmere herom under pkt. 3.1.2.10) begrænses til at indhente oplysninger om status for en rejsendes rejsetilladelse, når den pågældende befinder sig på en medlemsstats område, og til oplysninger omhandlet i forordningens artikel 65, stk. 3.

Det følger endvidere af forordningens artikel 13, stk. 5, at medlemsstaterne udpeger de kompetente nationale myndigheder omhandlet i artikel 13, stk. 1, 2 og 4 og meddeler disse til eu-LISA i overensstemmelse med forordningens artikel 87, stk. 2.

3.1.2.3. Ansøgningsproceduren og ansøgningens indhold (forordningens kapitel II)

ETIAS-forordningens artikel 15 fastlægger de praktiske ordninger for indgivelse af en ansøgning om

en rejsetilladelse. Det fremgår heraf, at ansøgere skal søge om en rejsetilladelse ved at udfylde et onlineskema via et særligt offentligt websted eller via appen.

Ifølge forordningens artikel 15, stk. 1, skal ansøgere søge om en rejsetilladelse tilstrækkeligt tidligt forud for den planlagte rejse eller, hvis de allerede befinder sig på medlemsstaternes område, inden udløbet af gyldigheden af en eksisterende rejsetilladelse, som de er i besiddelse af.

Ifølge forordningens artikel 15, stk. 2, kan indehavere af en rejsetilladelse indgive en ansøgning om en ny rejsetilladelse fra 120 dage før udløbet af rejsetilladelsen. 120 dage før rejsetilladelsens udløb underretter det centrale ETIAS-system indehaveren af den pågældende rejsetilladelse via e-mailtjenesten om rejsetilladelsens udløbsdato, muligheden for at indgive en ansøgning om en ny rejsetilladelse og forpligtelsen til at være i besiddelse af en gyldig rejsetilladelse i hele perioden af et kort ophold på medlemsstaternes område.

Alle meddelelser til ansøgeren med henblik på vedkommendes ansøgning om en rejsetilladelse sendes til den e-mailadresse, som ansøgeren har oplyst i ansøgningsskemaet, jf. forordningens artikel 15, stk. 3.

Ansøgninger kan indgives af ansøgeren eller en tredjemand eller kommerciel formidler, som en ansøger har givet tilladelse til at indgive ansøgningen på vedkommendes vegne, jf. forordningens artikel 15, stk. 4.

3.1.2.3.1. Det offentlige websted og applikationen til mobilenheder (online ansøgning)

Forordningens artikel 16 fastlægger funktionerne i det offentlige websted og applikationen til mobilenheder (app'en).

Det offentlige websted og app'en skal gøre det muligt for tredjelandstatsborgere, der er omfattet af kravet om en rejsetilladelse, at indgive en ansøgning om en rejsetilladelse, at give de oplysninger, der kræves i ansøgningsskemaet, samt at betale gebyret for rejsetilladelsen, jf. forordningens artikel 16, stk. 1.

Det offentlige websted og app'en skal gøre ansøgningsskemaet bredt, let og gratis tilgængeligt for ansøgere, ligesom der skal tages hensyn til tilgængeligheden af det offentlige websted og app'en for personer med handicap, jf. forordningens artikel 16, stk. 2.

Webstedet og app'en stilles til rådighed på alle medlemsstaternes officielle sprog, jf. forordningens artikel 16, stk. 3.

Det offentlige websted og app'en tilbyder ansøgeren en kontotjeneste, der gør det muligt for ansøgere at give supplerende oplysninger eller dokumentation, hvis det er påkrævet, jf. forordningens artikel 16, stk. 6.

Ifølge forordningens artikel 16, stk. 7, orienterer webstedet og app'en ansøgere om deres klageadgang, hvis en rejsetilladelse bliver afslået, inddraget eller annulleret. Der gives i den forbindelse oplysninger om gældende national ret, den kompetente myndighed, hvordan man skal indgive en klage, tidsfristen for indgivelse af en klage og oplysninger om, hvilken bistand der kan ydes af den nationale databeskyttelsesmyndighed.

Efter forordningens artikel 16, stk. 8, giver det offentlige websted og app'en ansøgere mulighed for at angive, at formålet med det planlagte ophold vedrører humanitære årsager eller internationale forpligtelser.

3.1.2.3.2. Ansøgningsskemaets indhold

ETIAS-forordningens artikel 17 indeholder reglerne om ansøgningsskemaets nærmere indhold.

Hver ansøger indgiver et udfyldt ansøgningsskema, der indeholder en erklæring om, at de indgivne oplysninger er ægte, fuldstændige, korrekte og pålidelige samt en erklæring om rigtigheden og pålideligheden af de fremsatte udsagn, ligesom ansøgeren erklærer, at vedkommende har forstået indrejsebetingelserne for tredjelandsstatsborgere som omhandlet i artikel 6 i forordning (EU) 2016/399 (Schengengrænsekodeksen), og at vedkommende kan blive anmodet om at forelægge relevant supplerende dokumentation ved hver indrejse, jf. forordningens artikel 17, stk. 1, 1. og 2. pkt.

Se nærmere om indrejsebetingelserne under pkt. 3.1.1.7.1.

Mindreårige ansøgere indgiver et ansøgningsskema, der er elektronisk underskrevet af en person, der er tillagt permanent eller midlertidig forældremyndighed eller udøver juridisk værgemål, jf. forordningens artikel 17, stk. 1, 3. pkt.

Ansøgeren skal i henhold til forordningens artikel 17, stk. 2, anføre en række personoplysninger i ansøgningsskemaet, herunder efternavn, fornavn(e), efternavn ved fødslen, fødselsdato, fødested, fødeland, køn, nuværende nationalitet, ansøgerens forældres fornavn(e), eventuelle andre navne (kaldenavne(e), kunstnernavn(e), sædvanlige navn(e), eventuelle andre nationaliteter, hvis sådanne findes, rejsedokumentets type, nummer og udstedelsesland, datoen for rejsedokumentets udstedelse og datoen for udløbets af dets gyldighed, ansøgernes bopælsadresse eller, hvis denne ikke er tilgængelig, den pågældendes opholdsby og -land, e-mailadresse og eventuelle telefonnumre, uddannelse (uddannelse på primærtrinnet eller sekundærtrinnet, videregående uddannelse eller ingen uddannelse), nuværende beskæftigelse (jobgruppe), og medlemsstaten for første planlagte ophold og, valgfrit, adressen for første planlagte ophold.

Er ansøgeren mindreårig, skal ansøgningen indeholde efternavn og fornavn(e), bopælsadresse, e-mailadresse og et eventuelt telefonnummer på den person, der har forældremyndigheden, eller som er ansøgerens værge, jf. forordningens artikel 17, stk. 2, litra k.

Såfremt ansøgeren anfører at have status som familiemedlem, som omhandlet i forordningens artikel 2, stk. 1, litra c, skal der desuden oplyses om den pågældendes status som familiemedlem, efternavn, fornavn(e), fødselsdato, fødested, fødeland, nuværende nationalitet, bopælsadresse, e-mailadresse og et eventuelt telefonnummer for det familiemedlem, som ansøgeren har familiemæssige bånd til og om den pågældendes familiemæssige bånd til dette familiemedlem i overensstemmelse med artikel 2, stk. 2, i direktiv 2004/38/EF (opholdsdirektivet), jf. forordningens artikel 17, stk. 2, litra l, i-iii.

Hvis ansøgningen er udfyldt af en anden person end ansøgeren, skal desuden oplyses denne persons efternavn, fornavn(e), firmanavn, organisation, hvis det er relevant, e-mailadresse, postadresse og et eventuelt telefonnummer, ligesom en underskrevet erklæring om repræsentation skal vedlægges, jf. forordningens artikel 17, stk. 2, litra m.

I henhold til forordningens artikel 17, stk. 4, skal ansøgeren ydermere besvare spørgsmål om personlige forhold, herunder spørgsmål vedrørende nærmere bestemte strafbare forhold pådømt inden for de seneste 10 år og i tilfælde af dom for terrorhandlinger de seneste 20 år, og i så fald på hvilket tidspunkt og i hvilket land, jf. litra a, om ansøgeren har opholdt sig i en specifik krigs- eller konfliktzone i de seneste 10 år og årsagen til dette ophold, jf. litra b, og om ansøgeren inden for de seneste 10 år har været omfattet af en afgørelse om at skulle forlade en medlemsstats eller et visumfritaget lands område eller en afgørelse om tilbagesendelse, jf. litra c.

Ved bekræftende svar på nogle af spørgsmålene, som er omhandlet i stk. 4, skal ansøgeren besvare supplerende spørgsmål, der fastlægges af EU-Kommissionen, jf. forordningens artikel 17, stk. 6.

Ved indgivelsen af ansøgningsskemaet registrerer ETIAS-informationssystemet den IP-adresse, hvorfra ansøgningsskemaet blev indgivet, jf. forordningens artikel 17, stk. 8.

3.1.2.3.3. Gebyr

Ifølge forordningens artikel 18, stk. 1, betaler ansøgeren et gebyr på 7 euro for hver ansøgning.

Ifølge forordningens artikel 18, stk. 2, er ansøgere under 18 år eller over 70 år på ansøgningstidspunktet fritaget for gebyret for rejsetilladelse.

EU-Kommissionen tillægges i henhold til forordningens artikel 18, stk. 4, beføjelser til at vedtage delegerende retsakter om betalingsmetoder- og procedurer i forbindelse med gebyret for rejsetilladelse og om ændring af gebyrets størrelse.

3.1.2.4. Oprettelse af en ansøgningsmappe og behandling af ansøgningen i det centrale ETIAS-system (forordningens kapitel III)

3.1.2.4.1. Automatiseret behandling af ansøgningen i det centrale ETIAS-system

Forordningens artikel 19, stk. 1, fastlægger de betingelser, der skal være opfyldt, for at en ansøgning kan blive behandlet og en ansøgningsmappe oprettet.

Efter indgivelse af en ansøgning om rejsetilladelse via det offentlige websted eller appen kontrollerer ETIAS-informationssystemet automatisk, om felterne i ansøgningsskemaet er udfyldt og indeholder de elementer, der er omhandlet i forordningens artikel 17, stk. 2 og 4 (personoplysninger og spørgsmål), og om der er opkrævet et gebyr for rejsetilladelsen.

Såfremt dette er tilfældet, antages det, at ansøgningen opfylder betingelserne for at blive behandlet, hvorefter det centrale ETIAS-system straks og automatisk tildeler et ansøgningsnummer og opretter en ansøgningsmappe, hvori en række oplysninger registreres og lagres. Der er tale om ansøgningsnummeret, statusoplysninger, der viser, at der er ansøgt om en rejsetilladelse, relevante personoplysninger, IP-adresse samt datoen og tidspunktet for indgivelsen af ansøgningsskemaet, en henvisning til, at betalingen af gebyret for rejsetilladelsen er gennemført, og det unikke referencenummer for betalingen, jf. forordningens artikel 19, stk. 2 og 3.

Efter forordningens artikel 20, stk. 1 og 2, behandles ansøgningsmapperne automatisk i det centrale ETIAS-system, herunder ved automatisk kontrol i en række europæiske it-systemer.

I henhold til forordningens artikel 20, stk. 2, sammenligner det centrale ETIAS-system de relevante oplysninger fra ansøgningen, som angivet i forordningens artikel 17, stk. 2, litra a-d, og litra f, g, j, k og m, og artikel 17, stk. 8, med oplysninger, der findes i et register, en mappe eller en indberetning i det centrale ETIAS-system, Schengeninformationssystemet (SIS), ind- og udrejsesystemet (EES), visuminformationssystemet (VIS), Eurodac, oplysninger fra Europol, samt oplysninger fra INTERPOL's databaser SLTD og TDAWN.

Se nærmere om oplysninger fra Europol under pkt. 3.1.2.5.4.

Det centrale ETIAS-system kontrollerer navnlig, om det rejsedokument, der anvendes til ansøgningen, svarer til et rejsedokument, der er meldt bortkommet, stjålet, uretmæssigt tilegnet eller ugyldiggjort i SIS, om det rejsedokument, der anvendes til ansøgningen, svarer til et rejsedokument, der er meldt bortkommet, stjålet eller ugyldiggjort i SLTD, om ansøgeren er omfattet af en indberetning i SIS om nægtelse af indrejse og ophold, og om ansøgeren er omfattet af en indberetning i SIS om personer, der

begæres anholdt med henblik på overgivelse på grundlag af en europæisk arrestordre, eller som begæres anholdt med henblik på udlevering.

Det centrale ETIAS-system kontrollerer endvidere, om ansøgeren og rejsedokumentet svarer til en afslået, inddraget eller annulleret rejsetilladelse i det centrale ETIAS-system og om oplysningerne i ansøgningen vedrørende rejsedokumentet svarer til en anden ansøgning om rejsetilladelse, der er knyttet til andre identitetsoplysninger, som omhandlet i forordningens artikel 17, stk. 2, litra a (efternavn, fornavn(e), efternavn ved fødslen, fødselsdato, fødested, fødeland, køn, nuværende nationale og ansøgerens forældres fornavn(e)) i det centrale ETIAS-system.

Herudover kontrollerer det centrale ETIAS-system, om ansøgeren på tidspunktet for opslaget er registreret i ind- og udrejseregistret som en person, hvis tilladelse til ophold er udløbet, eller om den pågældende tidligere er blevet registreret som en person, hvis tilladelse til ophold er udløbet eller om ansøgeren er blevet registreret som en person, der er blevet nægtet indrejse. Det centrale ETIAS-system kontrollerer også, om ansøgeren har været omfattet af en afgørelse om afslag på, annullering eller inddragelse af et visum, der er registreret i VIS, om oplysningerne i ansøgningen svarer til de oplysninger, der er registreret i Europol, om ansøgeren er registreret i Eurodac, og om det rejsedokument, der anvendes til ansøgningen, svarer til et rejsedokument, der er registeret i INTERPOL's database TDAWN.

Hvis ansøgeren er mindreårig, kontrollerer det centrale ETIAS-system, om forældremyndighedsindehaveren eller værgeren, er omfattet af en indberetning i SIS om personer, der begæres anholdt med henblik på overgivelse på grundlag af en europæisk arrestordre eller med henblik på udlevering eller er omfattet af en indberetning i SIS om nægtelse af indrejse og ophold.

Foruden ovenstående kontrollerer det centrale ETIAS-system ifølge forordningens artikel 20, stk. 3, om ansøgeren har svaret bekræftende på nogle af spørgsmålene på listen i artikel 17, stk. 4 (se nærmere herom under pkt. 3.1.2.3.2), og om ansøgeren har undladt at opgive en bopælsadresse, men alene har angivet opholdsby og -land, jf. artikel 17, stk. 2, litra f.

Desuden sammenligner det centrale ETIAS-system ifølge forordningens artikel 20, stk. 4 og 5, relevante oplysninger med de i forordningen omhandlede specifikke risikoindekatorer, der fremgår af forordningens artikel 33 og med oplysningerne på den i artikel 34 omhandlede ETIAS-overvågningsliste. Se nærmere herom under pkt. 3.1.2.6.1 og pkt. 3.1.2.6.2.

Det centrale ETIAS-system tilføjer en reference til eventuelle hit til ansøgningsmappen, jf. forordningens artikel 20, stk. 6.

Forordningens artikel 20, stk. 7, fastslår, at hvis de oplysninger, der er registreret i ansøgningsmappen, svarer til de oplysninger, der har udløst et hit som omhandlet i stk. 2 og 4, identificerer det centrale ETIAS-system, når det er relevant, den eller de medlemsstater, der har registreret eller leveret de oplysninger, der har udløst hittet, og angiver dette i ansøgningsmappen. Hvis de pågældende oplysninger hidrører fra Europol, angives dette i ansøgningsmappen, jf. forordningens artikel 20, stk. 8.

Forordningens artikel 21, stk. 1, fastslår, at det centrale ETIAS-system automatisk udsteder en rejsetilladelse og giver ansøgeren meddelelse herom, hvis den automatiserede behandling ikke giver noget hit.

Efter forordningens artikel 21, stk. 2, vil ansøgningen i første omgang blive udtaget til manuel behandling i den centrale ETIAS-enhed efter en procedure, der er nærmere beskrevet i forordningens artikel 22, hvis den automatiske behandling giver et eller flere hit.

Det fremgår af forordningens artikel 21, stk. 3, at såfremt det ved den i forordningens artikel 22 fastsatte kontrolproces bekræftes, at de oplysninger, der er registreret i ansøgningsmappen, svarer til

de oplysninger, der har udløst et hit, eller hvis der fortsat hersker tvivl om ansøgerens identitet efter en sådan kontrol, sender den centrale ETIAS-enhed ansøgningen til manuel behandling hos den ansvarlige nationale ETIAS-enhed efter proceduren foreskrevet i forordningens artikel 26.

Efter forordningens artikel 21, stk. 4, sendes ansøgningen endvidere til manuel behandling efter proceduren i forordningens artikel 26, hos den ansvarlige nationale ETIAS-enhed, såfremt ansøgeren har svaret bekræftende på spørgsmål i henhold til forordningens artikel 17, stk. 4 vedrørende f.eks. dom for en række lovovertrædelser og ophold i en specifikt krigs- eller konfliktzone.

Se nærmere om hvilken medlemsstats ETIAS-enhed, der er ansvarlig under pkt. 3.1.2.5.1.

3.1.2.4.2. Kontrol foretaget af den centrale ETIAS-enhed

Efter forordningens artikel 22, stk. 1, sendes ansøgningen til manuel behandling i den centrale ETIAS-enhed, hvis den automatiserede behandling giver et eller flere hit.

I henhold til kontrolprocessen i artikel 22 skal den centrale ETIAS-enhed, når den høres, have adgang til ansøgningsmappen og de eventuelt tilknyttede ansøgningsmapper og til alle hit, der blev udløst under den automatiserede behandling, og til de oplysninger, som det centrale ETIAS-system har identificeret, jf. stk. 2.

Ifølge forordningens artikel 22, stk. 3, kontrollerer den centrale ETIAS-enhed, om oplysningerne i ansøgningsmappen svarer til en eller flere af de i artikel 33 omhandlende specifikke risikoindikatorer, oplysningerne i det centrale ETIAS-system, herunder den i artikel 34 omhandlede ETIAS-overvågningsliste, oplysningerne i et af EU-informationssystemerne, der er søgt i, oplysninger fra Europol eller oplysningerne i INTERPOL's databaser SLTD eller TDAWN.

Forordningens artikel 22, stk. 4, foreskriver, at hvis oplysningerne ikke svarer til hinanden, og der ikke forekommer andre hit under den automatiserede behandling, sletter den centrale ETIAS-enhed det falske hit i ansøgningsmappen, og det centrale ETIAS-system udsteder automatisk en rejsetilladelse i henhold til forordningens artikel 36. Se nærmere herom under pkt. 3.1.2.7.1.

I henhold til forordningens artikel 22, stk. 5, sendes ansøgningen til manuel behandling hos den ansvarlige nationale ETIAS-enhed efter proceduren i artikel 26, hvis oplysningerne svarer til hinanden, eller der fortsat hersker tvivl om ansøgerens identitet.

Den centrale ETIAS-enhed afslutter den manuelle behandling inden for højst 12 timer efter modtagelsen af ansøgningsmappen, jf. forordningens artikel 22, stk. 6.

3.1.2.4.3. Specifikke ansøgningsregler for familiemedlemmer til unionsborgere mv.

Ifølge forordningens artikel 24 gælder specifikke ansøgningsregler for familiemedlemmer til unionsborgere eller andre tredjelandstatsborgere, der har ret til fri bevægelighed i henhold til EU-retten.

En sådan ansøger skal i henhold til forordningens artikel 24, stk. 2, litra a og b ikke besvare spørgsmålet om, hvorvidt den pågældende inden for de seneste 10 år har været omfattet af en afgørelse om at skulle forlade en medlemsstats eller et visumfritaget lands område eller en afgørelse om tilbagesendelse og er fritaget for gebyr.

Ved behandlingen af en ansøgning omfattet af de specifikke ansøgningsregler kontrollerer det centrale ETIAS-system i henhold til forordningens artikel 24, stk. 3, litra a og b, ikke, om ansøgeren på tidspunktet for opslaget er registreret i ind- og udrejsesystemet (EES) som en person, hvis tilladelse til ophold er udløbet, eller om den pågældende tidligere er blevet registreret som en person, hvis tilladelse til ophold

er udløbet, eller om ansøgeren svarer til en person, hvis oplysninger er registreret i Eurodac. Yderligere finder de specifikke risikoindikatorer der er fastsat i medfør af forordningens artikel 33, ikke anvendelse, jf. forordningens artikel 24, stk. 3.

Disse ansøgere kan endvidere ikke meddeles afslag på en ansøgning om rejsetilladelse på grundlag af risikoen for ulovlig indvandring, jf. forordningens artikel 24, stk. 4.

Af forordningens artikel 24, stk. 5, fremgår det, at hvis den automatiserede behandling har givet et hit, der svarer til en indberetning om nægtelse af indrejse og ophold som omhandlet i artikel 24 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1987/2006 (SIS II-forordningen), kontrollerer den nationale ETIAS-enhed grundlaget for denne afgørelse, efter hvilken denne indberetning blev registreret i SIS. Hvis dette grundlag vedrører en risiko for ulovlig indvandring, skal indberetningen ikke tages i betragtning ved vurderingen af ansøgningen. Den nationale ETIAS-enhed går derefter frem efter artikel 25, stk. 2, i SIS II-forordningen om høring af den indberettende medlemsstat.

Der gælder endelig særlige regler vedrørende påklage af en afgørelse og lagringsperiode for ansøgningsmappen jf. forordningens artikel 24, stk. 6, litra b og c.

3.1.2.5. De nationale ETIAS-enheder behandling af en ansøgning mv. (forordningens kapitel IV)

Er sagen udtaget til manuel behandling, er det herefter den ansvarlige medlemsstats nationale ETIAS-enhed, der skal træffe afgørelse om at meddele eller afslå rejsetilladelse. I visse tilfælde vil den nationale ETIAS-enhed kunne anmode om yderligere oplysninger fra ansøgeren.

3.1.2.5.1. Den ansvarlige medlemsstat

Forordningens artikel 25 fastlægger i prioriteret rækkefølge reglerne for, hvilken medlemsstats nationale ETIAS-enhed der er ansvarlig for den manuelle behandling af en ansøgning i henhold til forordningens artikel 26.

Den ansvarlige medlemsstat identificeres af det centrale ETIAS-system på følgende måde:

Hvis kun én medlemsstat identificeres som havende registreret eller levereret de oplysninger, der udløste hittet, er denne medlemsstat den ansvarlige medlemsstat, jf. forordningens artikel 25, stk. 1, litra a.

Hvis flere medlemsstater identificeres som havende registreret eller leveret de oplysninger, der udløste hittene, er den ansvarlige medlemsstat ifølge artikel 25, stk. 1, litra b, den medlemsstat, som har registreret eller levereret de seneste oplysninger om en indberetning i SIS om personer, der begæres anholdt med henblik på overgivelse på grundlag af en europæisk arrestordre, eller som begæres anholdt med henblik på udlevering som omhandlet i forordningens artikel 20, stk. 2, litra d, eller i fravær af sådan indberetning, den medlemsstat, som har registreret eller leveret de seneste oplysninger om en indberetning i SIS om nægtelse af indrejse og ophold omhandlet i forordningens artikel 20, stk. 2, litra c, eller i fravær af sådanne indberetninger, den medlemsstat, som har registreret eller leveret de seneste oplysninger om, at det rejsedokument, der anvendes til ansøgningen, svarer til et rejsedokument, der er meldt bortkommet, stjålet, uretmæssigt tilegnet eller ugyldiggjort i SIS som omhandlet i forordningens artikel 20, stk. 2, litra a.

Hvis flere medlemsstater identificeres som havende registreret eller leveret de oplysninger, der udløste hit, men ingen af disse oplysninger svarer til indberetningerne som omtalt under litra b, er den ansvarlige medlemsstat den medlemsstat, der har registreret eller leveret de seneste oplysninger, jf. forordningens artikel 25, stk. 1, litra c.

Med hensyn til litra a og c tages der ved identificering af den ansvarlige medlemsstat ikke højde for hit,

der udløses af oplysninger, som ikke er registreret eller leveret af en medlemsstat. Hvis den manuelle behandling af en ansøgning ikke udløses af oplysninger, der er registreret eller leveret af en medlemsstat, er den ansvarlige medlemsstat medlemsstaten for første planlagte ophold, jf. forordningens artikel 25, stk. 1, sidste pkt.

Ifølge forordningens artikel 25, stk. 2, angiver det centrale ETIAS-system den ansvarlige medlemsstat i ansøgningsmappen. Hvis det centrale ETIAS-system ikke er i stand til at identificere den ansvarlige medlemsstat, identificeres denne af den centrale ETIAS-enhed.

3.1.2.5.2. De nationale ETIAS-enheders manuelle behandling af en ansøgning

Hvis den automatiserede behandling, jf. forordningens artikel 20, stk. 2-5, har givet et eller flere hit, behandles ansøgningen manuelt af den ansvarlige medlemsstats ETIAS-enhed. Se nærmere herom under pkt. 3.1.3.3.

Ifølge forordningens artikel 25, stk. 2, 2. pkt., identificerer det centrale ETIAS-system, subsidiært den centrale ETIAS-enhed, den medlemsstat, der er ansvarlig for den manuelle behandling af en ansøgning.

Forordningens artikel 26 indeholder bestemmelser om de nationale ETIAS-enheders manuelle behandling af en ansøgning.

Ifølge forordningens artikel 26, stk. 1, skal den nationale ETIAS-enhed have adgang til ansøgningsmappen og eventuelt tilknyttede ansøgningsmapper såvel som til eventuelle hit, der blev udløst under den automatiserede behandling i det centrale ETIAS-system. Den centrale ETIAS-enhed underretter den ansvarlige medlemsstats nationale ETIAS-enhed om, hvorvidt en eller flere andre medlemsstater eller Europol er blevet identificeret som havende registreret eller leveret de oplysninger, der udløste hittet. Hvis en eller flere medlemsstater har leveret de oplysninger, der har udløst hittet, skal den centrale ETIAS-enhed også præcisere, hvilken medlemsstat det drejer sig om.

Forordningens artikel 26, stk. 2, fastslår, at den ansvarlige medlemsstats nationale ETIAS-enhed efter den manuelle behandling skal udstede en rejsetilladelse eller give afslag på en rejsetilladelse.

Hvis hittet skyldes, at det rejsedokument, der anvendes til ansøgningen, svarer til et rejsedokument, der er meldt bortkommet, stjålet, uretmæssigt tilegnet eller ugyldiggjort i SIS, eller ansøgeren er omfattet af en indberetning i SIS om nægtelse af indrejse og ophold, skal den ansvarlige nationale ETIAS-enhed give afslag på en rejsetilladelse, jf. forordningens artikel 26, stk. 3, litra a.

Hvis hittet svarer til en eller flere kategorier, der er omhandlet i forordningens artikel 20, stk. 2, litra b og d-m, eller hittet skyldes, at ansøgeren har svaret bekræftende på spørgsmålene om personlige forhold, som omhandlet i forordningens artikel 17, stk. 4, skal den ansvarlige nationale ETIAS-enhed foretage en vurdering af risikoen for sikkerheden eller for ulovlig indvandring og træffe afgørelse på baggrund heraf, jf. forordningens artikel 26, stk. 3, litra b, og artikel 26, stk. 4.

Hvis hittet skyldes oplysninger, som fremgår af ETIAS-overvågningslisten, jf. forordningens artikel 20, stk. 4, foretager den ansvarlige medlemsstats nationale ETIAS-enhed en vurdering af risikoen for sikkerheden og træffer afgørelse om, hvorvidt der skal udstedes eller gives afslag på en rejsetilladelse, jf. forordningens artikel 26, stk. 5.

Hvis hittet skyldes de i forordningens artikel 33, omhandlede specifikke risikoindikatorer, jf. forordningens artikel 20, stk. 5, foretager den ansvarlige medlemsstats nationale ETIAS-enhed en vurdering af risikoen for sikkerheden og for ulovlig indvandring, eller om der er høj risiko for epidemi, og træffer afgørelse på baggrund heraf, jf. forordningens artikel 26, stk. 6. I den forbindelse præciserer bestemmel-

sen, at den ansvarlige medlemsstats nationale ETIAS-enhed under ingen omstændigheder må træffe en afgørelse automatisk på grundlag af et hit ud fra specifikke risikoindikatorer. I alle tilfælde skal den pågældende ETIAS-enhed foretage en konkret og individuel vurdering.

Det fremgår af forordningens artikel 26, stk. 7, at ETIAS-informationssystemet registrerer alle databehandlinger, som udføres med henblik på ovenfor omtalte vurderinger foretaget af den ansvarlige medlemsstats nationale ETIAS-enhed eller af de nationale ETIAS-enheder i de medlemsstater, der er blevet hørt i overensstemmelse med forordningens artikel 28. Sådanne registreringer oprettes og registreres automatisk i ansøgningsmappen. De skal angive dato og tidspunkt for hver behandling, hvilke oplysninger, der er anvendt til søgninger i andre EU-informationssystemer, hvilke oplysninger, der er knyttet til det modtagne hit, og den medarbejder, der har foretaget risikovurderingen. Resultaterne af vurderingen af risikoen for sikkerheden eller for ulovlig indvandring eller en høj risiko for epidemi og begrundelsen for afgørelsen om at udstede eller give afslag på en rejsetilladelse, registreres i ansøgningsmappen af den medarbejder, der har foretaget den pågældende risikovurdering.

3.1.2.5.3. Den nationale ETIAS-enheds anmodning om yderligere oplysninger eller dokumentation fra ansøgeren mv.

Ansøgeren skal senest 96 timer efter indgivelsen af ansøgningen om rejsetilladelse, der opfylder betingelserne for at blive behandlet, modtage en afgørelse eller en anmodning om yderligere oplysninger eller dokumentation. Se nærmere herom under pkt. 3.1.2.5.5.

Forordningens artikel 27, stk. 1, foreskriver, at såfremt den ansvarlige medlemsstats nationale ETIAS-enhed finder, at de oplysninger, som ansøgeren har angivet i ansøgningsskemaet, er utilstrækkelige til, at den kan træffe afgørelse om at udstede eller give afslag på en rejsetilladelse, kan den anmode om yderligere oplysninger eller dokumentation fra ansøgeren. Den pågældende ETIAS-enhed skal anmode om yderligere oplysninger eller dokumentation på anmodningen af den medlemsstat, der er hørt i overensstemmelse med forordningens artikel 28.

Ifølge forordningens artikel 27, stk. 2, sendes anmodningen via e-mailtjenesten i ETIAS-systemet til den e-mailadresse, der er registreret under kontaktoplysninger i ansøgningsmappen. Anmodningen om yderligere oplysninger eller dokumentation skal tydeligt angive, hvilke oplysninger eller hvilken dokumentation ansøgeren skal fremlægge, og en liste over, hvilke sprog oplysningerne eller dokumentationen kan indgives på. Denne liste omfatter som minimum engelsk, fransk eller tysk, medmindre den omfatter et officielt sprog i det tredjeland, som ansøgeren har anført at være statsborger i. Ansøgeren skal inden for 10 dage fra datoen for modtagelse af anmodningen fremlægge de yderligere oplysninger eller dokumentation via den sikre kontotjeneste, der er indbygget i ETIAS-systemet. Ansøgeren skal fremlægge oplysningerne eller dokumentationen på et af de sprog, der er anført i anmodningen, men ansøgeren er ikke forpligtet til at fremlægge en officiel oversættelse. Den ansvarlige ETIAS-enhed kan kun anmode ansøgeren om yderligere oplysninger eller dokumentation, der er påkrævet for at vurdere ETIAS-ansøgningen. De af ansøgeren fremlagte yderligere oplysninger eller dokumentation registreres og lagres af det centrale ETIAS-system i ansøgningsmappen, jf. forordningens artikel 27, stk. 9, 1. pkt.

Når den ansvarlige ETIAS-enhed fremsætter anmodning om yderligere oplysninger eller dokumentation, anvender denne en på forhånd fastsat liste over valgmuligheder, jf. forordningens artikel 27, stk. 3.

Forordningens artikel 27, stk. 4, foreskriver, at den ansvarlige medlemsstats nationale ETIAS-enhed under ekstraordinære omstændigheder og som en sidste udvej efter behandlingen af de yderligere oplysninger eller den yderligere dokumentation, hvis der fortsat hersker alvorlig tvivl om ansøgenes oplysninger eller dokumentation, kan indkalde ansøgeren til en samtale i den pågældendes opholdsland på det konsulat tilhørende medlemsstaten, der ligger tættest på ansøgerens opholdssted. Når det er i

ansøgerens interesse, kan samtalen ekstraordinært finde sted på et konsulat, der ligger i et andet land end i ansøgerens opholdsland. Hvis det konsulat, der ligger tættest på ansøgerens opholdssted, er længere væk end 500 km, skal ansøgeren tilbydes mulighed for at føre samtalen ved hjælp af audio- og videokommunikationsmidler. Hvis afstanden er mindre end 500 km, kan ansøgeren og den ansvarlige medlemsstats ETIAS-enhed i fællesskab aftale at anvende midler, som muliggør audio- og videokommunikation. Hvis sådanne audio- og videokommunikationsmidler anvendes, føres samtalen af den ansvarlige medlemsstats nationale ETIAS-enhed eller, ekstraordinært, af et af denne medlemsstats konsulater.

Efter forordningens artikel 27, stk. 8, angiver den ansvarlige medlemsstats nationale ETIAS-enhed, hvilke elementer udsøgeren skal berøre, ligesom udsøgeren efter samtalen afgiver en udtalelse, der indeholder begrundelse for vedkommendes anbefalinger. De berørte elementer og udtalelsen anføres på en formular, som registreres i ansøgningsmappen.

Bestemmelsen er fakultativ, og det er således op til den enkelte medlemsstat at beslutte, hvorvidt man vil gøre brug af muligheden for at indkalde ansøgere til samtale i ekstraordinære tilfælde. Se nærmere herom under pkt. 3.1.3.5.

Den ansvarlige medlemsstats nationale ETIAS-enhed genoptager behandlingen af ansøgningen, når ansøgeren fremlægger de yderligere oplysninger eller den yderligere dokumentation, eller, hvis det er relevant, på datoen for samtalen, jf. forordningens artikel 27, stk. 10.

3.1.2.5.4. Høringsprocedurer

Forordningens artikel 28 og 29 indeholder bestemmelser om høringsprocedurer, som iværksættes i tilfælde af, at den automatiserede behandling resulterer i et hit udløst af oplysninger, som er registreret eller leveret af en eller flere medlemsstater eller Europol.

I henhold til forordningens artikel 28, der vedrører høring af andre medlemsstater, skal den centrale ETIAS-enhed, jf. stk. 1, underrette den eller de involverede medlemsstaters nationale ETIAS-enhed og dermed indlede en høringsprocedure mellem dem og den ansvarlige medlemsstats nationale ETIAS-enhed. De nationale ETIAS-enheder i de hørte medlemsstater skal have adgang til ansøgningsmappen med henblik på høringen, jf. forordningens artikel 28, stk. 2. Den nationale ETIAS-enhed i den hørte medlemsstat skal i henhold til forordningens artikel 28, stk. 3 og 5, svare inden for 60 timer fra underretning om høringen og enten afgive en begrundet positiv udtalelse om ansøgningen eller afgive en begrundet negativ udtalelse om ansøgningen. Den positive eller negative udtalelse registreres i ansøgningsmappen af den hørte medlemsstats nationale ETIAS-enhed. Hvis der ikke er afgivet svar inden for fristen, anses dette som en positiv udtalelse om ansøgningen.

Ifølge forordningens artikel 28, stk. 4, kan den ansvarlige medlemsstats nationale ETIAS-enhed også høre den nationale ETIAS-enhed i en eller flere medlemsstater efter en ansøgers svar på en anmodning om yderligere oplysninger. Hvis der anmodes om sådanne yderligere oplysninger på vegne af en hørt medlemsstat, hører den ansvarlige medlemsstats nationale ETIAS-enhed den pågældende hørte medlemsstats nationale ETIAS-enhed efter ansøgerens svar på anmodningen om yderligere oplysninger. I sådanne tilfælde skal de hørte medlemsstaters nationale ETIAS-enheder også have adgang til de relevante yderligere oplysninger eller den relevante yderligere dokumentation, som ansøgeren har forelagt på anmodning af den ansvarlige medlemsstats nationale ETIAS-enhed i forbindelse med den sag, de høres om. Hvis flere medlemsstater høres, sikrer den ansvarlige medlemsstats nationale ETIAS-enhed koordineringen.

Det følger af forordningens artikel 28, stk. 7, at hvis en af de hørte medlemsstaters nationale ETIAS-enhed afgiver en negativ udtalelse om ansøgningen, skal den ansvarlige medlemsstat give afslag på rejsetilladelsen. Dette berører ikke forordningens artikel 44 vedrørende udstedelse af en rejsetilladelse

med begrænset territorial gyldighed af humanitære årsager, af hensyn til nationale interesser eller på grund af internationale forpligtelser. Se nærmere herom under pkt. 3.1.2.7.4.

I henhold til forordningens artikel 29, der vedrører høring af Europol, skal den centrale ETIAS-enhed, jf. stk. 1, indlede en høringsprocedure mellem Europol og den ansvarlige medlemsstats nationale ETIAS-enhed, når Europol er den part, der har leveret de oplysninger, der har udløst et hit. Høringen foretages i overensstemmelse med særlig kapitel IV i Europol-forordningen, der ikke finder anvendelse for Danmark eller de Schengen-associerede lande. Se nærmere herom under pkt. 2.6.

Hvis Europol høres, sender den centrale ETIAS-enhed de relevante oplysninger i ansøgningsmappen og de hit, der er nødvendige med henblik på høringen, til Europol, jf. forordningens artikel 29, stk. 2. Europol har under ingen omstændigheder adgang til personoplysninger vedrørende ansøgerens uddannelse som omhandlet i forordningens artikel 17, stk. 2, litra h, jf. forordningens artikel 29, stk. 3.

Europol skal, som den hørte part, i henhold til forordningens artikel 29, stk. 4, afgive en begrundet udtalelse om ansøgningen. Europols udtalelse stilles til rådighed for den ansvarlige medlemsstats nationale ETIAS-enhed, som registrerer den i ansøgningsmappen. Europol skal i henhold til forordningens artikel 29, stk. 6, svare inden for 60 timer fra underretningen om høringen. Hvis Europol ikke svarer inden fristen, anses dette som en positiv udtalelse om ansøgningen. Det følger af forordningens artikel 29, stk. 7, at hvis den ansvarlige medlemsstat beslutter at udstede en rejsetilladelse på trods af en negativ udtalelse fra Europol, skal den ansvarlige medlemsstats nationale ETIAS-enhed begrunde sin afgørelse.

Ifølge forordningens artikel 29, stk. 5, kan den ansvarlige medlemsstats nationale ETIAS-enhed høre Europol efter en ansøgers svar på en anmodning om yderligere oplysninger. Den nationale ETIAS-enhed sender i sådanne tilfælde de relevante yderligere oplysninger eller den relevante yderligere dokumentation, som ansøgeren har fremlagt i forbindelse med ansøgningen om en rejsetilladelse, hvorom Europol høres.

3.1.2.5.5. Meddelelse om afgørelse mv.

Forordningens artikel 30 og 32 fastlægger fristerne for meddelelse af en afgørelse til ansøgeren.

Ifølge forordningens artikel 30 skal ansøgeren inden for 96 timer fra indgivelsen af en ansøgning, der opfylder betingelserne for at blive behandlet, modtage en meddelelse om, hvorvidt der er udstedt eller givet afslag på rejsetilladelse, eller en anmodning om at fremlægge yderligere oplysninger eller dokumentation.

Ifølge forordningens artikel 32, stk. 1, sammenholdt med stk. 3, skal der træffes afgørelse om en ansøgning, der opfylder betingelserne for at blive behandlet, senest 96 timer efter indgivelsen heraf. Forordningens artikel 32, stk. 2, foreskriver, at når der gives meddelelse om en anmodning om yderligere oplysninger eller dokumentation, og når ansøgeren indkaldes til en samtale, forlænges fristen på 96 timer ekstraordinært. Der skal således træffes afgørelse senest 96 timer efter ansøgerens fremlæggelse af yderligere oplysninger eller dokumentation. Hvis ansøgeren indkaldes til en samtale, skal der træffes afgørelse om ansøgningen senest 48 timer efter, at samtalen fandt sted. Inden udløbet af de to omtalte frister på henholdsvis 96 timer eller 48 timer skal der træffes afgørelse om enten at udstede en rejsetilladelse eller at give afslag på en rejsetilladelse.

I henhold til forordningens artikel 31 sørger EU-Kommissionen for et kontrolværktøj, så ansøgere kan kontrollere status for deres ansøgning om rejsetilladelse og gyldighedsperioden og status for deres rejsetilladelse (gyldig, afslået, annulleret eller inddraget). Kontrolværktøjet vil være tilgængeligt via det offentlige websted og appen, der er omhandlet i artikel 16. Se nærmere herom under pkt. 3.1.2.3.1.

3.1.2.6. ETIAS-screeningsregler og ETIAS-overvågningslisten (forordningens kapitel V)

Forordningens artikel 33, 34 og 35 fastlægger nærmere regler om ETIAS-screeningsreglerne og den såkaldte ETIAS-overvågningsliste.

3.1.2.6.1. ETIAS-screeningsreglerne

Forordningens artikel 33, stk. 1, foreskriver, at ETIAS-screeningsreglerne skal være en algoritme, der muliggør profilering som defineret i artikel 4, nr. 4), i forordning (EU) 2016/679 gennem sammenligning af oplysningerne i en ansøgningsmappe i det centrale ETIAS-system med specifikke risikoindikatorer, der tyder på, at der er en risiko for sikkerhed eller for ulovlig indvandring eller, at der er en høj risiko for epidemi. Den centrale ETIAS-enhed registrerer ETIAS-screeningsreglerne i det centrale ETIAS-system.

Efter forordningens artikel 33, stk. 2, tillægges EU-Kommissionen beføjelser til at vedtage en delegeret retsakt med henblik på nærmere at definere risici for sikkerheden eller for ulovlig indvandring eller en høj risiko for epidemi på grundlag af nærmere bestemte statistiske oplysninger genereret af en række systemer, herunder ind- og udrejsesystemet og ETIAS, samt nærmere bestemte oplysninger fra medlemsstaterne.

De risici, der er defineret i forordningen og i den delegerede retsakt i artikel 33, stk. 2, og som de i artikel 33, stk. 4, omhandlede specifikke risikoindikatorer skal bygge på, specificerer EU-Kommissionen ifølge forordningens artikel 33, stk. 3, ved hjælp af en gennemførelsesretsakt.

Det følger af forordningens artikel 33, stk. 4, at på grundlag af de specifikke risici fastsætter den centrale ETIAS-enhed de specifikke risikoindikatorer, der består af en kombination af oplysninger, herunder en eller flere af en række oplysninger om aldersgruppe, køn og nationalitet, opholdsland og -by, uddannelsesniveau (uddannelse på primærtrinnet eller sekundærtrinnet, videregående uddannelse eller ingen uddannelse) og nuværende beskæftigelse (jobgruppe).

Det fremgår af forordningens artikel 33, stk. 5, at de specifikke risikoindikatorer skal være målrettede og forholdsmæssige. De må under ingen omstændigheder udelukkende bygge på en persons køn eller alder. De må under ingen omstændigheder være baseret på oplysninger vedrørende en persons hudfarve, race, etniske eller sociale oprindelse, genetiske anlæg, sprog, politiske eller andre anskuelser, religiøse eller filosofiske overbevisning, medlemskab af en fagforening, tilhørsforhold til et nationalt mindretal, formueforhold, fødsel, handicap eller seksuelle orientering.

De specifikke risikoindikatorer skal defineres, fastsættes, forhåndsvurderes, gennemføres, evalueres efterfølgende, revideres og slettes af den centrale ETIAS-enhed efter høring af ETIAS-Screeningsrådet, jf. forordningens artikel 33, stk. 6.

3.1.2.6.2. ETIAS-overvågningslisten

I medfør af forordningens artikel 34 oprettes der en ETIAS-overvågningsliste, der bl.a. er baseret på FN's lister over krigsforbrydere, med henblik på at give et hit i den automatiske del af sagsbehandlingen i det centrale ETIAS-system, hvis en person opført på overvågningslisten indgiver en ansøgning om rejsetilladelse.

Ifølge forordningens artikel 34, stk. 1, består ETIAS-overvågningslisten af oplysninger om personer, der er mistænkt for at have begået eller deltaget i en terrorhandling eller en anden alvorlig strafbar handling, eller personer, om hvilke der på grundlag af en samlet vurdering af personen er konkrete indicier for eller rimelig grund til at antage, at de vil begå en terrorhandling eller en anden alvorlig strafbar handling. ETIAS-overvågningslisten er en del af det centrale ETIAS-system.

ETIAS-overvågningslisten opstilles på grundlag af oplysninger vedrørende terrorhandlinger eller andre alvorlige strafbare handlinger, jf. forordningens artikel 34, stk. 2.

I henhold til forordningens artikel 34, stk. 3, registreres oplysninger vedrørende terrorhandlinger eller andre alvorlige strafbare handlinger på ETIAS-overvågningslisten af Europol eller af medlemsstaterne, der hver især er ansvarlig for de oplysninger, de registrerer.

På baggrund af oplysningerne vedrørende terrorhandlinger eller andre alvorlige strafbare handlinger består ETIAS-overvågningslisten af oplysninger om efternavn, efternavn ved fødslen, fødselsdato, andre navne (kaldenavn(e), kunstnernavn(e), sædvanlige navn(e)), rejsedokument(er) (type, nummer og udstedelsesland), bopælsadresse, e-mailadresse, telefonnummer, et firmas eller en organisations navn, e-mailadresse, postadresse og telefonnummer eller IP-adresse.

Hvis følgende oplysninger foreligger, føjes de til det hertil relevante punkt bestående af mindst én af de oplysninger, der er anført ovenfor: fornavn(e), fødested, fødeland, køn og nationalitet, jf. forordningens artikel 34, stk. 4.

De nærmere ansvarsområder og opgaver vedrørende ETIAS-overvågningslisten fastlægges i forordningens artikel 35.

I henhold til forordningens artikel 35, stk. 1, skal Europol eller medlemsstaten inden denne registrerer oplysninger på ETIAS-overvågningslisten fastlægge, om oplysningerne er tilstrækkelige, nøjagtige og vigtige nok til at blive opført på ETIAS-overvågningslisten, vurdere oplysningernes potentielle indvirkning på andelen af ansøgninger, der behandles manuelt eller kontrolleres, om oplysningerne svarer til en indberetning, der er registreret i SIS.

Det følger af forordningens artikel 35, stk. 3, at såfremt oplysningerne svarer til en indberetning, der er registreret i SIS, registreres de ikke på ETIAS-overvågningslisten. Hvis betingelserne for at anvende oplysningerne til at registrere en indberetning i SIS er opfyldt, gives der prioritet til at registrere en indberetning i SIS.

I henhold til forordningens artikel 35, stk. 5, har Europol ansvaret for at vurdere og kontrollere den fortsatte nøjagtighed af de oplysninger, som Europol har registreret på ETIAS-overvågningslisten, regelmæssigt og mindst en gang om året. Den samme forpligtelse gælder medlemsstaterne for så vidt angår de oplysninger, som de har registreret. Europol og medlemsstaterne udarbejder og gennemfører en fælles procedure til at sikre opfyldelse af deres forpligtelser.

I henhold til forordningens artikel 35, stk. 6, fjerner medlemsstaterne og Europol efter en vurdering oplysninger fra ETIAS-overvågningslisten, hvis det er påvist, at grundene til, at de er blevet registreret, ikke længere er tilstede, eller at oplysningerne er forældede eller ikke ajourførte.

3.1.2.7. Afgørelser om rejsetilladelse (forordningens kapitel VI)

3.1.2.7.1. Udstedelse af en rejsetilladelse

Det følger af forordningens artikel 36, stk. 1, at det centrale ETIAS-system eller den ansvarlige medlemsstats nationale ETIAS-enhed udsteder en rejsetilladelse, hvis behandlingen af ansøgningen viser, at der ikke er konkrete indicier for eller rimelig grunde, der bygger på konkrete indicier, til at konkludere, at personens tilstedeværelse på medlemsstaternes område vil udgøre en risiko for sikkerheden eller for ulovlig indvandring eller en høj risiko for epidemi.

I henhold til forordningens artikel 36, stk. 2, kan den ansvarlige medlemsstats nationale ETIAS-enhed forsyne en rejsetilladelse, som den udsteder, med en anmærkning, hvori den anbefaler kontrol ved græn-

seovergangsstedet ved tvivl om, hvorvidt der er grund til at meddele afslag på en rejsetilladelse. Denne anmærkning skal kun være synlig for grænsemyndighederne, og den skal angive årsagen til anmærkningen. Anmærkningen fjernes automatisk, når grænsemyndighederne har foretaget kontrollen og registreret indrejse i ind- og udrejsesystemet.

Ifølge forordningens artikel 36, stk. 3, har den ansvarlige medlemsstats nationale ETIAS-enhed mulighed for at tilføje en anmærkning, der viser grænsemyndighederne og andre myndigheder med adgang til oplysningerne i det centrale ETIAS-system, at et bestemt hit, der er udløst under behandlingen af en ansøgning, er blevet vurderet, og at det er blevet bekræftet, at hittet udgør et falsk hit, eller at en manuel behandling har vist, at der ikke er nogen grund til at give afslag på en rejsetilladelse.

Rejsetilladelsen vil være gyldig på medlemsstaternes område i tre år, eller indtil det anvendte rejsedokumentets udløb, afhængig af, hvad der kommer først, jf. forordningens artikel 36, stk. 5. En rejsetilladelse giver ikke automatisk ret til indrejse eller ophold, jf. forordningens artikel 36, stk. 6.

Det fremgår af forordningens artikel 38, stk. 1, at når der er udstedt en rejsetilladelse, modtager ansøgeren straks en meddelelse herom via e-mailtjenesten, med angivelse af bl.a. at der er udstedt en rejsetilladelse, ansøgningsnummeret for rejsetilladelsen, begyndelses- og udløbsdato for rejsetilladelsen, krav om forevisning af det i ansøgningen angivne rejsedokument ved indrejse, en påmindelse om de indrejsebetinger, der er fastsat i artikel 6 i Schengengrænsekodeksen, og det forhold, at et kortvarigt ophold kun er muligt for en varighed på højst 90 dage inden for enhver periode på 180 dage, en påmindelse om, at det at være i besiddelse af en rejsetilladelse ikke i sig selv giver automatisk ret til indrejse, en påmindelse om, at grænsemyndighederne kan anmode om supplerende dokumentation ved de ydre grænser med henblik på at kontrollere, at betingelserne for indrejse og ophold er opfyldt og en påmindelse om, at besiddelse af en gyldig rejsetilladelse er en opholdsbetingelse, som skal være opfyldt i hele varigheden af et kortvarigt ophold på medlemsstaternes område.

Forordningens artikel 39 fastsætter nærmere regler om, hvilke oplysninger der skal tilføjes ansøgningsmappen efter afgørelse om at udstede eller give afslag på en rejsetilladelse.

3.1.2.7.2. Afslag på en rejsetilladelse

Reglerne om, hvornår en ansøger skal meddeles afslag på en ansøgning om rejsetilladelse, fremgår af forordningens artikel 37.

Ifølge forordningens artikel 37, stk. 1, skal ansøgeren meddeles afslag, hvis pågældende anvender et rejsedokument, der er blevet meldt bortkommet, stjålet, uretmæssigt tilegnet eller ugyldigt i SIS, udgør en risiko for sikkerheden, udgør en risiko for ulovlig indvandring, udgør en høj risiko for epidemi, er en person, der er indberettet til SIS med henblik på nægtelse af indrejse og ophold, ikke svarer på en anmodning om yderligere oplysninger eller dokumentation inden for fristerne herom eller ikke møder op til en samtale.

Ifølge forordningens artikel 37, stk. 2, skal der desuden meddeles afslag, hvis der på ansøgningstidspunktet er rimelig og alvorlig tvivl om ægtheden, pålideligheden af ansøgerens udsagn eller den supplerende dokumentation, som ansøgeren har fremlagt, eller rigtigheden af dens indhold.

I henhold til forordningens artikel 37, stk. 3, har ansøgere ret til at få prøvet en afgørelse om afslag på rejsetilladelse. Klagen skal behandles i den medlemsstat, hvis nationale ETIAS-enhed har truffet afgørelsen om afslag, og behandles i henhold til national ret i denne medlemsstat. Den ansvarlige medlemsstats ETIAS-enhed skal underrette ansøgeren om klageproceduren.

Det fremgår af forordningens artikel 37, stk. 4, at et tidligere afslag på en rejsetilladelse ikke medfører

automatisk afslag på en ny ansøgning. En ny ansøgning vurderes på grundlag af alle tilgængelige oplysninger.

I henhold til forordningens artikel 38, stk. 2, skal ansøgeren, hvis der er givet afslag på en rejsetilladelse, omgående modtage en meddelelse herom via e-mailtjenesten, herunder et tydeligt udsagn om, at der er givet afslag på rejsetilladelsen, og ansøgningsnummeret for rejsetilladelsen, en henvisning til den ansvarlige medlemsstats nationale ETIAS-enhed, der har givet afslag på rejsetilladelsen, og dens adresse, et udsagn om grundene til afslaget på rejsetilladelsen, som gør det muligt for ansøgeren at indgive en klage, oplysninger om retten til at indgive klage og fristen herfor mv. og oplysninger om procedurerne for at udøve rettighederne i medfør af artikel 13-16 i forordning (EF) nr. 45/2001 og artikel 15-18 i databeskyttelsesforordningen og kontaktoplysningerne for den databeskyttelsesansvarlige i Frontex, hos Den Europæiske Tilsynsførende for Databeskyttelse og hos den nationale tilsynsmyndighed i den ansvarlige medlemsstat.

Det fremgår af forordningens artikel 38, stk. 3, at EU-Kommissionen ved hjælp af gennemførselsretsakter vedtager en standardformular for afslag på eller annullering eller inddragelse af en rejsetilladelse. Se nærmere herom under pkt. 3.1.3.4.

Forordningens artikel 39 fastsætter nærmere regler om, hvilke oplysninger der skal tilføjes ansøgningsmappen efter afgørelse om at udstede eller give afslag på en rejsetilladelse.

3.1.2.7.3. Annullering og inddragelse af en rejsetilladelse

Forordningens artikel 40 og 41 fastslår, hvornår en rejsetilladelse skal annulleres eller inddrages.

I henhold til forordningens artikel 40, stk. 1, annulleres en rejsetilladelse, hvis det bliver åbenlyst, at betingelserne for at udstede den ikke var opfyldt på tidspunktet, hvor den blev udstedt. Rejsetilladelsen annulleres på grundlag af en eller flere af grundene til afslag på en rejsetilladelse, som omhandlet i forordningens artikel 37, stk. 1 og 2.

Hvis en medlemsstat er i besiddelse af dokumentation for, at betingelserne for at udstede en rejsetilladelse ikke var opfyldt på det tidspunkt, hvor den blev udstedt, annullerer den pågældende medlemsstats nationale ETIAS-enhed rejsetilladelsen, jf. forordningens artikel 40, stk. 2. Ifølge forordningens artikel 40, stk. 4, registreres begrundelsen for en afgørelse om at annullere en rejsetilladelse i ansøgningsmappen af den medarbejder, der har foretaget risikovurderingen.

I henhold til forordningens artikel 40, stk. 3, har en person, hvis rejsetilladelse er blevet annulleret, ret til at påklage afgørelsen. Klagesagen skal behandles i den medlemsstat, der har truffet afgørelse om annulleringen og i henhold til national ret i denne medlemsstat. Den ansvarlige medlemsstats ETIAS-enhed skal underrette ansøgeren om klageproceduren.

I henhold til forordningens artikel 41, stk. 1, inddrages en rejsetilladelse, hvis det bliver åbenlyst, at betingelserne for at udstede den ikke længere er opfyldt. Rejsetilladelsen inddrages på grundlag af en eller flere af grundene til afslag på en rejsetilladelse, som omhandlet i forordningens artikel 37, stk. 1.

Hvis en medlemsstat er i besiddelse af dokumentation for, at betingelserne for at udstede en rejsetilladelse ikke længere er opfyldt, inddrager den pågældende medlemsstats nationale ETIAS-enhed rejsetilladelsen, jf. forordningens artikel 41, stk. 2.

Det følger af forordningens artikel 41, stk. 3, at hvis der i SIS foretages en ny indberetning om en ny nægtelse af indrejse og ophold, eller om at et rejsedokument er meldt bortkommet, stjålet, uretmæssigt tilegnet eller ugyldiggjort, informerer SIS det centrale ETIAS-system, jf. dog stk. 2. Det centrale

ETIAS-system kontrollerer, om den nye indberetning vedrører en gyldig rejsetilladelse. Hvis dette er tilfældet, overfører det centrale ETIAS-system ansøgningsmappen til den nationale ETIAS-enhed i den medlemsstat, der har registreret indberetningen. Når en ny indberetning om nægtelse af indrejse og ophold er blevet foretaget, inddrager den nationale ETIAS-enhed rejsetilladelsen. Hvis rejsetilladelsen er knyttet til et rejседokument, der er meldt bortkommet, stjålet, uretmæssigt tilegnet eller ugyldiggjort i SIS eller SLTD, behandler den nationale ETIAS-enhed manuelt ansøgningsmappen.

Det fremgår af forordningens artikel 41, stk. 4, at når der registreres nye oplysninger på ETIAS-overvågningslisten, sammenlignes disse med oplysningerne i ansøgningsmapperne i det centrale ETIAS-system. Det centrale ETIAS-system kontrollerer, om disse nye oplysninger vedrører en gyldig rejsetilladelse. Hvis dette er tilfældet, overfører det centrale ETIAS-system ansøgningsmappen til den nationale ETIAS-enhed i den medlemsstat, der har registreret de nye oplysninger, eller, hvis Europol har registreret de nye oplysninger, til den nationale ETIAS-enhed i medlemsstaten for de første planlagte ophold, som anført af ansøgeren, jf. forordningens artikel 17, stk. 2, litra j. Den nationale ETIAS-enhed vurderer risikoen for sikkerheden og inddrager rejsetilladelsen, hvis den konkluderer, at betingelserne for at udstede den ikke længere er opfyldt.

Forordningens artikel 41, stk. 5, fastslår, at hvis en registrering af nægtelse af indrejse er registreret i ind- og udrejsesystemet vedrørende indehaveren af en gyldig rejsetilladelse, og denne registrering er begrundet af grundene B eller I, der er opført på listen i bilag V, del B (standardformular for nægtelse af indrejse), til Schengengrænsekodeksen, det vil sige, at den pågældende er i besiddelse af et falsk/forfalsket/ændret rejседokument eller anses for at udgøre en trussel mod en eller flere EU-medlemsstaters offentlige orden, indre sikkerhed, offentlige sundhed eller internationale forbindelser, overfører det centrale ETIAS-system ansøgningsmappen til den nationale ETIAS-enhed i den medlemsstat, der har nægtet indrejse. Den nationale ETIAS-enhed vurderer, om betingelserne for at udstede rejsetilladelsen stadig er opfyldt, og inddrager rejsetilladelsen, hvis dette ikke er tilfældet.

Ifølge forordningens artikel 41, stk. 6, registreres begrundelsen for en afgørelse om at inddrage en rejsetilladelse i ansøgningsmappen af den medarbejder, der har foretaget den pågældende risikovurdering.

I henhold til forordningens artikel 41, stk. 7, har en ansøger, hvis rejsetilladelse er blevet inddraget, ret til at påklage afgørelsen. Klagesagen skal behandles i den medlemsstat, der har truffet afgørelse om inddragelsen og i henhold til national ret i denne medlemsstat. Den ansvarlige medlemsstats ETIAS-enhed skal underrette ansøgeren om klageproceduren.

Forordningens artikel 41, stk. 8, fastslår, at en rejsetilladelse kan inddrages på ansøgerens anmodning. Det er ikke muligt at påklage en inddragelse på denne basis. Hvis ansøgeren er til stede på en medlemsstats område, når en sådan anmodning indgives, får inddragelsen virkning på det tidspunkt, hvor ansøgeren har forladt området, og fra det tidspunkt den tilhørende ind- og udrejseregistrering er blevet foretaget i ind- og udrejsesystemet i overensstemmelse med artikel 16, stk. 3, og artikel 17, stk. 2, i EES-forordningen.

Det fremgår af forordningens artikel 42, at hvis en rejsetilladelse er blevet annulleret eller inddraget, skal ansøgeren straks modtage en meddelelse herom via e-mailtjenesten, indeholdende de samme oplysninger om annulleringen eller inddragelsen som ved et afslag på rejsetilladelse, samt et klart udsagn om, at besiddelse af en gyldig rejsetilladelse er en opholdsbetingelse, som skal være opfyldt i hele varigheden af et kortvarigt ophold på medlemsstaternes område.

Se nærmere om indholdet af et afslag på rejsetilladelse under pkt. 3.1.2.7.2.

Forordningens artikel 43 fastsætter nærmere regler om, hvilke oplysninger der skal tilføjes ansøgningsmappen efter afgørelse om at annullere eller inddrage en rejsetilladelse.

3.1.2.7.4. Udstedelse af en rejsetilladelse med begrænset territorial gyldighed

Forordningens artikel 44, stk. 1, fastslår, at en medlemsstat undtagelsesvis kan udstede en rejsetilladelse med begrænset territorial gyldighed, hvor denne medlemsstat finder det nødvendigt af humanitære årsager i overensstemmelse med national ret, af hensyn til nationale interesser eller på grund af internationale forpligtelser. Dette gælder selv om en manuel behandling endnu ikke er afsluttet, eller der er givet afslag på en rejsetilladelse, eller den er blevet annulleret eller inddraget.

En rejsetilladelse med begrænset territorial gyldighed er kun gyldig på den udstedende medlemsstats område, med mindre yderligere medlemsstater samtykker via deres nationale ETIAS-enhed til at udvide gyldighedsområdet.

En rejsetilladelse med begrænset territorial gyldighed er gyldig i højst 90 dage fra datoen for første indrejse på grundlag af denne tilladelse, jf. forordningens artikel 44, stk. 4.

Som det fremgår af forordningens artikel 16, stk. 8, giver det offentlige websted og appen ansøgere mulighed for i forbindelse med ansøgningen at angive, at formålet med det planlagte ophold vedrører humanitære årsager eller internationale forpligtelser.

Endvidere følger det af forordningens artikel 44, stk. 2, at ansøgeren kan kontakte den centrale ETIAS-enhed med oplysninger om ansøgningsnummer, den medlemsstat, som den pågældende har til hensigt at rejse til, og at rejsen foretages af humanitære årsager eller er knyttet til internationale forpligtelser. Når en sådan kontakt er taget, underretter den centrale ETIAS-enhed den nationale ETIAS-enhed i den medlemsstat, som tredjelandstatsborgeren har til hensigt at rejse til, og registrerer oplysningerne i ansøgningsmappen.

Forordningens artikel 44, stk. 3, indeholder nærmere bestemmelser vedrørende muligheden for den nationale ETIAS-enhed i den medlemsstat, som tredjelandstatsborgeren har til hensigt at rejse til, at anmode ansøgeren om yderligere oplysninger eller dokumentation mv.

Forordningens artikel 44, stk. 6, fastslår nærmere, hvilke oplysninger den nationale ETIAS-enhed skal tilføje ansøgningsmappen, når den udsteder en rejsetilladelse med begrænset territorial gyldighed, herunder skal der laves en henvisning til de humanitære årsager, nationale interesser eller internationale forpligtelser, der er påberåbt, jf. litra e.

I henhold til forordningens artikel 44, stk. 7, skal ansøgeren, når der er udstedt en rejsetilladelse med begrænset territorial gyldighed, oplyses via e-mailtjenesten om de begrænsninger, som er fastsat for rejsetilladelsen mv.

3.1.2.8. Transportvirksomheders brug af ETIAS (forordningens kapitel VII)

Forordningens artikel 45 og 46 fastsætter de nærmere regler om transportvirksomheders brug af ETIAS.

Forordningens artikel 45 regulerer transportvirksomhedernes adgang til oplysninger i ETIAS med henblik på kontrol.

Ifølge forordningens artikel 45, stk. 1, skal luft- og søtransportvirksomheder samt internationale transportvirksomheder, der befordrer grupper til lands i busser, sende en forespørgsel til ETIAS-informationssystemet for at kontrollere, hvorvidt en tredjelandstatsborger omfattet af kravet om en rejsetilladelse har en gyldig rejsetilladelse eller ej. Transportvirksomhederne opnår i praksis adgang til oplysningerne i ETIAS-informationssystemet via en sikker adgang til en gatewayfacilitet, som indeholder mulighed for at anvende mobile tekniske løsninger, der skal gøre det muligt for transportvirksomheder at sende en forespørgsel til ETIAS-informationssystemet, inden en passager går om bord.

ETIAS-informationssystemet giver herefter transportvirksomhederne svar på anmodningen ved at angive et "OK" eller "IKKE OK", jf. forordningens artikel 45, stk. 2. I tilfælde, hvor en tredjelandsstatsborger har en rejsetilladelse med begrænset territorial gyldighed, angiver svaret tillige den eller de medlemsstater, som tilladelsen er gyldig i.

Det fremgår af forordningens artikel 45, stk. 8, at hvis tredjelandsstatsborgere nægtes indrejse, er enhver transportvirksomhed, der har bragt dem til de ydre grænser ad luft- eller søvejen eller over land, forpligtet til straks at tage ansvaret for dem igen. På anmodning fra grænsemyndighederne er transportvirksomhederne forpligtet til at bringe tredjelandsstatsborgere tilbage til enten det tredjeland, hvorfra befordringen er sket, det tredjeland, der har udstedt det anvendte rejsedokument, eller ethvert tredjeland, hvor de er sikret indrejse.

Forordningens artikel 45, stk. 5 og 6, indeholder nærmere bestemmelser vedrørende sanktioner, som transportvirksomheder kan pålægges i tilfælde af tilsidesættelse af deres forpligtelser.

Forordningens artikel 46 fastsætter nødprocedurer, i tilfælde af at transportvirksomhedernes adgang til oplysningerne er teknisk umulig.

Hvis det på grund af en driftsfejl i en hvilken som helst del af ETIAS-informationssystemet er teknisk umuligt for transportvirksomhederne at sende en forespørgsel til ETIAS-informationssystemet, fritages transportvirksomhederne for forpligtelsen til at kontrollere, om passagerer er i besiddelse af en gyldig rejsetilladelse, jf. forordningens artikel 46, stk. 1.

3.1.2.9. Grænsemyndighedernes brug af ETIAS (forordningens kapitel VIII)

Forordningens artikel 47 og 48 fastsætter de nærmere regler om grænsemyndighedernes brug af ETIAS ved de ydre grænser.

Ifølge forordningens artikel 3, stk. 1, nr. 4, er en grænsemyndighed den grænsevagt, der i overensstemmelse med national ret er udpeget til at foretage ind- og udrejsekontrol som defineret i artikel 2, nr. 11), i Schengengrænsekodeks.

De grænsemyndigheder, der har kompetence til at foretage ind- og udrejsekontroller, skal ved kontrollen på de ydre grænser søge i det centrale ETIAS-system med henblik på at konstatere, om en tredjelandsstatsborger har en gyldig rejsetilladelse samt vilkårene for denne, herunder oplysninger om rejsetilladelsens gyldighedsperiode, territoriale gyldighed og eventuelle anmærkninger, jf. forordningens artikel 47, stk. 1 og 2.

Hvis en rejsetilladelse er tilføjet en anmærkning, der anbefaler grænsemyndighederne at foretage kontrol, foretager grænsemyndighederne denne kontrol, jf. forordningens artikel 47, stk. 4.

Ifølge forordningens artikel 47, stk. 3, skal grænsemyndighederne via en grænsevagt eller ved hjælp af udstyr, der er installeret ved grænseovergangsstedet, hvis rejsetilladelsen udløber inden for de næste 90 dage, oplyse indehaveren af den pågældende rejsetilladelse om den resterende gyldighedsperiode, om muligheden for at indgive en ansøgning om en ny rejsetilladelse, selv under et ophold på medlemsstaternes område, og om forpligtelsen til at være i besiddelse af en gyldig rejsetilladelse for hele varigheden af et kortvarigt ophold.

Forordningens artikel 48 fastsætter nødprocedurer i tilfælde af, at adgang til oplysninger ved de ydre grænser er teknisk umulig.

Hvis det er teknisk umuligt at foretage den ovenfor nævnte ind- og udrejsekontrol ved overgangsstederne ved de ydre grænser i det centrale ETIAS-system på grund af en driftsfejl i en hvilken som helst

del af ETIAS-informationssystemet, underretter den centrale ETIAS-enhed grænsemyndighederne og medlemsstaternes nationale ETIAS-enheder, jf. forordningens artikel 48, stk. 1.

Hvis det er teknisk umuligt at foretage den pågældende søgning på grund af en driftsfejl i den nationale grænseinfrastruktur i en medlemsstat, underretter grænsemyndighederne den centrale ETIAS-enhed og den pågældende medlemsstats nationale ETIAS-enhed og den centrale ETIAS-enhed underretter straks herefter eu-LISA og EU-Kommissionen, jf. forordningens artikel 48, stk. 2.

I begge omtalte tilfælde følger grænsemyndighederne deres nationale beredskabsplaner, der i overensstemmelse med Schengengrænsekodeksen kan bemyndige grænsemyndighederne til midlertidig at fravige forpligtelsen til at søge i det centrale ETIAS-system, jf. forordningens artikel 48, stk. 3.

EU-Kommissionen vedtager ved hjælp af gennemførelsesretsakter modelberedskabsplaner, herunder de procedurer som grænsemyndighederne skal følge, jf. forordningens artikel 48, stk. 4.

3.1.2.10. Indvandringsmyndighedernes brug af ETIAS (forordningens kapitel IX)

Forordningens artikel 49 fastsætter indvandringsmyndighedernes adgang til oplysninger i ETIAS.

Ifølge forordningens artikel 3, stk. 1, nr. 22, er en indvandringsmyndighed den kompetente myndighed, der i overensstemmelse med national ret er ansvarlig for på medlemsstaternes område at kontrollere, om betingelserne for indrejse til eller ophold på medlemsstaternes område er opfyldt eller for at undersøge betingelserne for og træffe afgørelser vedrørende tredjelandsstatsborgeres ophold på medlemsstaternes område, dog ikke, hvis pågældende myndighed udgør en ”besluttende myndighed” som defineret i artikel 2, litra f, i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2013/32/EU om fælles procedurer for tildeling og fratagelse af international beskyttelse (asylproceduredirektivet), og, hvis det er relevant, at yde rådgivning i overensstemmelse med Rådets forordning (EF) nr. 377/2004 (nu (EU) 2019/1240 af 20. juni 2019) om oprettelse af et netværk af indvandringsforbindelsesofficerer. Ligeledes er ifølge bestemmelsen den kompetente myndighed, der i overensstemmelse med national ret er ansvarlig for tilbagesendelsen af tredjelandsstatsborgere til et oprindelsestredjeland eller et transittredjeland en indvandringsmyndighed.

Med henblik på at kontrollere eller verificere, om betingelserne for indrejse eller ophold på medlemsstaternes område er opfyldt, og med henblik på at træffe hensigtsmæssige foranstaltninger i denne forbindelse har medlemsstaternes udlændingemyndigheder adgang til at foretage søgning i det centrale ETIAS-system ved brug af de oplysninger, der er omhandlet i forordningens artikel 17, stk. 2, litra a-e, jf. forordningens artikel 49, stk. 1.

Oplysningerne indeholdt i forordningens artikel 17, stk. 2, litra a-e, er følgende: a) efternavn, fornavn(e), efternavn ved fødslen, fødselsdato, fødested, fødeland, køn, nuværende nationalitet, ansøgerens forældres fornavn(e), b) eventuelle andre navne (kaldenavne(e), kunstnernavn(e), sædvanlige navn(e)), c) eventuelle andre nationaliteter, hvis sådanne findes, d) rejsedokumentets type, nummer og udstedelsesland og e) datoen for rejsedokumentets udstedelse og datoen for udløbet af dets gyldighed.

Forordningens artikel 49, stk. 2, fastslår, at indvandringsmyndighedernes adgang til det centrale ETIAS-system i henhold til forordningens artikel 49, stk. 1, kun tillades, hvis der er foretaget en forudgående søgning i ind- og udrejsesystemet i henhold til artikel 26 i EES-forordningen og resultatet af denne søgning angiver, at ind- og udrejsesystemet ikke indeholder en indrejser registrering, der svarer til en tredjelandsstatsborgers tilstedeværelse på medlemsstaternes område.

Om nødvendigt verificeres opfyldelsen af ovennævnte betingelser ved at tilgå loggene i ind- og udrejsesystemet.

Ifølge forordningens artikel 49, stk. 3, svarer det centrale ETIAS-system ved at angive, om personen har en gyldig rejsetilladelse eller ej, og, i tilfælde af en rejsetilladelse med begrænset territorial gyldighed (se nærmere herom under pkt. 3.1.2.7.4), den eller de medlemsstater, som rejsetilladelsen er gyldig i. Det centrale ETIAS-system angiver også, om rejsetilladelsen udløber inden for de næste 90 dage, ligesom den resterende gyldighedsperiode oplyses.

3.1.2.11. Procedure og betingelser for retshåndhævende myndigheders og Europols adgang til det centrale ETIAS-system (forordningens kapitel X)

Ifølge forordningens artikel 50, stk. 1, udpeger medlemsstaterne de myndigheder, der har ret til at anmode om søgning i de oplysninger, der er registreret i det centrale ETIAS-system, med henblik på at forebygge, afsløre og efterforske terrorhandlinger eller andre alvorlige strafbare handlinger.

Udpegningen sker ifølge forordningens artikel 50, stk. 2, sidste pkt., ved, at medlemsstaterne meddeler eu-LISA og EU-Kommissionen, hvem der er de udpegede myndigheder. Denne meddelelse kan til enhver tid ændres.

Ifølge forordningens artikel 50, stk. 2, udpeger hver medlemsstat et centralt adgangspunkt, der skal have adgang til det centrale ETIAS-system. Det centrale adgangspunkt kontrollerer, at betingelserne for at anmode om adgang til det centrale ETIAS-system, der er fastsat i forordningens artikel 52, er opfyldt. Se nærmere herom under pkt. 3.1.3.6.

Ifølge forordningens artikel 51, stk. 1, indgiver en operationel enhed en begrundet elektronisk eller skriftlig anmodning om søgning i et specifikt sæt af oplysninger, der er lagret i det centrale ETIAS-system, til det nationale centrale adgangspunkt. Hvis der anmodes om søgning i nuværende beskæftigelse (jobgruppe), som omhandlet i forordningens artikel 17, stk. 2, litra i, eller spørgsmålene om personlige forhold, som omhandlet i forordningens artikel 17, stk. 4, litra a-c, skal den begrundede elektroniske eller skriftlige anmodning indeholde en begrundelse for, hvorfor det er nødvendigt at søge i disse specifikke oplysninger.

Efter modtagelse af anmodningen om adgang kontrollerer det centrale adgangspunkt, om betingelserne som omhandlet i forordningens artikel 52 er opfyldt, herunder ved at kontrollere, om anmodningen om søgning i oplysninger om nuværende beskæftigelse (jobgruppe) eller spørgsmålene om personlige forhold er begrundet, jf. forordningens artikel 51, stk. 2.

Det fremgår af forordningens artikel 51, stk. 3, at såfremt betingelserne for adgang, som omhandlet i forordningens artikel 52 er opfyldt, sendes de oplysninger, der er lagret i det centrale ETIAS-system, til den operationelle enhed, der indgav anmodningen, på en sådan måde, at oplysningernes sikkerhed ikke bringes i fare.

Forordningens artikel 51, stk. 4, fastslår, at i et hastetilfælde, hvor det er nødvendigt at forebygge en overhængende fare for en persons liv i tilknytning til en terrorhandling eller en anden alvorlig strafbar handling, behandler det centrale adgangspunkt anmodningen straks og kontrollerer først efterfølgende, om alle betingelserne er opfyldt, herunder om der rent faktisk var tale om et hastetilfælde. Den efterfølgende kontrol skal finde sted uden unødigt ophold og under alle omstændigheder senest syv arbejdsdage efter behandlingen af anmodningen. Hvis en efterfølgende kontrol viser, at søgningen i eller adgangen til oplysninger, der er registreret i det centrale ETIAS-system, ikke var berettiget, sletter alle de myndigheder, der fik adgang til oplysninger, de oplysninger, de fik adgang til fra det centrale ETIAS-system. Myndighederne underretter det relevante centrale adgangspunkt i den medlemsstat, hvor anmodningen blev fremsat, om sletningen.

Betingelserne for adgangen for de retshåndhævende myndigheder følger af forordningens artikel 52, stk. 1. Der kan anmodes om søgning i de oplysninger, der er lagret i det centrale ETIAS-system, hvis alle følgende betingelser er opfyldt: adgang til søgning er nødvendig med henblik på forebyggelse, afsløring eller efterforskning af en terrorhandling eller anden alvorlig strafbar handling, adgang til søgning er nødvendig og står i et rimeligt forhold til formålet i en bestemt sag, og der er dokumentation for eller rimelig grund til at antage, at søgning i de oplysninger, der er lagret i det centrale ETIAS-system, vil bidrage til at forebygge, afsløre eller efterforske en af de pågældende strafbare handlinger, navnlig når der er begrundet mistanke om, at den mistænkte, gerningsmanden eller offeret for en terrorhandling eller en anden alvorlig strafbar handling hører under en kategori af rejsende, der er omfattet af forordningen.

Søgning i det centrale ETIAS-system er ifølge forordningens artikel 52, stk. 2, begrænset til oplysninger om efternavn og, hvis tilgængelige, fornavn(e), andre navne, rejsedokumentets nummer, bopælsadresse, e-mailadresse, telefonnumre og IP-adresse.

Forordningens artikel 52, stk. 3, fastslår endvidere, at de i forordningens artikel 52, stk. 2, nævnte oplysninger kan kombineres med nationalitet(er), køn og fødselsdato eller aldersgruppe for derved at indsnævre søgningen.

Ifølge forordningens artikel 52, stk. 4, giver en søgning i det centrale ETIAS-system i tilfælde af et hit i forhold til oplysningerne i ansøgningsmappen adgang til de oplysninger, der er omhandlet i forordningens artikel 17, stk. 2, litra a-g og j-m (se nærmere herom under pkt. 3.1.2.3.2), og til de oplysninger, der er registreret i den pågældende ansøgningsmappe om udstedelse af, afslag på, annullering eller inddragelse af en rejsetilladelse, jf. forordningens artikel 39 og 43 (se nærmere herom under pkt. 3.1.2.7.2 og 3.1.2.7.3).

Der gives kun adgang til de oplysninger, der er omhandlet i forordningens artikel 17, stk. 2, litra i, og artikel 17, stk. 4, litra a-c, registreret i ansøgningsmappen, hvis en operationel enhed udtrykkeligt har anmodet om søgning i disse oplysninger i en begrundet elektronisk eller skriftlig anmodning indgivet i overensstemmelse med forordningens artikel 51, stk. 1, og denne anmodning er blevet uafhængigt kontrolleret og godkendt af det centrale adgangspunkt. Søgning i det centrale ETIAS-system giver ikke adgang til oplysningerne om ansøgeres uddannelse, som omhandlet i forordningens artikel 17, stk. 2, litra h.

Ifølge forordningens artikel 53, stk. 1, kan Europol med henblik på forebyggelse, afsløring og efterforskning af terrorhandlinger eller andre alvorlige strafbare handlinger ved en begrundet elektronisk anmodning til den centrale ETIAS-enhed søge på et specifikt sæt oplysninger. Hvis der anmodes om søgning i nuværende beskæftigelse (jobgruppe), som omhandlet i forordningens artikel 17, stk. 2, litra i, eller spørgsmålene om personlige forhold, som omhandlet i forordningens artikel 17, stk. 4, litra a-c, skal den begrundede elektroniske eller skriftlige anmodning indeholde en begrundelse for, hvorfor det er nødvendigt at søge i disse specifikke oplysninger.

Ifølge forordningens artikel 53, stk. 2, skal den begrundede anmodning indeholde dokumentation for opfyldelse af de samme betingelser som følger af artikel 52, stk. 1, ovenfor samt for, at betingelserne om, at søgningen er nødvendig med henblik på at støtte og styrke medlemsstaternes indsats for at forebygge, afsløre eller efterforske terrorhandlinger eller andre alvorlige strafbare handlinger, der er omfattet af Europols mandat, og at søgningen begrænses til søgning på de oplysninger, der er omhandlet i forordningens artikel 52, stk. 2, i kombination med de oplysninger, der er anført i forordningens artikel 52, stk. 3, om nødvendigt.

Forordningens artikel 53, stk. 3, fastslår, at Europols anmodninger om søgning i de oplysninger, der er lagret i det centrale ETIAS-system, kontrolleres af en specialiseret enhed af behørigt bemyndigede

Europolansatte, som effektivt og rettidigt undersøger, om anmodningen opfylder alle betingelserne i stk. 2.

Ifølge forordningens artikel 53, stk. 4, giver en søgning i det centrale ETIAS-system i tilfælde af et hit i forhold til oplysningerne i ansøgningsmappen adgang til de samme oplysninger og under tilsvarende betingelser, som følger af artikel 52, stk. 4.

3.1.2.12. Lagring, databeskyttelse og tilsyn (forordningens kapitel XI og XII)

Forordningens artikler 54-55 indeholder regler om lagring, ændring og sletning af oplysninger, mens artiklerne 56-70 indeholder regler om databeskyttelse og tilsyn.

Ifølge forordningens artikel 54 lagres hver ansøgningsmappe i det centrale ETIAS-system i rejsetilladelsens gyldighedsperiode. Dog vil sagen med ansøgerens udtrykkelige samtykke kunne lagres i indtil tre år fra en rejsetilladelses udløb med henblik på at lette behandlingen af en ny ansøgning. Er en tredjelandstatsborger meddelt afslag på rejsetilladelse, eller annulleres eller inddrages rejsetilladelsen, lagres ansøgningsmappen i det centrale ETIAS-system som udgangspunkt i fem år fra den seneste afgørelse. Ved udløbet af lagringsperioden slettes ansøgningsmappen automatisk i det centrale ETIAS-system.

Efter forordningens artikel 55, stk. 1, har den centrale ETIAS-enhed og de nationale ETIAS-enheder pligt til at ajourføre oplysningerne i det centrale ETIAS-system og sikre, at de er nøjagtige. Den centrale ETIAS-enhed og de nationale ETIAS-enheder har ikke ret til at ændre de oplysninger i ansøgningskemaet, som ansøgeren har tilføjet direkte, jf. artikel 17, stk. 2, 3 eller 4 (se nærmere herom under pkt. 3.1.2.3.2).

Hvis den centrale ETIAS-enhed eller den ansvarlige medlemsstat har dokumentation for, at de oplysninger, som den centrale ETIAS-enhed har registreret i det centrale ETIAS-system, faktisk er unøjagtige, eller at oplysningerne er blevet behandlet i det centrale ETIAS-system i strid med forordningen, kontrollerer den centrale ETIAS-enhed de pågældende oplysninger og ændrer eller sletter dem om nødvendigt straks i det centrale ETIAS-system, jf. forordningens artikel 55, stk. 2 og 3.

Det følger af forordningens artikel 55, stk. 4, at hvis den centrale ETIAS-enhed har dokumentation for, at de oplysninger, der er lagret i det centrale ETIAS-system, faktisk er unøjagtige, eller at oplysningerne er blevet behandlet i det centrale ETIAS-system i strid med forordningen, kontakter den centrale ETIAS-enhed den ansvarlige medlemsstats nationale ETIAS-enhed inden for 14 dage. Hvis en anden medlemsstat end den ansvarlige medlemsstat har en sådan dokumentation, kontakter denne medlemsstat den centrale ETIAS-enhed eller den ansvarlige medlemsstats nationale ETIAS-enhed inden for 14 dage. Den centrale ETIAS-enhed eller den ansvarlige medlemsstats nationale ETIAS-enhed kontrollerer inden for én måned, at oplysningerne er nøjagtige, og at behandlingen af dem er lovlig og ændrer eller sletter om nødvendigt straks oplysningerne i det centrale ETIAS-system.

Det følger af forordningens artikel 55, stk. 5, at hvis en tredjelandstatsborger har erhvervet statsborgerskab i en medlemsstat eller er omfattet af anvendelsesområdet for artikel 2, stk. 2, litra a-c, vedrørende bl.a. flygtninge og statsløse, familiemedlemmer til unionsborgere og familiemedlemmer til tredjelandstatsborgere med EU-rettigheder i det omfang disse tredjelandstatsborgere er i besiddelse af et opholdskort, kontrollerer myndighederne i den pågældende medlemsstat, om personen har en gyldig rejsetilladelse, og sletter, hvis det er relevant, straks ansøgningsmappen i det centrale ETIAS-system. Den myndighed, der er ansvarlig for sletningen af en ansøgningsmappe, er enten den nationale ETIAS-enhed i den medlemsstat, der har udstedt rejседokumentet, jf. artikel 2, stk. 2, litra a, den nationale ETIAS-enhed i den medlemsstat, hvor den pågældende har erhvervet statsborgerskab eller den nationale ETIAS-enhed i den medlemsstat, der har udstedt opholdskortet eller opholdstilladelsen.

Det følger af forordningens artikel 55, stk. 6, at hvis en tredjelandstatsborger er blevet omfattet af artikel 2, stk. 2, litra d, e, f eller l, kan den pågældende oplyse de kompetente myndigheder i den medlemsstat, der har udstedt opholdstilladelsen, det ensartede visum eller det nationale visum til længerevarende ophold omhandlet i den pågældende artikel, om, at vedkommende har en gyldig rejsetilladelse, og kan anmode om at få slettet den hertil hørende ansøgningsmappe i det centrale ETIAS-system. Myndighederne i den pågældende medlemsstat kontrollerer, om denne person har en gyldig rejsetilladelse. Hvis det bekræftes, at denne person er indehaver af en sådan tilladelse, sletter den nationale ETIAS-enhed i den medlemsstat, der har udstedt opholdstilladelsen, det ensartede visum eller det nationale visum til længerevarende ophold, straks ansøgningsmappen i det centrale ETIAS-system.

Det følger af forordningens artikel 55, stk. 7, at hvis en tredjelandstatsborger er blevet omfattet af artikel 2, stk. 2, litra g, kan den pågældende oplyse de kompetente myndigheder i den medlemsstat, som vedkommende dernæst indrejser i, om denne ændring. Denne medlemsstat kontakter den centrale ETIAS-enhed inden for en frist på 14 dage. Den centrale ETIAS-enhed kontrollerer inden for en frist på én måned, om oplysningerne er nøjagtige, og sletter om nødvendigt straks ansøgningsmappen i det centrale ETIAS-system.

Endelig fastslår forordningens artikel 55, stk. 8, at, uden at det berører en eventuel administrativ eller udenretslig klageadgang, skal individer have adgang til et effektivt retsmiddel for at sikre, at oplysninger i ETIAS ændres eller slettes.

Overordnet følger det forordningens artikel 56, at de enkelte myndigheder skal foretage behandlingen af personoplysninger i overensstemmelse med EU-retten. Bl.a. fremgår det, at databeskyttelsesforordningen finder anvendelse på de nationale ETIAS-enhederes behandling af personoplysninger, og at retshåndhævelsesdirektivet finder anvendelse på de retshåndhævende myndigheders behandling af personoplysninger.

Forordningens artikel 57, stk. 1, fastlægger Frontex' og eu-LISAs dataansvar for behandlinger af personoplysninger i det centrale ETIAS-system.

Ifølge forordningens artikel 57, stk. 2, betragtes den nationale ETIAS-enhed i overensstemmelse med databeskyttelsesforordningens artikel 4, nr. 7, som dataansvarlig for en medlemsstats behandling af personoplysninger i det centrale ETIAS-system. Den nationale ETIAS-enhed har det centrale ansvar for den respektive medlemsstats behandling af personoplysninger i det centrale ETIAS-system.

Af databeskyttelsesforordningens artikel 4, nr. 7, fremgår definitionen på en dataansvarlig. Se nærmere herom under pkt. 3.1.1.12.

Forordningens artikel 58 fastlægger eu-LISAs ansvar som databehandler. Det er eu-LISAs opgave at sikre, at ETIAS-informationssystemet drives i overensstemmelse med forordningens regler.

Forordningens artikel 59 indeholder regler vedrørende databehandlingssikkerhed. eu-LISA, den centrale ETIAS-enhed og de nationale ETIAS-enheder garanterer sikkerheden i forbindelse med behandlingen af personoplysninger i henhold til forordningen og samarbejder om datasikkerhedsrelaterede opgaver, jf. forordningens artikel 59, stk. 1.

Det følger af forordningens artikel 59, stk. 3, at eu-LISA, den centrale ETIAS-enhed og de nationale ETIAS-enheder vedtager de nødvendige foranstaltninger, herunder en plan for sikkerhed og en plan for forretningskontinuitet og katastrofeberedskab, med henblik på bl.a. fysisk beskyttelse af oplysninger og forhindring af uautoriseret adgang til og behandling i ETIAS-systemet samt sikring af kontrol.

Det følger af forordningens artikel 60, stk. 1, at enhver hændelse, der har eller kan have indvirkning på sikkerheden i ETIAS og forårsage skade på eller tab af oplysninger, der er lagret i ETIAS, anses for at

være en sikkerhedshændelse, navnlig når uautoriseret adgang til oplysninger kan være forekommet, eller hvis oplysningernes tilgængelighed, integritet og fortrolighed er eller kan være blevet kompromitteret. I henhold til forordningens artikel 60, stk. 2, håndteres sikkerhedshændelser således, at en hurtig, effektiv og passende reaktion sikres. Forordningens artikel 60, stk. 3, indeholder nærmere regler om de forskellige aktørers underretning i tilfælde af sikkerhedshændelser. Det fremgår derudover af forordningens artikel 60, stk. 4, at oplysninger vedrørende en sikkerhedshændelse, der har eller kan have indvirkning på driften af ETIAS eller på oplysningernes tilgængelig, integritet og fortrolighed, forelægges EU-Kommissionen og den centrale ETIAS-enhed, de nationale ETIAS-enheder og Europol, hvis de er berørt heraf. Sådanne hændelser indberettes ligeledes i overensstemmelse med den hændeshåndteringsplan, der leveres af eu-Lisa. Det følger endelig af forordningens artikel 60, stk. 5, at medlemsstaterne, Frontex, eu-LISA og Europol samarbejder i tilfælde af en sikkerhedshændelse.

Frontex, Europol og medlemsstaterne sikrer, at hver enkelt myndighed, der har ret til adgang til ETIAS-informationssystemet, træffer de foranstaltninger, der er nødvendige for at sikre overholdelsen af forordningen, og samarbejder i nødvendigt omfang med tilsynsmyndigheden, jf. forordningens artikel 61.

Ifølge forordningens artikel 62 fastsætter medlemsstaterne bestemmelser om sanktioner for overtrædelse af forordningen og træffer alle nødvendige foranstaltninger for at sikre, at de gennemføres. Sanktionerne skal være effektive, stå i rimeligt forhold til overtrædelserne og have afskrækkende virkning.

Forordningens artikel 63 fastsætter nærmere regler om den dataansvarliges, databehandlerens, medlemsstatens, og eu-LISAs erstatningsansvar, og hvilke regler der i den forbindelse finder anvendelse.

Ifølge forordningens artikel 63, stk. 1, litra a, har enhver person eller medlemsstat, der har lidt materiel eller immateriel skade som følge af en ulovlig behandling af personoplysninger eller enhver anden handling, der er i strid med forordningen, ret til erstatning fra den pågældende medlemsstat. Ifølge forordningens artikel 63, stk. 3, er erstatningskrav mod en medlemsstat underlagt denne medlemsstats nationale ret.

Forordningens artikel 64 indeholder regler om en ansøgers ret til indsigt, berigtigelse, supplerings, sletning af personoplysninger samt til begrænsning af behandling.

Ifølge bestemmelsen skal ansøgere på tidspunktet for indsamlingen af oplysningerne informeres om bl.a. procedurene for at udøve rettighederne i medfør af artikel 13-16 i forordning (EF) nr. 45/2001 (nu artikel 17-20 i forordning (EU) nr. 2018/1725 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger i Unionens institutioner, organer, kontorer og agenturer og om fri udveksling af sådanne oplysninger og om ophævelse af forordning (EF) nr. 45/2001 og afgørelse nr. 1247/2002/EF) og artikel 15-18 i databeskyttelsesforordningen.

Det fremgår endvidere af artikel 64, stk. 2, at enhver ansøger har ret til at henvende sig til den centrale ETIAS-enhed eller den nationale ETIAS-enhed, som er ansvarlig for pågældendes ansøgning. Herudover fremgår det af bestemmelsen, med hvilken tidsfrist den nationale ETIAS-enhed skal besvare henvendelser om indsigt og anmodning om berigtigelse, supplerings eller sletning af personoplysninger, og i hvilke tilfælde sådanne anmodninger skal imødekommes, samt i hvilke tilfælde en ændring på baggrund af en anmodning giver anledning til udstedelse af en ny ETIAS-rejsetilladelse, en ændret rejsetilladelse eller inddragelse af en rejsetilladelse.

Hvis den centrale ETIAS-enhed eller den nationale ETIAS-enhed ikke er enig i påstanden om, at oplysningerne er faktisk unøjagtige eller er blevet registreret ulovligt, træffer den centrale ETIAS-enhed eller den nationale ETIAS-enhed ifølge artikel 64, stk. 3, straks en administrativ afgørelse, hvori det skriftligt

forklares for den berørte person, hvorfor den ikke har til hensigt at berigtige eller slette oplysningerne vedrørende den pågældende.

En sådan afgørelse skal ifølge artikel 64, stk. 4, indeholde oplysninger om muligheden for at anfægte afgørelsen, og hvis det er relevant, om hvordan der kan klages over afgørelsen til de kompetente myndigheder, eller hvordan afgørelsen kan prøves ved domstolene, og om eventuel bistand hertil til rådighed for personen, herunder fra de kompetente nationale tilsynsmyndigheder.

En anmodning om indsigt skal ifølge artikel 64, stk. 5, indeholde de oplysninger, der er nødvendige for at identificere den pågældende person. De pågældende oplysninger må udelukkende anvendes til at muliggøre udøvelsen af de rettigheder, der er nævnt i stk. 2, og skal slettes omgående herefter.

Den centrale ETIAS-enhed eller den nationale ETIAS-enhed registrerer, at en anmodning som omhandlet i stk. 2 er indgivet, og hvordan den blev behandlet, i et skriftligt dokument. Dette dokument stilles straks og senest syv dage efter afgørelsen om berigtigelse eller sletning eller om nægtelse heraf til rådighed for de kompetente nationale databeskyttelsesmyndigheder, jf. artikel 64, stk. 6.

Det følger af forordningens artikel 65, stk. 1, at personoplysninger, der er lagret i det centrale ETIAS-system, ikke må videregives til eller stilles til rådighed for noget tredjeland, nogen international organisation eller nogen privat part med undtagelse af INTERPOL. Endvidere følger det af forordningens artikel 65, stk. 2, at personoplysninger i det centrale ETIAS-system, hvortil en medlemsstat eller Europol får adgang med henblik på forebyggelse, afsløring og efterforskning af terrorhandlinger eller andre alvorlige strafbare handlinger, der hører under deres kompetence, ikke må videregives til eller stilles til rådighed for et tredjeland, en international organisation eller en privat part. Forbuddet gælder også, hvis disse oplysninger viderebehandles på nationalt plan eller mellem medlemsstaterne.

Ifølge forordningens artikel 65, stk. 3, må indvandringsmyndighederne, hvis det er nødvendigt med henblik på tilbagesendelse, få adgang til det centrale ETIAS-system for at hente oplysninger, der kan videregives til et tredjeland i konkrete tilfælde, alene såfremt alle nærmere fastsatte betingelser herom er opfyldt. Forordningens artikel 65, stk. 4, fastslår i den forbindelse, at en sådan overførsel af personoplysninger til tredjelande ikke berører rettighederne for ansøgere om og personer med international beskyttelse, navnlig for så vidt angår non-refoulement.

Uanset udgangspunktet i forordningens artikel 65, stk. 2, må de oplysninger i det centrale ETIAS-system, der er omhandlet i artikel 52, stk. 4, og som de udpegede myndigheder får adgang til med henblik på forebyggelse, afsløring og efterforskning af terrorhandlinger eller andre alvorlige strafbare handlinger, der hører under deres kompetence, af den udpegede myndighed overføres til eller stilles til rådighed for et tredjeland i konkrete tilfælde, hvis alle nærmere fastsatte betingelser er opfyldt.

Forordningens artikel 66 og 67 indeholder nærmere bestemmelser vedrørende de nationale tilsynsmyndigheders tilsyn og tilsyn ved Den Europæiske Tilsynsførende for Databeskyttelse. Det følger heraf bl.a., at de nationale tilsynsmyndigheder mindst hver tredje år foretager revision af de nationale ETIAS-enheders databehandling i overensstemmelse med relevante internationale revisionsstandarder, ligesom den årligt offentliggør antallet af anmodninger om berigtigelse, supplering eller sletning eller begrænsning af behandling af oplysninger, tiltag, der er foranlediget heraf, samt antallet af berigtigelser, der er foretaget som følge af anmodninger fra de berørte personer. Den Europæiske Tilsynsførende for Databeskyttelse sikrer, at der mindst hver tredje år foretages revision af eu-LISAs og den centrale ETIAS-enheds aktiviteter i forbindelse med behandling af personoplysninger i overensstemmelse med relevante internationale revisionsstandarder. En rapport om denne revision sendes til Europa-Parlamentet, Rådet, EU-Kommissionen, eu-LISA og tilsynsmyndighederne.

Ifølge forordningens artikel 68, stk. 1, samarbejder tilsynsmyndighederne og Den Europæiske Tilsynsførende for Databeskyttelse, der hver især handler inden for deres respektive beføjelser, aktivt inden for rammerne af deres respektive ansvarsområder. De sikrer samordnet tilsyn med ETIAS og de nationale grænseinfrastrukturer. I henhold til forordningens artikel 68, stk. 2, udveksler tilsynsmyndighederne og Den Europæiske Tilsynsførende for Databeskyttelse relevante oplysninger, ligesom de bistår hinanden i forbindelse med gennemførelse af revisioner og inspektioner, drøfter eventuelle vanskeligheder ved fortolkning eller anvendelse af forordningen, undersøger problemer med udøvelsen af uafhængigt tilsyn eller med de registreredes udøvelse af deres rettigheder, udarbejder harmoniserede forslag til fælles løsninger på ethvert problem og fremmer bevidstheden og databeskyttelsesrettigheder, når det er nødvendigt. Tilsynsmyndighederne og Den Europæiske Tilsynsførende for Databeskyttelse mødes mindst to gange om året inden for rammerne af Det Europæiske Databeskyttelsesråd, der er oprettet ved databeskyttelsesforordningen. Databeskyttelsesrådet afholder udgifterne til disse møder og varetager organiseringen heraf. En forretningsorden vedtages på første møde. Øvrige arbejdsmetoder udvikles i fællesskab efter behov, jf. artikel 68, stk. 3. Efter forordningens artikel 68, stk. 4, sender Det Europæiske Databeskyttelsesråd hvert andet år en fælles aktivitetsrapport til Europa-Parlamentet, Rådet, EU-Kommissionen, Frontex og til eu-LISA. Rapporten skal indeholde et kapitel om hver medlemsstat, som udarbejdes af den pågældende medlemsstats tilsynsmyndighed.

Forordningens artikel 69 og 70 indeholder nærmere bestemmelser vedrørende logge, herunder om førelse af logge over al databehandling i ETIAS-informationssystemet og i det centrale ETIAS-system og om registre over de medarbejdere, der er behørigt autoriseret til at foretage identitetskontrol samt autoriseret til at registrere eller hente oplysninger mv.

3.1.2.13. Kendskab i offentligheden (forordningens kapitel XIII)

Forordningens kapitel XIII indeholder regler om oplysninger til offentligheden og om en oplysningskampagne for at oplyse tredjelandstatsborgere i forbindelse med idriftsættelsen af ETIAS.

Efter forordningens artikel 71 stiller den centrale ETIAS-enhed alle relevante oplysninger vedrørende ansøgning om en rejsetilladelse til rådighed for offentligheden, herunder kriterierne, betingelserne og procedurerne for at ansøge om en rejsetilladelse.

Ifølge forordningens artikel 72 iværksætter EU-Kommissionen i samarbejde med Tjenesten for EU's Optræden Udadtil, den centrale ETIAS-enhed og medlemsstaterne, herunder deres konsulater i de berørte lande, ved starten af idriftsættelsen af ETIAS en informationskampagne for at oplyse tredjelandstatsborgere, der er omfattet af anvendelsesområdet for forordningen, om kravet om, at de skal være i besiddelse af en rejsetilladelse for at passere de ydre grænser og i hele varigheden af et kortvarigt ophold på medlemsstaternes område. Informationskampagnen gennemføres regelmæssigt og på mindst ét af de officielle sprog i de lande, hvis statsborgere er omfattet af forordningens anvendelsesområde.

3.1.2.14. Ansvarsområder (forordningens XIV)

Forordningens kapitel XIV fastlægger de involverede aktørers og myndigheders ansvarsområder.

3.1.2.14.1. eu-LISAs ansvarsområder

Efter forordningens artikel 73 er eu-LISA i udformnings- og udviklingsfasen ansvarlig for bl.a. at hoste det centrale ETIAS-system på dets tekniske lokaliteter og tilvejebringe de funktionaliteter, der er fastsat i forordningen, for den tekniske udvikling af ETIAS-informationssystemet, og for at muliggøre søgning i INTERPOL's databaser.

Endvidere fastlægger eu-LISA udformningen af systemet fysiske arkitektur, herunder dets kommunika-

tionsinfrastruktur samt dets tekniske specifikationer og udviklingen heraf og de nationale ensartede grænseflader.

I forordningens artikel 74 beskrives eu-LISAs ansvarsområder efter idriftsættelse af ETIAS. eu-LISA er bl.a. ansvarlig for den tekniske forvaltning af det centrale ETIAS-system og de nationale ensartede grænseflader. Det sikrer i samarbejde med medlemsstaterne, at der til enhver tid anvendes den bedste disponible teknologi på grundlag af en cost-benefit-analyse. Den tekniske forvaltning af ETIAS omfatter alle de opgaver, der er nødvendige for, at ETIAS-informationssystemet kan fungere i døgndrift alle ugens dage i overensstemmelse med forordningen. eu-LISA aflægger regelmæssigt rapport til Europa-Parlamentet, Rådet og EU-Kommissionen vedrørende problemer, det er stødt på. EU-Kommissionen fastsætter og udvikler ved hjælp af gennemførelsesretsakter denne mekaniske, procedurene og passende krav til datakvalitet.

3.1.2.14.2. Frontex' ansvarsområder

Forordningens artikel 75 fastlægger ansvarsområderne for Frontex.

Det følger af forordningens artikel 75, stk. 1, at Frontex er ansvarlig for oprettelse og drift af den centrale ETIAS-enhed og sikring af, at betingelserne for sikker forvaltning af oplysninger i ETIAS er opfyldt, den automatiserede behandling af ansøgninger og ETIAS-screeningsreglerne. Det følger af forordningens artikel 75, stk. 2, at før personalet i den centrale ETIAS-enhed, der har adgang til det centrale ETIAS-system, får tilladelse til at behandle de oplysninger, der er registreret i det centrale ETIAS-system, modtager det relevant uddannelse i datasikkerhed og grundlæggende rettigheder, navnlig databeskyttelse. Personalet deltager også i uddannelse, som tilbydes af eu-LISA, i den tekniske anvendelse af ETIAS-informationssystemet og i datakvalitet.

3.1.2.14.3. Medlemsstaternes ansvarsområder

Forordningens artikel 76 fastlægger medlemsstaternes ansvarsområder.

Det følger af forordningens artikel 76, stk. 1, at hver medlemsstat er ansvarlig for forbindelsen til den nationale ensartede grænseflade, tilrettelæggelse, forvaltning, drift og vedligeholdelse af nationale ETIAS-enheder for den manuelle behandling af ansøgninger om rejsetilladelse, hvis den automatiserede behandling har givet et hit og organisering af de centrale adgangspunkter og deres forbindelse til den nationale ensartede grænseflade med henblik på at forebygge, afsløre eller efterforske terrorhandlinger eller andre alvorlige strafbare handlinger. Hver medlemsstat er herudover ansvarlig for forvaltning af og ordningerne for adgang for behørigt autoriseret personale hos de kompetente nationale myndigheder til ETIAS-informationssystemet i overensstemmelse med denne forordning, og oprettelsen og den regelmæssige ajourføring af en liste over dette personale og deres profiler. Endvidere er hver medlemsstat ansvarlig for oprettelse og drift af de nationale ETIAS-enheder, levering af oplysninger til ETIAS-overvågningslisten vedrørende terrorhandlinger eller andre alvorlige strafbare handlinger og sikring af, at hver enkelt af dens myndigheder, der har ret til adgang til oplysningerne i ETIAS-informationssystemet, træffer de nødvendige foranstaltninger til at overholde ETIAS-forordningen, herunder dem, der er nødvendige for at sikre overholdelse af de grundlæggende rettigheder og datasikkerhed.

Hver medlemsstat anvender automatiserede processer til at søge i det centrale ETIAS-system ved de ydre grænser, jf. forordningens artikel 76, stk. 2.

Forordningens artikel 76, stk. 3, indeholder et uddannelseskra. Det følger af forordningens artikel 76, stk. 3, at før personalet i de nationale ETIAS-enheder, der har adgang til ETIAS-informationssystemet, får tilladelse til at behandle oplysninger, der er registreret i det centrale ETIAS-system, skal det modtage

relevant uddannelse i datasikkerhed og i grundlæggende rettigheder, navnlig databeskyttelse. Personalet deltager også i uddannelse, som tilbydes af eu-LISA, i den tekniske anvendelse af ETIAS-informationssystemet og i datakvalitet.

3.1.2.14.4. Europols ansvarsområder

Forordningens artikel 77 fastlægger Europols ansvarsområder.

Europol er ansvarlig for at sikre behandlingen, der muliggør sammenligning mellem ansøgerens oplysninger og henholdsvis Europols oplysninger og ETIAS-overvågningslisten, jf. forordningens artikel 77, stk. 1.

Endvidere varetager Europol en række ansvarsområder og opgaver vedrørende ETIAS-overvågningslisten, jf. forordningens artikel 77, stk. 2.

Se nærmere om ETIAS-overvågningslisten under pkt. 3.1.2.6.2.

Derudover følger det af forordningens artikel 77, stk. 3, at Europol er ansvarlig for at afgive en begrundet udtalelse efter anmodning om søgning i henhold til forordningens artikel 29 (høring af Europol).

Endvidere er Europol ansvarlig for at levere oplysninger vedrørende terrorhandlinger eller andre alvorlige strafbare handlinger, der er indhentet af Europol, til ETIAS-overvågningslisten, jf. forordningens artikel 34, stk. 2 og artikel 77, stk. 4.

Det følger af forordningens artikel 77, stk. 5, at før Europols personale får tilladelse til at udføre nærmere bestemte opgaver, skal det modtage relevant uddannelse i datasikkerhed og i grundlæggende rettigheder, navnlig databeskyttelse. Personalet deltager også i uddannelse, som tilbydes af eu-LISA i den tekniske anvendelse af ETIAS-informationssystemet og i datakvalitet.

3.1.2.15. Ændring af andre EU-retsakter (forordningens kapitel XV)

Forordningens artikler 78-82 indeholder de konsekvensændringer af andre EU-retsakter, som ETIAS-forordningen medfører.

Ifølge forordningens artikel 80, affattes artikel 6, stk. 1, litra b, i Schengengrænsekodeks således, at tredjelandsstatsborgere skal være i besiddelse af gyldigt visum, eller en gyldig rejsetilladelse, medmindre pågældende har en gyldig opholdstilladelse eller et gyldigt visum til længerevarende ophold.

For tredjelandsstatsborgere omfattet af ETIAS-forordningens krav om rejsetilladelse, vil det således være en indrejsebetingelse, at være i besiddelse af en rejsetilladelse.

3.1.2.16. Afsluttende bestemmelser (forordningens kapitel XVI)

Forordningens artikel 83-96 indeholder en række afsluttende bestemmelser.

Det følger af forordningens artikel 83, at i en periode på seks måneder fra datoen for idriftsættelse af ETIAS, vil brugen af ETIAS være frivillig, og kravet om at være i besiddelse af en gyldig rejsetilladelse vil ikke finde anvendelse. I denne periode skal medlemsstaterne informere tredjelandsstatsborgere om ETIAS. Efter udløbet af den frivillige periode på seks måneder gælder en henstandsperiode på yderligere seks måneder, hvor kravet om rejsetilladelse finder anvendelse. Grænsemyndighederne ved de ydre grænser kan dog i denne periode under visse betingelser undtagelsesvis tillade en tredjelandsstatsborger at indrejse uden en rejsetilladelse, herunder når tredjelandsstatsborgeren indrejser første gang efter den frivillige periode og opfylder de øvrige indrejsebetingelser.

I den i artikel 83 nævnte overgangsperiode svarer ETIAS-informationssystemet på transportvirksomhedernes forespørgsel ved at angive "OK" (se nærmere herom under pkt. 3.1.2.8). I henstandsperioden tager ETIAS-informationssystemets svar på transportvirksomhedernes forespørgsel hensyn til, om det er første gang siden udløbet af overgangsperioden, at tredjelandsstatsborgeren passerer medlemsstaternes ydre grænser.

I henhold til forordningens artikel 84 har behørigt autoriseret personale hos medlemsstaternes kompetente myndigheder, EU-Kommissionen, eu-LISA og den centrale ETIAS-enhed adgang til at søge på en række oplysninger med henblik på rapportering og statistik. Med henblik herpå etablerer, implementerer og hoster eu-LISA et centralregister, som indeholder disse oplysninger, og som ikke giver mulighed for identifikation af enkeltpersoner.

Hvert kvartal offentliggør eu-LISA statistik vedrørende ETIAS-informationssystemet, der navnlig viser antallet og nationaliteten af ansøgere, der har fået udstedt eller fået afslag på en rejsetilladelse, herunder grundene til afslaget, og tredjelandsstatsborgere, hvis rejsetilladelse er blevet annulleret eller inddraget.

Ved udgangen af hvert år samles der statistiske oplysninger i en årsrapport for det pågældende år. Rapporten offentliggøres og fremsendes til Europa-Parlamentet, Rådet, EU-Kommissionen, Den Europæiske Tilsynsførende for Databeskyttelse, Frontex og de nationale tilsynsmyndigheder.

Forordningens artikel 85 og 86 fastsætter regler for omkostningerne og indtægterne ved ETIAS.

Omkostningerne i forbindelse med udviklingen af ETIAS-informationssystemet, integration af den eksisterende nationale grænseinfrastruktur og forbindelsen til den nationale ensartede grænseflade samt host af den nationale ensartede grænseflade og oprettelsen af den centrale ETIAS-enhed og de nationale ETIAS-enheder afholdes over EUs almindelige budget. ETIAS' driftsomkostninger afholdes ligeledes over EUs budget.

De enkelte medlemsstater afholder selv udgifterne til disses projektstyringskontorer (møder, tjenesterejser, kontorer), host og drift af nationale IT-systemer (lokaler, implementering, el, køling, operatører og supportaftaler), udformning, udvikling, implementering, drift og vedligeholdelse af nationale kommunikationsnetværk.

Frontex, eu-LISA og Europol modtager passende yderligere finansiering og det personale, som er nødvendigt for udførelsen af de opgaver, som de er tillagt i henhold til forordningen.

Indtægterne fra ETIAS er interne formålsbestemte indtægter og afsættes til at dække omkostningerne ved driften og vedligeholdelsen af ETIAS. Eventuelle tiloversblevne indtægter efter dækning af disse omkostninger overføres til EU-budgettet.

Forordningens artikel 87 foreskriver, i hvilke situationer og med hvilke oplysninger medlemsstaterne skal underrette EU-Kommissionen og eu-LISA.

Forordningens artikel 88 indeholder nærmere bestemmelser om ETIAS' idriftsættelse.

Forordningens artikel 92 indeholder bestemmelser vedrørende kontrol og evaluering af ETIAS.

eu-LISA sikrer, at der er etableret procedurer til at følge udviklingen af ETIAS-informationssystemet i lyset af planlægnings- og omkostningsmålene og følge ETIAS' funktion i lyset af målene for tekniske resultater, omkostningseffektivitet, sikkerhed og tjenestens kvalitet, jf. forordningens artikel 92, stk. 1.

Det følger af forordningens artikel 92, stk. 4, at to år efter idriftsættelsen af ETIAS og derefter hvert andet år forelægger eu-LISA Europa-Parlamentet, Rådet og EU-Kommissionen en rapport om den tekniske

funktion af ETIAS-informationssystemet, herunder dets sikkerhed, og statistiske oplysninger vedrørende ETIAS-overvågningslisten efter vurderingsproceduren i forordningens artikel 35, stk. 5 og 6.

Endvidere følger det af forordningens artikel 92, stk. 5, at tre år efter idriftsættelsen af ETIAS og derefter hvert fjerde år evaluerer EU-Kommissionen ETIAS og fremsætter alle nødvendige henstillinger til Europa-Parlamentet og Rådet. Evalueringen omfatter en lang række forhold, der er nærmere beskrevet i bestemmelsen.

Forordningens artikel 92, stk. 8, foreskriver, at under overholdelse af bestemmelserne i national ret om offentliggørelse af følsomme oplysninger udarbejder hver medlemsstat og Europol årlige rapporter om nyttevirkningen af adgangen til de oplysninger, der er lagret i det centrale ETIAS-system til retshåndhævelsesformål, som skal omfatte en række nærmere bestemte oplysninger og statistikker.

Efter forordningens artikel 96 træder forordningen i kraft på tyvendedagen efter offentliggørelsen i Den Europæiske Unions Tidende. Forordningen finder med visse undtagelser anvendelse fra den dato, der fastsættes af EU-Kommissionen i overensstemmelse med forordningens artikel 88, stk. 1, om idriftsættelse af ETIAS.

3.1.3. Udlændinge- og Integrationsministeriets overvejelser om ETIAS rejsetilladelse og den foreslåede ordning

Terrortruslen mod Danmark og Europa nødvendiggør en systematisk kontrol af, hvem der rejser ind i Schengenområdet. Udlændinge- og Integrationsministeriet finder derfor, at det er af væsentlig betydning at deltage i en styrkelse af kontrollen med de ydre grænser og anvendelse af fælles kontrolsystemer.

Med ETIAS-forordningen oprettes et fælles system for rejseinformation og rejsetilladelse, som giver bedre mulighed for at identificere visumfri tredjelandstatsborgere, der udgør en risiko for sikkerheden eller for ulovlig indvandring eller en høj risiko for epidemi, inden de ankommer til Schengenområdets ydre grænse.

Det er således væsentligt for bl.a. at skabe et højt sikkerhedsniveau i EU, at myndighederne i de enkelte medlemsstater har mulighed for at dele information om visumfri tredjelandstatsborgere for at kunne forebygge, afsløre og efterforske terrorhandlinger eller andre alvorlige strafbare handlinger.

Efter Udlændinge- og Integrationsministeriets opfattelse bidrager ETIAS-forordningen til bekæmpelse af terrorhandlinger og andre alvorlige, strafbare handlinger, identificering af personer, der udgør en risiko for irregulær migration, og beskyttelse af folkesundheden, uden at ind- og udrejse for rejsende besværliggøres unødigt.

ETIAS-forordningen er således et vigtigt værktøj til at beskytte de ydre grænser og EU's borgere og er samtidig med til at øge effektiviteten af grænsekontrollen ved EU's ydre grænser.

Udlændinge- og Integrationsministeriet finder, at der i forbindelse med indførelsen af de nye EU-regler om rejsetilladelse er fundet en passende balance mellem på den ene side hensynet til at gøre grænsekontrollen mere effektiv i forhold til de formål, som den tjener, og på den anden side hensynet til, at indførelsen af det nye system sker inden for betryggende rammer, herunder i relation til databeskyttelsesretlige aspekter.

Som nævnt ovenfor i pkt. 3.1.2 vurderes det mest hensigtsmæssigt, at ETIAS-forordningen gennemføres i dansk ret ved en henvisning i udlændingeloven til, at forordningen gælder her i landet, jf. lovforslagets § 1, nr. 9.

På den baggrund indeholder lovforslaget de ændringer af udlændingeloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1513

af 22. oktober 2020 (som senest ændret ved lov nr. 131 af 30. januar 2021), der er nødvendige for at supplere reglerne i forordningen.

Det sikres herved, at ETIAS-forordningens regler om krav om rejsetilladelse forud for indrejse i Schengenområdet afspejles i udlændingeloven, herunder i reglerne om indrejsebetingelser og transportøransvar.

Anvendelsen af ETIAS-forordningens regler i Danmark giver herudover anledning til overvejelser vedrørende samspillet med anden dansk lovgivning. Hertil kommer, at forordningen på enkelte områder overlader det til medlemsstaterne at fastsætte nærmere regler.

3.1.3.1. Besætningsmedlemmer fra visumfritagne tredjelande

Visumfritagne besætningsmedlemmer, som ønsker at transitere Danmark i forbindelse med af- og påmønstring, kan benytte sig af de pågældendes visumfrihed ved af- og påmønstringen.

Ifølge forordningens artikel 2, stk. 2, litra i, er de personer eller personkategorier, der er omhandlet i artikel 6, stk. 1, litra a-f, i visumforordningen, fritaget for kravet om rejsetilladelse.

Visumforordningens artikel 6, stk. 1, litra b, omhandler medlemmer af besætningen inden for civil luftfart og skibsfart i forbindelse med udførelsen af deres opgaver. Det betyder således, at denne persongruppe er undtaget kravet om at være i besiddelse af en rejsetilladelse.

Persongruppen skal derfor ikke være i besiddelse af hverken visum eller rejsetilladelse, når de indrejser i eller udrejser af Danmark i forbindelse med af- eller påmønstring af et skib eller fly.

3.1.3.2. Den visumfri transferordning

Som anført under pkt. 3.1.1.4 har Danmark en såkaldt visumfri transferordning, som fritager visse visumpligtige besætningsmedlemmer for visumkravet, hvis de i forbindelse med af- og påmønstring alene passerer igennem dansk område ved at indrejse via en dansk lufthavn/havn og udrejse via en dansk lufthavn/havn.

Transferordningen er har hjemmel i artikel 6, stk. 1, litra b, i visumforordningen.

Transferordningen fremgår af afsnit IV, pkt. 11, i Udlændinge- og Integrationsministeriets oversigt af 1. januar 2021 over rejsedokumenter, visumforhold og grænseovergange.

Persongrupper, som er fritaget for krav om rejsetilladelse efter ETIAS-forordningen, fremgår af forordningens artikel 2, stk. 2. Dette gælder, jf. artikel 2, stk. 2, litra i, bl.a. de personer eller personkategorier, der er omhandlet i artikel 6, stk. 1, litra b, i visumforordningen.

Pågældende besætningsmedlem, som i forbindelse med af- og påmønstring alene passerer igennem dansk område, vil således være undtaget kravet om en rejsetilladelse, idet Danmark har valgt at udnytte adgangen til at fritage denne persongruppe for visumpligten ved etableringen af transferordningen, under henvisning til artikel 6, stk. 1, litra b, i visumforordningen.

Det er på den baggrund ministeriets vurdering, at den danske transferordning er forenelig med ETIAS-forordningen, idet der er taget højde for muligheden for nationale særordninger for medlemmer af besætningen inden for civil luftfart og skibsfart ved vedtagelsen af forordningens artikel 2, stk. 2, litra i.

3.1.3.3. Afgørelseskompetence

Som det fremgår af pkt. 3.1.2.2.4, skal hver medlemsstat udpege en kompetent myndighed som national ETIAS-enhed, som bl.a. er ansvarlig for at undersøge og træffe afgørelse om ansøgninger om rejsetilla-

delse i de tilfælde, hvor den automatiserede behandling af ansøgningen har givet et hit, og hvor den centrale ETIAS-enhed har iværksat en manuel behandling af ansøgningen.

Som det fremgår af pkt. 3.1.2.5.2, behandler den ansvarlige medlemsstats nationale ETIAS-enhed ETIAS-ansøgninger, hvis den automatiserede behandling fastsat i forordningens artikel 20, stk. 2-5, har givet et eller flere hit, og hvis dette hit eller disse hits ikke efter kontrollen fastsat i forordningens artikel 22, stk. 3, kan afkræftes, eller hvis der fortsat hersker tvivl om ansøgerens identitet, jf. forordningens artikel 22, stk. 5.

Ifølge forordningens artikel 26, stk. 2, skal den nationale ETIAS-enhed efter den manuelle behandling af sagen udstede rejsetilladelse eller give afslag på rejsetilladelse.

Idet Udlændingestyrelsen i Danmark behandler lignende ansøgninger, hvor der skal tages stilling til, om betingelserne for indrejse og ophold er opfyldt, herunder sager om visum, er det Udlændinge- og Integrationsministeriets opfattelse, at den nationale ETIAS-enhed, som har til opgave manuelt at behandle ETIAS-ansøgninger, mest hensigtsmæssigt etableres i Udlændingestyrelsen, som herefter tillægges kompetence til at træffe afgørelser om udstedelse, inddragelse eller annullering af rejsetilladelse og afgørelser om afslag på rejsetilladelse.

Se nærmere om påklage af afgørelser truffet af Udlændingestyrelsen under pkt. 3.1.3.7.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 13.

3.1.3.4. Forvaltningslovens krav til afgørelser mv.

Danmark er, efter Danmark den 21. december 2018 gav meddelelse til Rådet og EU-Kommissionen om, at Danmark ville gennemføre ETIAS-forordningen i dansk ret, mellemstatsligt forpligtet af ETIAS-forordningen. Se nærmere herom under pkt. 2.4.

Som anført under pkt. 3.1.2.7.2 fremgår det af forordningens artikel 38, stk. 3, at EU-Kommissionen vedtager en standardformular for afslag på eller annullering eller inddragelse af en rejsetilladelse.

Dette medfører bl.a., at den danske nationale ETIAS-enhed er forpligtet til at anvende den af EU-Kommissionen vedtagne standardformular. Det er ikke muligt fra dansk side ensidigt at ændre på standardformularens indhold eller opbygning.

Som beskrevet under pkt. 3.1.1.10 indeholder forvaltningsloven en række krav til myndigheders skriftlige afgørelser mv.

Standardformularens præcise udformning er endnu ikke vedtaget af EU-Kommissionen og vil på et senere tidspunkt kunne ændres ved EU-Kommissionens vedtagelse af en ny standardformular, hvorfor det ikke er fastlagt, om og i hvilket omfang den endelige udformning af standardformularen vil leve op til dansk forvaltningsrets krav til afgørelser. Den nationale ETIAS-enhed vil efter forordningens regler skulle anvende den til enhver tid gældende standardformular. Det bemærkes hertil, at det ikke vil være muligt for medlemslandene at ændre i den tekniske udformning af ETIAS, der udvikles af eu-LISA. Danmark vil således ikke have mulighed for at udvikle en national løsning i systemet med henblik på at kunne leve op til dansk forvaltningsrets krav til afgørelser.

Det forventes, at standardformularen vil være udformet som et afkrydsningsskema med henvisning til de afslags-, annullerings-, og inddragelsesgrunde, som er oplistet i forordningens artikel 37, og ifølge udkast til EU-Kommissionens gennemførelsesretsakt angående standardformular til afslag, annullering og inddragelse af rejsetilladelse efter ETIAS-forordningens artikel 38, stk. 3, generes der automatisk

en oversættelse af afslaget til et af de officielle sprog i de lande, der er opført på listen i bilag II til visumforordningen (visumfrie lande), og som ansøgeren er statsborger i.

På baggrund af det foreliggende udkast til standardformularen er det Udlændinge- og Integrationsministeriets vurdering, at anvendelsen af den obligatoriske standardformular kan indebære, at reglerne i forvaltningslovens kapitel 6, 7 og 8 b ikke fuldt ud vil kunne overholdes. Det gælder bl.a. forvaltningslovens §§ 22 og 24 om begrundelsespligt, § 25 om klagevejledning og § 32 b om underskriftskrav.

Hvis der på et senere tidspunkt sker ændringer i indholdet eller opbygningen af standardformularen, vil dette også kunne have betydning for, i hvilket omfang danske myndigheders afgørelser, hvor standardformularen anvendes, opfylder forvaltningslovens krav til afgørelser mv.

På den baggrund lægges der med lovforslaget op til at bemyndige udlændinge- og integrationsministeren til at fastsætte nærmere regler om, at forvaltningslovens kapitel 6, 7 og 8 b ikke finder anvendelse, når Udlændingestyrelsen træffer afgørelser ved brug af standardformularen.

Det forudsættes i den forbindelse, at udlændinge- og integrationsministeren alene vil fastsætte regler om at fravige de bestemmelser i forvaltningslovens kapitel 6, 7 og 8 b, som det ikke er muligt at overholde ved brug af den til enhver tid gældende standardformular.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 13.

3.1.3.5. Samtale efter forordningens artikel 27

Som anført under pkt. 3.1.2.5.3 kan den ansvarlige medlemsstats nationale ETIAS-enhed under ekstraordinære omstændigheder og som en sidste udvej efter behandlingen af de yderligere oplysninger eller den yderligere dokumentation, hvis der fortsat hersker alvorlig tvivl om ansøgernes oplysninger eller dokumentation, indkalde ansøgeren til en samtale i den pågældendes opholdsland på det konsulat tilhørende medlemsstaten, der ligger tættest på ansøgerens opholdssted. Samtalen kan i visse tilfælde føres ved hjælp af audio- og videokommunikationsmidler.

Udlændinge- og Integrationsministeriet bemærker, at den i bestemmelsen anvendte betegnelse "konsulat" skal fortolkes i henhold til Wienerkonventionen af 24. april 1963 om konsulære forbindelser, hvor der sondres mellem udsendte og honorære konsuler, og det er fra dansk side vigtigt at fastslå, at "konsulat" specifikt i relation til denne forordning skal fortolkes som alene omfattende et konsulat ledet af udsendte konsulatsejdemænd og ikke en honorær konsul.

Bestemmelsen er fakultativ, og medlemsstaterne kan således ensidigt beslutte, hvorvidt adgangen til at indkalde ansøgere til samtale skal anvendes.

Udlændinge- og Integrationsministeriet har overvejet, om der bør etableres en ordning, hvor ansøgere kan indkaldes til samtale på danske repræsentationer mv. i udlandet.

Det er vurderingen, at etableringen af en sådan ordning vil indebære betydelige meromkostninger forbundet med indretning af interviewfaciliteter og personaleopnormeringer på danske repræsentationer mv.

Det er endvidere vurderingen, at en afskæring af adgangen til at oplyse en ansøgningssag gennem en mundtlig samtale ikke giver anledning til retssikkerhedsmæssige betænkeligheder i forhold til ansøgeren. Ministeriet har herved lagt vægt på, at en lang række sager i den danske forvaltning behandles på skriftligt grundlag, og at ansøgeren under alle omstændigheder vil have mulighed for at påklage afgørelsen eller ansøge på ny, hvorved der vil kunne fremsendes yderligere dokumentation eller ske korrektion af allerede meddelte oplysninger.

På den baggrund agter Udlændinge- og Integrationsministeriet på nuværende tidspunkt ikke at etablere en ordning, hvorefter ETIAS-enheden kan indkalde ansøgere til interview på danske repræsentationer eller via audio- og videokommunikationsmidler.

Udlændinge- og Integrationsministeriet bemærker hertil, at beslutningen om ikke at udnytte adgangen i artikel 27, stk. 4, til enhver tid kan ændres.

3.1.3.6. Kompetente og retshåndhævende myndigheder med adgang til ETIAS-systemet og dataansvarlig myndighed

Som anført under pkt. 3.1.2.2.8 udpeger medlemsstaterne ifølge forordningens artikel 13, stk. 5, de kompetente nationale myndigheder, som skal have adgang til det centrale ETIAS-system i medfør af forordningens artikel 13, stk. 1, 2 og 4.

Som anført under pkt. 3.1.2.11 udpeger medlemsstaterne ifølge forordningens artikel 50, stk. 1, de myndigheder, der har ret til at anmode om søgning i de oplysninger, der er registreret i det centrale ETIAS-system, med henblik på at forebygge, afsløre og efterforske terrorhandlinger eller andre alvorlige strafbare handlinger.

Herudover udpeger medlemsstaterne ifølge forordningens artikel 50, stk. 2, et centralt adgangspunkt, som skal have adgang til det centrale ETIAS-system og kontrollere, at betingelserne for at anmode om adgang er opfyldt.

Udpegningen af de kompetente nationale myndigheder i artikel 13 og udpegede myndigheder i artikel 50 sker på baggrund af de formål, som adgangen kan opnås til.

Det vil således til enhver tid være myndighedernes konkrete opgaver og kompetencer, som afgør, hvilke myndigheder der kan udpeges som nationale kompetente myndigheder efter forordningens artikel 13 og det centrale adgangspunkt efter forordningens artikel 50.

Medlemsstaterne kan når som helst ændre udpegningen af såvel de kompetente nationale myndigheder og de udpegede myndigheder som det centrale adgangspunkt. Ændringer skal meddeles eu-LISA og EU-Kommissionen straks.

Udlændinge- og Integrationsministeriet finder, at de kompetente nationale myndigheder, de udpegede myndigheder og det centrale adgangspunkt i forordningens forstand i en dansk kontekst til enhver tid skal udgøres af de myndigheder, som varetager de relevante opgaver inden for forordningens beskrevne formålkrav for adgang til ind- og udrejsesystemet.

Aktuelt varetager Udlændingestyrelsen, Rigspolitiet, Styrelsen for International Rekruttering, Udlændingenævnet, Flygtningenævnet, Udlændinge- og Integrationsministeriet og Hjemrejsestyrelsen de opgaver, som fremgår af forordningens artikel 13, stk. 1, 2 og 4.

Det er forventningen, at Rigspolitiet udpeges som centralt adgangspunkt efter forordningens artikel 50, stk. 2.

Udlændinge- og Integrationsministeriet vil give meddelelse til eu-LISA og EU-Kommissionen i overensstemmelse med ovenstående.

Senere ændringer i udpegelsen som følge af ændringer af opgavevaretagelsen meddeles til eu-LISA og EU-Kommissionen.

Som anført under pkt. 3.1.2.12 betragtes den nationale ETIAS-enhed ifølge forordningens artikel 57, stk.

2, som dataansvarlig for en medlemsstats behandling af personoplysninger i det centrale ETIAS-system og den nationale ETIAS-enhed har det centrale ansvar for medlemsstatens behandling af personoplysninger i det centrale ETIAS-system.

Forordningen indeholder imidlertid en række bestemmelser, hvorefter danske myndigheder har adgang til oplysninger i det centrale ETIAS system med henblik på bl.a. varetagelse af grænsekontrol.

Som anført under pkt. 3.1.1.12 vil en myndighed, som behandler oplysninger i et system til eget formål og med egne hjælpemidler, være selvstændigt dataansvarlig for disse behandlinger, ligesom der efter omstændighederne kan eksistere et fælles dataansvar.

Som anført under pkt. 3.1.3.3 er det besluttet at placere den danske nationale ETIAS-enhed i Udlændingestyrelsen. Det er ministeriets vurdering, at foruden den nationale ETIAS-enhed, som med henvisning til ETIAS-forordningens ordlyd har det centrale ansvar for behandling af oplysninger i det centrale ETIAS-system, må øvrige danske udlændingemyndigheder, som foretager behandling af personoplysninger gennem den nationale ETIAS-enhed, hver især være at anse som selvstændigt dataansvarlige for så vidt angår den behandling af personoplysninger, som de hver især foretager til egne formål i henhold til forordningen.

Udlændinge- og Integrationsministeriet vurderer på den baggrund, at forordningens artikel 57, stk. 2, ikke er til hinder for, at de enkelte myndigheder er selvstændigt eller fælles dataansvarlige for selve behandlingen af personoplysninger som led i administrationen af ETIAS-forordningen.

3.1.3.7. Klagemyndighed

Som det fremgår af pkt. 3.1.2.7.2 har ansøgere ifølge forordningens artikel 37, stk. 3, artikel 40, stk. 3, og artikel 41, stk. 7, ret til at få prøvet den nationale ETIAS-enheds afgørelser om afslag, annullering og inddragelse. Klager skal behandles i den medlemsstat, hvis nationale ETIAS-enhed har truffet afgørelsen, og behandles i henhold til national ret i denne medlemsstat. Den ansvarlige medlemsstats ETIAS-enhed skal underrette ansøgeren om klageproceduren.

Udlændingenævnet er efter den almindelige ordning i udlændingeloven med visse undtagelser klageinstans for afgørelser truffet af Udlændingestyrelsen, jf. udlændingelovens § 46 a, stk. 1.

Det er Udlændinge- og Integrationsministeriets opfattelse, at Udlændingenævnet således er vant til at behandle klager over Udlændingestyrelsens afgørelser om afslag på indrejse og ophold mv., og at det derfor er hensigtsmæssigt, at Udlændingenævnet også bliver klageinstans for afgørelser truffet af Udlændingestyrelsens ETIAS-enhed.

Det følger allerede af udlændingelovens § 46 a, stk. 1, at Udlændingestyrelsens afgørelser som udgangspunkt kan påklages til Udlændingenævnet. Udlændingenævnet vil med den foreslåede ordning således også kunne behandle klager over de afgørelser, som den nationale ETIAS-enhed har truffet i medfør af ETIAS-forordningen.

Klagesagsbehandlingen vil følge de almindelige regler for klager indgivet til Udlændingenævnet, herunder den almindelige klagefrist på 8 uger, efter at klageren har fået meddelelse om afgørelsen, jf. udlændingelovens § 46 a, stk. 3.

Det kan ikke udelukkes, at en eventuel fravigelse af de forvaltningsretlige krav til en klagevejledning vil kunne få betydning for Udlændingenævnets håndhævelse af fristen for indgivelse af klage til Udlændingenævnet. se nærmere om fravigelse af forvaltningsloven under pkt. 3.1.3.4.

De almindelige regler for klagesagsbehandling i Udlændingenævnet, jf. udlændingelovens § 52 c, vil finde anvendelse for så vidt angår behandlingen af klagesager om ETIAS.

3.1.3.8. Sanktioner for overtrædelse af ETIAS-forordningens bestemmelser

Som anført under pkt. 3.1.2.12 skal medlemsstaterne ifølge ETIAS-forordningens artikel 62 fastsætte bestemmelser om sanktioner for overtrædelse af forordningen og træffe alle nødvendige foranstaltninger for at sikre, at de gennemføres. Sanktionerne skal være effektive, stå i rimeligt forhold til overtrædelserne og have afskrækkende virkning.

De bestemmelser i ETIAS-forordningen, hvor en overtrædelse skal føre til, at der pålægges sanktioner, knytter sig til den behandling af personoplysninger, som foretages af myndighederne i forbindelse med behandlingen af sager om rejsetilladelser, og til tredjelandstatsborgeres forpligtelse til at være i besiddelse af en gyldig rejsetilladelse forud for indrejse i Schengenområdet.

Behandling af personoplysninger i Danmark er primært omfattet af databeskyttelsesforordningens og databeskyttelseslovens bestemmelser.

Retshåndhævende myndigheders behandling af personoplysninger er dog efter omstændighederne omfattet af retshåndhævelsesdirektivets og retshåndhævelseslovens bestemmelser.

Som det fremgår af pkt. 3.1.1.13, indeholder databeskyttelsesloven, retshåndhævelsesloven og straffeloven en række bestemmelser, som fastsætter sanktioner for overtrædelser af reglerne om databeskyttelse.

Det er Udlændinge- og Integrationsministeriets opfattelse, at de generelle regler om databeskyttelse, som vil finde anvendelse for de danske myndigheders behandling af personoplysninger i forbindelse med sager, der behandles i medfør af ETIAS-forordningen, indeholder sådanne strafbestemmelser, som vil udgøre passende sanktioner for overtrædelse af ETIAS-forordningens regler om databeskyttelse.

For så vidt angår tredjelandstatsborgeres pligt til at være i besiddelse af en rejsetilladelse forud for indrejse på Schengenområdet, hvilket vil være en indrejsebetingelse efter Schengengrænsekodeks, er det Udlændinge- og Integrationsministeriets opfattelse, at det for at understøtte en korrekt efterlevelse af forordningens regler skal sikres, at tredjelandstatsborgere, der ikke overholder dette krav, pålægges sanktioner.

Det er Udlændinge- og Integrationsministeriets opfattelse, at dette mest hensigtsmæssigt sker ved at sidestille et ulovligt ophold eller indrejse som følge af en manglende eller ugyldig rejsetilladelse med ulovlig indrejse eller ophold af andre grunde, f.eks. som følge af et manglende eller ugyldigt visum.

Som det fremgår af pkt. 3.1.1.8, indeholder udlændingelovens § 59 de sanktioner, som kan pålægges udlændinge, som f.eks. skaffer sig adgang til landet ved bevidst urigtige oplysninger eller svigagtig fortielse, jf. § 59, stk. 1, nr. 2, eller opholder sig i landet uden fornøden tilladelse jf. § 59, stk. 2.

Som en konsekvens af den foreslåede ændring af § 39, stk. 2, i lovforslagets § 1, nr. 18, vil ophold i Danmark uden rejsetilladelse, eller fortsat ophold efter en rejsetilladelses udløb være et ulovligt ophold, såfremt en tredjelandstatsborger er omfattet af ETIAS-forordningens krav om rejsetilladelse. Pågældende vil i disse tilfælde være omfattet af udlændingelovens regler om straf for ulovligt ophold og udvisning mv.

Lovforslagets § 1, nr. 26, vil medføre, at opnåelse af rejsetilladelse ved bevidst urigtige oplysninger eller svigagtig fortielse er strafbelagt efter § 59, stk. 1, nr. 2.

Ophold uden en gyldig rejsetilladelse vil endvidere være omfattet af udlændingelovens § 59, stk. 2.

Som anført under pkt. 3.1.1.8, er bødeniveauet for overtrædelse af § 59, stk. 1, nr. 2, på i udgangspunktet 2.000 kr., mens bødeniveauet for overtrædelse af § 59, stk. 2, er på 1.500 kr. stigende med 500 kr. for hver måned ud over den første måned. Det skal betragtes som en skærpende omstændighed, at der er tale om gentagelsestilfælde, og bødetaksterne er alene vejledende.

Det fremgår endvidere, at der ikke kan ske retsforfølgning af udlændinge, der uden tilladelse indrejser eller opholder sig i Danmark, hvis den pågældende uden ophold har henvendt sig til de danske myndigheder med henblik på at søge asyl, jf. flygtningekonventionens artikel 31.

Der er med ændringen af udlændingelovens § 59, stk. 1, nr. 2, ikke forudsat en ændring af straffniveauet, idet opnåelse af rejsetilladelse ved bevidst urigtige oplysninger eller svigagtig fortielse efter Udlændinge- og Integrationsministeriets opfattelse skal sidestilles med opnåelse af visum ved bevidst urigtige oplysninger eller svigagtig fortielse.

Der er med ændringen af udlændingelovens § 39, stk. 2, hvorved ophold uden rejsetilladelse omfattes af udlændingelovens § 59, stk. 2, ikke tiltænkt en ændring af straffniveauet for overtrædelse af udlændingelovens § 59, stk. 2, idet ophold uden en gyldig rejsetilladelse skal sidestilles med ophold uden gyldigt visum.

Som anført under pkt. 3.1.1.9, indeholder udlændingelovens § 59 a de sanktioner, som kan pålægges transportører for at bringe en udlænding, som ikke er i besiddelse af rejselegitimation og visum, til landet.

Den foreslåede ændring i lovforslagets § 1, nr. 27, af § 59 a vil medføre, at det også vil blive strafpålagt at bringe en udlænding til landet, som ikke er i besiddelse af en rejsetilladelse.

Som anført under pkt. 3.1.1.9, er maksimumbeløbet for bødeniveauet for transportøransvar på 37.200 kr. pr. person, der befordres, mens der almindeligvis fastsættes en bødetakst på 12.000 kr. pr. person, der bringes her til landet, og som ved indrejse i Danmark eller i transit i en dansk lufthavn ikke er i besiddelse af fornøden rejselegitimation og visum.

Fastsættelsen af bøden beror på domstolenes konkrete vurdering af samtlige omstændigheder i sagen, og det angivne bødeniveau kan fraviges, dog således at domstolene skal fastsætte bøden til 37.200 kr. eller derunder pr. udlænding, der befordres, og at bøden har en afskrækkende virkning, er effektiv, og står i rimeligt forhold til overtrædelsen.

Udlændinge- og Integrationsministeriet bemærker, at der i overensstemmelse med gældende praksis i enkelte tilfælde efter en konkret vurdering kan være grundlag for at fratage tiltalen. Dette kan være tilfældet, hvis gennemførelsen af en straffesag kan indebære en risiko for, at oplysninger om en asylansøgers identitet kommer til hjemlandets kundskab, og hvor dette kan medføre, at den pågældende – der eventuelt ikke tidligere var forfulgt – risikerer at blive udsat for forfølgelse ved tilbagevenden til hjemlandet, eller at den pågældendes familie i hjemlandet udsættes for forfølgelse.

Der er med ændringen af udlændingelovens § 59 a ikke tiltænkt en ændring af straffniveauet, idet ansvaret for at bringe en udlænding til Danmark, som ikke er i besiddelse af en fornøden rejsetilladelse, kan sidestilles med ansvaret for at bringe en udlænding til Danmark, der ikke er i besiddelse af fornøden rejselegitimation og visum.

Det er på den baggrund Udlændinge- og Integrationsministeriets vurdering, at der fastsættes tilstrækkeligt effektive, proportionale og afskrækkende sanktioner for overtrædelser af ETIAS-forordningen.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 18, 26 og 27.

3.1.3.9. Erstatningsansvar

Som anført under pkt. 3.1.2.12 følger det af ETIAS-forordningens artikel 63, stk. 1, litra a, at enhver person eller medlemsstat, der har lidt materiel eller immateriel skade som følge af en ulovlig behandling af personoplysninger eller enhver anden handling, der er i strid med denne forordning, fra en medlemsstats side, har ret til erstatning fra den pågældende medlemsstat.

Erstatningskrav mod en medlemsstat for skade er ifølge forordningens artikel 63, stk. 3, underlagt denne medlemsstats nationale ret.

De bestemmelser i ETIAS-forordningen, hvor en overtrædelse skal føre til, at der er ret til erstatning, knytter sig primært til den behandling af personoplysninger, der foretages af myndighederne i forbindelse med behandlingen af sager om rejsetilladelser.

For så vidt angår spørgsmålet om myndighedernes behandling af personoplysninger, bemærkes det, at ETIAS-forordningen er i overensstemmelse med de generelle EU-retlige regler om databeskyttelse, dvs. databeskyttelsesforordningen og retshåndhævelsesdirektivet, som begge er gældende ret i Danmark. Der er med lovforslaget ikke tåltænkt en indskrænkning af de rettigheder mv., der følger heraf, i forbindelse med behandlingen af personoplysninger efter ETIAS-forordningen.

Behandling af personoplysninger i Danmark er primært omfattet af databeskyttelsesforordningens og databeskyttelseslovens bestemmelser.

Retshåndhævende myndigheders behandling af personoplysninger er dog efter omstændighederne omfattet af retshåndhævelsesdirektivets og retshåndhævelseslovens bestemmelser.

Som det fremgår af pkt. 3.1.1.14, indeholder databeskyttelsesloven og retshåndhævelsesloven bestemmelser, som fastsætter retten til erstatning for behandlingsaktivitet eller anden behandling i strid med lovgivningen.

Det er Udlændinge- og Integrationsministeriets opfattelse, at de generelle regler om databeskyttelse, som vil finde anvendelse for de danske myndigheders behandling af personoplysninger i forbindelse med sager, der behandles i medfør af ETIAS-forordningen, indeholder sådanne erstatningsbestemmelser, der sikrer ret til erstatning for personer, som har lidt materiel eller immateriel skade som følge af en ulovlig behandlingsaktivitet eller enhver anden behandling i strid med ETIAS-forordningen.

3.1.3.10. Tilsynsmyndighed

Som anført under pkt. 3.1.2.12 skal det ifølge forordningens artikel 66, stk. 1, sikres, at den tilsynsmyndighed, som i henhold til databeskyttelsesforordningen er ansvarlig for at føre tilsyn med anvendelsen af databeskyttelsesforordningen, uafhængigt overvåger lovligheden af medlemsstatens behandling af personoplysninger i henhold til ETIAS-forordningen, herunder overførsel af personoplysninger til og fra ETIAS-systemet.

Som anført under pkt. 3.1.1.15 er Datatilsynet tilsynsmyndighed i forhold til databeskyttelsesforordningen, databeskyttelsesloven og retshåndhævelsesloven. Datatilsynet vil derfor også skulle overvåge lovligheden af danske myndigheders behandling af personoplysninger i henhold til ETIAS-forordningen og deltage i det i forordningens artikel 68 omhandlede samarbejde mellem tilsynsmyndigheder og Den Europæiske Tilsynsførende for Databeskyttelse.

3.2. Ind- og udrejsesystemet (EES)

3.2.1. Gældende ret

3.2.1.1. Indrejse og ophold i Schengenområdet

Der findes ikke i dag et fælles system på europæisk niveau til registrering af ind- og udrejse af Schengenområdet. Passtempler er således den eneste måde, hvorpå myndighederne kan kontrollere, om en tredjelandstatsborger er ind- og udrejst lovligt og kun har opholdt sig i Schengenområdet i den tilladte periode.

Reglerne vedrørende udlændinges indrejse og ophold i Danmark fremgår af udlændingelovens kapitel 1. Kontrollen med udlændinges indrejse, ophold og udrejse mv. fremgår af udlændingelovens kapitel 7.

Efter udlændingelovens § 3, stk. 1, har udlændinge, der efter regler fastsat i medfør af udlændingelovens § 39, stk. 2, er fritaget for visum, ret til at indrejse og opholde sig her i landet i højst 90 dage inden for en periode på 180 dage, hvorved perioden på 180 dage forud for hver opholdsdag tages i betragtning. Det følger af bestemmelsens stk. 2, at såfremt der er indgået en bilateral visumfritagelsesaftale, har en udlænding fra det land, Danmark har indgået en sådan aftale med, ret til at indrejse og opholde sig her i landet i overensstemmelse med bestemmelserne i denne aftale.

Det følger af udlændingelovens § 38, stk. 1, at ind- og udrejsekontrol ved grænsen til et land, der ikke er tilsluttet Schengenkonventionen, skal finde sted i medfør af artikel 7 og 8 i Schengenrænsekodeks.

Efter udlændingelovens § 38, stk. 7, kan politiet ved ind- eller udrejse eller ved afvisning eller udvisning foretage stempning af en udlændings pas eller anden rejselegitimation. Der kan således foretages stempning af udlændingens pas eller anden rejselegitimation, hvis udlændingen afvises efter udlændingelovens § 28, stk. 2 eller 3, eller § 29, stk. 3, eller hvis udlændingen udvises administrativt efter §§ 25–25 b eller ved dom, jf. § 49, stk. 1, jf. §§ 22–24.

Som følge af Danmarks deltagelse i det praktiske Schengensamarbejde skal politiet alene stemple pas og anden rejselegitimation ved ind- og udrejse over Danmarks grænser til lande, der ikke er tilsluttet Schengenkonventionen (de ydre grænser). Politiet kan dog stemple pas og anden rejselegitimation ved passage af Danmarks grænser til andre Schengenlande, såfremt grænsekontrollen ved disse indre grænser undtagelsesvist indføres i medfør af Schengenreglerne, jf. herved udlændingelovens § 38, stk. 2, 2. pkt.

Det følger af bilaget til Kommissionens henstilling af 8. november 2019 om en fælles ”Praktisk vejledning for grænsevagter” til brug for medlemsstaternes kompetente myndigheder, når de foretager grænsekontrol af personer, og om erstatning af Kommissionens henstilling C(2006) 5186 af 6. november 2006 (Schengenhåndbogen), at politiet skal stemple pas eller anden rejselegitimation, såfremt en person, der ikke er statsborger i et Schengenland eller en EU-medlemsstat, afvises ved indrejsen i Schengenlandene i medfør af Schengenkonventionens artikel 5.

Politiets adgang til at stemple udlændinges pas eller anden rejselegitimation ved afvisning eller udvisning omfatter såvel statsborgere i lande, der ikke er tilsluttet Schengenkonventionen som statsborgere i Schengenlande eller EU-medlemsstater. Som følge af pasfriheden mellem de nordiske lande sker der dog ikke stempning af pas eller anden rejselegitimation, hvis der er tale om en nordisk statsborger.

Det fremgår endelig af udlændingelovens § 38, stk. 7, at udlændinge- og integrationsministeren kan fastsætte nærmere regler om politiets stempning af pas og anden rejselegitimation.

Denne bestemmelse er bl.a. udmøntet i udlændingebekendtgørelsen.

Det følger af udlændingebekendtgørelsens § 10, at indrejse fra og udrejse til et andet Schengenland som udgangspunkt finder sted uden ind- og udrejsekontrol, medmindre der undtagelsesvist er indført midlertidig kontrol ved grænsen til et andet Schengenland i medfør af Schengenrænsekodeksens artikel 25. Er dette tilfældet, skal ind- og udrejsekontrollen ske i overensstemmelse med tilsvarende kontrolfor-

anstaltninger efter udlændingebekendtgørelsens § 11 som ved indrejse fra og udrejse til et land, der ikke er tilsluttet Schengenkonventionen.

Efter udlændingebekendtgørelsens § 11 må indrejse fra og udrejse til et land, der ikke er tilsluttet Schengenkonventionen, som udgangspunkt alene finde sted ved de havne og lufthavne, der i henhold til udlændingelovens § 38, stk. 3, er godkendt hertil.

Politiet kan i forbindelse med ind- og udrejsekontrol stemple en udlændings pas eller anden rejselegitimation, jf. udlændingebekendtgørelsens § 11, stk. 12, dog med de undtagelser der fremgår af § 11, stk. 13.

Herudover kan politiet i forbindelse med indrejsekontrol kopiere eller affotografere en udlændings pas eller anden rejselegitimation eller på anden måde sikre oplysninger i sådanne dokumenter med henblik på kontrol af udlændingens rejselegitimation og identitet, jf. udlændingebekendtgørelsens § 11, stk. 14.

3.2.1.2. Optagelse, behandling og opbevaring af biometriske oplysninger

Der gælder i dag ikke regler om optagelse, behandling og opbevaring af biometriske oplysninger i forbindelse med en udlændings lovlige indrejse her i landet i forbindelse med kortvarigt ophold.

For udlændinge omfattet af udlændingelovens §§ 40 f, stk. 1 (udlændinge, som har indgivet ansøgning om opholdstilladelse efter §§ 9, 9 a, 9 c-9 f, 9 i-9 n, 9 p eller 9 q eller ansøgning om forlængelse af en opholdstilladelse, der er meddelt efter §§ 9-9 f, 9 i-9 n, 9 p eller 9 q) og 40 g, stk. 1, (udlændinge, som har indgivet ansøgning om visum til Danmark i overensstemmelse med reglerne i visumkodeksen) har politiet i forbindelse med ind- og udrejse af Danmark mulighed for til brug for identifikation og identitetskontrol at optage og behandle udlændingens fingeraftryk og personfoto, herunder at sammenholde de biometriske data med oplysninger i udlændingemyndighedernes registre, jf. § 40 f, stk. 6, og § 40 g, stk. 5.

3.2.1.3. Regler om behandling, opbevaring og videregivelse af oplysninger

Som anført under pkt. 3.1.1.11 indeholder udlændingelovens kapitel 8 a regler om videregivelse af oplysninger i medfør af reglerne i Dublin-forordningen, Schengenkonventionen, VIS-forordningen og Eurodac-forordningen mv.

Forvaltningsloven, databeskyttelsesforordningen, databeskyttelsesloven, retshåndhævelsesdirektivet og retshåndhævelsesloven indeholder en række bestemmelser om myndighedernes behandling, opbevaring og videregivelse af oplysninger.

Se nærmere herom under pkt. 3.1.1.12.

Overtrædelser af reglerne om behandling, opbevaring og videregivelse af oplysninger er sanktioneret i databeskyttelsesforordningen, databeskyttelsesloven, retshåndhævelsesloven og straffeloven.

Se nærmere herom under pkt. 3.1.1.13.

Erstatningsansvaret for materiel eller immateriel skade som er påført en person som følge af en ulovlig behandlingsaktivitet eller enhver anden behandling i strid med databeskyttelsesreglerne fremgår af databeskyttelsesforordningen, databeskyttelsesloven, retshåndhævelsesdirektivet og retshåndhævelsesloven.

Se nærmere herom under pkt. 3.1.1.14.

Datatilsynet er udpeget som den ansvarlige myndighed, som skal føre tilsyn med anvendelsen af databeskyttelsesforordningen, databeskyttelsesloven og retshåndhævelsesloven i Danmark.

Se nærmere herom under pkt. 3.1.1.15.

3.2.2. EES-forordningen

3.2.2.1. EES-forordningens indhold og opbygning

EES-forordningen har bl.a. til formål at modernisere grænsekontrollen ved de ydre grænser ved at forbedre kvaliteten og effektiviteten af grænsekontrollen.

EES-forordningen indebærer, at der oprettes et ind- og udrejsesystem til registrering og lagring af dato, tidspunkt og sted for tredjelandstatsborgeres ind- og udrejse ved passage af de af medlemsstaternes ydre grænser, hvor ind- og udrejsesystemet anvendes, til beregning af varigheden af sådanne tredjelandstatsborgeres tilladte ophold og til generering af indberetninger til medlemsstater, når det tilladte ophold er udløbet, og registrering og lagring af dato, tid og sted for nægtelse af indrejse for tredjelandstatsborgere, der er nægtet indrejse med henblik på et kortvarigt ophold, samt den myndighed i den pågældende medlemsstat, der har nægtet indrejse, og begrundelsen herfor.

I det følgende gennemgås EES-forordningens opbygning og enkelte bestemmelser. Bestemmelser af rent teknisk karakter gennemgås ikke.

3.2.2.2. Formål og anvendelsesområde (EES-forordningens kapitel I)

Det følger af forordningens artikel 1, at der med forordningen oprettes et ind- og udrejsesystem til registrering og lagring af dato, tidspunkt og sted for tredjelandstatsborgeres ind- og udrejse ved passage af de af medlemsstaternes grænser, hvor ind- og udrejsesystemet anvendes, beregning af varigheden af sådanne tredjelandstatsborgeres tilladte ophold, generering af indberetninger til medlemsstater, når det tilladte ophold er udløbet, og registrering og lagring af dato, tid og sted for nægtelse af indrejse for tredjelandstatsborgere, der er nægtet indrejse med henblik på et kortvarigt ophold, samt den myndighed i den pågældende medlemsstat, der har nægtet indrejse, og begrundelsen herfor.

Ifølge forordningens artikel 1, stk. 2, fastsætter forordningen ligeledes de betingelser, hvorpå medlemsstaters udpegede myndigheder og Europol med henblik på forebyggelse, afsløring og efterforskning af terrorhandlinger og andre alvorlige strafbare handlinger kan få adgang til at søge i ind- og udrejsesystemet. Det følger af forordningens artikel 2, at ind- og udrejsesystemet som udgangspunkt skal finde anvendelse på alle tredjelandstatsborgere, der passerer de ydre grænser med henblik på kortvarige ophold i Schengen-området. I systemet registreres således statsborgere fra såvel visumfri som visumpligtige tredjelande. De pågældende tredjelandstatsborgere har mulighed for korttidsophold på højst 90 dage inden for en periode på 180 dage.

Visse persongrupper er undtaget fra registrering i ind- og udrejsesystemet. Det gælder bl.a. tredjelandstatsborgere, som er familiemedlemmer til unionsborgere omfattet af retten til fri bevægelighed, såfremt disse familiemedlemmer har et opholdskort. Det gælder endvidere tredjelandstatsborgere med opholdstilladelse i en medlemsstat.

Det fremgår af forordningens artikel 4, ved hvilke grænser ind- og udrejsesystemet skal anvendes, og hvordan brugen af systemet skal ske ved disse grænser. Det følger heraf bl.a., at ind- og udrejsesystemet skal anvendes ved de ydre grænser, og at de medlemsstater, der anvender Schengenreglerne fuldt ud, skal indføre ind- og udrejsesystemet ved deres indre grænser med de medlemsstater, der endnu ikke anvender Schengenreglerne fuldt ud, men anvender ind- og udrejsesystemet, og de medlemsstater, der ikke anvender ind- og udrejsesystemet.

Efter forordningens artikel 5, er det eu-LISA, der udvikler ind- og udrejsesystemet og sørger for syste-

mets operationelle forvaltning, herunder funktionerne til behandling af biometriske oplysninger, og for, at ind- og udrejsesystemet er tilstrækkeligt sikkert.

Ved at registrere og lagre oplysninger i ind- og udrejsesystemet og give medlemsstater adgang til sådanne oplysninger er målene med ind- og udrejsesystemet ifølge artikel 6, at gøre ind- og udrejsekontrollen mere effektiv ved at beregne og overvåge varigheden af tilladte ophold ved ind- og udrejse for tredjelandsstatsborgere, der er givet tilladelse til indrejse med henblik på et kortvarigt ophold og at bidrage til identifikation af tredjelandsstatsborgere, der ikke opfylder eller ikke længere opfylder betingelserne for indrejse til eller kortvarigt ophold på medlemsstaternes område.

Ved at give de udpegede myndigheder adgang i overensstemmelse med forordningens betingelser er målene ifølge artikel 6, stk. 2, at bidrage til forebyggelse, afsløring og efterforskning af terrorhandlinger eller andre alvorlige strafbare handlinger og at muliggøre generering af oplysninger til efterforskning vedrørende terrorhandlinger eller andre alvorlige strafbare handlinger, herunder identifikationen af gerningsmænd, mistænke og ofre for disse lovovertrædelser, der har passeret de ydre grænser.

Det følger af forordningens artikel 7 og 8, at ind- og udrejsesystemet skal bestå af et centralt system, der omfatter en central database for lagring af biometriske oplysninger og alfanumeriske oplysninger (oplysninger angivet med bogstaver, tal og specialtegn m.m.), en kommunikationsinfrastruktur, en kommunikationskanal mellem ind- og udrejsesystemet og VIS samt en national ensartet grænseflade i hver medlemsstat. Hver medlemsstat skal tilslutte sin nationale grænseinfrastruktur (eventuelle eksisterende nationale systemer på grænsekontrolområdet, som myndighederne påtænker at anvende til ind- og udrejsesystemet) til den nationale ensartede grænseflade.

Det fremgår af forordningens artikel 9, at adgang til at registrere, ændre, slette og søge oplysninger i ind- og udrejsesystemet udelukkende er forbeholdt behørigt bemyndiget personale ved medlemsstaternes nationale myndigheder, som har kompetence med hensyn til formålene som er fastsat i forordningens artikler 23-35.

Det fremgår endvidere af artikel 9, stk. 2, at hver medlemsstat udpeger de kompetente nationale myndigheder, som skal være grænsemyndigheder, visummyndigheder og indvandringsmyndigheder, og hvis personale skal have adgang til ind- og udrejsesystemet for at registrere, ændre, slette eller søge oplysninger. Medlemsstaterne sender en liste over de udpegede myndigheder, som præciserer, til hvilket formål hver myndighed skal have adgang til ind- og udrejsesystemet, til eu-LISA.

Det fremgår endvidere af artikel 9, stk. 2, at hver medlemsstat udpeger de kompetente nationale myndigheder, som skal være grænsemyndigheder, visummyndigheder og indvandringsmyndigheder, og hvis personale skal have adgang til ind- og udrejsesystemet for at registrere, ændre, slette eller søge oplysninger. Medlemsstaterne sender en liste over de udpegede myndigheder, som præciserer, til hvilket formål hver myndighed skal have adgang til ind- og udrejsesystemet, til eu-LISA.

Se nærmere om definitionen af grænsemyndigheder og indvandringsmyndigheder under pkt. 3.1.2.9 og 3.1.2.10.

Ind- og udrejsesystemet skal efter forordningens artikel 11 indeholde en automatisk beregningsmekanisme, der angiver den maksimale varighed af tredjelandsstatsborgeres tilladte ophold. Beregningsmekanismen finder dog f.eks. ikke anvendelse på tredjelandsstatsborgere, der er familiemedlemmer til en unionsborger.

Systemet skal ydermere indeholde en informationsmekanisme, som automatisk identificerer personer, der ikke er udrejst rettidigt, jf. forordningens artikel 12.

Med henblik på, at den enkelte tredjelandstatsborger kan holde sig opdateret i forhold til længden af et lovligt ophold, følger det af forordningens artikel 13, at der skal udvikles en webtjeneste, som via en sikker adgang skal give den enkelte rejsende mulighed for inden påtænkt indrejse at hente oplysninger om, hvorvidt vedkommende lovligt kan indrejse i forhold til den tilladte periode. Der skal endvidere gives adgang til en sådan webtjeneste for transportører. Transportører har et lovbestemt ansvar for at sikre sig, at de rejsende, de medbringer ved indrejse til Schengen-området, lovligt kan indrejse i forhold til den tilladte periode. De skal derfor ifølge forordningen have adgang til webtjenesten og kunne modtage et svar på, om den rejsende har ret til lovlig indrejse. Svaret skal kunne lagres i dokumentationsøjemed til brug for grænsekontrol. Webtjenesten skal udarbejdes af eu-LISA.

3.2.2.3. Bestemmelser om indrejse og kompetente myndigheders brug af oplysninger (EES-forordningens kapitel II)

Det følger af forordningens artikel 14, at grænsemyndighederne skal oprette en individuel sagsmappe, når en tredjelandstatsborger, som ikke tidligere er registreret i systemet, indrejser i Schengenområdet. Denne sagsmappe skal indeholde oplysninger om bl.a. den indrejsendes navn, nationalitet og det anvendte rejse-dokument, herunder rejsedokumentets og visummets udstedelsesland samt biometri i form af fingeraftryk og ansigtsbillede for visumfritagne tredjelandstatsborgere og ansigtsbillede af visumpligtige tredjelandstatsborgere. Endvidere vil der i forbindelse med hver af tredjelandstatsborgerens ind- og udrejser skulle indlæses oplysninger om ind- og udrejsemedlemsstat og benyttet grænseovergang. Disse data lagres i en ind- og udrejsefil, som skal tilknyttes den pågældendes individuelle sagsmappe.

Det følger af artikel 14, stk. 8, at en tredjelandstatsborger kan anmode om oprettelse af en individuel sagsmappe og registrering i EES-systemet hos de kompetente myndigheder, som fremgår af artikel 9, stk. 2.

Hvis det er nødvendigt at oprette en individuel sagsmappe eller ajourføre ansigtsbilledet, skal ansigtsbilledet som udgangspunkt tages på stedet, jf. forordningens artikel 15, stk. 1.

Det følger af artikel 16 og 17, hvilke personoplysninger om henholdsvis visumpligtige tredjelandstatsborgere og tredjelandstatsborgere, der er fritaget for visum, der skal registreres i den individuelle sagsmappe.

For både visumfri og visumpligtige tredjelandstatsborgere registreres således oplysninger såsom fornavne og efternavne samt biometriske oplysninger i form af et digitalt ansigtsbillede med tilstrækkeligt høj opløsning og kvalitet til at kunne anvendes til automatisk biometrisk genkendelse og for visumfrie personer fire fingeraftryk.

Det følger af forordningens artikel 18, at tredjelandstatsborgere, som nægtes indrejse på en medlemsstats område, registreres i ind- og udrejsesystemet med oplysninger om dato og tidspunkt for nægtelsen af indrejse, grænseovergangsstedet og myndigheden, som har nægtet indrejsen, samt begrundelsen for nægtelse af indrejse ved anvendelse af et bogstav i overensstemmelse med Schengenrænsekodeksen. Der skal endvidere registreres biometriske oplysninger om personer, hvor der har været tvivl om de pågældendes identitet, bl.a. fordi personen har anvendt falske eller forfalskede rejsedokumenter.

Af forordningens artikel 19 fremgår de oplysninger, som en myndighed skal tilføje, hvis denne har inddraget, annulleret eller forlænget en tilladelse til kortvarigt ophold.

Det følger af forordningens artikel 20, at i tilfælde, hvor der ikke er oprettet en individuel sagsmappe, eller der i en sådan ikke er foretaget en relevant registrering af en tredjelandstatsborger på medlemsstatens område, kan kompetente myndigheder formode, at pågældende ikke eller ikke længere opfylder

betingelserne for at opholde sig på medlemsstaternes område. Det følger yderligere af bestemmelsen, at hvis denne formodning afkræftes på baggrund af pågældendes fremlæggelse af troværdigt bevismiddel for lovligt ophold, skal de kompetente myndigheder ifølge forordningens artikel 20, stk. 1, litra a, oprette en individuel sagsmappe eller ifølge litra b, ajourføre seneste ind- og udrejseregistrering.

Ifølge forordningens artikel 20, stk. 1, litra c, skal der, i tilfælde, hvor der eksisterer en individuel sagsmappe, ske sletning af denne, hvis dette fremgår af artikel 35.

Det fremgår af forordningens artikel 23, at grænsemyndighederne skal have adgang til ind- og udrejsesystemet med henblik på at verificere identiteten og en tidligere registrering af en tredjelandstatsborger, ajourføre oplysninger i ind- og udrejsesystemet, hvis det er nødvendigt, og søge i oplysningerne i det omfang, det er nødvendigt for at kunne udføre ind- og udrejsekontrol.

3.2.2.4. Andre myndigheders brug af ind- og udrejsesystemet (EES-forordningens kapitel III)

Det følger af forordningens artikel 24, at visummyndighederne har adgang til at søge i ind- og udrejsesystemet med henblik på at behandle visumansøgninger og træffe afgørelse i forbindelse med sådanne ansøgninger.

Efter forordningens artikel 25 kan de kompetente myndigheder, der er omhandlet i Schengengrænsekodexens artikel 8 d, søge i ind- og udrejsesystemet med henblik på behandling af anmodninger om adgang til nationale lempelsesprogrammer og vedtagelse af afgørelser om sådanne anmodninger, herunder afgørelser om afslag på, tilbagekaldelse af eller forlængelse af gyldighedsperioden for adgang til sådanne nationale lempelsesprogrammer efter Schengengrænsekodexens artikel 8 d.

Det følger af forordningens artikel 26, at medlemsstaternes indvandringsmyndigheder har adgang til at foretage søgning i ind- og udrejsesystemet med henblik på at verificere en tredjelandstatsborgers identitet eller at kontrollere eller verificere, om betingelserne for indrejse eller ophold er opfyldt, eller begge.

Ifølge forordningens artikel 27 skal grænsemyndighederne eller indvandringsmyndighederne udelukkende have adgang til at foretage søgning ved brug af fingeraftryksoplysninger eller fingeraftryk sammen med ansigtsbilledet med henblik på at identificere enhver tredjelandstatsborger, som tidligere kan være registreret i ind- og udrejsesystemet under en anden identitet, eller som ikke opfylder eller ikke længere opfylder betingelserne for indrejse eller ophold på medlemsstaternes område.

Ifølge forordningens artikel 28 må oplysninger, der er hentet fra ind- og udrejsesystemet i henhold til dette kapitel, kun lagres i nationale registre, når det er nødvendigt i et konkret tilfælde, i overensstemmelse med det formål, hvortil de er hentet, og i overensstemmelse med den relevante EU-ret, navnlig om databeskyttelse, og ikke længere end, det er strengt nødvendigt i det konkrete tilfælde.

3.2.2.5. Procedure og betingelser for adgang til ind- og udrejsesystemet med henblik på retshåndhævelse (EES-forordningens kapitel IV)

Medlemsstaterne udpeger de myndigheder, der har ret til at søge i oplysninger i ind- og udrejsesystemet, med henblik på at forebygge, afsløre og efterforske terrorhandlinger og andre alvorlige strafbare handlinger, jf. forordningens § 29, stk. 1.

Hver medlemsstat fører en liste over udpegede myndigheder, og meddeler eu-LISA og EU-Kommissionen, hvilke myndigheder den har udpeget, jf. forordningens artikel 29, stk. 2. Meddelelsen kan til enhver tid ændres eller erstattes af medlemsstaten.

Det følger af forordningens artikel 29, stk. 3, at medlemsstaterne udpeger et centralt adgangspunkt, der

skal have adgang til ind- og udrejsesystemet. Det centrale adgangspunkt kontrollerer, at betingelserne for at anmode om adgang til ind- og udrejsesystemet, der er fastsat i artikel 32, er opfyldt. Ifølge forordningens artikel 29, stk. 4, meddeler medlemsstaterne hvem deres centrale adgangspunkter er, til eu-LISA og EU-Kommissionen. Denne meddelelse kan til enhver tid ændres eller erstattes.

Det følger af forordningens artikel 30, at Europol udpeger en af sine operative enheder som "Europols udpegede myndighed" og bemyndiger den til at anmode om adgang til ind- og udrejsesystemet med henblik på at støtte og styrke medlemsstaternes indsats for at forebygge, afsløre og efterforske terrorhandlinger og andre alvorlige strafbare handlinger.

Af forordningens artikel 31 og 32 fremgår proceduren og betingelser for adgang til ind- og udrejsesystemet via et centralt adgangspunkt med henblik på retshåndhævelse. Adgangen til søgning er således betinget af, at denne er nødvendig med henblik på forebyggelse, afsløring eller efterforskning af en terrorhandling eller en anden alvorlig handling, adgangen til søgning er nødvendig og står i rimeligt forhold til det formålet i en bestemt sag, og der er bevis for eller rimelig grund til at antage, at søgning i oplysninger i ind- og udrejsesystemet vil bidrage til at forebygge, afsløre eller efterforske en af de pågældende strafbare handlinger, navnlig når der er begrundet mistanke om, at den mistænkte, gerningsmanden eller offeret for en terrorhandling eller en anden alvorlig strafbar handling falder ind under en kategori, der er omfattet af denne forordning.

Forordningens artikel 33 indeholder procedure og betingelser for Europols adgang til ind- og udrejsesystemet. For Europol gælder, at behandling af information modtaget gennem ind- og udrejsesystemet skal godkendes af den medlemsstat, hvor de relevante oplysninger indhentes, jf. forordningens artikel 33, stk. 5.

3.2.2.6. Lagring og ændring af oplysninger (EES-forordningens kapitel V)

Perioderne for lagring af oplysninger i ind- og udrejsesystemets centrale system fremgår af forordningens artikel 34. Som udgangspunkt skal alle ind- eller udrejseregistreringer eller registreringer af nægtelse af indrejse lagres i tre år efter registreringen, mens en individuel sagsmappe lagres sammen med den eller de tilknyttede ind- og udrejseregistreringer eller registreringer af nægtelse af indrejse i tre år og én dag efter datoen for den sidste registrering. Oplysninger vedrørende personer, der ikke er udrejst i overensstemmelse med reglerne for korttidsophold, opbevares i fem år fra sidste lovlige udrejsedag.

Forordningens artikel 35 regulerer de tilfælde, hvor der kan eller skal ske ændring eller sletning af oplysninger før tid. Det følger heraf, at den ansvarlige medlemsstat som udgangspunkt har ret til at ændre oplysninger, herunder berigtige, supplere eller slette oplysningerne, som den har registreret i ind- og udrejsesystemet.

Det fremgår yderligere af bestemmelsen, at hvis den ansvarlige medlemsstat har grund til at formode, at oplysninger, der er registreret i ind- og udrejsesystemet, er faktisk unøjagtige eller ufuldstændige, eller at oplysninger er blevet behandlet i ind- og udrejsesystemet i strid med denne forordning, skal den kontrollere de pågældende oplysninger og om nødvendigt straks berigtige eller supplere dem i eller slette dem fra ind- og udrejsesystemet og i givet fald fra overstayerlisten, som fremgår af forordningens artikel 12, stk. 3.

Herudover fremgår det af bestemmelsen, i hvilke situationer en anden medlemsstat end den ansvarlige medlemsstat skal kontrollere og eventuelt berigtige, supplere eller slette de pågældende oplysninger eller kontakte den ansvarlige medlemsstat, samt i hvilke situationer den ansvarlige medlemsstat eller en anden medlemsstat skal kontrollere og eventuelt berigtige, supplere eller slette visumrelaterede oplysninger.

Det fremgår endvidere af bestemmelsen, på hvilket tidspunkt den individuelle sagsmappe skal slettes, samt af hvilken medlemsstat, hvis en registreret tredjelandsstatsborger har opnået statsborgerskab i en medlemsstat eller er blevet omfattet af anvendelsesområdet for forordningens artikel 2, stk. 3.

3.2.2.7. Udvikling, drift og ansvarsområder (EES-forordningens kapitel VI)

Ifølge forordningens artikel 37 er eu-LISA ansvarlig for udviklingen og iværksættelsen af ind- og udrejsesystemets centrale system, de nationale ensartede grænseflader, kommunikationsinfrastrukturen og den sikre kommunikationskanal mellem ind- og udrejsesystemets centrale system og VIS' centrale system, den i artikel 13 omhandlede webtjeneste og det i artikel 63, stk. 2, omhandlede dataregister.

Det følger videre af bestemmelsen, at eu-LISA fastlægger udformningen af ind- og udrejsesystemets fysiske arkitektur, herunder kommunikationsinfrastrukturen, samt de tekniske specifikationer for ind- og udrejsesystemets centrale system, de ensartede grænseflader, kommunikationsinfrastrukturen, den sikre kommunikationskanal mellem ind- og udrejsesystemets og VIS' centrale systemer, webtjenesten og dataregistret og udviklingen af disse tekniske specifikationer.

Medlemsstaternes og Europols ansvarsområder fremgår af forordningens artikel 38. Den enkelte medlemsstat er ansvarlig for bl.a. integrationen af den eksisterende nationale grænseinfrastruktur og tilslutning heraf til den nationale ensartede grænseflade samt organiseringen, forvaltningen, driften og vedligeholdelsen af sin eksisterende nationale grænseinfrastruktur og tilslutningen heraf til ind- og udrejsesystemet med henblik på at opfylde målene med ind- og udrejsesystemet i forordningens artikel 6.

Det følger af forordningens artikel 39, at hver medlemsstat skal udpege en myndighed, der skal betragtes som dataansvarlig, og som har det centrale ansvar for medlemsstatens databehandling.

Ifølge forordningens artikel 40 kan lagring i det nationale ind- og udrejsesystem eller tilsvarende nationale registre af de alfanumeriske oplysninger, som en medlemsstat har registreret i ind- og udrejsesystemet, ske i overensstemmelse med formålene med ind- og udrejsesystemet og under fuld overholdelse af EU-retten.

Efter forordningens artikel 41, stk. 1, må oplysninger, der er lagret i ind- og udrejsesystemet, som udgangspunkt ikke overføres til eller stilles til rådighed for noget tredjeland, nogen international organisation eller nogen privat enhed.

Uanset artikel 41, stk. 1, må grænsemyndighederne eller immigrationsmyndighederne overføre de i artikel 16, stk. 1, og artikel 17, stk. 1, litra a, b og c, omhandlede oplysninger til et tredjeland eller en international organisation opført i bilag I til forordningen, hvis det i konkrete tilfælde er nødvendigt for at bevise tredjelandsstatsborgeres identitet udelukkende med henblik på tilbagesendelse, under nærmere fastlagte betingelser i artikel 41, stk. 2.

Efter forordningens artikel 41, stk. 5, må personoplysninger, som en medlemsstat eller Europol har modtaget fra ind- og udrejsesystemets centrale system til retshåndhævelsesformål, ikke overføres til eller stilles til rådighed for et tredjeland, en international organisation eller en privat enhed, der er etableret i eller uden for Unionen. Dette forbud gælder også, hvor sådanne oplysninger viderebehandles på nationalt plan eller blandt medlemsstaterne i henhold til retshåndhævelsesdirektivet.

Uanset artikel 41, stk. 5, må oplysningerne i artikel 16, stk. 1, litra a, b og c, artikel 16, stk. 2, litra a og b, artikel 16, stk. 3, litra a og b, og artikel 17, stk. 1, litra a, overføres af den udpegede myndighed til et tredjeland i konkrete tilfælde, under nærmere fastlagte betingelser i artikel 41, stk. 6.

Forordningens artikel 42 oplister betingelserne for videregivelse i konkrete tilfælde af oplysninger til

en medlemsstat, der endnu ikke anvender ind- og udrejsesystemet, og til en medlemsstat, hvorpå EES-forordningen ikke finder anvendelse.

Det er den ansvarlige medlemsstat, der sørger for oplysningernes sikkerhed før og under overførsel til den nationale ensartede grænseflade, og hver medlemsstat sørger for sikkerheden af de oplysninger, som den modtager fra ind- og udrejsesystemet, og medlemsstaten træffer de nødvendige foranstaltninger vedrørende sin nationale grænseinfrastruktur, jf. forordningens artikel 43.

Efter forordningens artikel 45 er der, såfremt en person eller medlemsstat har lidt materiel eller immateriel skade som følge af en ulovlig handling eller en anden handling, der er i strid med forordningen, som udgangspunkt ret til erstatning fra den medlemsstat, der er ansvarlig for den lidte skade. Erstatningskrav mod en medlemsstat for skade er underlagt national lovgivning i den medlemsstat, som er indklaget.

Medlemsstaterne skal endvidere sikre, at hver myndighed, der har ret til adgang til oplysninger i ind- og udrejsesystemet, træffer de foranstaltninger, der er nødvendige for at overholde forordningen, og at der sker samarbejde i nødvendigt omfang med tilsynsmyndighederne, jf. forordningens artikel 47.

Medlemsstaterne skal ifølge forordningens artikel 48 træffe de nødvendige foranstaltninger til at sikre, at enhver brug af oplysninger registreret i ind- og udrejsesystemet, der er i strid med forordningen, kan straffes med sanktioner, der er effektive, står i et rimeligt forhold til overtrædelsen og har en afskrækkende virkning, i overensstemmelse med national ret, artikel 84 i databeskyttelsesforordningen og artikel 57 i retshåndhævelsesdirektivet.

3.2.2.8. Rettigheder og tilsyn med hensyn til databeskyttelse (EES-forordningens kapitel VII)

Tredjelandstatsborgere, hvorom oplysninger skal registreres i ind- og udrejsesystemet, skal underrettes af den ansvarlige medlemsstat om en række oplysninger i forbindelse med registreringen, herunder at medlemsstaterne og Europol kan få adgang til ind- og udrejsesystemet med henblik på retshåndhævelse, at der er pligt til at få taget et ansigtsbillede og for visumfritagne tredjelandstatsborgere fingeraftryk, og at personoplysninger, som lagres i systemet, kan overføres til et tredjeland eller en international organisation med henblik på tilbagesendelse, jf. forordningens artikel 50.

Anmodninger fra tredjelandstatsborgere om indsigt og berigtigelse, supplerings og sletning af personoplysninger samt begrænsning af behandlingen af oplysningerne kan efter forordningens artikel 52 rettes til den kompetente myndighed i enhver medlemsstat. Den ansvarlige medlemsstat eller medlemsstaten, som anmodningen er fremsat til, har en frist på 45 dage efter modtagelse af anmodningen til at besvare den. Er anmodningen blevet fremsat til en anden medlemsstat end den ansvarlige, skal myndighederne, i den medlemsstat anmodningen er fremsat til, kontrollere oplysningernes rigtighed og lovligheden af databehandlingen i ind- og udrejsesystemet. Det skal som udgangspunkt ske inden for 30 dage, medmindre det er nødvendigt at foretage en høring af den ansvarlige medlemsstat. Såfremt oplysningerne, der er registreret i ind- og udrejsesystemet, er faktisk unøjagtige, ufuldstændige eller er blevet registreret ulovligt, berigtiger, supplerer eller sletter den ansvarlige medlemsstat eller i givet fald den medlemsstat, der har fået anmodningen, personoplysningerne eller begrænser behandlingen af personoplysningerne i overensstemmelse med forordningens artikel 35 om ændring og sletning af oplysninger før tid. Der følger i den forbindelse en række procedurer, som medlemsstaterne skal overholde, herunder i tilfælde af, at den ansvarlige medlemsstat eller medlemsstaten, der har modtaget anmodningen, ikke er enig i ændringen af oplysningerne.

Det følger af forordningens artikel 53, at medlemsstaternes kompetente myndigheder skal samarbejde aktivt med henblik på at håndhæve rettighederne i artikel 52.

Efter forordningens artikel 54 har enhver person i hver medlemsstat ret til at anlægge sag eller indgive klage til de kompetente myndigheder eller domstole i den medlemsstat, som nægtede den pågældende person aktindsigt i eller ret til at få berigtiget, suppleret eller slettet oplysninger om vedkommende efter forordningens artikel 52 og artikel 53, stk. 2.

Hver medlemsstat skal hertil sikre, at den tilsynsmyndighed, der er ansvarlig for at føre tilsyn efter databeskyttelsesforordningen, uafhængigt overvåger lovligheden af den pågældende medlemsstats behandling af personoplysninger, jf. forordningens artikel 55. Tilsynsmyndigheden skal bl.a. sikre, at der foretages revision af databehandlingen i den nationale grænseinfrastruktur, og at antallet af anmodninger om berigtigelse, supplerende, sletning eller begrænsning af behandling af oplysninger samt antallet af, hvor mange gange det er blevet foretaget, offentliggøres én gang årligt.

Ifølge forordningens artikel 57, stk. 1, samarbejder tilsynsmyndighederne og Den Europæiske Tilsynsførende for Databeskyttelse, der hver især handler inden for deres respektive beføjelser, aktivt inden for rammerne af deres respektive ansvarsområder. De sikrer samordnet tilsyn med ind- og udrejsesystemet og de nationale grænseinfrastrukturer. I henhold til forordningens artikel 57, stk. 2, udveksler tilsynsmyndighederne og Den Europæiske Tilsynsførende for Databeskyttelse relevante oplysninger, ligesom de bistår hinanden i forbindelse med gennemførelse af revisioner og inspektioner, drøfter eventuelle vanskeligheder ved fortolkning eller anvendelse af forordningen, undersøger problemer med udøvelsen af uafhængigt tilsyn eller med de registreredes udøvelse af deres rettigheder, udarbejder harmoniserede forslag til fælles løsninger på ethvert problem og fremmer bevidstheden og databeskyttelsesrettigheder, når det er nødvendigt. Tilsynsmyndighederne og Den Europæiske Tilsynsførende for Databeskyttelse mødes mindst to gange om året inden for rammerne af Det Europæiske Databeskyttelsesråd, der er oprettet ved databeskyttelsesforordningen («Det Europæiske Databeskyttelsesråd»). Det pågældende databeskyttelsesråd afholder udgifterne til disse møder og varetager organiseringen heraf. En forretningsorden vedtages på første møde. Øvrige arbejdsmetoder udvikles i fællesskab efter behov, jf. artikel 57, stk. 3. Efter forordningens artikel 57, stk. 4, sender Det Europæiske Databeskyttelsesråd hvert andet år en fælles aktivitetsrapport til Europa-Parlamentet, Rådet, Kommissionen, Frontex og til eu-LISA. Rapporten skal indeholde et kapitel om hver medlemsstat, som udarbejdes af den pågældende medlemsstats tilsynsmyndighed.

Forordningens artikel 58 fastsætter nærmere regler for beskyttelse af personoplysninger, hvortil der er givet adgang med henblik på retshåndhævelse.

Efter forordningens artikel 59 skal hver medlemsstat og Europol sikre, at alle databehandlinger, som følge af anmodninger om adgang til oplysninger med henblik på retshåndhævelse, logges eller dokumenteres bl.a. med henblik på at kontrollere grundlaget for anmodningen, overvåge lovligheden af databehandlingen, egenkontrol og dataenes integritet og sikkerhed.

3.2.2.9. Ændringer af andre EU-retsakter (EES-forordningens kapitel VIII)

Forordningens artikler 60-62, indeholder de konsekvensændringer af andre EU-retsakter, som EES-forordningen medfører.

Det fremgår af forordningens artikel 60, at der foretages en ændring af artikel 20, stk. 2, i konventionen om gennemførelse af Schengenaf-talen (Schengenkonventionen), hvorefter artikel 20, stk. 1, ikke er til hinder for, at den enkelte kontraherende part kan forlænge en udlændings ret til at opholde sig på denne parts område ud over 90 dage inden for en periode på 180 dage under ekstraordinære omstændigheder (jf. Schengenkonventionen artikel 20, stk. 2, litra a), eller i medfør af en bilateral aftale, der er indgået inden Schengenkonventionens ikrafttræden, og meddelt til EU-Kommissionen (jf. artikel 20, stk. 2, litra b).

Det fremgår endvidere af forordningens artikel 60, at der indsættes et nyt stykke 2 a, 2 b, 2 c og 2 d i Schengenkonventionens artikel 20.

Efter stykke 2 a kan en udlændings ophold på en kontraherende parts område i nogle tilfælde forlænges i overensstemmelse med en bilateral aftale i medfør af artikel 20, stk. 2, litra b, på den pågældende udlændings anmodning, som skal indgives til den kontraherende parts kompetente myndigheder ved udlændingens indrejse eller i løbet af den pågældendes ophold senest den sidste arbejdsdag af vedkommendes ophold på 90 dage inden for en periode på 180 dage.

Hvis udlændingen ikke har indgivet en anmodning i løbet af opholdet på 90 dage inden for en periode på 180 dage, kan vedkommendes ophold forlænges på grundlag af en bilateral aftale indgået af en kontraherende part, og den pågældendes ophold ud over de 90 dage inden for en periode på 180 dage, der er gået forud for denne forlængelse, kan af den pågældende kontraherende parts kompetente myndigheder formodes at være lovligt, forudsat at udlændingen fremlægger troværdig dokumentation for kun at have opholdt sig på den pågældende kontraherende parts område i løbet af denne periode.

Efter stykke 2 b registreres oplysningerne vedrørende forlængelsen i den seneste relevante ind- og udrejseregistrering, der er knyttet til udlændingens individuelle sagsmappe, hvis udlændingens ophold forlænges i medfør af artikel 20, stk. 2.

Efter stykke 2 c, må den berørte udlænding, hvis opholdet forlænges i henhold til stk. 2, kun opholde sig på den pågældende kontraherende parts område og skal udrejse ved den kontraherende parts ydre grænser, hvilket den kompetente myndighed skal underrette udlændingen om.

Det fremgår af forordningens artikel 61, at der foretages ændringer af en række artikler i forordning (EF) nr. 767/2008 (VIS-forordningen) vedrørende eksportering af oplysninger fra VIS til ind- og udrejsesystemet i en række tilfælde, herunder ved afgørelse om at annullere eller inddrage et visum, ved forlængelse af gyldighedsperioden, opholdets varighed eller begge for et udstedt visum. Det er den myndighed, der har truffet de nævnte afgørelser, der eksporterer oplysningerne fra VIS til ind- og udrejsesystemet.

Der tilføjes endvidere en ny artikel 17 a i VIS-forordningen om interoperabilitet mellem VIS og ind- og udrejsesystemet, der har til formål at sikre en mere effektiv ind- og udrejsekontrol ved at etablere en kommunikationskanal, der sikrer en direkte søgning mellem ind- og udrejsesystemet og VIS i de tilfælde, hvor det er hjemmel hertil i begge forordninger. Det fremgår, at interoperabiliteten mellem de to systemer skal foregå på en sådan måde, at visummyndighederne ved behandlingen af og afgørelse i sager om visum har mulighed for at søge i ind- og udrejsesystemet fra VIS, ligesom grænsemyndighederne i forbindelse med udførelsen af en række nærmere definerede opgaver har mulighed for at søge i VIS fra ind- og udrejsesystemet. De nærmere oplysninger og formålene for grænsemyndighedernes anvendelse af disse fremgår af ændringer til VIS-forordningens artikel 18,

3.2.2.10. Forordningens afsluttende bestemmelser

Forordningens artikler 63-73 indeholder en række afsluttende bestemmelser.

Efter forordningens artikel 63 har personalet i medlemsstaternes kompetente myndigheder, EU-Kommissionen og eu-LISA adgang til at søge efter oplysninger om bl.a. status, tredjelandstatsborgernes nationalitet, køn og fødselsår, rejsedokumenttype og registrerede oplysninger om ophold udelukkende med henblik på rapportering og statistik.

Det følger af forordningens artikel 65, at medlemsstaterne bl.a. skal underrette EU-Kommissionen om, hvilken myndighed der skal betragtes som dataansvarlig, og hvilke kompetente myndigheder der har adgang til at registrere, berigtige, supplere, slette, indhente eller søge oplysninger.

EU-Kommissionen fastsætter, efter at en række betingelser er opfyldt, den dato, hvor ind- og udrejsesystemet sættes i drift, jf. forordningens artikel 66.

eu-LISA sikrer efter forordningens artikel 72 bl.a., at der er indført procedurer til at overvåge udviklingen i lyset af planlægnings- og omkostningsmålene og at overvåge ind- og udrejsesystemets funktion i lyset af målene for tekniske resultater, omkostningseffektivitet, sikkerhed og tjenestekvalitet. Derudover skal EU-Kommissionen tre år efter idriftsættelsen af systemet og derefter hvert fjerde år udarbejde en samlet evaluering af ind- og udrejsesystemet.

Efter forordningens artikel 73 træder forordningen i kraft på tyvendedagen efter offentliggørelsen i Den Europæiske Unions Tidende. Forordningen finder med visse undtagelser anvendelse fra den dato, der fastsættes af EU-Kommissionen i overensstemmelse med forordningens artikel 66, stk. 1 om idriftsættelse af ind- og udrejsesystemet.

3.2.3. Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 2017/2225 af 30. november 2017 om ændring af forordning (EU) 2016/399, for så vidt angår brugen af ind- og udrejsesystemet

Den 4. marts 2016 vedtog Europa-Parlamentet og Rådet en kodifikation af Schengengrænsekodeksen, jf. herved Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 2016/399 af 9. marts 2016 om en EU-kodeks for personers grænsepassage (Schengengrænsekodeks) (kodifikation).

Schengengrænsekodeksen fastsætter regler for udøvelse af grænsekontrol af personer, der passerer Schengenområdet ydre grænser, ligesom kodeksen indeholder bestemmelser med henblik på at sikre, at personer ikke kontrolleres ved passage af de indre grænser mellem medlemsstaterne.

Som konsekvens af oprettelsen af det fælles ind- og udrejsesystem er det nødvendigt med en række tilpasninger og ændringer af Schengengrænsekodeksen. Disse tiltag åbner bl.a. mulighed for, at medlemsstaterne kan give tredjelandstatsborgere adgang til at anvende selvbetjeningssystemer og såkaldte e-gates. Ændringerne vil desuden gøre det muligt at automatisere bestemte faser af kontrolproceduren og sætte de medlemsstater, der ønsker det, i stand til at indføre nationale programmer for registrerede rejsende.

Ændringerne af Schengengrænsekodeksen indebærer bl.a. en ændring af forordningens artikel 2 vedrørende definitioner, hvorefter der tilføjes definitioner af selvbetjeningssystem, elektronisk paskontrol, automatisk grænsekontrollsystem og bekræftelse af chipdataenes ægthed og integritet.

Derudover indebærer ændringerne bl.a., at der indsættes et nyt litra f i artikel 6, stk. 1, der indebærer, at afgivelse af nødvendige biometriske oplysninger til brug for oprettelse af en individuel sagsmappe i ind- og udrejsesystemet eller foretagelse af ind- og udrejsekontrol, bliver gjort til en indrejsebetingelse. Samtidig indsættes der et nyt punkt I i bilag V, del B (Standardformularen for nægtelse af indrejse ved grænsen), hvorefter nægtelse af at stille biometriske oplysninger til rådighed i forbindelse med oprettelse af den individuelle sagsmappe eller i forbindelse med indrejsekontrol bliver en afvisningsgrund.

Herudover indebærer ændringerne bl.a., at der indsættes bestemmelse om brug af selvbetjeningssystemer til forudregistrering af oplysninger i ind- og udrejsesystemet, bestemmelse om brug af selvbetjeningssystemer og/eller elektroniske paskontroller af personer, hvis grænsepassage skal registreres i ind- og udrejsesystemet, bestemmelse om standarder for automatiske grænsekontrollsystemer og bestemmelse om nationale lempelsesprogrammer.

Endvidere indebærer ændringerne bl.a., at forordningens artikel 11 om stemping af pas, som tidligere indeholdt et krav om systematisk stemping af tredjelandstatsborgeres pas, ændres således, at såfremt der er udtrykkelig hjemmel hertil i national ret, kan en medlemsstat ved ind- og udrejse stemple en

tredjelandstatsborgers rejsedokument, hvis denne er i besiddelse af opholdstilladelse eller visum til længerevarende ophold, der er udstedt af den pågældende medlemsstat.

Endelig indebærer ændringerne bl.a., at forordningens artikel 12 om formodning for opfyldelse af betingelserne for opholdets varighed ændres således, at den stemmer overens med at der fremover skal ske ind- og udrejseregistreringer i EES-systemet og ikke længere stempling af pas.

3.2.4. Udlændinge- og Integrationsministeriets overvejelser om ind- og udrejsesystemet og den foreslåede ordning

De sikkerheds- og migrationsudfordringer, som Danmark og EU står over for, nødvendiggør en fælles systematisk kontrol af, hvem der rejser ind i Schengenområdet. Udlændinge- og Integrationsministeriet finder derfor, at det er af væsentlig betydning at deltage i en styrkelse af kontrollen med de ydre grænser og anvendelse af fælles kontrolsystemer.

Passtempler er i dag den eneste måde, hvorpå det kan kontrolleres, om en tredjelandstatsborger er ind- og udrejst lovligt, og hvorvidt personen har opholdt sig i Schengenområdet i den tilladte eller ud over den tilladte periode.

EES-forordningen styrker kontrollen ved de ydre grænser med indførelse af et nyt fælles digitalt system, som erstatter den manuelle passtempling og indfører nye muligheder for at kontrollere identiteten på de tredjelandstatsborgere, som indrejser og opholder sig i Schengenområdet, samt øgede muligheder for kontrol af varigheden af et lovligt ophold.

Med EES-forordningen oprettes et fælles system til registrering af tredjelandstatsborgeres ind- og udrejse af Schengenområdet, som bl.a. skal sikre en effektiv og smidig grænsekontrol, bidrage til identifikation af tredjelandstatsborgere, der ikke opfylder eller ikke længere opfylder betingelserne for indrejse eller ophold på området. Derudover skal systemet bidrage til bekæmpelse af terrorisme og andre alvorlige forbrydelser.

Det er afgørende for bl.a. at skabe et højt sikkerhedsniveau i EU, at de enkelte medlemsstaters myndigheder får mulighed for at blive bekendt med ulovlig indvandring ved, at der oprettes et ind- og udrejsesystem. Desuden styrkes sikkerheden i forbindelse med identifikation af falske rejsedokumenter bl.a. ved hjælp af anvendelse og registrering af biometriske data.

Efter Udlændinge- og Integrationsministeriets opfattelse kan EES-forordningen medvirke til de nævnte mål, uden at ind- og udrejse for de rejsende besværliggøres unødigt.

EES-forordningen er således et vigtigt værktøj til at beskytte de ydre grænser og EU's borgere og er samtidig med til at øge effektiviteten af grænsekontrollen ved EU's ydre grænser.

Udlændinge- og Integrationsministeriet finder, at der i forbindelse med indførelsen af de nye regler om ind- og udrejsesystemet er fundet en passende balance mellem på den ene side hensynet til at gøre grænsekontrollen mere effektiv i forhold til de formål, som det tjener, og på den anden side hensynet til, at indførelsen af det nye system sker inden for betryggende rammer, herunder i relation til databeskyttelsesretlige aspekter.

Som nævnt ovenfor i pkt. 2.5 vurderes det mest hensigtsmæssigt, at EES-forordningen gennemføres i dansk ret ved en henvisning i udlændingeloven til, at forordningen gælder her i landet, jf. lovforslagets § 1, nr. 8.

På den baggrund indeholder lovforslaget de nødvendige ændringer af udlændingeloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1513 af 22. oktober 2020 (som senest ændret ved lov nr. 131 af 30. januar 2021).

Det sikres herved, at det er en indrejsebetingelse for tredjelandsstatsborgere at lade sig registrere i ind- og udrejsesystemet, hvis den pågældende er omfattet af EES-forordningens bestemmelser herom.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 16.

3.2.4.1. Udpegning af kompetente og retshåndhævende myndigheder med adgang til EES-systemet og af dataansvarlig myndighed

Som anført under pkt. 3.2.2.2 udpeger medlemsstaterne ifølge forordningens artikel 9 de kompetente nationale myndigheder, som skal være grænsemyndigheder, visummyndigheder og indvandringsmyndigheder, og dermed have adgang til at registrere, ændre, slette og søge oplysninger i ind- og udrejsesystemet.

Som anført under pkt. 3.2.2.5 udpeger medlemsstaterne ifølge forordningens artikel 29 de myndigheder, der har ret til at søge i oplysninger i ind- og udrejsesystemet, med henblik på at forebygge, afsløre og efterforske terrorhandlinger og andre alvorlige strafbare handlinger, og et centralt adgangspunkt, jf. forordningens artikel 29, stk. 3.

Det vil til enhver tid være myndighedernes konkrete opgaver og kompetencer som afgør, hvilke myndigheder der kan udpeges som kompetente myndigheder.

Medlemsstaterne kan når som helst ændre udpegningen af såvel de kompetente myndigheder og de retshåndhævende myndigheder som det centrale adgangspunkt. Ændringer skal meddeles eu-LISA og EU-Kommissionen.

Udlændinge- og Integrationsministeriet finder, at de kompetente nationale myndigheder, de udpegede myndigheder og det centrale adgangspunkt i forordningens forstand i en dansk kontekst til enhver tid skal udgøres af de myndigheder, som varetager de relevante opgaver inden for forordningens beskrevne formålkrav for adgang til ind- og udrejsesystemet.

Aktuelt varetager Rigspolitiet, Udlændinge- og Integrationsministeriet, Udlændingestyrelsen, Styrelsen for International Rekruttering, Hjemrejsestyrelsen, Udlændingenævnet, Flygtningenævnet og Udenrigsministeriets repræsentationer de opgaver, som fremgår af forordningens artikler 23, 24, 26 og 27.

Det er forventningen, at Rigspolitiet udpeges som centralt adgangspunkt efter forordningens artikel 29, stk. 3.

Udlændinge- og Integrationsministeriet vil således give meddelelse til eu-LISA og EU-Kommissionen i overensstemmelse med ovenstående.

Som anført under pkt. 3.2.2.7 skal der i medfør af forordningens artikel 39, udpeges en myndighed, der skal betragtes som dataansvarlig, og som har det centrale ansvar for medlemsstatens databehandling.

Udlændinge- og Integrationsministeriet er udpeget som centralt ansvarlig myndighed, hvilket imidlertid ikke udelukker, at de enkelte myndigheder er selvstændigt eller fælles dataansvarlige for behandlingen af personoplysninger som led i administrationen af EES-forordningen.

3.2.4.2. Sanktioner for overtrædelse af EES-forordningens bestemmelser

Som anført under pkt. 3.2.2.7 træffer medlemsstaterne ifølge forordningens artikel 48 de nødvendige foranstaltninger for at sikre passende sanktioner for anvendelse af oplysninger registreret i ind- og udrejsesystemet på en måde, som er i strid med EES-forordningen.

De bestemmelser i EES-forordningen, hvor en overtrædelse skal føre til, at der pålægges sanktioner, knytter sig til den behandling af personoplysninger, som foretages af myndighederne i forbindelse med

oprettelse af sagsmapper i ind- og udrejsesystemet samt registreringer, ajourføringer og sletninger af oplysninger i ind- og udrejsesystemet.

Behandling af personoplysninger i Danmark er primært omfattet af databeskyttelsesforordningens og databeskyttelseslovens bestemmelser.

Retshåndhævende myndigheders behandling af personoplysninger er dog efter omstændighederne omfattet af retshåndhævelsesdirektivets og retshåndhævelseslovens bestemmelser.

Som det fremgår af pkt. 3.1.1.13, indeholder databeskyttelsesloven, retshåndhævelsesloven og straffeloven en række bestemmelser, som fastsætter sanktioner for overtrædelser af reglerne om databeskyttelse.

Det er Udlændinge- og Integrationsministeriets opfattelse, at de generelle regler om databeskyttelse, som vil finde anvendelse for de danske myndigheders behandling af personoplysninger i forbindelse med sager, der behandles i medfør af EES-forordningen, indeholder sådanne strafbestemmelser, som vil udgøre passende sanktioner for overtrædelse af EES-forordningens regler om databeskyttelse.

3.2.4.3. Erstatningsansvar

Som det er anført under pkt. 3.2.2.7, følger det af EES-forordningens artikel 45, at personer eller medlemsstater, der har lidt materiel eller immateriel skade som følge af en ulovlig behandling eller enhver anden handling, der er i strid med forordningen, har ret til erstatning fra den pågældende medlemsstat.

Erstatningskrav mod en medlemsstat for skade er ifølge artikel 45, stk. 3, underlagt denne medlemsstats nationale ret.

De bestemmelser i EES-forordningen, hvor en overtrædelse skal føre til, at der pålægges sanktioner, knytter sig til den behandling af personoplysninger, som foretages af myndighederne i forbindelse med oprettelse af sagsmapper i ind- og udrejsesystemet samt registreringer, ajourføringer og sletninger af oplysninger i ind- og udrejsesystemet.

For så vidt angår spørgsmålet om myndighedernes behandling af personoplysninger bemærkes det, at EES-forordningen er i overensstemmelse med de generelle EU-retlige regler om databeskyttelse, dvs. databeskyttelsesforordningen og retshåndhævelsesdirektivet, som begge er gældende ret i Danmark. Der er med lovforslaget ikke tiltænkt en indskrænkning af de rettigheder mv., der følger heraf, i forbindelse med behandlingen af personoplysninger efter EES-forordningen.

Behandling af personoplysninger i Danmark er primært omfattet af databeskyttelsesforordningens og databeskyttelseslovens bestemmelser.

Retshåndhævende myndigheders behandling af personoplysninger er dog efter omstændighederne omfattet af retshåndhævelsesdirektivets og retshåndhævelseslovens bestemmelser.

Som det fremgår af pkt. 3.1.1.14, indeholder databeskyttelsesloven og retshåndhævelsesloven bestemmelser, som fastsætter retten til erstatning for behandlingsaktivitet eller anden behandling i strid med lovgivningen.

Det er Udlændinge- og Integrationsministeriets opfattelse, at de generelle regler om databeskyttelse, som vil finde anvendelse for de danske myndigheders behandling af personoplysninger i medfør af EES-forordningen, indeholder sådanne erstatningsbestemmelser, der sikrer ret til erstatning for personer, som har lidt materiel eller immateriel skade som følge af en ulovlig behandlingsaktivitet eller enhver anden behandling i strid med EES-forordningen.

3.2.4.4. Tilsynsmyndighed

Som anført under pkt. 3.2.2.8 skal det ifølge forordningens artikel 55, stk. 1, sikres, at den tilsynsmyndighed, som i henhold til databeskyttelsesforordningen er ansvarlig for at føre tilsyn med anvendelsen af databeskyttelsesforordningen, uafhængigt overvåger lovligheden af medlemsstatens behandling af personoplysninger i henhold til EES-forordningen, herunder overførsel af personoplysninger til og fra ind- og udrejsesystemet.

Som anført under pkt. 3.1.1.15 er Datatilsynet tilsynsmyndighed i forhold til databeskyttelsesforordningen, databeskyttelsesloven og retshåndhævelsesloven, og Datatilsynet vil derfor også skulle overvåge lovligheden af danske myndigheders behandling af personoplysninger i henhold til EES-forordningen og deltage i det i artikel 57 omhandlede samarbejde mellem tilsynsmyndigheder og Den Europæiske Tilsynsførende for Databeskyttelse.

3.2.4.5. Ændringer af Schengengrænsekodeksen

Schengengrænsekodeksen blev oprindeligt gennemført i dansk lovgivning ved lov nr. 301 af 19. april 2006 om ændring af udlændingeloven og lov om ægteskabs indgåelse og opløsning (Fremrykket ansøgningstidspunkt i sager om humanitær opholdstilladelse, indberetningspligt ved mistanke om genopdragelsesrejser, begrænsning af adgangen til familiesammenføring for personer, der er dømt for børnebortførelse, ændrede regler om undervisning og aktivering af voksne asylansøgere mv.).

Som det fremgår under pkt. 3.2.3, indebærer ændringerne af Schengengrænsekodeksen i medfør af forordning (EU) 2017/2225 bl.a., at Schengengrænsekodeksens artikel 11 om stempeling af pas ændres således, at såfremt der er udtrykkelig hjemmel hertil i national ret, kan en medlemsstat ved ind- og udrejse stemple en tredjelandsstatsborgers rejsedokument, hvis pågældende er i besiddelse af opholdstilladelse eller visum til længerevarende ophold, der er udstedt af den pågældende medlemsstat.

Ifølge udlændingelovens § 38, stk. 7, kan politiet foretage stempeling af udlændinges pas eller anden rejselegitimation ved ind- eller udrejse eller ved afvisning eller udvisning.

Udlændingeloven indeholder således den i den ændrede Schengengrænsekodeks nævnte nationale hjemmel til passtempeling.

Ændringerne indebærer derudover, som det ligeledes fremgår under pkt. 3.2.3, bl.a., at afgivelse af biometriske oplysninger til brug for oprettelse af en individuel sagsmappe i ind- og udrejsesystemet eller foretagelse af ind- og udrejsekontrol vil være en indrejsebetingelse.

3.3. Schengeninformationssystemet (SIS)

3.3.1. Gældende ret

3.3.1.1. Lov nr. 418 af 10. juni 1997 om Danmarks tiltrædelse af Schengenkonventionen og senere ændringer

Danmark undertegnede den 19. december 1996 en aftale om tiltrædelse af Schengenkonventionen. Folketinget bemyndigede ved lov nr. 418 af 10. juni 1997 regeringen til at ratificere tiltrædelsesaftalen på Danmarks vegne (jf. Folketingstidende 1996-97, forhandlingerne, sp. 5812, 7580 og 8283, tillæg A, sp. 4694 og 4755, tillæg B, sp. 1057 og 1346, og tillæg C, sp. 764). Ratifikationen fandt herefter sted den 23. september 1997.

Udover at bemyndige regeringen til at ratificere den danske tiltrædelsesaftale indeholder loven bestemmelser, der vedrører gennemførelsen af konventionen i dansk ret, herunder bestemmelserne om SIS.

Tiltrædelsesloven er siden ændret ved lov nr. 227 af 2. april 2003 om ændring af reglerne om grænseoverskridende observation, lov nr. 448 af 9. juni 2004 om indførelse af nye funktioner i SIS, herunder i forbindelse med terrorismebekæmpelse, og lov nr. 521 af 6. juni 2007 om gennemførelse af rådsafgørelse og forordning om oprettelse, drift og brug af anden generation af SIS (SIS II).

3.3.1.2. Særligt om Schengenkonventionens bestemmelser om SIS

Som led i Schengensamarbejdet er der oprettet et fælles informationssystem (SIS), der ved hjælp af elektronisk søgning giver de kompetente myndigheder adgang til elektronisk at indlæse og søge i indberetninger om personer og genstande til brug for grænsekontrollen og for anden politi- og toldkontrol i de enkelte lande samt for administrationen af udlændingelovgivningen. SIS består af en national del i hver medlemsstat (N. SIS) og en central teknisk støttefunktion (C. SIS), som er beliggende i Strasbourg, Frankrig.

Bestemmelserne vedrørende SIS fandtes i Schengenkonventionens afsnit IV (artikel 92-119).

De nærmere bestemmelser om indberetning i SIS var fastsat i artikel 95-100. Ifølge bestemmelserne kunne der ske indberetning af personer, der ønskedes udleveret (artikel 95), uønskede udlændinge, der nægtedes indrejse (artikel 96), forsvundne personer eller personer, der af hensyn til deres egen sikkerhed mv. midlertidigt burde tages i varetægt (artikel 97), vidner, personer, der var indstævnet for en domstol som led i en straffesag på grund af handlinger, som de retsforfølges for, eller personer, som skulle have forkyndt en strafferetlig dom eller en tilsigelse til afsoning af frihedsstraf (artikel 98), personer og motorkøretøjer med henblik på diskret overvågning eller målrettet kontrol (artikel 99), og genstande, der var eftersøgt med henblik på beslaglæggelse, eller som var bevismidler i en straffesag (artikel 100).

Schengenkonventionens artikel 101 indeholdt regler om, hvilke myndigheder der havde adgang til oplysninger i SIS, mens artikel 102-118 indeholdt regler om beskyttelse og sikring af oplysninger i SIS. Konventionens artikel 119 indeholdt regler om fordeling af omkostningerne i forbindelse med etablering og brug af SIS.

3.3.1.3. Udbygning af reglerne om SIS

Ved forordning (EF) nr. 871/2004 af 29. april 2004 og Rådets afgørelse nr. 2005/211/RIA af 24. februar 2005 blev der indført visse nye funktioner i SIS, bl.a. med henblik på terrorismebekæmpelse. Der blev således bl.a. etableret udvidet adgang for udlændingemyndighederne til systemet samt adgang for Europol og de nationale medlemmer af Eurojust til bestemte typer af oplysninger i SIS (ved ændring af Schengenkonventionens artikel 101 og indsættelse af artikel 101A og artikel 101B). Endvidere skete der bl.a. en udvidelse af de kategorier af oplysninger, der kan indberettes (ved ændring af artikel 99 og artikel 100), ligesom der blev indført en pligt til at registrere hver enkelt overførsel af personoplysninger i den nationale del af SIS (ved ændring af artikel 103).

Ved forordning (EF) nr. 1160/2005 af 6. juli 2005 blev der etableret adgang til SIS for de tjenester i medlemsstaterne, der har ansvaret for udstedelse af registreringsattester for motorkøretøjer, til bestemte typer af oplysninger i SIS (ved indsættelse af artikel 102A).

Da Schengenreglerne ved Amsterdam-traktatens ikrafttræden den 1. maj 1999 blev integreret i EU, blev der ikke taget stilling til retsgrundlaget for Schengenkonventionens bestemmelser vedrørende SIS. Disse bestemmelser betragtes derfor som retsakter baseret på afsnit VI i Traktaten om Den Europæiske Union (TEU), jf. artikel 2, stk. 1, sidste punktum, i Protokollen om integrationen af Schengen-reglerne i Den Europæiske Union (Schengen-protokollen), der ved Amsterdam-traktaten er knyttet som bilag til TEU og Traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab (TEF).

Det følger imidlertid af artikel 5 i Schengen-protokollen, at forslag og initiativer til udbygning af Schengen-reglerne er underlagt de relevante traktatbestemmelser. Dette gælder, selvom Rådet ikke har fastsat retsgrundlaget for de Schengen-regler, der udbygges. Betydningen heraf er, at nye forslag og initiativer til retsakter til udbygning af Schengen-reglerne skal fremsættes med hjemmel i de relevante traktatbestemmelser, herunder de relevante hjemmelsbestemmelser der måtte findes i TEF afsnit IV (visum, asyl og indvandring mv.) – hvilket gælder, uanset at de oprindelige bestemmelser i Schengenkonventionen betragtes som retsakter baseret på TEU afsnit VI (strafferet og politisamarbejde).

I overensstemmelse hermed fremlagde Kommissionen i maj 2005 forslag til tre retsakter, der tilsammen skulle udgøre retsgrundlaget for den anden generation af SIS (SIS II). Der var tale om et forslag til en rådsforordning med hjemmel i TEF afsnit IV (visum, asyl og indvandring mv.), et forslag til en rådsafgørelse med hjemmel i TEU afsnit VI (strafferet og politisamarbejde) og et forslag til en rådsforordning med hjemmel i TEF afsnit V (fælles transportpolitik).

Ved forordning (EF) nr. 1987/2006 af 20. december 2006, forordning (EF) nr. 1986/2006 af 20. december 2006 og Rådets afgørelse 2007/533/RIA af 12. juni 2007 blev retsgrundlaget for den anden generation af SIS (SIS II) vedtaget.

Baggrunden for etableringen af SIS II var navnlig, at det eksisterende SIS ansås for teknisk forældet, og at det bl.a. ikke ansås for at have den kapacitet, som krævedes for at imødekomme fremtidige behov for yderligere intensivning af det europæiske politisamarbejde, herunder i forbindelse med optagelse af nye EU-medlemsstater.

Etableringen af SIS II var i meget vid udstrækning baseret på det eksisterende system. Det vil sige, at der i SIS II kunne optages og indlæses de samme former for indberetninger og oplysninger, ligesom der var adgang for de samme myndigheder ud fra samme formålsbegrænsning som hidtil.

På nogle punkter betød indførelsen af SIS II dog ændringer i de gældende regler for anvendelsen af og sikkerheden omkring SIS. Det drejede sig bl.a. om ændringer af de tekniske og strukturelle rammer for SIS, sådan at der blev åbnet for direkte søgninger i den centrale SIS II-database frem for i en national kopi af databasen (artikel 27 i forordning (EF) nr. 1987/2006 og rådsafgørelsens artikel 40). Ansvaret for den operationelle forvaltning, der på daværende tidspunkt blev varetaget af én medlemsstat (Frankrig), skulle på sigt placeres hos en særlig forvaltningsmyndighed, hvilket skete med oprettelsen af eu-LISA (forordningens og rådsafgørelsens artikel 15).

Herudover blev der med SIS II indført nye funktioner i det eksisterende SIS, herunder mulighed for at indlæse fotografier og fingeraftryk i SIS II (forordningens og rådsafgørelsens artikel 20, stk. 2, litra e og f). Der blev ligeledes fastsat nye krav vedrørende visse minimumsoplysninger til en indberetning, herunder krav om oplysning om den pågældende persons navn, køn, en henvisning til den afgørelse, der ligger til grund for indberetningen, samt oplysninger om forholdsregler, der skal tages i anledning af indberetningen (forordningens og rådsafgørelsens artikel 23).

Med etableringen af SIS II blev der endvidere åbnet for at sammenkoble forskellige typer af indberetninger med henblik på, at de kompetente nationale myndigheder bliver opmærksomme på, at den pågældende er indberettet i systemet til flere formål (forordningens artikel 37 og rådsafgørelsens artikel 52). Herudover blev der skabt mulighed for at indlæse en kopi af en europæisk arrestordre i SIS II (rådsafgørelsens artikel 27), og der blev fastsat regler om, at der – efter nærmere angivne betingelser – skulle ske indberetning af oplysninger i SIS II om tredjelandstatsborgere, som var omfattet af et indrejseforbud, og som derfor skulle nægtes indrejse eller ophold på Schengenområdet (forordningens artikel 24).

3.3.1.4. Udlændingeloven

3.3.1.4.1. Generelt

Anvendelsen af SIS i Danmark er reguleret i bl.a. udlændingeloven, udlændingebekendtgørelsen og visumbekendtgørelsen.

Det fremgår af udlændingeloven, at en udlænding kan afvises ved indrejsen fra et land, der ikke er tilsluttet Schengenkonventionen, at der ikke kan gives opholdstilladelse, og at en opholdstilladelse altid kan inddrages, hvis en udlænding er indberettet i SIS, jf. § 28, stk. 1, nr. 6, § 10, stk. 2, nr. 4, og § 19, stk. 4. Det følger af visumbekendtgørelsens § 8, stk. 2, nr. 6, at der meddeles afslag på en ansøgning om Schengenvisum, hvis udlændingen er indberettet i SIS, og det følger af udlændingebekendtgørelsens § 11, stk. 5, nr. 4, at der ikke kan ske indrejse til Danmark fra et land uden for Schengenområdet, hvis udlændingen er indberettet i SIS.

I udlændingelovens § 2 a, stk. 8 og 9, om SIS, er der henvist til den gældende SIS II-forordning (nr. 1987/2006).

3.3.1.4.2. Fingeraftryk, håndfladeaftryk, fotografier og ansigtsbilleder i SIS

Udlændingelovens §§ 40 a og 40 b regulerer optagelse af fingeraftryk og personfotografier, registrering af fingeraftryk og personfotografier i et edb-register, sammenholdning med fingertryk og personfotografier optaget efter bestemmelser i retsplejeloven samt en række andre forhold. Efter udlændingelovens § 40 a, stk. 2, nr. 5, og § 40 b, stk. 2, nr. 4, kan der optages fingeraftryk og personfoto af en udlænding, der er omfattet af udlændingelovens § 58 g, dvs. en udlænding, som indberettes i SIS.

3.3.1.4.3. Indførelse af obligatorisk SIS-indberetning

Det følger af udlændingelovens § 58 g, stk. 1, at rigspolitichefen i en række oplyste tilfælde indberetter en udlænding, der ikke er statsborger i et Schengenland eller et land, der er tilsluttet EU, som uønsket i SIS. Bestemmelsen omfatter bl.a. udviste tredjelandstatsborgere eller tredjelandstatsborgere, der har fået afslag på en ansøgning om opholdstilladelse efter udlændingelovens § 10, stk. 1 eller 2, nr. 1 eller 2, eller som har fået inddraget en opholdstilladelse i medfør af lovens § 19, stk. 2, nr. 2 eller 3.

Det følger af de almindelige bemærkninger, at udlændingelovens § 58 g, stk. 1, er baseret på Schengenkonventionens artikel 96, der indebærer en skønsmæssig forpligtelse for medlemsstaterne til at foretage SIS-indberetninger, og at udlændingelovens § 58 g, stk. 1, udmønter denne skønsmæssige indberetningspligt, jf. Folketingstidende 2008-09, tillæg A, L11 som fremsat, side 154. Denne indberetningspligt er videreført i SIS II-forordningens artikel 24.

Det følger af udlændingelovens § 58 g, stk. 2, at rigspolitichefen kan indberette en tredjelandstatsborger som uønsket i SIS, hvis tredjelandstatsborgeren er omfattet af restriktive foranstaltninger i form af begrænsninger med hensyn til indrejse og gennemrejse besluttet af FN eller EU. Det fremgår af de almindelige bemærkninger, at denne bestemmelse er baseret på artikel 26 i SIS II-forordningen, og at bestemmelsen skaber en forpligtelse til, at der i disse tilfælde sker SIS-indberetning, jf. Folketingstidende 2008-09, tillæg A, L11 som fremsat, side 157.

3.3.1.4.4. Konsultationsprocedure

Schengenkonventionens artikel 25 foreskriver en obligatorisk konsultationsprocedure, hvor en medlemsstat har foretaget eller påtænker at foretage SIS-indberetning, mens en anden medlemsstat har tildelt eller påtænker at tildele samme tredjelandstatsborger et gyldigt opholdsgrundlag.

Det følger således af udlændingelovens § 58 h, at Udlændingestyrelsen og Styrelsen for International Rekruttering og Integration forestår konsultationer med myndighederne i et andet Schengenland i medfør af Schengenkonventionens artikel 25, og at rigspolitichefen sletter den pågældende i SIS, hvis Udlændingestyrelsen eller Styrelsen for International Rekruttering og Integration efter konsultationen finder, at SIS-indberetningen bør slettes.

3.3.1.4.5. Indberetning af tilbagesendelsesafgørelser i SIS

Det følger af udlændingelovens § 30, stk. 1, at en udlænding, der efter reglerne i kapitlerne 1 og 3-5 a ikke har ret til at opholde sig her i landet, skal udrejse af landet. Såfremt udlændingen ikke udrejser frivilligt, drager politiet omsorg for udrejsen, jf. § 30, stk. 2.

Det følger af udlændingelovens § 33, stk. 1, at en afgørelse eller beslutning, hvorved det meddeles en udlænding, at vedkommende i medfør af reglerne i lovens kapitel 1 og 3-4 a ikke har ret til at opholde sig i landet, skal indeholde en frist for udrejse. Udrejsefristen fastsættes typisk til 7 dage, men i påtrængende tilfælde fastsættes udrejsefristen altid til straks, jf. udlændingelovens § 33, stk. 2, 3. og 4. pkt.

Såfremt udlændingen er statsborger i et andet nordisk land og har haft bopæl her i landet, hvis udlændingen er omfattet af de regler, der er nævnt i udlændingelovens § 2, stk. 4 (EU-reglerne), eller hvis udlændingen hidtil har haft opholdstilladelse, fastsættes udrejsefristen til 1 måned, jf. udlændingelovens § 33, stk. 2, 1. pkt. I afgørelser om afslag på ansøgning om opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 b og § 9 c, stk. 3, nr. 2, fastsættes udrejsefristen til 15 dage, jf. lovens § 33, stk. 2, 2. pkt.

En udrejsefrist kan fastsættes til et senere tidspunkt eller forlænges, hvis særlige grunde, herunder opholdets varighed, hensynet til skolesøgende børn eller anden familiemæssig og social tilknytning, taler herfor, jf. udlændingelovens § 33, stk. 4, 1. pkt.

3.3.1.5. Tilsynsmyndighed

Det følger af artikel 44, stk. 1, i forordning nr. 1986/2006 og artikel 60, stk. 1, i Rådets afgørelse 2007/533/RIA, at en myndighed ("den nationale tilsynsmyndighed") uafhængigt overvåger lovligheden af behandlingen af SIS II-personoplysninger på deres område og overførslen heraf fra deres område, samt udveksling og yderligere behandling af supplerende oplysninger.

I Danmark er Datatilsynet udpeget som tilsynsmyndighed i forhold til behandling af personoplysninger i den danske del af SIS.

3.3.2. SIS-forordningerne

3.3.2.1. SIS-forordningernes indhold og opbygning

Med de tre SIS-forordninger effektiviseres og udvides brugen af SIS.

Retshåndhævelses- og grænseforvaltningsforordningen tager i vid udstrækning udgangspunkt i det gældende retsgrundlag for SIS II. I forordningerne fastsættes hovedsageligt betingelser og procedurer for indlæsning og behandling af indberetninger i SIS. Herudover fastsættes bestemmelser vedrørende bl.a. den tekniske opbygning af SIS, databeskyttelse og adgangen til SIS. En række generelle bestemmelser går igen i begge forordninger. Disse beskrives samlet i pkt. 3.3.2.2 nedenfor.

Tilbagesendelsesforordningen indeholder udelukkende nye bestemmelser om brugen af SIS i forbindelse med tilbagesendelse af tredjelandsstatsborgere med ulovligt ophold.

I det følgende gennemgås SIS-forordningernes opbygning og bestemmelser i det væsentligste. Bestemmelser af rent teknisk karakter gennemgås ikke.

3.3.2.2. Fælles bestemmelser i retshåndhævelsesforordningen og grænseforvaltningsforordningen

3.3.2.2.1. Generelle bestemmelser (forordningernes kapitel I)

I forordningernes artikel 1 fastsættes, at formålet med SIS er at sikre et højt sikkerhedsniveau i EU, herunder at opretholde den offentlige sikkerhed og den offentlige orden samt beskytte sikkerheden på medlemsstaternes område ved hjælp af oplysningerne i systemet.

Herudover følger det af forordningernes artikel 2, at forordningerne fastsætter betingelser og procedurer for indlæsning og behandling af indberetninger i SIS og for udveksling af supplerende og uddybende oplysninger. Forordningerne indeholder endvidere regler for SIS' tekniske arkitektur, regler om ansvar mv.

I forordningernes artikel 3 fastlægges en række definitioner, som i vid udstrækning er identiske med dem, der eksisterer i det gældende retsgrundlag.

I forordningernes artikel 4 fastlægges den tekniske opbygning af SIS. SIS består af et centralt system ("det centrale SIS"), et nationalt system ("N. SIS"), mindst én national eller delt N. SIS-backup og en kommunikationsinfrastruktur ("kommunikationsinfrastrukturen").

Det centrale SIS består af en teknisk støttefunktion ("CS-SIS"), som indeholder bl.a. selve SIS-databasen, og en ensartet national grænseflade ("NI-SIS"). Det centrale SIS drives af eu-LISA.

Det centrale SIS skal stille de tjenester til rådighed, som er nødvendige for indlæsning af oplysninger og søgninger i SIS-databasen. Herudover sørger det centrale SIS for onlineopdateringer af de nationale kopier samt synkronisering og sammenhæng mellem de nationale kopier og SIS-databasen.

N. SIS i hver enkelt medlemsstat består af nationale datasystemer, der kommunikerer med det centrale SIS. SIS-oplysninger indlæses, ajourføres, slettes og søges via de forskellige N. SIS.

Det følger af forordningernes artikel 5, at udgifterne i forbindelse med drift, vedligeholdelse og videreudvikling af det centrale SIS og kommunikationsinfrastrukturen afholdes over EU's budget som hidtil. For så vidt angår udgifterne til oprettelse, drift, vedligeholdelse og videreudvikling af de enkelte nationale systemer dækkes disse fortsat af medlemsstaterne selv.

3.3.2.2.2. Medlemsstaternes ansvar (forordningernes kapitel II)

Efter forordningernes artikel 6 er hver enkelt medlemsstat, ligesom i dag, selv ansvarlig for at oprette, drive, vedligeholde og videreudvikle sin N. SIS samt forbinde denne med den ensartede nationale grænseflade. Medlemsstaten er desuden ansvarlig for at sikre uafbrudt tilgængelighed af SIS-oplysningerne for slutbrugerne.

I medfør af forordningernes artikel 7 skal medlemsstaterne som i dag udpege en myndighed (N. SIS-kontoret), der har det overordnede ansvar for dets N. SIS.

Ved søgning i SIS kan der efter omstændighederne opstå behov for at indhente yderligere oplysninger. Hvis Danmark f.eks. har foretaget en indberetning i SIS med henblik på eftersøgning af en person, der ønskes udleveret til retsforfølgning her i landet, vil det Schengenland, hvori den eftersøgte person antræffes, efter omstændighederne kunne have behov for yderligere oplysninger om den pågældende for at kunne behandle sagen om udlevering til Danmark.

På den baggrund er der i hvert enkelt Schengenland i tilknytning til den nationale del af SIS etableret et såkaldt SIRENE-kontor, som står for udvekslingen af supplerende oplysninger, som er nødvendige i forbindelse med indberetninger.

Det skrives som noget nyt ind i forordningerne, at SIRENE-kontoret skal sikre udvekslingen og tilgængeligheden af supplerende oplysninger samt kontrollere kvaliteten af de oplysninger, der læses ind i SIS. Endvidere skal SIRENE-kontoret dels være operationelt 24 timer i døgnet 7 dage om ugen, dels gøre det lettere at foretage de påkrævede handlinger, når den pågældende person eller genstand lokaliseres efter et hit. Dette var tidligere alene reguleret i den såkaldte SIRENE-håndbog.

Medlemsstaternes udveksling af supplerende oplysninger sker i dag i henhold til SIRENE-håndbogen, der indeholder detaljerede bestemmelser herom.

Det følger af forordningernes artikel 8, at supplerende oplysninger skal udveksles ved hjælp af kommunikationsinfrastrukturen og i overensstemmelse med SIRENE-håndbogen, hvis indhold fastsættes ved gennemførelsesretsakter vedtaget af EU-Kommissionen. Som noget nyt indføres der et krav om, at medlemsstaterne skal sikre de nødvendige ressourcer for at sikre uafbrudt tilgængelighed og rettidig og effektiv udveksling af supplerende oplysninger. Supplerende oplysninger må alene anvendes til det formål, hvortil de blev videregivet. Den maksimale tidsfrist på 12 timer for SIRENE-kontorets besvarelse af anmodninger om supplerende oplysninger, som er reguleret i SIRENE-håndbogen, indsættes som noget nyt i forordningerne, ligesom der fastsættes et krav om, at SIRENE-kontoret handler omgående i tilfælde af indberetninger vedrørende terrorhandlinger, eftersøgte personer, der begæres anholdt med henblik på overgivelse eller udlevering, og i tilfælde af indberetninger vedrørende børn, der er i fare for at blive bortført af en forælder, et familiemedlem eller en værge, og som har behov for at blive forhindret i at rejse.

Medlemsstaterne har allerede i dag ansvaret for at sikre kompatibilitet mellem deres respektive nationale dele og den centrale, tekniske støttefunktion. Dette videreføres efter forordningernes artikel 9, som fastsætter, at medlemsstaterne ved oprettelsen af deres nationale system skal overholde de fælles standarder, protokoller og tekniske procedurer, der er fastsat med henblik på at sikre, at der er kompatibilitet mellem den nationale del og det centrale SIS.

Herudover skal de medlemsstater, der anvender en national kopi, sikre, at de oplysninger, som er lagret i den nationale kopi, er identiske med SIS-databasen, samt at en søgning i den nationale kopi giver et søgeresultat, der svarer til det resultat, en søgning direkte i SIS-databasen ville give. Bestemmelsen stiller alene krav til resultatet af en søgning og indebærer således ikke, at medlemsstaterne skal anvende identiske søgekriterier. Som noget nyt fastsættes, at slutbrugerne skal modtage alt data, som er nødvendig for, at de kan varetage deres opgave.

Det gældende retsgrundlag for SIS indeholder bestemmelser om, hvilke foranstaltninger medlemsstaterne skal træffe for at beskytte oplysninger i deres nationale dele af SIS. De gældende krav til datasikkerheden videreføres og udbygges i forordningernes artikel 10, hvoraf det følger, at hver medlemsstat træffer de nødvendige foranstaltninger i relation til sin N. SIS med henblik på at sikre sikkerhed omkring SIS og oplysningerne heri. Disse foranstaltninger omfatter vedtagelse af en sikkerhedsplan, en diskontinuitetsplan og en katastrofeberedskabsplan med henblik på fysisk beskyttelse af oplysningerne, kontrol med fysisk adgang til anlæggene, kontrol med datamedier, kontrol med lagring, brugerkontrol, kontrol med dataindlæsning, adgangskontrol i forhold til forskellige kategorier af oplysninger, udarbejdelse af personaleprofiler for personer med adgang til systemet, kontrol med videregivelse, efterfølgende kontrol med indlæsning, kontrol med overførsel af oplysninger og kontrol med egne sikkerhedsforanstaltninger. Det

følger af artikel 10, stk. 2, at tilsvarende foranstaltninger skal træffes for så vidt angår udveksling af supplerende oplysninger.

I de nye forordninger gælder en pligt til at forebygge uautoriseret databehandling i SIS, herunder uautoriseret ændring eller sletning af SIS-data, en pligt til at sikre, at det installerede system kan genoprettes i tilfælde af afbrydelse, og en pligt til at sikre, at SIS fungerer korrekt, at fejl anmeldes, og at persondata lagret i SIS ikke kan misbruges som følge af fejl i systemet.

Forordningerne indeholder ligesom det gældende retsgrundlag udtrykkelige regler om fortrolighed i medlemsstaterne. Efter forordningernes artikel 11 skal medlemsstaterne således pålægge alle personer og organer, der skal arbejde med oplysninger fra SIS eller med supplerende oplysninger, tavshedspligt i overensstemmelse med national lovgivning. Denne pligt gælder også efter, at de pågældende personer er fratrådt deres stilling, eller efter at de pågældende organers virksomhed er ophørt.

Som noget nyt tilføjes det, at hvis en medlemsstat samarbejder med eksterne samarbejdspartnere, skal dennes aktiviteter overvåges tæt af medlemsstaten med henblik på at sikre samarbejdspartnerens overholdelse af alle forordningernes bestemmelser. Endelig er der som noget nyt indsat en bestemmelse om, at driften af N. SIS eller tekniske kopier heraf ikke må overlades til private virksomheder eller organisationer.

Af forordningernes artikel 12 følger det, at medlemsstaterne skal opbevare logfiler på nationalt plan, således at hver adgang til og alle udvekslinger af personoplysninger registreres med henblik på kontrol af, om søgningen var lovlig, om databehandlingen var lovlig, udøve egenkontrol og sikre N. SIS korrekte funktion samt dataintegritet og datasikkerhed. Logfilerne skal indeholde indberetningernes hidtidige forløb, dato og tidspunkt for databehandlingen, de oplysninger og den type af oplysninger, der er anvendt til søgningen, en henvisning til de oplysninger, der er behandlet, samt de individuelle og entydige brugeridentifikatorer for både den kompetente myndighed og den person, der behandler oplysningerne. Logfilerne skal slettes tre år efter deres oprettelse. Logfiler, som indeholder indberetningernes hidtidige forløb, slettes tre år efter, at indberetningerne er slettet. Logfilerne kan opbevares i en længere periode, hvis der er brug for dem i forbindelse med kontrolprocedurer, der allerede er indledt.

Som hidtil skal medlemsstaterne i medfør af forordningernes artikel 13 sikre, at myndigheder med adgangsret til SIS-oplysninger overholder forordningerne og samarbejder med tilsynsmyndigheden.

Efter det gældende retsgrundlag skal personale, som skal behandle oplysninger, der er lagret i SIS, forudgående uddannes i datasikkerhed og reglerne om databeskyttelse samt orienteres om relevante lovovertrædelser og sanktioner. Som noget nyt tilføjes bl.a., at medlemsstaterne skal have et nationalt SIS-uddannelsesprogram, som skal indeholde uddannelse for slutbrugere samt SIRENE-kontorets personale. Dertil skal der afholdes fælles kurser, som organiseres på EU-niveau, mindst en gang om året for at styrke samarbejdet mellem SIRENE-kontorerne.

3.3.2.2.3. Forvaltningsmyndighedens ansvarsområder (forordningernes kapitel III)

Forvaltningsmyndigheden, eu-LISA, får med forordningerne en række nye opgaver, bl.a. forbundet med SIRENE-kontorerne, herunder koordination, styring af og støtte til testaktiviteter, samt vedligeholdelse og opdateringer af tekniske specifikationer vedrørende udveksling af supplerende oplysninger. Ligeledes får forvaltningsmyndigheden til opgave at udarbejde procedurer til udførelse af kvalitetskontrol af data i SIS samt at forestå uddannelse i den tekniske anvendelse af SIS.

3.3.2.2.4. Informationskampagner (forordningernes kapitel IV)

Det fastholdes i de nye forordninger, at der ved idriftsættelsen af det nye system gennemføres en

oplysningskampagne i samarbejde mellem EU-Kommissionen, de nationale tilsynsmyndigheder og den Europæiske Tilsynsførende for Databeskyttelse med henblik på at oplyse offentligheden om formålene med SIS, de lagrede oplysninger, personers rettigheder mv. Sådanne kampagner skal gentages regelmæssigt.

3.3.2.2.5. Ret til adgang til og opbevaring af indberetninger (retshåndhævelsesforordningens kapitel XIII og grænseforvaltningsforordningens kapitel VII)

3.3.2.2.5.1. Adgang til SIS

Det følger af det nugældende retsgrundlag, at adgang til oplysninger i SIS samt ret til direkte søgning i oplysningerne er forbeholdt myndigheder med ansvar for grænsekontrol samt myndigheder med ansvar for anden politi- og toldkontrol i landet. Endvidere har nationale judicielle myndigheder, herunder myndigheder med ansvar for indledning af offentlig retsforfølgning i straffesager og retslig efterforskning inden tiltale, adgang til oplysninger i SIS i forbindelse med varetagelsen af deres opgaver.

Det videreføres desuden i de nye forordninger, at også nationale kompetente myndigheder med ansvar for at forebygge, opdage, efterforske og retsforfølge terrorhandlinger eller andre alvorlige strafbare handlinger i den berørte medlemsstat har adgang til oplysninger i SIS, forudsat at retshåndhævelsesdirektivet finder anvendelse.

Herudover får nationale kompetente myndigheder med ansvar for at undersøge betingelserne for og træffe afgørelser vedrørende tredjelandsstatsborgeres indrejse og ophold på medlemsstaternes område, herunder vedrørende opholdstilladelser og D-viseringer til længerevarende ophold og tilbagesendelse af tredjelandsstatsborgere samt kontrol af tredjelandsstatsborgere, som ulovligt indrejser eller opholder sig på medlemsstatens territorium, eller som søger om international beskyttelse, adgang til oplysninger i SIS.

Endvidere får også myndigheder med ansvar for at vurdere ansøgninger om naturalisering samt myndigheder, der undersøger og træffer afgørelse vedrørende ansøgninger om visum i medfør af visumkodeksen, adgang til oplysninger i SIS.

Myndigheder, der er ansvarlige for registreringen af skibe, luftfartøjer og skydevåben, får tillige adgang til SIS, ligesom det allerede er tilfældet for myndigheder, der indregistrerer køretøjer. Direkte adgang til søgning i oplysninger i SIS er dog forbeholdt statslige tjenester, som er ansvarlige for registrering af de pågældende skibe, luftfartøjer og skydevåben.

Efter det gældende retsgrundlag har Europol inden for rammerne af sit mandat adgang til at foretage direkte søgninger i indberetninger i SIS vedrørende personer, der er begæret anholdt med henblik på overgivelse eller udlevering, i indberetninger om diskret eller målrettet kontrol og i indberetninger om genstande med henblik på beslaglæggelse mv. Hvis en søgning foretaget af Europol viser, at der findes en indberetning i SIS, underretter Europol den indberettende medlemsstat.

Brug af oplysninger, som er tilvejebragt gennem en søgning i SIS, kan kun finde sted med den pågældende medlemsstats samtykke. Europol kan således kun meddele tredjelande eller eksterne organisationer sådanne oplysninger med den pågældende medlemsstats samtykke.

Med de nye forordninger får Europol adgang til også at foretage søgninger vedrørende de øvrige indberetningskategorier samt til at udveksle og efterspørge supplerende oplysninger.

Hvis den indberettende medlemsstat samtykker, må Europol behandle de supplerende oplysninger, som modtages fra medlemsstaten, med henblik på at sammenligne med egne databaser.

Der er endvidere tilføjet en bestemmelse i forordningerne om, at medlemsstater skal informere Europol

via udveksling af supplerende oplysninger om hits vedrørende indberetninger relateret til terrorhandlinger, medmindre dette ville kompromittere en igangværende efterforskning, sikkerheden for et individ eller strider imod grundlæggende sikkerhedsinteresser i den indberettende medlemsstat.

Med de nye forordninger udvides ligeledes adgangen for Eurojust til også at omfatte indberetninger efter retshåndhævelsesforordningens artikel 40 (indberetninger om ukendte eftersøgte personer med henblik på identifikation i overensstemmelse med national ret).

Endelig får medlemmerne af de europæiske grænse- og kystvagthold, holdene af medarbejdere, der er involveret i tilbagesendelsesrelaterede opgaver, og medlemmerne af migrationsstyringsstøtteholdene ret til at tilgå og søge i oplysninger, der er indlæst i SIS, inden for deres mandat.

Hvis en søgning viser, at der findes en indberetning i SIS, underrettes den indberettende medlemsstat herom.

Alle myndigheder, herunder Europol, de nationale medlemmer af Eurojust og de personer, der bistår dem, samt Frontex, har kun adgang til de oplysninger, der er nødvendige for varetagelsen af deres opgaver.

3.3.2.2.5.2. Opbevaring af indberetninger

Efter det gældende retsgrundlag opbevares indberetninger om både personer og genstande, så længe de er nødvendige for at opnå deres mål. Denne regel videreføres i det nye retsgrundlag.

Efter de gældende regler skal medlemsstaterne 3 år efter at have foretaget en indberetning om en person vurdere behovet for fortsat opbevaring. For visse indberetninger gælder dog en 1-års frist. Det samme gør sig gældende for indberetninger om genstande. Her er fristen dog 5 år for visse genstande og 10 år for andre genstande. Inden for fristen kan medlemsstaterne registrere en beslutning om fortsat opbevaring, hvis det er nødvendigt af hensyn til formålet med indberetningen. Registreres en sådan beslutning ikke, slettes indberetningen automatisk efter fristens udløb.

I det nye retsgrundlag følger det af retshåndhævelsesforordningens artikel 53, stk. 2, at indberetninger om personer i henhold til forordningens artikel 26 og 32, stk. 1, litra a og b (personer, der begæres anholdt med henblik på overgivelse eller udlevering, samt savnede personer) kan opbevares i 5 år. Det følger endvidere af forordningens artikel 53, stk. 3, at indberetninger om personer i henhold til forordningens artikel 34 og 40 (personer, der eftersøges med henblik på at yde bistand i forbindelse med retsforfølgning, og ukendte eftersøgte personer) kan opbevares i 3 år. Endeligt følger det af forordningens artikel 53, stk. 4, at indberetninger om personer i henhold til forordningens artikel 32, stk. 1, litra c, d og e, og artikel 36 (børn i risiko for bortførelse, børn og sårbare voksne personer, som bør forhindres i at rejse, samt indberetninger med henblik på målrettet, undersøgelses- eller diskret kontrol) kan opbevares i 1 år.

Indberetninger om personer i henhold til grænseforvaltningsforordningens kapitel V (indberetninger om nægtelse af indrejse og ophold) kan i medfør af forordningens artikel 39 opbevares i 3 år og maksimalt 5 år, hvis den nationale afgørelse, som ligger til grund for indberetningen, kræver det.

Det følger af retshåndhævelsesforordningens artikel 54, at indberetninger om genstande i henhold til retshåndhævelsesforordningens artikel 36 og 38 (indberetninger med henblik på målrettet, undersøgelses- eller diskret kontrol samt genstande, der skal beslaglægges eller anvendes som bevismidler i straffesager) kan opbevares i 10 år, mens indberetninger om genstande i henhold til artikel 26, 32, 34 og 36, som er tilknyttet en indberetning om en person, kan opbevares i samme periode som indberetningen vedrørende personen, jf. ovenfor.

Inden for den maksimale opbevaringsperiode skal medlemsstaten evaluere behovet for at bevare ind-

beretningen. En indberetning kan efter en samlet individuel vurdering bevares længere, hvis dette er nødvendigt og proportionalt i forhold til dens formål. Medlemsstaterne kan også altid fastsætte kortere opbevaringsfrister.

3.3.2.2.6. Sletning af indberetninger (retshåndhævelsesforordningens kapitel XIV og grænseforvaltningsforordningens artikel 40)

I de nye forordninger indføres nye sletteregler i SIS, som er specifikke for hver type indberetning.

3.3.2.2.6.1. Sletteregler i retshåndhævelsesforordningen

Slettereglerne for indberetninger i medfør af retshåndhævelsesforordningen følger af forordningens artikel 55.

Indberetninger vedrørende personer, der begæres anholdt med henblik på overgivelse eller udlevering i medfør af forordningens artikel 26, skal slettes, når personen er blevet overgivet eller udleveret til de kompetente myndigheder i den indberettende medlemsstat. De skal også slettes, hvis den kompetente retslige myndighed ifølge national lovgivning har tilbagekaldt den retsafgørelse, som var grundlaget for indberetningen.

Indberetninger om savnede børn og børn, der er i fare for at blive bortført, skal slettes, hvis sagen er løst, f.eks. hvis barnet er fundet, eller hvis de kompetente myndigheder i den fuldbyrdende medlemsstat har truffet afgørelse om, hvem der skal tage vare på barnet, hvis indberetningen er udløbet, eller hvis den kompetente myndighed i den indberettende medlemsstat har truffet afgørelse herom.

Indberetninger om savnede voksne og sårbare personer skal slettes, når den nødvendige handling er foretaget, når indberetningen er udløbet, eller når den kompetente myndighed i den indberettende medlemsstat har truffet afgørelse herom.

Indberetninger vedrørende personer, der er eftersøgte med henblik på retsforfølgelse, skal slettes, når den kompetente myndighed i den indberettende medlemsstat er blevet underrettet om personens opholdssted, når indberetningen er udløbet, eller når den kompetente myndighed i den indberettende medlemsstat har truffet afgørelse herom.

Indberetninger vedrørende diskret kontrol, undersøgelseskontrol eller målrettet kontrol skal slettes, når indberetningen er udløbet, eller når den kompetente myndighed i den indberettende medlemsstat har truffet afgørelse herom.

Indberetninger vedrørende genstande, der skal beslaglægges eller anvendes som bevismidler, skal slettes, når genstanden er blevet beslaglagt, eller når der er truffet en tilsvarende foranstaltning efter, at den nødvendige opfølgning af udvekslingen af supplerende oplysninger mellem SIRENE-kontorerne har fundet sted, eller når genstanden indgår i en anden retslig eller administrativ procedure, når indberetningen er udløbet, eller når den kompetente myndighed i den indberettende medlemsstat har truffet afgørelse herom.

Endvidere skal indberetninger om ukendte eftersøgte personer slettes, når personen er blevet identificeret, når indberetningen er udløbet, eller når den kompetente myndighed i den indberettende medlemsstat har truffet afgørelse herom.

Endelig skal indberetninger om genstande knyttet til indberetninger om personer slettes, når indberetningen om personen slettes.

3.3.2.2.6.2. Sletteregler i grænseforvaltningsforordningen

Det følger af grænseforvaltningsforordningens artikel 40, stk. 1, at indberetninger om nægtelse af indrejse og ophold efter forordningens artikel 24 skal slettes, når den afgørelse, som lå til grund for at indlæse indberetningen, er trukket tilbage eller annulleret af den kompetente myndighed, eller på baggrund af konsultationsproceduren. Se nærmere om konsultationsproceduren under pkt. 3.3.2.4.2.3.

Indberetninger om tredjelandsstatsborgere, som er underlagt restriktive foranstaltninger med henblik på at forhindre indrejse eller gennemrejse på medlemsstaternes territorium, skal slettes, når de restriktive foranstaltninger er ophævet, annulleret eller suspenderet.

Indberetninger vedrørende personer, som har opnået statsborgerskab i en medlemsstat eller en stat, hvis statsborgere nyder retten til fri bevægelighed i henhold til EU-retten, skal slettes, når den indberettende medlemsstat bliver opmærksom på, at personen har opnået et sådant statsborgerskab.

3.3.2.2.7. Generelle regler for behandling af oplysninger (retshåndhævelsesforordningens kapitel XV og grænseforvaltningsforordningens kapitel VIII)

Det fastholdes i de nye forordninger, at medlemsstater kun må behandle oplysningerne i indberetninger til de formål, der er fastsat for hver kategori af indberetning.

Den indberettende medlemsstat er ansvarlig for, at oplysninger er korrekte, opdaterede og indlæst lovligt i SIS. Som noget nyt tilføjes det i forordningerne, at en medlemsstat, som ikke er den indberettende medlemsstat, skal overføre relevante nye eller ændrede oplysninger til den indberettende medlemsstat gennem udveksling af supplerende oplysninger. Den indberettende medlemsstat skal herefter tilrette indberetningen uden ophold.

Som noget nyt er der i forordningerne tilføjet en bestemmelse om sikkerhedsrelaterede hændelser. Medlemsstaterne skal straks underrette EU-Kommissionen, eu-LISA, den nationale tilsynsmyndighed samt Den Europæiske Tilsynsførende for Databeskyttelse om eventuelle sikkerhedsrelaterede hændelser. Sikkerhedsrelaterede hændelser defineres som enhver hændelse, der har eller kan have indvirkning på sikkerheden i SIS, eller som kan forårsage beskadigelse på eller tab af SIS-oplysninger eller supplerende oplysninger.

Hvis en sikkerhedsrelateret hændelse er forårsaget af misbrug af data, skal medlemsstaterne eller EU-agenturerne sikre, at der pålægges sanktioner.

3.3.2.2.8. Databeskyttelse (retshåndhævelsesforordningens kapitel XVI og grænseforvaltningsforordningens kapitel IX)

I de nye forordninger fastsættes det, at forordning (EU) 2018/1725 (om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger i Unionens institutioner, organer, kontorer og agenturer og om fri udveksling af sådanne oplysninger mv.) finder anvendelse på eu-LISAs, Frontex og Eurojusts behandling af personoplysninger, og at forordning 2016/794 om Den Europæiske Unions Agentur for Retshåndhævelsessamarbejde (Europol) mv. finder anvendelse på Europols behandling af personoplysninger.

Det fastsættes endvidere, at databeskyttelsesforordningen finder anvendelse på de nationale kompetente myndigheders og tjenesters behandling af oplysninger, når behandlingen ikke er omfattet af retshåndhævelsesdirektivet, jf. nedenfor. Databeskyttelsesforordningen suppleres af lov nr. 502 af 23. maj 2018 om supplerende bestemmelser til forordningen om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger (databeskyttelsesloven).

Yderligere fastsættes det, at retshåndhævelsesdirektivet finder anvendelse på de kompetente nationale

myndigheders behandling af personoplysninger, der foretages med henblik på forebyggelse, opdagelse, efterforskning og retsforfølgelse af strafbare handlinger eller fuldbyrdelse af strafferetlige sanktioner, herunder beskyttelse mod og forebyggelse af trusler mod den offentlige sikkerhed.

Retshåndhævelsesdirektivet er implementeret i dansk ret ved lov nr. 410 af 27. april 2017 om retshåndhævende myndigheders behandling af personoplysninger (retshåndhævelsesloven), og finder anvendelse for politiets, anklagemyndighedens, herunder den militære anklagemyndighed, kriminalforsorgens, Den Uafhængige Politiklagemyndigheds og domstolenes behandling af personoplysninger, når formålet med behandlingen er at forebygge, efterforske, afsløre eller retsforfølge strafbare handlinger eller fuldbyrde strafferetlige sanktioner, herunder for at beskytte mod eller forebygge trusler mod den offentlige sikkerhed, jf. lovens § 1, stk. 1. Lovens anvendelses område er således afgrænset til alene at omfattet de ovennævnte myndigheders behandling til de opregnede formål.

Hvis myndighederne, der er kompetente i henhold til retshåndhævelsesloven, foretager behandlinger, der falder uden for lovens anvendelsesområde, vil behandlingen i stedet være omfattet af databeskyttelsesforordningen. Dette vil eksempelvis være tilfældet, når de kompetente myndigheder – i lighed med andre forvaltningsmyndigheder – behandler personoplysninger i administrative sager, f.eks. i forbindelse med aktindsigtsanmodninger efter offentlighedsloven og forvaltningsloven eller ved administration af ansættelsesmæssige forhold.

I forhold til politiets behandling af personoplysninger i forbindelse med opgaver forbundet med grænsekontrol, bemærkes det, at denne behandling er omfattet af retshåndhævelsesloven i det omfang grænsekontrollen sker til retshåndhævende formål, hvilket generelt er tilfældet på nuværende tidspunkt henset til den tiltagende terrortrussel i EU, der er baggrunden for, at der på nuværende tidspunkt udføres såkaldt systematisk kontrol ved Danmarks ydre grænser. Den systematiske grænsekontrol har været udført siden den 15. september 2017, hvor Danmark tiltrådte Europa-Parlamentets og Rådets forordning nr. 2017/458 af 15. marts 2017 om ændring af forordning (EU) 2016/399, for så vidt angår en styrkelse af kontrollen i relevante databaser ved de ydre grænser, hvor den tiltagende terrortrussel eksplicit er anført som baggrund for indførelsen af den skærpede kontrol ved de ydre grænser. Den systematiske grænsekontrol indebærer, at der skal ske opslag i politiets databaser af alle passagerer, der ind- og udrejser over en ydre grænse, og denne kontrol udføres på samtlige godkendte grænseovergangssteder i politikredsene.

Som følge af ovenstående, er politiets behandling af personoplysninger i forbindelse med grænsekontrol i det hele omfattet af retshåndhævelsesloven. Hvis den aktuelle særlige retshåndhævelsesunderstøttende grænsekontrol bringes til ophør, kan den del af grænsekontrollen, der udøves af kompetente myndigheder i henhold til retshåndhævelsesloven med henblik på umiddelbart at fastslå, om en person har lovligt indrejse- og opholdsgrundlag, ikke anses for at være omfattet af lovens anvendelsesområde. Dette skyldes, at formålet med den behandling af personoplysninger, der finder sted som led i den umiddelbare grænsekontrol, ikke vedrører aktuelle eller potentielle strafbare forhold eller håndhævelsen af lov og orden i lovens forstand. Derimod vil f.eks. politiets eventuelle kontrol af, om den pågældende måtte være eftersøgt af danske eller udenlandske myndigheder med henblik på at fastslå, om den pågældende skal tilbageholdes m.v., altid indebære en behandling af personoplysninger med henblik på at understøtte politiets arbejde med at forebygge, retsforfølge m.v. strafbare forhold og dermed falde inden for direktivets og lovens anvendelsesområde.

De specifikke databeskyttelsesretlige særregler i SIS-forordningernes kapitler om databeskyttelse skal således i relevant omfang iagttages parallelt med de generelle databeskyttelsesretlige regler i databeskyttelsesforordningen og retshåndhævelsesloven.

Det fastholdes i lighed med det gældende retsgrundlag, at medlemsstaten er ansvarlig for behandlingen af

personoplysninger i relation til SIS, herunder at sikre, at oplysningerne er korrekte, ajourførte og lovligt indlæst og lagret i SIS.

Efter det gældende retsgrundlag har en person, hvorom der er registreret oplysninger i SIS, ret til indsigt, berigtigelse af ukorrekte oplysninger og sletning af ulovligt lagrede oplysninger. Udøvelsen af disse rettigheder er undergivet lovgivningen i den medlemsstat, på hvis område retten gøres gældende.

I den foreslåede ordning sker der i vidt muligt omfang en videreførelse af de gældende regler om ret til indsigt, berigtigelse af ukorrekte oplysninger og sletning af ulovligt lagrede oplysninger med henvisning til reglerne om den registreredes rettigheder i databeskyttelsesforordningen og retshåndhævelsesdirektivet.

Det videreføres endvidere i forordningerne, at en medlemsstat ikke må videregive oplysninger til den registrerede om en indberetning, den ikke selv har foretaget, medmindre den forinden har givet den indberettende medlemsstat lejlighed til at udtale sig herom.

Det videreføres i forordningerne, at en medlemsstat ikke må videregive oplysninger til den registrerede om en indberetning, den ikke selv har foretaget, medmindre den forinden har givet den indberettende medlemsstat lejlighed til at udtale sig herom.

Den foreslåede ordning viderefører medlemsstaternes ret til at undlade at give oplysninger til den registrerede, dog med en præcisering af, at dette kan undlades, hvis det er nødvendigt og proportionalt i et demokratisk samfund under hensyn til de grundlæggende rettigheder og legitime interesser for den registrerede. Den registrerede skal orienteres skriftligt og uden unødigt ophold om enhver nægtelse eller begrænsning i videregivelsen af oplysninger til den pågældende.

I den foreslåede ordning skal medlemsstaten hurtigst muligt og under alle omstændigheder inden for fristen, der er fastsat i databeskyttelsesforordningens artikel 12, stk. 3, besvare anmodninger om udøvelse af de nævnte rettigheder.

I praksis vil det således være den nationale kompetente myndighed, der er selvstændig dataansvarlig for behandlingen af personoplysninger i relation til SIS, der er forpligtet til at iagttage reglerne om den registreredes rettigheder – herunder håndtere anmodninger fra registrerede om sletning, berigtigelse og indsigt, oplysningspligtstekster mv. – i henhold til relevant lovgivning, der finder anvendelse i forbindelse med den respektive myndigheds behandling.

Som hidtil skal medlemsstaterne i medfør af forordningerne sikre, at de nationale tilsynsmyndigheder – der er udpeget og tildelt beføjelser i henhold til databeskyttelsesforordningen og retshåndhævelsesdirektivet – overvåger behandlingen af personoplysninger på deres område samt fører tilsyn med handlingerne i N. SIS. Forordningerne viderefører endvidere kravet om, at de nationale myndigheder skal foretage tilsyn minimum hvert fjerde år i overensstemmelse med relevante internationale revisionsstandarder

Desuden videreføres det, at enhver person, der er indberettet i SIS, kan indbringe indberetningen for en domstol eller en anden kompetent myndighed med påstand om rettelse eller sletning af oplysninger, aktindsigt eller skadeserstatning. I sådanne tilfælde er medlemsstaterne gensidigt forpligtet til at træffe endelige afgørelser.

3.3.2.2.9. Erstatningsansvar og sanktioner (retshåndhævelsesforordningens kapitel XVII og grænseforvaltningsforordningens kapitel X)

Det videreføres i de nye forordninger, at medlemsstaterne inden for rammerne af databeskyttelsesforordningen og retshåndhævelsesdirektivet er ansvarlige for enhver skade, der tilføjes en person i forbindelse

med brugen af det nationale system, herunder for skader forvoldt ved lagring af ukorrekte oplysninger i SIS.

Erstatningskrav mod en medlemsstat for skade er underlagt denne medlemsstats nationale ret.

Som noget nyt tilføjes, at medlemsstaterne ikke kun er erstatningsansvarlige for skader forvoldt på personer, men også på andre medlemsstater. Endvidere tilføjes det, at medlemsstaterne er erstatningsansvarlige for alle handlinger foretaget i strid med forordningen.

For så vidt angår sanktioner, skal medlemsstaterne sikre, at al misbrug, databehandling i SIS eller udveksling af supplerende oplysninger i strid med forordningen straffes i overensstemmelse med national ret. Sanktionerne skal være effektive, stå i et rimeligt forhold til overtrædelsen og have afskrækkende virkning.

3.3.2.2.10. Afsluttende bestemmelser (retshåndhævelsesforordningens kapitel XVIII og grænseforvaltningsforordningens kapitel XI)

Det videreføres fra det gældende retsgrundlag, at eu-LISA årligt offentliggør statistikker over antallet af registreringer pr. indberetningskategori, det årlige antal hits pr. indberetningskategori, antallet af søgninger i SIS og antallet af gange, hvor SIS er blevet brugt til at indlæse, ajourføre eller slette en indberetning i alt og for hver medlemsstat. Som noget nyt skal eu-LISA udarbejde de pågældende statistikker dagligt, månedligt og årligt.

To år efter idriftsættelsen af SIS og derefter hvert andet år forelægger agenturet Europa-Parlamentet og Rådet en rapport om det centrale SIS' og kommunikationsinfrastrukturens tekniske funktion. Tre år efter idriftsættelsen af SIS og derefter hvert fjerde år foretager EU-Kommissionen en overordnet evaluering af det centrale SIS og udvekslingen af supplerende oplysninger mellem medlemsstaterne.

Forordningerne træder i kraft på tyvendedagen efter offentliggørelsen i Den Europæiske Unions Tidende. Senest den 28. december 2021 skal EU-Kommissionen vedtage en dato for idriftsættelsen af SIS i henhold til forordningerne. Denne dato skal vedtages efter, at tre nærmere bestemte krav er opfyldt; 1) at de nødvendige gennemførelsesretsakter er vedtaget, 2) at medlemsstaterne har meddelt EU-Kommissionen, at de har foretaget de nødvendige tekniske og juridiske foranstaltninger for at behandle SIS-data og udveksling af supplerende oplysninger i henhold til forordningen, og 3) at eu-LISA har meddelt EU-Kommissionen, at alle testaktiviteter vedrørende CS-SIS og samspillet mellem CS-SIS og N. SIS er afsluttet på tilfredsstillende vis.

3.3.2.3. Retshåndhævelsesforordningen

3.3.2.3.1. Generelt

Med retshåndhævelsesforordningen indføres primært nye indberetningskategorier og nye kategorier af data.

De nye indberetningskategorier omfatter bl.a. indberetninger om ukendte gerningsmænd, hvis fingeraftryk er fundet på gerningssteder for alvorlige forbrydelser, og indberetninger om visse savnede og sårbare personer.

De nye datakategorier omfatter primært biometriske data, såsom DNA, håndfladeaftryk og ansigtsbilleder.

3.3.2.3.2. Kategorier af oplysninger og påtegninger (forordningens kapitel V)

Det fastlægges i forordningens artikel 20, at SIS udelukkende indeholder de kategorier af oplysninger, som indlæses af medlemsstaterne, og som er nødvendige til de formål, der er fastsat i forordningens artikler om de specifikke typer af indberetninger (artikel 26, 32, 34, 36, 38 og 40). I forhold til det gældende retsgrundlag er der vedrørende indberetninger om personer tilføjet visse nye kategorier af data. Det drejer sig om oplysninger om, hvorvidt personen er selvmordstruet, om personen udgør en risiko for den offentlige sundhed, om personen er involveret i aktiviteter relateret til terrorhandlinger, personens registreringsnummer i et nationalt register, for så vidt angår personens identifikationsdokument arten, udstedelseslandet, nummeret og udstedelsesdatoen herfor, fotografier og ansigtsbilleder, relevante DNA-profiler, fingeraftryksoplysninger og kopier af identifikationsdokumenter, så vidt muligt i farver. For så vidt angår indberetninger om savnede og sårbare personer, kan sagens type fremover kategoriseres i SIS.

Inden en indberetning indlæses i SIS, skal det altid vurderes, om sagen er egnet, relevant og vigtig nok til at retfærdiggøre en indberetning i SIS. Som noget nyt tilføjes i forordningens artikel 21, at sager om personer, som er eftersøgt i relation til terrorhandlinger, altid skal anses som værende egnet, relevante og vigtige nok til at retfærdiggøre en indberetning i SIS. Det kan dog undtagelsesvist undlades at oprette en indberetning på en sådan person af hensyn til den offentlige eller nationale sikkerhed, hvis indberetningen vil kunne hindre officielle eller retlige undersøgelser, efterforskninger eller procedurer.

Som noget nyt er der i artikel 22 ændret i de datakategorier, der skal være til stede, før en indberetning kan oprettes. Efter det gældende retsgrundlag skal de følgende datakategorier være til stede: efternavn(e), fornavn(e), fødenavn(e) og eventuelt særskilt registrerede kaldenavne, køn, forholdsregler og hvis relevant en henvisning til den afgørelse, der ligger til grund for indberetningen.

Med den nye forordning er der krav om, at følgende datakategorier skal være til stede, før der kan oprettes en indberetning i SIS: efternavn, fødselsdato, indberetningsgrund og den handling, der skal foretages i tilfælde af et hit, dog ikke for indberetninger om ukendte eftersøgte personer, som søges til identifikation under national ret (artikel 40). Alle øvrige kategorier af data skal fortsat indlæses, i det omfang de er til rådighed, og når det er nødvendigt for at identificere personen.

Efter det gældende retsgrundlag skal en medlemsstat, når der allerede findes en indberetning om en given person i SIS, aftale nærmere om optagelsen af en ny indberetning med den medlemsstat, der foretog den første indberetning.

Med den nye forordning, er der i artikel 23 indsat en forpligtelse for medlemsstaterne til at undersøge, om personen eller genstanden, der ønskes indført i SIS, allerede er genstand for en indberetning i systemet. Herunder skal der søges med fingeraftryksoplysninger, hvis disse er tilgængelige. Der må således som udgangspunkt kun eksistere én indberetning pr. person eller genstand i SIS pr. medlemsstat. Der kan dog indlæses to indberetninger om samme person eller genstand, hvis de to indberetninger ikke er inkompatible i henhold til SIRENE-manualen. Indberetninger med henblik på anholdelse skal have førsteprioritet, såfremt der er indlæst flere indberetninger på personen i systemet.

3.3.2.3.3. Indberetninger om personer, der begæres anholdt med henblik på overgivelse eller udlevering (forordningens kapitel VI)

Reglerne om indberetninger vedrørende personer, der begæres anholdt med henblik på overgivelse eller udlevering, videreføres fra det gældende retsgrundlag.

Som noget nyt tilføjes, at den medlemsstat, der har indlæst indberetningen, kan gøre indberetningen utilgængelig for søgning for slutbrugere i tilfælde af en igangværende operation. Indberetningen kan kun gøres utilgængelig for de medlemsstater, som er involveret i operationen, og det er kun muligt, hvis formålet med operationen ikke kan opnås med andre midler, hvis en forudgående autorisation er blevet givet

af kompetent judiciel myndighed i den indberettende medlemsstat, og hvis alle medlemsstater involveret i operationen er blevet informeret via supplerende oplysninger. Medlemsstaternes SIRENE-kontorer vil altid kunne se indberetningen.

Denne funktion må som udgangspunkt kun benyttes i op til 48 timer, medmindre det er operationelt nødvendigt at forlænge perioden.

Endvidere er der tilføjet en bestemmelse, hvorefter der kan indlæses indberetninger i SIS om visse genstande, hvis der er klare indikationer på, at de pågældende genstande er tilknyttet en person, som er indberettet i SIS. De pågældende genstande omfatter bl.a. biler, trailere, både, containere, fly og våben og indberettes i SIS med henblik på at lokalisere den indberettede person.

3.3.2.3.4. Indberetninger om savnede personer eller sårbare personer, der har behov for at blive forhindret i at rejse (forordningens kapitel VII)

De gældende regler vedrørende indberetninger om savnede personer videreføres i den nye forordning. Som noget nyt tilføjes i forordningens artikel 32 nye kategorier om sårbare personer, som bør forhindres i at rejse.

Der er for det første tale om børn, som er i risiko for at blive bortført af en forælder, et familiemedlem eller en værge, samt børn, for hvem der er en konkret og åbenbar risiko for at blive fjernet fra eller forlade en medlemsstats territorium og dermed blive offer for menneskehandel, tvangsægteskab, kvindelig omskæring eller andre former for kønsbaseret vold, at blive involveret i terrorhandlinger eller at blive medlem af væbnede grupper eller tvunget til at aktiv deltage i fjendtlige handlinger.

Endelig er der tilføjet en kategori, som omfatter sårbare personer, som ikke er børn, og for hvem der er en konkret og åbenbar risiko for at blive fjernet fra eller forlade en medlemsstats territorium og blive offer for menneskehandel eller kønsbaseret vold.

De nye kategorier af indberetninger kan kun oprettes i SIS efter en afgørelse fra den kompetente myndighed i den pågældende medlemsstat. For så vidt angår sager om børn vil der kunne ske indberetning efter en afgørelse fra den myndighed i medlemsstaten, der har jurisdiktion i sager om forældreansvar.

Hvis der er klare indikationer på, at en eller flere genstande er tilknyttet den person, som er genstand for indberetningen, som beskrevet ovenfor under pkt. 3.3.2.3.2, kan der indlæses indberetninger vedrørende de pågældende genstande i SIS.

Hvis en person, som er genstand for en indberetning, og som behøver beskyttelse, jf. ovenstående, lokaliseres, skal medlemsstaterne via supplerende oplysninger omgående blive enige om, hvilke forholdsregler der skal tages. Herunder kan den medlemsstat, der har lokaliseret personen, beslutte at flytte den pågældende til et sikkert sted. For så vidt angår børn skal beslutningen tages inden for 12 timer efter, at barnet er lokaliseret, og alle beslutninger skal træffes i overensstemmelse med barnets tarv.

3.3.2.3.5. Indberetninger om personer, der eftersøges med henblik på at yde bistand i forbindelse med retsforfølgning (forordningens kapitel VIII)

Reglerne om indberetninger om personer, der eftersøges med henblik på at yde bistand i forbindelse med retsforfølgning, videreføres fra det gældende retsgrundlag.

Som noget nyt er det tilføjet, at såfremt der er klare indikationer på, at en eller flere genstande er tilknyttet den person, som er genstand for indberetningen, som beskrevet ovenfor under pkt. 3.3.2.3.2, kan der udstedes indberetninger vedrørende de pågældende genstande.

3.3.2.3.6. Indberetninger om personer og genstande med henblik på diskret kontrol, undersøgelseskontrol eller målrettet kontrol (forordningens kapitel IX)

Efter det gældende retsgrundlag kan der i SIS optages oplysninger om personer, motorkøretøjer, luftfartøjer, både og containere med henblik på diskret overvågning eller målrettet kontrol med det formål at retsforfølge strafbare handlinger, fuldbyrdelse af en straffedom eller forebygge trusler mod den offentlige sikkerhed.

Den nye forordning indeholder en del nyskabelser på dette område.

Der tilføjes bl.a. en ny type kontrol, undersøgelseskontrollen, samt nye typer af genstande, der kan indberettes i SIS under denne kategori. Det drejer sig om påhængsvogne med en egenvægt på over 750 kg, campingvogne, skydevåben, stjålne, ulovligt handlede eller forsvundne officielle blankodokumenter, stjålne, ulovligt handlede, forsvundne eller ugyldiggjorte udstedte identitetspapirer samt betalingsmidler, som ikke er kontanter.

Indberetninger om personer med henblik på diskret kontrol, undersøgelseskontrol eller målrettet kontrol kan oprettes med henblik på at forebygge, afsløre, efterforske eller retsforfølge kriminalitet, fuldbyrde en straffedom eller for at forebygge trusler mod den offentlige sikkerhed.

Der kan kun ske indberetning i SIS, hvis der foreligger konkrete indicier for, at en person er i færd med eller har til hensigt at begå en grov strafbar handling, hvis oplysninger om den pågældende er nødvendig for at fuldbyrde en frihedsstraf eller en frihedsberøvende foranstaltning vedrørende en person dømt for overtrædelse af en strafbar handling, eller når det ud fra en samlet vurdering af den pågældende, navnlig under hensyn til tidligere begåede strafbare handlinger, må formodes, at den pågældende også i fremtiden vil begå grove strafbare handlinger.

Strafbare handlinger i bestemmelsens forstand omfatter de strafbare handlinger, der er omfattet af den såkaldte positivliste i rammeafgørelse 2002/584/RIA om den europæiske arrestordre.

I overensstemmelse med national ret kan der endvidere foretages indberetninger på anmodning af nationale sikkerhedstjenester, når der foreligger konkrete indicier for, at de oplysninger, der indberettes, er nødvendige for at forebygge en alvorlig trussel fra den pågældendes side eller andre alvorlige trusler mod statens sikkerhed.

I lighed med det gældende retsgrundlag, kan genstande, såfremt der er klare indikationer på, at de er tilknyttet den alvorlige kriminalitet eller trussel, indberettes efter samme principper som beskrevet ovenfor under pkt. 3.3.2.3.2. Som noget nyt kan disse sammenkobles med indberetninger, der er indlæst om personer med henblik på diskret kontrol, undersøgelseskontrol eller målrettet kontrol.

Forordningens artikel 37 fastlægger, hvilke oplysninger der kan indsamles og videregives ved udveksling af supplerende oplysninger til den indberettende medlemsstat til brug for grænsekontrol eller anden politi- eller toldkontrol inde i landet.

I lighed med det gældende retsgrundlag drejer det sig om oplysninger om, at den indberettede person eller genstand er lokaliseret, tid og sted for kontrollen samt årsagen hertil, rejserute og mål, ledsagere eller passagerer, der med rimelighed kan formodes at være tilknyttet de pågældende personer, og under hvilke omstændigheder den pågældende person eller genstand er lokaliseret.

I den nye forordning er der tilføjet visse nye typer af oplysninger, herunder identiteten på og en personlig beskrivelse af personen, der anvender det officielle blankodokument eller det udstedte identitetsdoku-

ment, benyttede genstande, medbragte genstande, herunder rejsedokumenter, samt alt anden information, som søges af medlemsstaten, hvis det er nødvendigt for indberetningens formål.

En diskret kontrol omfatter en rutinekontrol af en person eller genstand med henblik på at indsamle så mange af de ovennævnte oplysninger som muligt under udførelsen af rutineaktiviteter. Indsamlingen af oplysninger må ikke påvirke den diskrete kontrol negativt, og den indberettede person må på ingen måde blive gjort opmærksom på indberetningens eksistens.

En undersøgelseskontrol omfatter en samtale med personen, herunder på baggrund af information eller specifikke spørgsmål tilføjet indberetningen af den indberettende medlemsstat. Afhøringen skal foretages i overensstemmelse med national ret i den fuldbyrdende medlemsstat.

En målrettet kontrol omfatter undersøgelser af personer, køretøjer, skibe, luftfartøjer, containere og medbragte genstande til de i artikel 36 nævnte formål. Undersøgelserne skal udføres i overensstemmelse med national ret.

Hvis en medlemsstats nationale lovgivning ikke tillader målrettet kontrol, ændres kontrollen til en undersøgelseskontrol. Hvis medlemsstatens nationale lovgivning ikke tillader undersøgelseskontrol, ændres kontrollen til en diskret kontrol for så vidt angår denne medlemsstat.

3.3.2.3.7. Indberetninger om genstande, der skal beslaglægges eller anvendes som bevismidler i straffesager (forordningens kapitel X)

Det gældende retsgrundlag for SIS indeholder regler om indberetninger om genstande, der eftersøges med henblik på beslaglæggelse eller som bevismidler i en straffesag. I dag kan der således optages oplysninger i SIS om følgende let identificerbare genstande: motorkøretøjer, påhængsvogne, campingvogne, skydevåben, både, luftfartøjer, industriudstyr, påhængsmotorer, containere, stjålne, ulovligt handlede eller forsvundne blankodokumenter, stjålne, ulovligt handlede, forsvundne eller ugyldiggjorte identitetspapirer, registreringsbeviser, værdipapirer og betalingsmidler samt nummerplader til køretøjer. Herudover kan der indberettes oplysninger om pengesedler med registrerede numre.

Kategorien af genstande, der kan indberettes i SIS, udvides med den nye forordning til også at omfatte skibsmotorer, luftfartøjsmotorer, IT-udstyr, falske pengesedler, identificerbare komponentdele af motor-køretøjer, identificerbare komponentdele af industrielt udstyr og andre identificerbare genstande af høj værdi, som vil blive defineret nærmere af EU-Kommissionen.

Hvis en myndighed konstaterer, at der foreligger en indberetning vedrørende en forsvunden genstand, skal myndigheden efter forordningen kontakte den indberettende myndighed for at aftale, hvilke foranstaltninger der skal træffes.

3.3.2.3.8. Indberetninger om ukendte eftersøgte personer med henblik på identifikation i henhold til national ret (forordningens kapitel XI)

Med forordningen tilføjes en ny indberetningskategori om ukendte eftersøgte personer. Den nye kategori medfører, at der kan indlæses fuldstændige eller ufuldstændige fingeraftryk eller håndfladeaftryk i SIS, der ikke vedrører indberettede personer. Disse fingeraftryk eller håndfladeaftryk skal være fundet under en efterforskning på gerningssteder for grov kriminalitet eller terrorhandlinger, og hvor det med en høj grad af sandsynlighed kan fastslås, at de tilhører gerningsmanden.

Oplysninger i denne kategori må kun lagres som "ukendt eftersøgt person", hvis de kompetente myndigheder ikke kan fastslå personens identitet ved hjælp af andre nationale, europæiske eller internationale databaser.

I tilfælde af et hit med oplysninger, der er lagret i henhold i denne kategori, skal personens identitet fastslås i overensstemmelse med national ret, samtidig med at det af eksperter verificeres, at finger- og håndtryksoplysningerne i SIS tilhører personen. Medlemsstaterne skal kommunikere ved brug af supplerende oplysninger for derved at fremme en rettidig efterforskning af sagen.

3.3.2.3.9. Særlige regler for biometriske data (kapitel XII)

I den nye forordning er indsat nye bestemmelser om regler for biometrisk data. Det følger af de nye regler, at kun fotografier, ansigtsbilleder og fingeraftryksoplysninger, der opfylder en minimumsstandard for datakvalitet og tekniske specifikationer, må indlæses i SIS. Inden oplysningerne indlæses, skal der foretages en kvalitetskontrol for at sikre, at dette er opfyldt.

Fingeraftryksoplysninger, der indlæses i SIS, kan bestå af et til ti flade fingeraftryk og et til ti rullede fingeraftryk. De kan også omfatte op til to håndfladeaftryk.

Der må kun tilføjes en DNA-profil til de indberetninger, der er omhandlet i artikel 32, stk. 1, litra a (savnede personer, der bør tages i varetægt), efter, at der er foretaget en kvalitetskontrol for at sikre, at minimumsstandard for datakvalitet og tekniske specifikationer er opfyldt, og kun når der ikke findes fotografier, ansigtsbilleder eller fingeraftryksoplysninger, eller hvis de ikke er egnede til at foretage en identifikation med. Der kan tilføjes DNA-profiler af personer, der er direkte efterkommere af, slægtninge i opstigende linje eller søskende til den indberettede person, forudsat at de pågældende personer giver deres udtrykkelige samtykke hertil.

Fotografier, ansigtsbilleder, fingeraftryksoplysninger og DNA-profiler må hentes fra SIS med henblik på at kontrollere identiteten på en person, der er lokaliseret som følge af en alfanumerisk søgning (cifre og bogstaver) i SIS.

Fingeraftryksoplysninger kan i alle tilfælde benyttes til at identificere en person og skal anvendes til at identificere en person, hvis dette ikke kan opnås på anden vis. Med henblik herpå skal det centrale SIS omfatte et automatisk fingeraftryksidentitetssystem (AFIS).

Der kan også søges på fingeraftryksoplysninger i SIS i forbindelse med indberetninger, der er foretaget i medfør af artikel 26, 32, 36 og 40 ved brug af fuldstændige eller ufuldstændige sæt af fingeraftryk eller håndfladeaftryk, der er fundet på gerningssteder for alvorlig kriminalitet eller terrorhandlinger under efterforskningen, når det med en høj grad af sandsynlighed kan fastslås, at de tilhører gerningsmanden, forudsat at de kompetente myndigheder foretager en samtidig søgning i deres relevante nationale fingeraftryksregister.

Så snart det bliver teknisk muligt, og idet der samtidig skal sikres en meget pålidelig identifikation, kan fotografier og ansigtsbilleder anvendes til at identificere en person i forbindelse med grænseovergangssteder. Inden denne funktion implementeres i SIS, skal Kommissionen fremlægge en rapport om den nødvendige teknologiske tilgængelighed, umiddelbare anvendelighed og pålidelighed, som Europa-Parlamentet skal høres om.

3.3.2.4. Grænseforvaltningsforordningen

3.3.2.4.1. Generelt

Med grænseforvaltningsforordningen bliver det obligatorisk at indberette indrejseforbud for tredjelandsstatsborgere i SIS. Formålet er at sikre en bedre håndhævelse på tværs af medlemsstaterne, idet medlemsstaterne vil kunne se og håndhæve andre medlemsstaters indrejseforbud. Der er på nuværende tidspunkt

mulighed for at indberette indrejseforbud, men ikke en forpligtelse hertil, hvilket bevirker, at systemet ikke er tilstrækkeligt effektivt.

Der fastsættes endvidere en obligatorisk frist for at konsultere andre medlemsstater i forbindelse med en indberetning af et indrejseforbud, hvis den pågældende person er tildelt et gyldigt opholdsgrundlag af en anden medlemsstat. Konsultationen skal sikre, at der ikke indberettes et indrejseforbud i tilfælde, hvor en anden medlemsstat eksempelvis har tildelt den pågældende en opholdstilladelse. Den obligatoriske frist skal i den forbindelse medvirke til at sikre et endeligt resultat af konsultationen for at undgå, at personer, der udgør en trussel, kan rejse ind i Schengenområdet.

Der er ydermere i forordningen tilføjet en række kategorier af oplysninger, der skal indlæses i SIS vedrørende indberetninger om indrejseforbud, herunder oplysninger om personens identitet, identitetsdokument, ansigtsbillede og håndfladeaftryk.

3.3.2.4.2. Indberetninger om nægtelse af indrejse og ophold for tredjelandstatsborgere (forordningens kapitel V)

3.3.2.4.2.1. Udvidelse af datakategorier ved SIS-indberetning

Med forordningens artikel 20, stk. 2, udvides listen med de typer af oplysninger, som en indberetning om nægtelse af indrejse og ophold kan indeholde. I tillæg til de eksisterende datakategorier vil en sådan indberetning fremover kunne indeholde oplysninger om, hvorvidt personen er involveret i en terroraktivitet (litra j, nr. iv), hvorvidt indberetningen vedrører et familiemedlem til en EU-borger eller en anden person, som er omfattet af retten til fri bevægelighed for EU-borgere (litra p), hvorvidt en beslutning om at nægte indrejse og ophold er baseret på en tidligere afgørelse for en overtrædelse, som kan straffes med fængsel i mindst et år, fordi personen udgør en alvorlig sikkerhedstrussel, fordi personen har omgået nationale eller EU-regler om indrejse og ophold, fordi personen er meddelt et indrejseforbud, eller fordi personen er omfattet af en restriktiv foranstaltning (litra q, nr. i-v), forskellige oplysninger om personens identitetsdokument (litra s-v), fotografier og ansigtsbilleder (litra w), fingeraftryksoplysninger (litra x), og en kopi af personens identitetsdokument, så vidt muligt i farver (litra y).

Det fremgår af forordningens artikel 22, stk. 1, at der er krav om visse minimumsoplysninger ved indlæsning af en indberetning i SIS. Indberetningen skal som minimum indeholde oplysninger om efternavne, fødselsdato, indberetningsgrund, en henvisning til den afgørelse, der ligger til grund for indberetningen, den handling, der skal foretages i tilfælde af et hit, og om afgørelsen om nægtelse af indrejse og ophold er baseret på en tidligere dom, en alvorlig sikkerhedstrussel, en omgåelse af EU-retten eller national ret om indrejse og ophold, et indrejseforbud eller en restriktiv foranstaltning. De øvrige oplysninger, som fremgår af artikel 20, stk. 2, skal indlæses i SIS, hvis de foreligger.

Det følger af forordningens artikel 22, stk. 2, at oplysninger vedrørende særlige fysiske kendetegn af objektiv og blivende karakter, kun må indlæses, når det er strengt nødvendigt for identifikationen af en tredjelandstatsborger.

3.3.2.4.2.2. Indførelse af obligatorisk indberetning

I medfør af forordningens artikel 24 gøres det obligatorisk at indberette i SIS, hvis en tredjelandstatsborger tildes et indrejseforbud. Det har hidtil været muligt at indberette indrejseforbud i SIS, men det har ikke været en pligt.

Forordningens artikel 24, stk. 3, angiver endvidere, at indberetningen skal få virkning ved tredjelandstatsborgerens udrejse fra medlemsstaternes område, eller så snart som muligt, hvis den indberettende

medlemsstat har fået klare indikationer på, at tredjelandstatsborgeren har forladt medlemsstaternes område, for at forhindre dennes genindrejse.

Efter forordningens artikel 25 skal der desuden ske indberetning, hvis en tredjelandstatsborger er omfattet af restriktive foranstaltninger, der skal forhindre indrejse i eller transit gennem medlemsstaternes område, og som er truffet i overensstemmelse med retsakter vedtaget af Rådet, herunder foranstaltninger til gennemførelse af et indrejseforbud udstedt af FNs sikkerhedsråd, såfremt datakvalitetskravene er opfyldt.

Forordningens artikel 26 angiver, at en indberetning af en tredjelandstatsborger, som er berettiget til fri bevægelighed inden for EU, skal være i overensstemmelse med reglerne om den frie bevægelighed.

3.3.2.4.2.3. Konsultationsprocedure

Konsultationsproceduren i forordningens artikel 27 vedrører de tilfælde, hvor en medlemsstat overvejer at udstede eller forlænge en opholdstilladelse eller et visum til længerevarende ophold til en tredjelandstatsborger, der er genstand for en indberetning om nægtelse af indrejse og ophold, der er indlæst af en anden medlemsstat.

Den medlemsstat, der har udstedt eller ønsker at udstede tredjelandstatsborgeren et opholdsgrundlag, skal konsultere den medlemsstat, der har indberettet tredjelandstatsborgeren i SIS. Det er den udstedende medlemsstat, der træffer beslutning om, hvorvidt indberetningen skal respekteres, eller om den skal tilsidesættes efter konsultation af den indberettende medlemsstat.

Den medlemsstat, der skal besvare konsultationen, har en svarfrist på 10 kalenderdage. Såfremt et opholdsgrundlag bevares, eller der tildes et opholdsgrundlag til en tredjelandstatsborger, der er indberettet i SIS, skal indberetningen slettes.

Endvidere udbygges med forordningens artikel 28 reglerne om en obligatorisk konsultationsprocedure for de tilfælde, hvor en medlemsstat har truffet afgørelse om nægtelse af indrejse og ophold for en tredjelandstatsborger og overvejer at indlæse en indberetning i SIS, vedrørende en tredjelandstatsborger, som er indehaver af en gyldig opholdstilladelse eller et gyldigt visum til længerevarende ophold, som er udstedt af en anden medlemsstat.

Den indberettende medlemsstat skal konsultere den medlemsstat, der har udstedt opholdsgrundlaget til tredjelandstatsborgeren. Den medlemsstat, der har tildelt opholdsgrundlaget, beslutter, hvorvidt opholdsgrundlaget skal bevares. Den medlemsstat, der skal besvare konsultationen, har en svarfrist på 14 dage. Såfremt opholdsgrundlaget bevares, må indrejseforbuddet ikke indlæses i SIS.

Det følger af forordningens artikel 29, at hvis en medlemsstat har indlæst en indberetning om nægtelse af indrejse og ophold vedrørende en tredjelandstatsborger, som er indehaver af en gyldig opholdstilladelse eller et visum til længerevarende ophold udstedt af en anden medlemsstat, skal den indberettende medlemsstat iværksætte konsultationsproceduren. Den medlemsstat, der har tildelt opholdsgrundlaget, beslutter, hvorvidt opholdsgrundlaget skal bevares. Den medlemsstat, der skal besvare konsultationen, har en svarfrist på 14 dage. Såfremt opholdsgrundlaget bevares, skal indberetningen slettes i SIS.

Af forordningens artikel 30 følger det, at hvis en medlemsstat får et hit på en indberetning om nægtelse af indrejse og ophold indlæst af en medlemsstat vedrørende en tredjelandstatsborger, der har en gyldig opholdstilladelse eller et visum til længerevarende ophold udstedt af en anden medlemsstat, skal de involverede medlemsstater konsultere hinanden. Den indberettende medlemsstat indleder konsultationsproceduren, som følger af artikel 29.

Forordningens artikel 64 ophæver konsultationsproceduren, som er fastsat i Schengenkonventionens artikel 25. Fremover skal konsultationsreglerne i de nye forordninger benyttes.

3.3.2.4.2.3. Søgning med biometriske data

I medfør af forordningens artikel 32 må fotografier, ansigtsbilleder og fingeraftryksoplysninger kun indlæses i SIS, såfremt de opfylder minimumsstandarder for datakvalitet og tekniske specifikationer. Inden oplysningerne indlæses, skal der foretages en kvalitetskontrol for at sikre, at dette er opfyldt.

Fingeraftryksoplysninger, der indlæses i SIS, kan bestå af et til ti flade fingeraftryk og et til ti rullede fingeraftryk. De kan også omfatte op til to håndfladeaftryk.

Det følger af forordningens artikel 33, at fotografier, ansigtsbilleder, fingeraftryksoplysninger og DNA-profiler må hentes fra SIS med henblik på at kontrollere identiteten på en person, der er lokaliseret som følge af en alfanumerisk søgning (cifre og bogstaver) i SIS.

Fingeraftryksoplysninger kan i alle tilfælde benyttes til at identificere en person og skal anvendes til at identificere en person, hvis dette ikke kan ske på anden vis. Med henblik herpå skal det centrale SIS omfatte et automatisk fingeraftryksidentitetssystem (AFIS).

Der kan også søges på fingeraftryksoplysninger i SIS i forbindelse med indberetninger, der er foretaget i medfør af artikel 24 og 25 ved brug af fuldstændige eller ufuldstændige sæt af fingeraftryk eller håndfladeaftryk, der er fundet på gerningssteder for alvorlig kriminalitet eller terrorhandlinger under efterforskningen, når det med en høj grad af sandsynlighed kan fastslås, at de tilhører gerningsmanden, forudsat at de kompetente myndigheder foretager en samtidig søgning i deres relevante nationale fingeraftryksdatabaser.

Så snart det bliver teknisk muligt, og idet der samtidig skal sikres en meget pålidelig identifikation, kan fotografier og ansigtsbilleder anvendes til at identificere en person i forbindelse med grænseovergangssteder.

3.3.2.5. Tilbagesendelsesforordningen

3.3.2.5.1. Generelt

Formålet med tilbagesendelsesforordningen er at fastlægge rammerne for brugen af SIS i forbindelse med tilbagesendelse af tredjelandstatsborgere, der opholder sig ulovligt på medlemsstaternes område, og som har modtaget en afgørelse om tilbagesendelse efter tilbagesendelsesdirektivet (direktiv 2008/115/EF).

Med forordningen gøres det obligatorisk at indlæse indberetninger om alle tilbagesendelsesafgørelser. Tilbagesendelsesforordningen supplerer derved grænseforvaltningsforordningen.

Brugen af SIS i forbindelse med tilbagesendelse har til formål at understøtte udlændingemyndighederne i deres arbejde med opfølgning og gennemførelse af tilbagesendelse af tredjelandstatsborgere samt øge informationsudvekslingen og samarbejdet mellem udlændingemyndighederne i medlemsstaterne. Der har hidtil ikke været noget EU-system til deling af information om tilbagesendelsesafgørelser eller overvågning af gennemførelsen heraf.

3.3.2.5.2. Indlæsning af indberetninger om tilbagesendelse i SIS

Det følger af forordningens artikel 3, at medlemsstaterne indberetter tredjelandstatsborgere, som er genstand for en afgørelse om tilbagesendelse i SIS, med henblik på at kontrollere, at forpligtelsen til at vende tilbage er blevet overholdt, og at støtte håndhævelsen af afgørelsen om tilbagesendelse.

Indberetning skal ske i SIS straks efter, at tilbagesendelsesafgørelsen er truffet. Hvis tilbagesendelsesafgørelsen vedrører en tredjelandstatsborger, som er frihedsberøvet, indtil udsendelsen gennemføres, eller hvis afgørelsen træffes på grænsen og gennemføres øjeblikkeligt, kan indberetning i SIS undlades.

Fristen for frivillig udrejse samt en eventuel suspendering eller udsættelse af håndhævelsen af afgørelsen registreres omgående i indberetningen.

3.3.2.5.3. Kategorier af oplysninger

Tilbagesendelsesforordningen indeholder ud over de generelle kategorier af oplysninger for indberetninger i SIS en række specifikke kategorier i forordningens artikel 4.

Det drejer sig bl.a. om, hvorvidt den pågældende tredjelandstatsborger udgør en trussel mod den offentlige orden, den offentlige sikkerhed eller den nationale sikkerhed, den sidste frist for frivillig udrejse, om tilbagesendelsesafgørelsen er suspenderet, eller om håndhævelsen heraf er udskudt, og hvorvidt tilbagesendelsesafgørelsen er ledsaget af et indrejseforbud.

For at en indberetning om en tilbagesendelsesafgørelse kan indlæses i SIS, skal indberetningen tilknyttes den pågældendes efternavn(e), fødselsdato, begrundelse for indberetningen, en henvisning til afgørelsen, der ligger til grund for indberetningen, handling i tilfælde af hit, sidste dato for frivillig udrejse og hvorvidt tilbagesendelsesafgørelsen er tilknyttet et indrejseforbud.

3.3.2.5.4. Hit ved de ydre grænser ved udrejse og indrejse

Det følger af forordningens artikel 6, at hvis en tredjelandstatsborger, som er indberettet i SIS med en tilbagesendelsesafgørelse, søger at udrejse ved en medlemsstats ydre grænse, og der opstår et hit i SIS, skal medlemsstaten informere den indberettende medlemsstat herom ved udveksling af supplerende oplysninger. Den indberettende medlemsstat skal herefter straks slette indberetningen om tilbagesendelse. Såfremt der til tilbagesendelsesafgørelsen er tilknyttet et indrejseforbud, skal dette samtidigt indberettes i medfør af grænseforvaltningsforordningen.

Opstår der et hit på en indberetning om tilbagesendelse vedrørende en tredjelandstatsborger, som indrejser på medlemsstaternes område via en medlemsstats ydre grænser, følger det af forordningens artikel 8, at hvor en afgørelse om tilbagesendelse er ledsaget af et indrejseforbud, skal medlemsstaten underrette den indberettende medlemsstat herom omgående. Derefter sletter den indberettende medlemsstat omgående indberetningen om tilbagesendelse og indlæser en indberetning om nægtelse af indrejse og ophold i medfør af grænseforvaltningsforordningen. Er tilbagesendelsesafgørelsen ikke ledsaget af et indrejseforbud, underretter medlemsstaten den indberettende medlemsstat herom omgående med henblik på, at den indberettende medlemsstat straks sletter indberetningen om tilbagesendelse.

3.3.2.5.5. Konsultationsprocedure

Konsultationsproceduren i forordningens artikel 9 vedrører de tilfælde, hvor en medlemsstat overvejer at udstede eller forlænge en opholdstilladelse eller et visum til længerevarende ophold til en tredjelandstatsborger, der er genstand for en indberetning om tilbagesendelse, der er indlæst af en anden medlemsstat.

Den medlemsstat, der har udstedt eller ønsker at udstede tredjelandstatsborgeren et opholdsgrundlag, skal konsultere den medlemsstat, der har indberettet tredjelandstatsborgeren i SIS. Det er den udstedende medlemsstat, der træffer beslutning om, hvorvidt indberetningen skal respekteres, eller om den skal tilsidesættes efter konsultation af den indberettende medlemsstat.

Den medlemsstat, der skal besvare konsultationen, har en svarfrist på 10 kalenderdage. Såfremt et op-

holdsgrundlag bevares, eller der tildeles et opholdsgrundlag til en tredjelandstatsborger, der er indberettet i SIS, skal indberetningen slettes.

Af forordningens artikel 10 fremgår videre reglerne om konsultationsproceduren i de tilfælde, hvor en medlemsstat har truffet afgørelse om tilbagesendelse for en tredjelandstatsborger og overvejer at indlæse en indberetning i SIS vedrørende en tredjelandstatsborger, som er indehaver af en gyldig opholdstilladelse eller et gyldigt visum til længerevarende ophold, som er udstedt af en anden medlemsstat.

Den indberettende medlemsstat skal konsultere den medlemsstat, der har udstedt opholdsgrundlaget til tredjelandstatsborgeren. Den medlemsstat, der har tildelt opholdsgrundlaget, beslutter, hvorvidt opholdsgrundlaget skal bevares. Den medlemsstat, der skal besvare konsultationen, har en svarfrist på 14 dage. Såfremt opholdsgrundlaget bevares, må indrejseforbuddet ikke indlæses i SIS.

Det følger af forordningens artikel 11, at hvis en medlemsstat har indlæst en indberetning om tilbagesendelse vedrørende en tredjelandstatsborger, som er indehaver af en gyldig opholdstilladelse eller et visum til længerevarende ophold udstedt af en anden medlemsstat, skal den indberettende medlemsstat iværksætte konsultationsproceduren. Den medlemsstat, der skal besvare konsultationen, har en svarfrist på 14 dage. Den medlemsstat, der har tildelt opholdsgrundlaget, beslutter, hvorvidt opholdsgrundlaget skal bevares. Såfremt opholdsgrundlaget bevares, skal indberetningen slettes i SIS.

Af forordningens artikel 12 følger det, at hvis en medlemsstat får et hit på en indberetning om tilbagesendelse indlæst af en medlemsstat vedrørende en tredjelandstatsborger, der har en gyldig opholdstilladelse eller et visum til længerevarende ophold udstedt af en anden medlemsstat, skal de involverede medlemsstater konsultere hinanden. Den indberettende medlemsstat indleder konsultationsproceduren, som følger af artikel 11.

Situationen i forordningens artikel 12 aktualiseres, hvor en tredjelandstatsborger med en indberettet tilbagesendelsesafgørelse antræffes i Danmark i forbindelse med en udlændingekontrol.

3.3.2.5.6. Sletning af indberetninger

Forordningens artikel 14 medfører, at ud over hvad der følger af artikel 6 og 8-12, skal indberetninger om tilbagesendelse slettes, hvis tilbagesendelsesafgørelsen annulleres eller tilbagekaldes, eller hvis tredjelandstatsborgeren kan påvise, at denne har forladt medlemsstaternes område i overensstemmelse med tilbagesendelsesafgørelsen.

Indberetninger om tilbagesendelse vedrørende personer, der har opnået statsborgerskab i en medlemsstat eller en stat, hvis statsborgere har ret til fri bevægelighed i henhold til EU-retten, slettes, så snart den indberettende medlemsstat bliver opmærksom herpå eller underrettes herom.

Såfremt den sidste dato for frivillig udrejse er overskredet, vil den indberettende medlemsstat blive notificeret i SIS i medfør af forordningens artikel 7.

3.3.2.5.7. Overførsel af personoplysninger til tredjelande med henblik på tilbagesendelse

Forordningens artikel 15 indeholder regler om overførsel og tilgængeliggørelse af visse oplysninger og de relaterede supplerende oplysninger for et tredjeland efter aftale med den indberettende medlemsstat.

3.3.2.5.8. Statistik

Det følger af forordningens artikel 13, at medlemsstaterne på årlig basis forelægger eu-LISA statistik om de udvekslinger af oplysninger, der er gennemført som led i konsultationsproceduren som fastlagt i artikel 8-12, og om de tilfælde, hvor fristerne i disse artikler ikke blev overholdt.

Eu-LISA udarbejder daglige, månedlige og årlige statistikker, både for hver medlemsstat og i alt over antallet af indberetninger om tilbagesendelse indlæst i SIS.

3.3.2.5.9. Anvendelse af grænseforvaltningsforordningens bestemmelser

Det følger af artikel 19, at i det omfang, der ikke er fastsat selvstændige bestemmelser om indlæsning, behandling og opdatering af indberetninger, bestemmelser om medlemsstaternes og eu-LISAs ansvarsområder, betingelserne vedrørende adgang til og undersøgelsesfristen for indberetninger, behandling af oplysninger, databeskyttelse, erstatningsansvar, overvågning og statistikker, finder grænseforvaltningsforordningens bestemmelser herom anvendelse på oplysninger, der er indlæst og behandlet i SIS i overensstemmelse med nærværende forordning.

3.3.3. Udlændinge- og Integrationsministeriets samt Justitsministeriets overvejelser om SIS og den foreslåede ordning

De sikkerheds- og migrationsudfordringer, som EU står overfor, herunder terrortruslen mod Danmark og Europa, nødvendiggør en effektiv kontrol af, hvem der rejser ind i Schengenområdet samt effektive redskaber til at forebygge og efterforske grænseoverskridende kriminalitet.

De tre forordninger giver på flere områder nye brugbare muligheder for at udveksle oplysninger. Dette både i forbindelse med grænsekontrol, efterforskning og tilbagesendelse af tredjelandstatsborgere med ulovligt ophold.

Med de tre SIS-forordninger effektiviseres og udvides brugen af SIS, som er en afgørende forudsætning for, at Schengensamarbejdet kan fungere.

Baggrunden for, at der er tre selvstændige forordninger i stedet for én, er behovet for at reflektere medlemsstaternes forskellige niveauer af deltagelse i Schengensamarbejdet.

Det er Justitsministeriets vurdering, at SIS-forordningerne kan bidrage til bekæmpelse af terrorhandlinger og andre alvorlige, strafbare handlinger og til at identificere personer, der udgør en risiko for irregulær migration.

Justitsministeriet finder, at der i forbindelse med indførelsen af de nye regler for SIS er fundet en passende balance mellem på den ene side hensynet til at gøre Schengeninformationssystemet mere effektivt i forhold til de formål, som det tjener, og på den anden side hensynet til at ændringer i det nuværende system sker inden for betryggende rammer, herunder i relation til databeskyttelsesretlige aspekter.

På den baggrund indeholder lovforslaget de nødvendige ændringer af lov nr. 418 af 10. juni 1997 om Danmarks tiltrædelse af Schengenkonventionen (som ændret ved lov nr. 227 af 2. april 2003, lov nr. 448 af 9. juni 2004 og lov nr. 521 af 6. juni 2007) samt af udlændingeloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1022 af 2. oktober 2019 (som senest ændret ved lov nr. xx).

3.3.3.1. Sanktioner og erstatning

Som anført under pkt. 3.1.1.13, fremgår de fastsatte sanktioner for overtrædelse af databeskyttelsesforordningens og databeskyttelseslovens bestemmelser af databeskyttelseslovens § 41, hvilke således også finder anvendelse ved overtrædelse af SIS-forordningernes bestemmelser om behandling af personoplysninger. Under pkt. 3.1.1.13 er det ligeledes anført, at tilsynsmyndighederne i med-før retshåndhævelseslovens § 42 over for den dataansvarlige og databehandleren kan give påbud om at bringe behandlingsaktiviteter i overensstemmelse med denne lov eller midlertidigt eller definitivt begrænse, herunder forbyde, behandling af personoplysninger. Efter retshåndhævelseslovens § 50, stk. 2, straffes dataansvarlige, der undlader at efterkomme et påbud eller forbud, der er meddelt i henhold til lovens § 42, med bøde.

Endvidere anføres det under pkt. 3.1.1.13, at det fremgår i straffelovens kapitel 16 om forbrydelser i offentlig tjeneste, hvilke sanktioner, som efter omstændighederne kan pålægges for øvrige forbrydelser i offentlig tjeneste eller hverv uden for databeskyttelsesforordningens, databeskyttelseslovens og retshåndhævelseslovens område.

Som det ligeledes fremgår af pkt. 3.1.1.14, følger det af databeskyttelseslovens § 40, at enhver person, som har lidt materiel eller immateriel skade som følge af en ulovlig behandlingsaktivitet eller enhver anden behandling i strid med databeskyttelsesforordningen, har ret til erstatning efter databeskyttelsesforordningens artikel 82. Endvidere fremgår det af pkt. 3.1.1.14, at det følger af retshåndhævelseslovens § 49, at enhver person, som har lidt materiel eller immateriel skade som følge af en ulovlig behandlingsaktivitet eller enhver anden behandling i strid med denne lov, har ret til erstatning fra den dataansvarlige i overensstemmelse med det almindelige EU-retlige erstatningsansvar.

Det er således Udlændinge- og Integrationsministeriets og Justitsministeriets vurdering, at der i den eksisterende lovgivning er sikret ret til erstatning til personer, som har lidt materiel eller immateriel skade som følge af en ulovlig behandlingsaktivitet eller enhver anden behandling i strid med SIS-forordningerne.

3.3.3.2. Tilsynsmyndighed

Som anført under pkt. 3.3.2.2.8 skal det sikres, at de uafhængige tilsynsmyndigheder, der er udpeget i hver medlemsstat og har de beføjelser, der er omhandlet i kapitel VI i databeskyttelsesforordningen eller kapitel VI i retshåndhævelsesdirektivet, overvåger lovligheden af behandlingen af personoplysninger i SIS på deres område, videregivelsen heraf fra deres område og udveksling og viderebehandling af supplerende oplysninger på deres område.

Som anført under pkt. 3.3.1.5, er Datatilsynet udpeget som dansk tilsynsmyndighed i forhold til behandling af personoplysninger i den danske del af Schengeninformationssystemet.

Med den foreslåede ordning er der ikke tilsigtet nogle ændringer i Datatilsynets rolle som tilsynsmyndighed. Datatilsynet vil således som hidtil være den danske tilsynsmyndighed på området, ligesom der ikke er tilsigtet nogen ændringer i Datatilsynets tilsynskompetence.

4. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige

Lovforslaget skal gennemføre EES-, ETIAS- og SIS-forordningerne i dansk lovgivning. Lovforslaget har på den baggrund ikke i sig selv økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige, hvorimod forordningerne, som Danmark er bundet af, har økonomiske og implementeringskonsekvenser for det offentlige.

Forordningerne vurderes samlet set at medføre økonomiske konsekvenser for det offentlige i størrelsesorden 2,3 mia. kr. i perioden 2020-2029 på tværs af Justitsministeriets, Udlændinge- og Integrationsministeriets og Udenrigsministeriets områder.

Størstedelen af omkostningerne kan henføres til it-området, herunder anskaffelse og udvikling af it-løsninger, vedligehold af systemer samt it-driftsunderstøttelse. Omkostningerne omfatter ligeledes en række øvrige afledte drifts- og kontrolopgaver, herunder i forbindelse med grænsekontrollen og generel sagsbehandling. De økonomiske skøn vil skulle konsolideres løbende i den videre implementeringsproces.

Forordningerne forventes endvidere at medføre væsentlige implementeringskonsekvenser for det offentlige i form af tilpasninger på it-området samt en række nye sagsbehandlingsskridt og rekruttering og uddannelse af medarbejdere.

5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet mv.

Lovforslaget skal gennemføre EES-, ETIAS- og SIS-forordningerne, som har økonomiske og muligvis også administrative konsekvenser for erhvervslivet mv., i dansk lovgivning.

Lovforslaget har på den baggrund ikke i sig selv økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet mv. af betydning.

På det foreliggende grundlag forventes den praktiske gennemførelse af ETIAS-forordningen at medføre begrænsede administrative konsekvenser, som det for nuværende ikke er muligt at kvantificere.

Det bemærkes, at den praktiske gennemførelse af EES-forordningen vurderes at medføre økonomiske konsekvenser for erhvervslivet. Der skal på flere grænseovergangssteder foretages en række fysiske tilpasninger og ombygninger med henblik på at etablere den nødvendige infrastruktur, der skal muliggøre Rigspolitiets opsætning af kontroludstyr. Det er på nuværende tidspunkt ikke muligt at kvantificere omkostningerne, da der fortsat er betydelig usikkerhed forbundet med det konkrete set-up.

Principperne for agil erhvervsrettet regulering vurderes ikke at være relevante.

6. Administrative konsekvenser for borgerne

Det bemærkes overordnet, at lovforslaget skal gennemføre EES-, ETIAS- og SIS-forordningerne i dansk lovgivning.

Lovforslaget forventes på den baggrund ikke i sig selv at have administrative konsekvenser for borgerne, hvorimod forordningerne, som Danmark er bundet af, har administrative konsekvenser for visse tredjelandsstatsborgere.

ETIAS-forordningen og EES-forordningen medfører ingen administrative konsekvenser for danske statsborgere og tredjelandsstatsborgere, for hvem ETIAS-forordningen og EES-forordningen ikke finder anvendelse.

SIS-forordningerne medfører ingen administrative konsekvenser for danske statsborgere og tredjelandsstatsborgere, for hvem SIS-forordningerne ikke finder anvendelse.

7. Klima- og miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen klima- og miljømæssige konsekvenser.

8. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget har til formål at gennemføre EU-retsakter i dansk ret.

Forordningerne er omfattet af Danmarks forbehold vedrørende retlige og indre anliggender (retsforbeholdet), men udgør alle en udbygning af Schengenreglerne, hvorfor Danmark har truffet afgørelse om at gennemføre forordningerne i dansk ret. Derved blev der skabt en mellemstatslig forpligtelse mellem Danmark og de øvrige medlemsstater og associerede Schengenlande, der er bundet af forordningerne.

Se nærmere under pkt. 2.4.

Lovforslaget indebærer, at Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2018/1240 af 12. november 2018 om oprettelse af et europæisk system vedrørende rejseinformation og rejsetilladelse (ETIAS) og om ændring af forordning (EU) nr. 1077/2011, (EU) nr. 515/2014, (EU) nr. 2016/399, (EU) nr. 2016/1624 og (EU) nr. 2017/2226 gennemføres i dansk ret.

Lovforslaget indebærer endvidere, at Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 2017/2226 af 30. november 2017 om oprettelse af et ind- og udrejsesystem til registrering af ind- og udrejseoplysninger og oplysninger om nægtelse af indrejse vedrørende tredjelandstatsborgere, der passerer medlemsstaternes ydre grænser, om fastlæggelse af betingelserne for adgang til ind- og udrejsesystemet til retshåndhævelsesformål og om ændring af konventionen om gennemførelse af Schengenaftalen og forordning (EF) nr. 767/2008 og (EU) nr. 1077/2011 gennemføres i dansk ret.

Lovforslaget gennemfører endelig Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2018/1861 af 28. november 2018 om oprettelse, drift og brug af Schengeninformationssystemet (SIS) på området ind- og udrejsekontrol, om ændring af konventionen om gennemførelse af Schengenaftalen og om ændring og ophævelse af forordning (EF) nr. 1987/2006, Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2018/1862 af 28. november 2018 om oprettelse, drift og brug af Schengeninformationssystemet (SIS) på området politisamarbejde og strafferetligt samarbejde, om ændring og ophævelse af Rådets afgørelse 2007/533/RIA og om ophævelse af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1986/2006 og Kommissionens afgørelse 2010/261/EU og Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2018/1860 af 28. november 2018 om brug af Schengeninformationssystemet i forbindelse med tilbagesendelse af tredjelandstatsborgere med ulovligt ophold.

9. Hørte myndigheder og organisationer mv.:

Et udkast til lovforslag har i perioden fra den 16. december 2020 til den 13. januar 2021 været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer mv.:

Aalborg Lufthavn, Aarhus Lufthavn, Advokatrådet (Advokatsamfundet), Amnesti Nu, Amnesty International, Asylret, BARID – Board of Airline Representatives in Denmark, Bedsteforældre for Asyl, Billund Lufthavn, Brancheforeningen Dansk Luftfart (BDL), By og Havn (Københavns Havn), Centralorganisationernes Fællesudvalg CFU, Danes Worldwide, Danish Biometrics, Danmarks Biblioteksforening, Danmarks Rederiforening, Danmarks Rejsebureau Forening, Danske Shipping- og Havnevirksomheder, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Byggeri, Dansk Erhverv, Dansk Flygtningehjælp, DFUNK – Dansk Flygtningehjælp Ungdom, Dansk Missionsråd, Dansk Socialrådgiverforening, Danske Advokater, Danske Havne, Danske Regioner, Datatilsynet, Den Danske Dommerforening, Den Danske Europabevægelse, Den Danske Helsinki-Komité for Menneskerettigheder, Den Katolske Kirke i Danmark, Det Centrale Handicapråd, Det Kriminalpræventive Råd, DI, DIGNITY – Dansk Institut Mod Tortur, Dokumentations- og Rådgivningscentret om Racediskrimination, Dommerfuldmægtigforeningen, Domstolsstyrelsen, Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, Erhvervsflyvningens Sammenslutning – Danish Aviation Association (ESDAA), Erhvervsministeriet, Esbjerg Lufthavn, Finansministeriet, Finansrådet, Flygtningenævnet, Folkehøjskolernes Forening i Danmark, Foreningen af Offentlige Anklagere, Foreningen af Udlændingeretsadvokater, Færøernes Landsstyre, Naalakkersuisut (Grønlands Selvstyre), HK/Danmark, Håndværksrådet, Indvanderrådgivningen, Institut for Menneskerettigheder, Justitsministeriet, KL, Knud Vilby (på vegne af Fredsfonden), Kvindernes Internationale Liga for Fred og Frihed (Kvindefredsligaen), Københavns Byret, København-Malmö Havn, Københavns Lufthavn (CPH), Landbrug & Fødevarer, Landsforeningen Adoption & Samfund, Landsforeningen af Forsvarsadvokater, Landsorganisation af kvindekrisecentre (LOKK), Mellemløst Samvirke, Midtjyllands Lufthavn, Odense Lufthavn, Parliamentary Assembly of the Organization for Security and Cooperation in Europe, Politiforbundet i Danmark, PROSA – Forbundet af It-professionelle, PRO-Vest, Præsidenten for Vestre Landsret, Præsidenten for Østre Landsret, Refugees Welcome, Retspolitisk Forening, Retten i Aalborg, Retten i Aarhus, Retten i Esbjerg, Retten i Glostrup, Retten i Helsingør, Retten i Herning, Retten i Hillerød, Retten i Hjørring, Retten i Holbæk, Retten i Holstebro, Retten i Horsens, Retten i Kolding, Retten i Lyngby, Retten i Nykøbing Falster, Retten i Næstved, Retten i Odense, Retten i Randers, Retten i Roskilde, Retten i Svendborg, Retten i Sønderborg, Retten i Viborg, Retten på Bornholm, Retten på Frederiksberg, Rigsadvokaten, Rigspolitiet,

Røde Kors, Rådet for Etniske Minoriteter, Saga Shipping, SAS, SOS Racisme, Sundhedskartellet, Sø- og Handelsretten, Sønderborg Lufthavn, Trafikselskabet Movia, Transport- og Boligministeriet, Udenrigsministeriet, Udlændingenævnet, UNHCR (Regional Representation for Northern Europe), VisitDenmark, World Health Organization (WHO), Work-live-stay Southern Denmark, Ældresagen, Ægteskab Uden Grænser, Aarhus Erhverv/International Community, 3 F, og 3F Privat Service, Hotel og Restauration (3F PSHR).

10. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/ mindreudgifter (hvis ja, angiv omfang)	Negative konsekvenser/ merudgifter (hvis ja, angiv omfang)
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Lovforslaget har ikke i sig selv økonomiske konsekvenser for det offentlige.	Lovforslaget har ikke i sig selv økonomiske konsekvenser for det offentlige.
Implementeringskonsekvenser for stat, kommuner og regioner	Lovforslaget har ikke i sig selv implementeringskonsekvenser for det offentlige.	Lovforslaget har ikke i sig selv implementeringskonsekvenser for det offentlige.
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Lovforslaget har ikke i sig selv økonomiske konsekvenser for erhvervslivet.	Lovforslaget har ikke i sig selv økonomiske konsekvenser for erhvervslivet.
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Lovforslaget har ikke i sig selv administrative konsekvenser for erhvervslivet.	Lovforslaget har ikke i sig selv administrative konsekvenser for erhvervslivet.
Administrative konsekvenser for borgerne	Lovforslaget har ikke i sig selv administrative konsekvenser for borgerne.	Lovforslaget har ikke i sig selv administrative konsekvenser for borgerne.
Klima- og miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget indebærer, at ETIAS-forordningen, EES-forordningen og SIS-forordningerne gennemføres i dansk ret.	
Er i strid med de principper for implementering af erhvervsrettet EU-regulering/	Ja	Nej x

Går videre end minimumskrav i EU-regulering (sæt X)		
---	--	--

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

I de gældende bestemmelser i udlændingelovens § 10, stk. 2, nr. 4, § 19, stk. 4, § 19, stk. 11, § 28, stk. 1, nr. 6, § 32, stk. 4, nr. 3, og § 58 g, stk. 1 og 2, henvises til SIS II og SIS II-forordningen.

Det følger af den foreslåede ændring af bestemmelserne i udlændingelovens § 10, stk. 2, nr. 4, § 19, stk. 4, § 19, stk. 11, § 28, stk. 1, nr. 6, § 32, stk. 4, nr. 3, og § 58 g, stk. 1 og 2, at henvisningen til SIS II ændres til SIS, og henvisningen til SIS II-forordningen ændres til SIS-forordningen.

Der er tale om konsekvensændringer som følge af, at SIS II-forordningen (forordning (EF) nr. 1987/2006 om oprettelse, drift og brug af anden generation af Schengen-informationssystemet (SIS II)) ophæves og erstattes af bestemmelserne i SIS-forordningen (forordning (EU) 2018/1861 om oprettelse, drift og brug af Schengeninformationssystemet (SIS) på området ind- og udrejsekontrol mv.), jf. SIS-forordningens artikel 65.

Til nr. 2

Det følger af udlændingelovens § 2, stk. 2, 2. pkt., at tredjelandsstatsborgere skal have deres pas eller anden rejselegitimation viseret før indreisen, medmindre de pågældende er fritaget for visum, jf. § 39, stk. 2. Det drejer sig om udlændinge, der er omfattet af EU-reglerne om visumfritagelse og om ophævelse af indrejse- og opholdsbegrænsninger i forbindelse med arbejdskraftens frie bevægelighed, etablering og udveksling af tjenesteydelser mv., men som ikke er statsborgere i et af de i § 2, stk. 1, nævnte lande.

Det foreslås, at opnåelse af rejsetilladelse indsættes i udlændingelovens § 2, stk. 2, 2. pkt., hvorefter tredjelandsstatsborgere skal have deres pas eller anden rejselegitimation viseret eller have opnået rejsetilladelse før indreisen, medmindre de pågældende er fritaget for visum eller rejsetilladelse, jf. § 39, stk. 2, og ETIAS-forordningen.

Den foreslåede ændring af § 2, stk. 2., 2. pkt., vil indebære, at indrejse i Danmark for visumfri tredjelandsstatsborgere, der er familiemedlemmer til statsborgere i EU eller EØS-landene, betinges af, at der forud for indreisen er opnået rejsetilladelse, medmindre pågældende er fritaget for rejsetilladelse, jf. ETIAS-forordningens bestemmelser herom.

Den foreslåede ændring vil således også medføre, at tredjelandsstatsborgere, som indrejser og tager ophold i Danmark uden den fornødne gyldige rejsetilladelse vil kunne afvises efter § 28, udvises efter § 25 b og pålægges straf efter § 59, stk. 2. Dette gælder dog ikke for tredjelandsborgere, der er omfattet af EU-reglerne om fri bevægelighed.

Der henvises til de almindelige bemærkninger, pkt. 3.1.3.8.

Til nr. 3 og 4

Efter udlændingelovens § 2 a, stk. 2, forstås ved et Schengenland i denne lov et land, der er tilsluttet Schengenkonventionen. Bulgarien, Cypern, Kroatien og Rumænien anses dog ikke for Schengenlande i forhold til § 2 b, stk. 1-3, §§ 3, 4 og 4 b, § 10, stk. 2, nr. 4, § 19, stk. 4 og 5, kapitel 4 a, § 28, stk. 1, nr. 6, § 38, stk. 1-3, § 39, stk. 3, 2. pkt., §§ 58 f-58 h og § 59, stk. 1, nr. 1.

Det foreslås, at i § 2 a, stk. 2, 2. pkt. udgår henvisningen til § 10, stk. 2, nr. 4, § 19, stk. 4, § 58 g og § 58 h, hvorefter Bulgarien, Cypern, Kroatien og Rumænien ikke anses for Schengenlande i forhold til § 2 b, stk. 1-3, §§ 3, 4 og 4 b, § 19, stk. 5, kapitel 4 a, § 28, stk. 1, nr. 6, § 38, stk. 1-3, § 39, stk. 3, 2. pkt., § 58 f og § 59, stk. 1, nr. 1.

Det foreslås endvidere, at der i udlændingelovens § 2 a, stk. 2, indsættes et 3. pkt., hvorefter Cypern og Kroatien ikke anses for Schengenlande i forhold til § 10, stk. 2, nr. 4, § 19, stk. 4, § 58 g og § 58 h.

De foreslåede ændringer betyder, at det fremadrettet alene vil være Cypern og Kroatien, som i forhold til bestemmelser i udlændingeloven, der vedrører SIS-samarbejdet, ikke anses som Schengenlande.

Baggrunden for ændringen er, at Bulgarien og Rumænien ved indtrædelsen i EU i 2005 indgik en tiltrædelsesakt om Bulgariens og Rumæniens tiltrædelse, hvoraf det fremgår, at de bestemmelser i Schengenreglerne, der hænger direkte sammen med afskaffelsen af personkontrollen ved de indre grænser, ikke finder anvendelse ved tiltrædelsen, men først når Rådet har truffet afgørelse herom, efter at det er blevet sikret, at de nødvendige betingelser for gennemførelse af alle de pågældende regler er opfyldt.

På EU-ministerrådsmøde den 25. juni 2018 blev det i Rådets afgørelse (EU) 2018/934 vedtaget, at de resterende bestemmelser i Schengenreglerne vedrørende SIS skulle bringes i anvendelse for så vidt angår Bulgarien og Rumænien, og Bulgarien og Rumænien har dermed fra den 1. august 2018 deltaget i en større del af Schengensamarbejdet.

Bulgarien og Rumænien har herefter samme forpligtelser som Schengenlande, der anvender Schengenreglerne fuldt ud, når det kommer til SIS.

Det bemærkes, at rådsafgørelsen ikke berører ophævelsen af kontrollen ved de indre grænser i Bulgarien og Rumænien.

De foreslåede ændringer er således konsekvensændringer som følge af rådsafgørelsen.

Til nr. 5

Det følger af den gældende bestemmelse i udlændingelovens § 2 a, stk. 8, at der ved SIS II-forordningen i loven forstås forordning om oprettelse, drift og brug af anden generation af Schengeninformationssystemet (SIS II) med senere ændringer.

Det foreslås, at § 2 a, stk. 8, vil definere begrebet SIS-forordningen i udlændingeloven. Bestemmelsen vil indebære, at der ved SIS-forordningen i udlændingeloven forstås forordningen om oprettelse, drift og brug af Schengeninformationssystemet (SIS) på området for henholdsvis ind- og udrejsekontrol mv. (Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2018/1861 af 28. november 2018 om oprettelse, drift og brug af Schengeninformationssystemet (SIS) på området ind- og udrejsekontrol, om ændring af konventionen om gennemførelse af Schengenaftalen og om ændring og ophævelse af forordning (EF) nr. 1987/2006).

Det foreslås, at der i § 2 a, stk. 8, endvidere vil blive taget højde for eventuelle fremtidige ændringer af

SIS-forordningen og SIS-tilbagesendelsesforordningen i det omfang, at sådanne ændringer ikke kræver ændring af andre regler i udlændingeloven.

Det bemærkes, at SIS-forordningerne er omfattet af det danske retsforbehold, men idet forordningerne udgør en udbygning af Schengenreglerne, har Danmark i henhold til artikel 4 i protokollen om Danmarks stilling truffet afgørelse om at gennemføre forordningerne i dansk ret på mellemstatsligt grundlag.

Der henvises til pkt. 2.4 i lovforslagets almindelige bemærkninger for en nærmere beskrivelse af Danmarks stilling, herunder om retsakter der udbygger Schengenreglerne.

Det bemærkes endvidere, at Folketingets Europaudvalg efter de gældende retningslinjer for den danske EU-beslutningsprocedure vil blive forelagt væsentlige forslag til ændringer af SIS-forordningerne forud for den generelle indstilling i Rådet. For så vidt angår forslag af større rækkevidde forelægges sager for Folketingets Europaudvalg med henblik på forhandlingsoplæg. I den formulering ligger, at regeringen for så vidt angår foranstaltninger af større rækkevidde forud for den generelle indstilling i Rådet skal sikre sig, at regeringen ikke har et flertal imod sig. Hvis der måtte blive tale om ændringer af en sådan karakter, at Danmark ved en tiltrædelse må anses at blive undergivet forpligtelser af større betydning, kræves endvidere Folketingets forudgående samtykke efter grundlovens § 19.

Til nr. 6 og 7

I den gældende bestemmelse i udlændingelovens § 2 a, stk. 9, er SIS II defineret som anden generation af Schengeninformationssystemet.

Det foreslås, at § 2 a, stk. 9, vil definere begrebet SIS-tilbagesendelsesforordningen i udlændingeloven.

Bestemmelsen vil indebære, at der ved begrebet SIS-tilbagesendelsesforordningen i udlændingeloven forstås forordningen om brug af Schengeninformationssystemet i forbindelse med tilbagesendelse af tredjelandstatsborgere med ulovligt ophold (Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2018/1860 af 28. november 2018 om brug af Schengeninformationssystemet i forbindelse med tilbagesendelse af tredjelandstatsborgere med ulovligt ophold).

Det foreslås, at der i § 2 a, stk. 9, endvidere vil blive taget højde for eventuelle fremtidige ændringer af SIS-forordningen og SIS-tilbagesendelsesforordningen i det omfang, at sådanne ændringer ikke kræver ændring af andre regler i udlændingeloven.

Det foreslås derudover, at § 2 a, stk. 10, vil definere begrebet SIS som Schengeninformationssystemet.

Til nr. 8

Der eksisterer ikke på nuværende tidspunkt et ind- og udrejsesystem.

Det foreslås, at der i udlændingelovens § 2 a indsættes et *stk. 11*, hvorefter bestemmelserne i Europa-Parlamentets og Rådets forordning om oprettelse af et ind- og udrejsesystem til registrering af ind- og udrejseoplysninger og oplysninger om nægtelse af indrejse vedrørende tredjelandstatsborgere, der passerer Den Europæiske Unions medlemsstaters ydre grænser og om fastlæggelse af betingelserne for adgang til ind- og udrejsesystemet til retshåndhævelsesformål (EES-forordningen) med senere ændringer gælder her i landet.

Det betyder dels, at den gældende EES-forordning, som blev vedtaget af Europa-Parlamentet og Rådet den 30. november 2017, og som finder anvendelse fra den dato, der fastsættes af EU-Kommissionen, gælder i Danmark. Der henvises til lovforslagets § 3 om lovforslagets ikrafttræden.

Det betyder endvidere, at også fremtidige ændringer af EES-forordningen – i det omfang, at sådanne ændringer ikke kræver ændring af andre regler i udlændingeloven – vil gælde i Danmark.

Fremtidige ændringer af forordningen eller vedtagelse af yderligere gennemførelsesforanstaltninger, som ikke kræver ændring af udlændingelovens regler, vil således kunne gennemføres ved udlændinge- og integrationsministerens fastsættelse af nærmere bestemmelse herom, jf. den ved lovforslagets § 1, nr. 21, foreslåede ændring af bestemmelsen i § 58 d, 1. pkt.

Det bemærkes, at EES-forordningen er omfattet af det danske retsforbehold, men idet forordningerne udgør en udbygning af Schengenreglerne, har Danmark i henhold til artikel 4 i protokollen om Danmarks stilling truffet afgørelse om at gennemføre forordningerne i dansk ret på mellemstatsligt grundlag.

Der henvises til pkt. 2.4 i lovforslagets almindelige bemærkninger for en nærmere beskrivelse af Danmarks stilling, herunder om retsakter der udbygger Schengenreglerne.

Det bemærkes endvidere, at Folketingets Europaudvalg efter de gældende retningslinjer for den danske EU-beslutningsprocedure vil blive forelagt væsentlige forslag til ændringer af EES-forordningen forud for den generelle indstilling i Rådet. For så vidt angår forslag af større rækkevidde forelægges sager for Folketingets Europaudvalg med henblik på forhandlingsoplæg. I den formulering ligger, at regeringen for så vidt angår foranstaltninger af større rækkevidde forud for den generelle indstilling i Rådet skal sikre sig, at regeringen ikke har et flertal imod sig. Hvis der måtte blive tale om ændringer af en sådan karakter, at Danmark ved en tiltrædelse må anses at blive undergivet forpligtelser af større betydning, kræves endvidere Folketingets forudgående samtykke efter grundlovens § 19.

Det bemærkes endelig, at en række af de løbende ændringer, der måtte ske af EES-forordningen, forventes at ville være af mere teknisk karakter og dermed vil kunne gennemføres administrativt.

Der henvises til pkt. 3.2.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger for en nærmere beskrivelse af EES-forordningen.

Til nr. 9

Der eksisterer ikke på nuværende tidspunkt et europæisk system vedrørende rejseinformation og rejsetilladelse.

Det foreslås, at der i udlændingelovens § 2 a indsættes et *stk. 12*, hvorefter bestemmelserne i Europa-Parlamentets og Rådets forordning om oprettelse af et europæisk system vedrørende rejseinformation og rejsetilladelse (ETIAS-forordningen) med senere ændringer gælder her i landet.

Det betyder dels, at den gældende ETIAS-forordning, som blev vedtaget af Europa-Parlamentet og Rådet den 12. september 2018, og som finder anvendelse fra den dato, der fastsættes af EU-Kommissionen, gælder i Danmark. Der henvises til lovforslagets § 3 om lovforslagets ikrafttræden.

Det betyder endvidere, at også fremtidige ændringer af ETIAS-forordningen – i det omfang, at sådanne ændringer ikke kræver ændring af andre regler i udlændingeloven – vil gælde i Danmark.

Fremtidige ændringer af forordningen eller vedtagelse af yderligere gennemførelsesforanstaltninger, som ikke kræver ændring af udlændingelovens regler, vil således kunne gennemføres ved udlændinge- og integrationsministerens fastsættelse af nærmere bestemmelse herom, jf. den ved lovforslagets § 1, nr. 22, foreslåede ændring af bestemmelsen i § 58 d, 1. pkt.

Det bemærkes, at ETIAS-forordningen er omfattet af det danske retsforbehold, men idet forordningerne

udgør en udbygning af Schengenreglerne, har Danmark i henhold til artikel 4 i protokollen om Danmarks stilling truffet afgørelse om at gennemføre forordningerne i dansk ret på mellemstatsligt grundlag.

Der henvises til pkt. 2.4 i lovforslagets almindelige bemærkninger for en nærmere beskrivelse af Danmarks stilling, herunder om retsakter der udbygger Schengenreglerne.

Det bemærkes endvidere, at Folketingets Europaudvalg efter de gældende retningslinjer for den danske EU-beslutningsprocedure vil blive forelagt væsentlige forslag til ændringer af EES-forordningen forud for den generelle indstilling i Rådet. For så vidt angår forslag af større rækkevidde forelægges sager for Folketingets Europaudvalg med henblik på forhandlingsoplæg. I den formulering ligger, at regeringen for så vidt angår foranstaltninger af større rækkevidde forud for den generelle indstilling i Rådet skal sikre sig, at regeringen ikke har et flertal imod sig. Hvis der måtte blive tale om ændringer af en sådan karakter, at Danmark ved en tiltrædelse må anses at blive undergivet forpligtelser af større betydning, kræves endvidere Folketingets forudgående samtykke efter grundlovens § 19.

Det bemærkes endelig, at en række af de løbende ændringer, der måtte ske af ETIAS-forordningen, forventes at ville være af mere teknisk karakter og dermed vil kunne gennemføres administrativt.

Der henvises til pkt. 3.1.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger for en nærmere beskrivelse af ETIAS-forordningen.

Til nr. 10

Efter udlændingelovens § 3, stk. 1, 1. pkt., har udlændinge, der efter regler fastsat i medfør af § 39, stk. 2, er fritaget for visum, ret til at indrejse og opholde sig i Danmark i højst 90 dage inden for en periode på 180 dage, hvorved perioden på 180 dage forud for hver opholdsdag tages i betragtning.

Det foreslås, at krav om opnåelse af rejsetilladelse indsættes i udlændingelovens § 3, stk. 1, 1. pkt., hvorefter udlændinge, der efter regler fastsat i medfør af § 39, stk. 2, er fritaget for visum, og som har opnået rejsetilladelse eller er fritaget herfor i medfør af ETIAS-forordningen, har ret til at indrejse og opholde sig her i landet i højst 90 dage inden for en periode på 180 dage, hvorved perioden på 180 dage forud for hver opholdsdag tages i betragtning.

Der foreslås således indført et krav om besiddelse af rejsetilladelse for visumfritagne tredjelandstatsborgere, som har ret til at opholde sig i Danmark i op til 90 dage inden for en periode på 180 dage, med mindre de er fritaget herfor i medfør af ETIAS-forordningen.

Den foreslåede ændring af bestemmelsen i § 3, stk. 1, vil indebære, at udlændinge, som er fritaget for visum, skal have opnået en rejsetilladelse, jf. den foreslåede § 3 b, jf. lovforslagets § 1, nr. 12, for at have ret til at indrejse og opholde sig her i landet i højst 90 dage inden for en periode på 180 dage, med mindre de er fritaget for kravet om rejsetilladelse jf. ETIAS-forordningen.

Der henvises til pkt. 3.1.1.5 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 11

Efter udlændingelovens § 3, stk. 2, har en udlænding, der er statsborger i et land, som Danmark forud for Schengenkonventionens ikrafttræden har indgået en bilateral visumfritagelsesaftale med, uanset stk. 1 ret til at indrejse og opholde sig i Danmark i overensstemmelse med bestemmelserne i aftalen.

Det fremgår af artikel 20, stk. 2, i konventionen om gennemførelse af Schengenaftalen, at en udlændings ophold på området kan forlænges ud over 90 dage inden for en periode på 180 dage i medfør af en

bilateral aftale, der er indgået inden konventionens ikrafttræden. Ifølge EES-forordningens artikel 60, indsættes i artikel 20 i konventionen om gennemførelse af Schengenaf-talen et nyt stk. 2c, således at udlændingen under det i stk. 2 nævnte forlængede ophold kun må opholde sig på den kontraherende medlemsstats område og skal udrejse ved denne medlemsstats ydre grænser. Hvis opholdet forlænges som følge af en bilateral aftale, registrerer medlemsstatens kompetente myndigheder oplysningerne vedrørende forlængelsen i den seneste relevante ind- og udrejseregistrering, der er knyttet til udlændingens individuelle sagsmappe i ind- og udrejsesystemet.

Det foreslås, at der i udlændingelovens § 3, stk. 2, indsættes et 2. og 3. *pkt.*

Efter det foreslåede 2. *pkt.* må en udlænding, som har ret til ophold her i landet som følge af en bilateral visumfritagelsesaftale, og som forud for indrejsen i Danmark allerede har opholdt sig i op til 90 dage inden for en periode på 180 dage i et andet Schengenland, alene opholde sig her i landet og skal udrejse til et land, der ikke er tilsluttet Schengenkonventionen.

Den foreslåede ændring vil indebære, at en udlænding, der opholder sig i Danmark på baggrund af en bilateral visumfritagelsesaftale, alene må opholde sig i Danmark under dette ophold og skal udrejse ved Danmarks ydre grænser. Den pågældende udlænding har således ikke ret til at opholde sig i et andet Schengenland under eller efter opholdet på baggrund af den bilaterale aftale. Dette udelukker ikke muligheden for at transitere et andet medlemsland i forbindelse med udrejsen.

Den foreslåede ændring vil dermed også indebære, at en udlænding, der opholder sig visumfrit i et andet Schengenland i medfør af en bilateral aftale mellem dette Schengenland og et tredjeland, ikke i forlængelse af dette ophold kan indrejse og opholde sig i Danmark, ligesom pågældende udlænding ikke kan udrejse af Schengenområdet fra Danmark. Dette udelukker ikke muligheden for, udlændingen transiterer Danmark i forbindelse med udrejsen fra et andet medlemsland.

Efter det foreslåede 3. *pkt.* finder 1. *pkt.* ikke anvendelse for udlændinge, der forud for indrejsen i Danmark allerede har opholdt sig i et andet Schengenland ud over 90 dage inden for en periode på 180 dage i medfør af en bilateral visumfritagelsesaftale.

Den foreslåede ændring vil indebære, at udlændinge, der forud for indrejsen i Danmark allerede har opholdt sig i et andet Schengenland i mere end 90 dage inden for 180 dage i medfør af en bilateral aftale indgået mellem dette andet Schengenland og et tredjeland, ikke har den i 1. *pkt.* beskrevne ret til at indrejse og opholde sig i Danmark. En udlænding, der har opholdt sig i et andet Schengenland i medfør af en bilateral aftale, kan således ikke gøre brug af en bilateral aftale mellem det pågældende land og Danmark.

Til nr. 12

Udlændingeloven indeholder på nuværende tidspunkt ikke bestemmelser om udstedelse af rejsetilladelse, og visumfrie tredjelandstatsborgere skal således alene fremvise gyldigt rejsedokument ved indrejse i Schengenområdet, jf. udlændingelovens § 39.

Det foreslås, at der efter udlændingelovens § 3 a indsættes § 3 b, hvorefter rejsetilladelse udstedes i medfør af ETIAS-forordningens bestemmelser herom.

Den foreslåede bestemmelse vil indebære, at der udstedes rejsetilladelser til visumfrie tredjelandstatsborgere i overensstemmelse med ETIAS-forordningen. Rejsetilladelsen vil som udgangspunkt gælde i alle Schengenlande, dog i visse tilfælde alene for Danmark med gyldighed i et nærmere fastsat tidsrum

Der henvises til pkt. 3.1.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger for en nærmere beskrivelse af ETIAS-forordningen.

Til nr. 13

Der findes ikke i udlændingeloven bestemmelser om, i hvilken form en afgørelse afslag på eller annullering eller inddragelse af rejsetilladelse skal meddeles ansøgeren, eller hvilken myndighed der træffer afgørelser herom.

Det foreslås, at der efter udlændingelovens § 4 e indsættes § 4 f.

Efter den foreslåede bestemmelses *stk. 1* oprettes den nationale ETIAS-enhed i Udlændingestyrelsen.

Det følger af ETIAS-forordningens artikel 8, at hver medlemsstat skal udpege en kompetent myndighed som national ETIAS-enhed, som skal være ansvarlig for bl.a. at undersøge og træffe afgørelse om ansøgninger om rejsetilladelse, i tilfælde, hvor den automatiserede behandlingsproces har givet et hit, og den centrale ETIAS-enhed har iværksat den manuelle behandling af ansøgningen.

Den foreslåede bestemmelse i § 4 f, stk. 1, vil medføre, at der etableres en national ETIAS-enhed i Udlændingestyrelsen.

Efter den foreslåede bestemmelses *stk. 2* træffer den nationale ETIAS-enhed afgørelser om udstedelse af, afslag på, annullering af eller inddragelse af rejsetilladelse efter ETIAS-forordningens bestemmelser herom.

Den foreslåede bestemmelse vil indebære, at den nationale ETIAS-enhed bemyndiges til at træffe afgørelse om udstedelse af eller afslag på, annullering af eller inddragelse af rejsetilladelser efter ETIAS-forordningens bestemmelser herom.

Der henvises til pkt. 3.1.3.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Efter den foreslåede bestemmelses *stk. 3* meddeles en afgørelse om afslag på, annullering af eller inddragelse af en rejsetilladelse ansøgeren ved anvendelse af en af Europa-Kommissionen vedtaget standardformular.

Det følger af ETIAS-forordningens artikel 38, stk. 3, at EU-Kommissionen vedtager en standardformular for afslag på, annullering af eller inddragelse af en rejsetilladelse. Standardformularen, som den nationale ETIAS-enhed skal anvende ved afslag på, annullering af eller inddragelse af rejsetilladelse, er endnu ikke vedtaget af EU-Kommissionen.

Den foreslåede bestemmelse vil betyde, at den nationale ETIAS-enheds afgørelser om afslag på, annullering af eller inddragelse af rejsetilladelse efter ETIAS-forordningens bestemmelser herom meddeles ansøgeren ved anvendelse af den af EU-Kommissionen vedtagne standardformular.

Efter den foreslåede bestemmelses *stk. 4* kan udlændinge- og integrationsministeren fastsætte regler om, at forvaltningslovens kapitel 6, 7 og 8 b ikke skal finde anvendelse for afgørelser truffet i medfør af stk. 3.

Standardformularen, som den nationale ETIAS-enhed skal anvende ved afslag på, annullering af eller inddragelse af rejsetilladelse, er endnu ikke vedtaget af EU-Kommissionen og vil på et senere tidspunkt kunne ændres af EU-Kommissionen, hvorfor det ikke er fastlagt, om og i hvilket omfang den endelige udformning af standardformularens begrundelse, klagevejledning og mulighed for at påføre en underskrift vil leve op til dansk forvaltningsrets krav til afgørelser. Det vil ligeledes ikke være muligt for danske

myndigheder at vedlægge yderligere dokumenter til standardformularen for på den måde at opfylde forvaltningslovens krav til afgørelser mv.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at den nationale ETIAS-enheds afgørelser om afslag på, annullering af eller inddragelse af rejsetilladelse ved udlændinge- og integrationsministerens bestemmelse herom kan undtages fra de forvaltningsretlige krav i forvaltningslovens kapitel 6, 7 og 8 b.

Når den endelige standardformular foreligger, og i tilfælde af senere ændringer i denne, kan udlændinge- og integrationsministeren således udstede bekendtgørelse om, hvilke forvaltningsretlige regler der kan fraviges ved ETIAS-enhedens afgørelser om afslag på, annullering af eller inddragelse af rejsetilladelse.

Der henvises til pkt. 3.1.3.4 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Den foreslåede bestemmelse om, at den nationale ETIAS-enhed etableres i Udlændingestyrelsen, vil endvidere medføre, at den nationale ETIAS-enheds afslag på rejsetilladelse, annullering af og inddragelse af en rejsetilladelse kan påklages til Udlændingenævnet, jf. udlændingelovens § 46 a, stk. 1.

Klagesagsbehandlingen vil herefter følge de almindelige regler for klager indgivet til Udlændingenævnet, jf. udlændingelovens § 52 c, ligesom der gælder en klagefrist på 8 uger efter, at klageren har fået meddelelse om afgørelsen via e-mailtjenesten, men at Udlændingenævnets formand eller den, formanden bemyndiger dertil, i særlige tilfælde vil kunne beslutte, at en klage skal behandles, selvom klagen er indgivet efter udløb af fristen, jf. udlændingelovens § 46 a, stk. 3.

Det bemærkes, at udformningen af standardformularens klagevejledning kan få betydning for Udlændingenævnets mulighed for at håndhæve klagefristen på 8 uger.

Der henvises til pkt. 3.1.3.7 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 14

Efter den gældende bestemmelse i udlændingelovens § 19, stk. 4, kan en tidsbegrænset eller tidsubegrænset opholdstilladelse altid inddrages, såfremt en udlænding, der ikke er statsborger i et Schengenland eller et EU-land, er indberettet til SIS II som uønsket på baggrund af omstændigheder, der her i landet kunne medføre udvisning efter kapitel 4. Det samme er tilfældet, hvis udlændingen er indberettet til SIS II som uønsket, fordi den pågældende er omfattet af restriktive foranstaltninger besluttet af De Forenede Nationer eller Den Europæiske Union. En sådan inddragelse vil ske efter konsultation med myndighederne i et andet Schengenland efter Schengenkonventionens artikel 25.

Det foreslås, at henvisningen i § 19, stk. 4, 3. pkt., til Schengenkonventionens artikel 25 ændres til SIS-forordningens regler herom, således at inddragelse efter 1. og 2. pkt. sker efter konsultation i medfør af SIS-forordningens regler herom med myndighederne i et andet Schengenland.

Den foreslåede ændring af § 19, stk. 4, 3. pkt., vil indebære, at inddragelse som i dag vil ske efter konsultation med myndighederne i et andet EU- eller Schengenland, men som en konsekvens af, at Schengenkonventionens artikel 25 udgår, jf. SIS-forordningens artikel 64, vil konsultation skulle ske i medfør af SIS-forordningens bestemmelser om konsultation, herunder artikel 28, 29 og 30.

Af artikel 29 fremgår det, at hvis en udlænding med en gyldig opholdstilladelse eller et gyldigt visum til længerevarende ophold, udstedt af en anden medlemsstat, er indberettet som uønsket i Schengeninformationssystemet (SIS) på baggrund af en afgørelse om nægtelse af indrejse eller ophold, skal der ske konsultationer mellem det land, der har udstedt opholdstilladelsen eller visummet, og den medlemsstat,

der har indberettet udlændingen som uønsket, med henblik på at fastslå, om der er tilstrækkeligt grundlag for at inddrage opholdstilladelsen eller visummet til længerevarende ophold.

Som i dag vil det ved en inddragelse af en opholdstilladelse i medfør af udlændingelovens §§ 19 a og 26 skulle vurderes, om der er hensyn, der taler imod, at opholdstilladelsen inddrages.

Til nr. 15

Den gældende bestemmelse i udlændingelovens § 27 b vedrører fuldbyrdelse af endelige administrative afgørelser truffet af myndigheder i andre EU- og Schengenlande om udsendelse af udlændinge. Efter § 27 b, stk. 3, skal Udlændingestyrelsen i medfør af udlændingelovens § 58 h, stk. 1, inden der kan ske udsendelse af en udlænding efter § 27 b, stk. 1, efter Schengenkonventionens artikel 25, stk. 2, gennemføre konsultationer med myndighederne i det land, hvor der er truffet endelig afgørelse om udsendelse af den pågældende, og med myndighederne i det land, hvor den pågældende har opholdstilladelse eller visum til længerevarende ophold, med henblik på at finde ud af, om der er tilstrækkeligt grundlag for at inddrage opholdstilladelsen.

Det foreslås, at henvisningen i § 27 b, stk. 3, 1. pkt., til Schengenkonventionens artikel 25, stk. 2, ændres til SIS-forordningens artikel 30 eller SIS-tilbagesendelsesforordningens artikel 12, hvorefter der, hvis en udlænding som nævnt i stk. 1 har opholdstilladelse i et andet Schengenland eller i et EU-land, eller den pågældende har visum til ophold af mere end 90 dages varighed med gyldighed begrænset til et andet Schengenland (langtidsvisum), træffes afgørelse om udsendelse efter stk. 1 i forbindelse med konsultationer i medfør af SIS-forordningens artikel 30 eller SIS-tilbagesendelsesforordningens artikel 12, med myndighederne i det land, hvor der er truffet endelig afgørelse om udsendelse af den pågældende, og med myndighederne i det land, hvor den pågældende har opholdstilladelse eller langtidsvisum.

Ændringerne i § 27 b, stk. b, stk. 3, vil indebære, at der som i dag skal ske konsultation med myndighederne i et andet EU- eller Schengenland, inden der kan ske udsendelse af en udlænding efter § 27 b, stk. 1. Som en konsekvens af, at Schengenkonventionens artikel 25 udgår, jf. SIS-forordningens artikel 64, vil konsultation fremover skulle ske i medfør af SIS-forordningens artikel 30 eller SIS-tilbagesendelsesforordningens artikel 12.

Af SIS-forordningens artikel 30 fremgår det, at hvis en medlemsstat får et hit på en indberetning om nægtelse af indrejse og ophold indlæst af en medlemsstat vedrørende en udlænding med en gyldig opholdstilladelse eller et gyldigt visum til længerevarende ophold udstedt af en anden medlemsstat, konsulterer de tre involverede medlemsstater hinanden med henblik på at fastslå, om der er tilstrækkeligt grundlag for at inddrage opholdstilladelsen eller visummet til længerevarende ophold.

Det samme gør sig gældende i forhold til SIS-tilbagesendelsesforordningen, hvor hittet vedrører en indberetning om tilbagesendelse.

Det er nødvendigt for anvendelsen af § 27 b, stk. 3, at Udlændingestyrelsen, som træffer afgørelser i medfør af § 27 b, er bekendt med, at en udlænding, der opholder sig her i landet, er omfattet af en udsendelsesafgørelse truffet i et andet Schengenland.

Politiet eller udlændingemyndighederne skal i den forbindelse konstatere, at den pågældende er omfattet af en sådan udsendelsesafgørelse. For politiets vedkommende vil kendskab til en indberettet udsendelsesafgørelse bero på opslag i SIS i forbindelse med en udlændingekontrol, hvis udlændingen antræffes i Danmark, eller i forbindelse med ind- og udrejsekontrol på Danmarks ydre grænse.

Det bliver med SIS-forordningen og SIS-tilbagesendelsesforordningen fremover obligatorisk at indlæse

indberetninger om nægtelse af indrejse og ophold samt indberetninger om udlændinge, der er genstand for afgørelser om tilbagesendelse. For afgørelser om nægtelse af indrejse og ophold eller afgørelser om tilbagesendelse, må det forventes, at disse giver et hit, når der søges på en person, der er genstand for en sådan afgørelse, i SIS, såfremt afgørelserne er truffet efter det tidspunkt, som EU-Kommissionen beslutter, at forordningerne skal finde anvendelse fra, jf. SIS-forordningens artikel 66 og SIS-tilbagesendelsesforordningens artikel 20, jf. SIS-forordningens artikel 66. Afgørelser af ældre dato vil ikke nødvendigvis fremgå af SIS.

Til nr. 16

Efter udlændingelovens § 28, stk. 1, kan en udlænding, der ikke har opholdstilladelse eller har fået udstedt registreringsbevis eller opholdskort, jf. § 6, her i landet, og en nordisk statsborger, som ikke har fast bopæl her i landet, afvises ved indrejsen fra et land, der ikke er tilsluttet Schengenkonventionen, i en række tilfælde.

Efter udlændingelovens § 28, stk. 1, nr. 2, kan afvisning ske, hvis udlændingen ikke opfylder de bestemmelser om rejseligitimation, visum og indrejse, som er fastsat efter kapitel 7.

Udlændingeloven indeholder således i dag ikke bestemmelser om afvisning af udlændinge, som ikke vil lade sig registrere i ind- og udrejsesystemet.

Som følge af EES-forordningen er der foretaget en tilføjelse til artikel 6, stk. 1, i Schengengrænsekodeks, der indebærer, at afgivelse af nødvendige biometriske oplysninger til brug for registrering i ind- og udrejsesystemet er en indrejsebetingelse for tredjelandstatsborgere omfattet af EES-forordningen.

Det foreslås, at registrering i ind- og udrejsesystemet indsættes i udlændingelovens § 28, stk. 1, nr. 2, hvorefter afvisning kan ske, hvis udlændingen ikke opfylder de bestemmelser om rejseligitimation, visum, registrering i ind- og udrejsesystemet og indrejse, som er fastsat efter kapitel 7.

Den foreslåede ændring af § 28, stk. 1, nr. 2, vil indebære, at tredjelandstatsborgere kan afvises ved indrejse i Danmark fra et land, der ikke er tilsluttet Schengenkonventionen, hvis pågældende ikke vil lade sig registrere i ind- og udrejsesystemet, med mindre pågældende er undtaget herfor, jf. EES-forordningen.

Den foreslåede ændring skal ses i sammenhæng med lovforslagets § 1, nr. 17, hvori der foreslås en yderligere ændring af udlændingelovens § 28, stk. 1, nr. 2, hvorefter afvisning tillige vil kunne ske, hvis udlændingen ikke er i besiddelse af en gyldig rejsetilladelse efter ETIAS-forordningens bestemmelser herom.

Baggrunden for, at det foreslås, at der foretages en ændring af udlændingelovens § 28, stk. 1, nr. 2, i såvel lovforslagets § 1, nr. 16, som i § 1, nr. 17, er, at ind- og udrejsesystemet idriftsættes på et tidligere tidspunkt end ETIAS-systemet. De ændringer i udlændingeloven, som vedrører EES-forordningen, vil derfor skulle træde i kraft tidligere end de ændringer, som vedrører ETIAS-forordningen, jf. lovforslagets § 3.

Når begge ændringer er trådt i kraft, vil der kunne ske afvisning på grænsen, hvis den pågældende ikke vil lade sig registrere i ind- og udrejsesystemet, og hvis den pågældende ikke er i besiddelse af en gyldig rejsetilladelse.

Der henvises til pkt. 3.2.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 17

Efter udlændingelovens § 28, stk. 1, kan en udlænding, der ikke har opholdstilladelse eller har fået udstedt registreringsbevis eller opholdskort, jf. § 6, her i landet, og en nordisk statsborger, som ikke har fast bopæl her i landet, afvises ved indrejsen fra et land, der ikke er tilsluttet Schengenkonventionen, i en række tilfælde.

Efter udlændingelovens § 28, stk. 1, nr. 2, kan afvisning ske, hvis udlændingen ikke opfylder de bestemmelser om rejselegitimation, visum og indrejse, som er fastsat efter kapitel 7.

Udlændingeloven indeholder således i dag ikke bestemmelser om afvisning af visumfritagne udlændinge, som ikke er i besiddelse af rejsetilladelse ved indrejse i Danmark.

Som følge af ETIAS-forordningen er der foretaget en tilføjelse til artikel 6, stk. 1, i Schengengrænsekodeks, der indebærer, at besiddelse af en gyldig rejsetilladelse er en indrejsebetingelse for tredjelandstatsborgere omfattet af ETIAS-forordningen.

Det foreslås, at rejsetilladelse indsættes i udlændingelovens § 28, stk. 1, nr. 2, hvorefter afvisning ske, hvis udlændingen ikke opfylder de bestemmelser om rejselegitimation, visum, rejsetilladelse og indrejse, som er fastsat efter kapitel 7.

Den foreslåede ændring af § 28, stk. 1, nr. 2, vil indebære, at visumfritagne tredjelandstatsborgere ved indrejse i Danmark vil kunne afvises, hvis pågældende ikke er i besiddelse af en gyldig rejsetilladelse jf. ETIAS-forordningen, med mindre den pågældende undtaget herfor jf. ETIAS-forordningen.

Der henvises til pkt. 3.1.2.15 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 18

Efter udlændingelovens § 39, stk. 2, kan udlændinge- og integrationsministeren fastsætte regler om, i hvilket omfang passet eller rejselegitimationen skal være påtegnet visum til indrejse i eller udrejse af landet. Udlændinge- og integrationsministeren kan endvidere fastsætte nærmere regler om visum, herunder om adgangen hertil, om visummets varighed, om de betingelser, der kan fastsættes for visummet, om sagsfordelingen på visumområdet mellem Udlændingestyrelsen og de danske diplomatiske og konsulære repræsentationer i udlandet og om de grundlæggende hensyn ved behandlingen og afgørelsen af visumsagen.

Det foreslås, at der i udlændingelovens § 39, stk. 2, før 1. pkt. indsættes nyt punktum, hvorefter en udlænding, der er fritaget for visum, ved indrejse og ophold her i landet skal være i besiddelse af en gyldig rejsetilladelse, medmindre pågældende er fritaget herfor i medfør af ETIAS-forordningen.

Den foreslåede ændring af § 39, stk. 2, vil indebære, at visumfritagne udlændinge ved indrejse og ophold i Danmark vil skulle være i besiddelse af en gyldig rejsetilladelse, medmindre de pågældende er undtaget fra dette krav, jf. ETIAS-forordningen. Ændringen medfører dermed også, at politiet i forbindelse med grænsekontrol skal kontrollere, om en udlænding, som er omfattet af kravet om besiddelse af en rejsetilladelse, er i besiddelse af en sådan ved sin indrejse i Danmark.

Den foreslåede ændring vil således endvidere medføre, at ophold i Danmark uden rejsetilladelse eller fortsat ophold efter en rejsetilladelses udløb vil være et ulovligt ophold og være omfattet af udlændingelovens § 28, stk. 1, nr. 2, om afvisning ved grænsen, § 25 b om udvisning for ophold uden fornøden tilladelse og § 59, stk. 2, om straf for ophold uden fornøden tilladelse.

Der henvises til pkt. 3.1.1.7 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 19

Overskriften til udlændingelovens kapitel 8 a har følgende ordlyd: Videregivelse af oplysninger i medfør af reglerne i Dublinforordningen, Schengenkonventionen, VIS-forordningen og Eurodac-forordningen m.v.

Det foreslås, at EES-forordningen indsættes i *overskriften* til udlændingelovens kapitel 8 a, hvorefter kapitel 8 a vil få følgende ordlyd: Videregivelse af oplysninger i medfør af reglerne i Dublinforordningen, Schengenkonventionen, VIS-forordningen, EES-forordningen og Eurodac-forordningen m.v.

Der er tale om en konsekvensændring som følge af, at der ved lovforslagets § 1, nr. 21, foreslås, at EES-forordningen indsættes i § 58 d.

Den foreslåede ændring skal ses i sammenhæng med lovforslagets § 1, nr. 20, hvori der foreslås en yderligere ændring af overskriften til udlændingelovens kapitel 8 a, således at ETIAS-forordningen også vil fremgå af overskriften.

Baggrunden for, at det foreslås, at der foretages en ændring af overskriften til udlændingelovens kapitel 8 a i såvel lovforslagets § 1, nr. 19, som i § 1, nr. 20, er, at ind- og udrejsesystemet idriftsættes på et tidligere tidspunkt end ETIAS-systemet. De ændringer i udlændingeloven, som vedrører EES-forordningen, vil derfor skulle træde i kraft tidligere end de ændringer, som vedrører ETIAS-forordningen, jf. lovforslagets § 3.

Når begge ændringer er trådt i kraft, vil begge forordninger fremgå af overskriften til udlændingelovens kapitel 8 a.

Til nr. 20

Overskriften til udlændingelovens kapitel 8 a har følgende ordlyd: Videregivelse af oplysninger i medfør af reglerne i Dublinforordningen, Schengenkonventionen, VIS-forordningen og Eurodac-forordningen m.v.

Det foreslås, at ETIAS-forordningen indsættes i *overskriften* til kapitel 8 a, hvorefter kapitel 8 a vil få følgende ordlyd: Videregivelse af oplysninger i medfør af reglerne i Dublinforordningen, Schengenkonventionen, VIS-forordningen, ETIAS-forordningen og Eurodac-forordningen m.v.

Der er tale om en konsekvensændring som følge af, at der ved lovforslagets § 1, nr. 22 foreslås, at ETIAS-forordningen indsættes i § 58 d.

Til nr. 21

Det følger af udlændingelovens § 58 d, stk. 1, 1. pkt., at udlændinge- og integrationsministeren kan fastsætte nærmere bestemmelser til gennemførelse af reglerne i Schengenkonventionen, VIS-forordningen, visumkodeksen, Dublinforordningen og Eurodacforordningen, jf. dog stk. 2.

Det foreslås, at EES-forordningen indsættes i udlændingelovens § 58 d, stk. 1, 1. pkt., hvorefter udlændinge- og integrationsministeren kan fastsætte nærmere bestemmelser til gennemførelse af reglerne i Schengenkonventionen, VIS-forordningen, visumkodeksen, EES-forordningen, Dublinforordningen og Eurodac-forordningen, jf. dog stk. 2.

Den foreslåede ændring af bestemmelsen i § 58 d, vil indebære, at udlændinge- og integrationsministeren vil kunne fastsætte nærmere bestemmelser til gennemførelse af reglerne i EES-forordningen. Bemyndi-

gelsen vedrører ligeledes nærmere bestemmelser til gennemførelse af fremtidige ændringer af de nævnte forordninger eller vedtagelse af yderligere gennemførelsesforanstaltninger. Fremtidige ændringer af EES-forordningen eller vedtagelse af gennemførelsesforanstaltninger, som ikke kræver lovændringer, kan således gennemføres ved udlændinge- og integrationsministerens fastlæggelse af nærmere regler herom.

Den foreslåede ændring skal ses i sammenhæng med lovforslagets § 1, nr. 22, hvori der foreslås en yderligere ændring af udlændingelovens § 58 d, stk. 1, 1. pkt., hvorefter udlændinge- og integrationsministeren tillige vil kunne fastsætte nærmere bestemmelser til gennemførelse af reglerne i ETIAS-forordningen.

Baggrunden for, at det foreslås, at der foretages en ændring af udlændingelovens § 58 d, stk. 1, 1. pkt., i såvel lovforslagets § 1, nr. 21, som i § 1, nr. 22, er, at ind- og udrejsesystemet idriftsættes på et tidligere tidspunkt end ETIAS-systemet. De ændringer i udlændingeloven, som vedrører EES-forordningen, vil derfor skulle træde i kraft tidligere end de ændringer, som vedrører ETIAS-forordningen, jf. lovforslagets § 3.

Når begge ændringer er trådt i kraft, vil udlændinge- og integrationsministeren kunne fastsætte nærmere bestemmelser til gennemførelse af reglerne i EES-forordningen og ETIAS-forordningen

Til nr. 22

Det følger af udlændingelovens § 58 d, stk. 1, 1. pkt., at udlændinge- og integrationsministeren kan fastsætte nærmere bestemmelser til gennemførelse af reglerne i Schengenkonventionen, VIS-forordningen, visumkodeksen, Dublinforordningen og Eurodacforordningen, jf. dog stk. 2.

Det foreslås, at ETIAS-forordningen indsættes i udlændingelovens § 58 d, stk. 1, 1. pkt., hvorefter udlændinge- og integrationsministeren kan fastsætte nærmere bestemmelser til gennemførelse af reglerne i Schengenkonventionen, VIS-forordningen, visumkodeksen, ETIAS-forordningen, Dublinforordningen og Eurodacforordningen, jf. dog stk. 2.

Den foreslåede ændring af bestemmelsen i § 58 d vil indebære, at udlændinge- og integrationsministeren vil kunne fastsætte nærmere bestemmelser til gennemførelse af reglerne i ETIAS-forordningen. Bemyndigelsen vedrører ligeledes nærmere bestemmelser til gennemførelse af fremtidige ændringer af de nævnte forordninger eller vedtagelse af yderligere gennemførelsesforanstaltninger. Fremtidige ændringer af ETIAS-forordningen eller vedtagelse af gennemførelsesforanstaltninger, som ikke kræver lovændringer, kan således gennemføres ved udlændinge- og integrationsministerens fastlæggelse af nærmere regler herom.

Til nr. 23

Det følger af den gældende bestemmelse i § 58 g, at en udlænding, der ikke er statsborger i et Schengenland eller et land, der er tilsluttet Den Europæiske Union, indberettes som uønsket til Schengeninformationssystemet i en række nærmere angivne tilfælde.

Det følger af den foreslåede § 58 g, stk. 3, at udlændingemyndighederne indberetter en udlænding, der ikke er statsborger i et Schengenland eller et land, der er tilsluttet Den Europæiske Union, til SIS, hvis udlændingen er genstand for en afgørelse om tilbagesendelse.

Den foreslåede bestemmelse i § 58 g, stk. 3, vil indebære, at en udlænding indberettes i Schengeninformationssystemet (SIS), hvis den pågældende er genstand for en afgørelse om tilbagesendelse.

Den nye SIS-tilbagesendelsesforordning gør det obligatorisk at indberette afgørelser om tilbagesendelse i SIS.

Af SIS-tilbagesendelsesforordningens artikel 3, stk. 1, følger, at medlemsstaterne indlæser indberetninger om tilbagesendelse i SIS om tredjelandsstatsborgere, der er genstand for en afgørelse om tilbagesendelse, med henblik på at kontrollere, at forpligtelsen til at vende tilbage er blevet overholdt, og at støtte håndhævelsen af afgørelsen om tilbagesendelse. En sådan indberetning skal indlæses straks efter, at afgørelsen om tilbagesendelse er truffet.

En indberetning om tilbagesendelse kan efter artikel 3, stk. 2, undlades, når en afgørelse om tilbagesendelse vedrører en tredjelandsstatsborger, der er frihedsberøvet, men den pågældende venter på at blive udsendt. Hvis den pågældende løslades uden at blive udsendt, indlæses indberetningen om tilbagesendelse straks.

Af artikel 3, stk. 3, følger, at det kan undlades at indlæse en indberetning om tilbagesendelse, når afgørelsen er truffet ved en medlemsstats ydre grænse, og afgørelsen omgående er blevet fuldbyrdet.

Af artikel 3, stk. 4 og 5, følger det, at fristen for frivillig udrejse, enhver forlængelse af denne frist samt enhver suspending eller udsættelse af håndhævelsen af afgørelsen om tilbagesendelse skal registreres i indberetningen om tilbagesendelse. Udsættelse af håndhævelsen kan bl.a. bero på indgivelse af en klage.

Det er ikke som i § 58 g, stk. 1 og 2, anført, at det er rigspolitichefen, der foretager indberetningerne om tilbagesendelse. Det følger fortsat af Lov om Danmarks tiltrædelse af Schengenkonventionen, at rigspolitichefen er den centrale myndighed, og dermed er den ansvarlige myndighed for den nationale del af Schengeninformationssystemet. Der henvises i den forbindelse til de specielle bemærkninger til lovforslagets § 2, nr. 2.

Det følger ikke af SIS-tilbagesendelsesforordningen, at den centrale myndighed skal forestå indberetningerne i SIS. Det er i forlængelse heraf besluttet, at udlændingemyndighederne tillægges kompetencen til at foretage indberetningerne i SIS af udlændinge, der er genstand for en tilbagesendelsesafgørelse.

Den foreslåede ændring er ligeledes i overensstemmelse med den ressortfordeling som følger af kongelig resolution af 10. september 2019, jf. bekendtgørelse nr. 946 af 12. september 2019 om ændring i forretningernes fordeling mellem ministrene, hvoraf det fremgår bl.a., at det overordnede ressortansvar for behandling af sager efter udlændingeloven, der ikke indebærer anvendelse af tvang eller magtanvendelse, overføres fra justitsministeren til udlændinge- og integrationsministeren.

Til nr. 24

Det følger af udlændingelovens § 58 h, stk. 1, at Udlændingestyrelsen og Styrelsen for International Rekruttering og Integration forestår konsultationer med myndighederne i et andet EU- eller Schengenland i medfør af Schengenkonventionens artikel 25.

Det foreslås, at § 58 h, stk. 1, ændres, således at Udlændingestyrelsen og Styrelsen for International Rekruttering og Integration ændres til udlændingemyndighederne.

Den foreslåede ændring af bestemmelsen i § 58 h, stk. 1, indebærer, at der også være hjemmel til, at Hjemrejsestyrelsen kan forestå de i bestemmelsen nævnte konsultationer på lige fod med Udlændingestyrelsen og Styrelsen for International Rekruttering og Integration. Ændringen indebærer endvidere, at fremtidige organisatoriske tilpasninger hos udlændingemyndighederne, herunder oprettelse af en eller flere nye styrelser inden for Udlændinge- og Integrationsministeriets ressort, er omfattet af bestemmelsen.

Den foreslåede ændring af Schengenkonventionens artikel 25 i udlændingelovens § 58 h, stk. 1, er en konsekvens af, at Schengenkonventionens artikel 25 udgår, jf. SIS-forordningens artikel 64. Konsultation vil efter den foreslåede bestemmelse fremover skulle ske i medfør af SIS-forordningens og SIS-tilbage-sendelsesforordningens bestemmelser om konsultation.

I SIS-forordningen findes bestemmelserne om konsultation i forordningens artikler 27-30. I SIS-tilbage-sendelsesforordningen findes bestemmelserne om konsultation i forordningens artikel 9-12.

Den foreslåede ændring er ligeledes i overensstemmelse med den ressortfordeling som følger af kongelig resolution af 10. september 2019, jf. bekendtgørelse nr. 946 af 12. september 2019 om ændring i forretningernes fordeling mellem ministrene, hvoraf det fremgår bl.a., at det overordnede ressortansvar for behandling af sager efter udlændingeloven, der ikke indebærer anvendelse af tvang eller magtanvendelse, overføres fra justitsministeren til udlændinge- og integrationsministeren.

Til nr. 25

Det følger af udlændingelovens § 58 h, stk. 2, at rigspolitichefen sletter en i medfør af § 58 g indberettet udlænding i SIS II, såfremt Udlændingestyrelsen og Styrelsen for International Rekruttering og Integration efter de i stk. 1 nævnte konsultationer finder, at den pågældende bør slettes som uønsket.

Det foreslås, at § 58 h, stk. 2, konsekvensrettes som følge af de foreslåede ændringer i § 58 h, stk. 1, hvor Udlændingestyrelsen og Styrelsen for International Rekruttering og Integration ændres til udlændingemyndighederne.

Den foreslåede ændring af § 58 h, stk. 2, indebærer, at der kan ske sletning af indberetninger i SIS på baggrund af konsultationer forestået af andre udlændingemyndigheder end Udlændingestyrelsen og Styrelsen for International Rekruttering og Integration. Ændringen indebærer endvidere, at fremtidige organisatoriske tilpasninger hos udlændingemyndighederne, herunder oprettelse af en eller flere nye styrelser inden for Udlændinge- og Integrationsministeriets ressort, er omfattet af bestemmelsen.

Bestemmelsen foreslås tillige konsekvensrettet som følge af, at det er besluttet, at udlændingemyndighederne tillægges kompetencen til at forestå de i § 58 h, stk. 1, nævnte konsultationer. Det foreslås derfor også, at udlændingemyndighederne tillægges kompetence til at slette indberetningerne, såfremt det vurderes relevant efter konsultation med et andet Schengenland.

Den foreslåede ændring er ligeledes i overensstemmelse med den ressortfordeling, som følger af kongelig resolution af 10. september 2019, jf. bekendtgørelse nr. 946 af 12. september 2019 om ændring i forretningernes fordeling mellem ministrene, hvoraf det fremgår bl.a., at det overordnede ressortansvar for behandling af sager efter udlændingeloven, der ikke indebærer anvendelse af tvang eller magtanvendelse, overføres fra justitsministeren til udlændinge- og integrationsministeren.

Til nr. 26

Det følger af udlændingelovens § 59, stk. 1, nr. 2, at med bøde eller fængsel indtil 6 måneder straffes den udlænding, som ved bevidst urigtige oplysninger eller svigagtige fortællinger skaffer sig adgang til landet gennem paskontrollen eller skaffer sig visum, pas eller anden rejselegitimation eller tilladelse til ophold eller arbejde her i landet. Ved strafudmålingen skal det betragtes som en skærpende omstændighed, at overtrædelsen er begået i gentagelsestilfælde.

Som følge af den foreslåede bestemmelse i § 1, nr. 17, vedrørende § 28, stk. 1, nr. 2, vil det være en ind-

rejsebetingelse for visumfri tredjelandstatsborgere at være i besiddelse af en rejsetilladelse, medmindre disse er undtaget herfor, jf. ETIAS-forordningen.

Det foreslås, at rejsetilladelse indsættes i udlændingelovens § 59, stk. 1, nr. 2, 1. pkt., hvorefter den udlænding, som ved bevidst urigtige oplysninger eller svigagtige fortællinger skaffer sig adgang til landet gennem paskontrollen eller skaffer sig visum, rejsetilladelse, pas eller anden rejselegitimation eller tilladelse til ophold eller arbejde her i landet, straffes med bøde eller fængsel indtil 6 måneder.

Den foreslåede ændring af § 59, stk. 1, nr. 2, vil indebære, at opnåelse af rejsetilladelse ved bevidst urigtige oplysninger eller svigagtige fortællinger er strafbelagt efter bestemmelsen.

Der er ikke med tilføjelsen af rejsetilladelse i § 59, stk. 1, nr. 2, tiltænkt nogen ændring af den nugældende praksis for fastsættelse af bødeniveauet for overtrædelse af bestemmelsen.

Der henvises til Rigsadvokatmeddelelsen af 8. december 2020 om udlændingelovens § 59, § 59 a og § 59 b, hvoraf det fremgår, at der almindeligvis fastsættes en bøde på 2.000 kr., hvilket i gentagelsestilfælde skærpes.

Det forudsættes således, at domstolene vil fortsætte gældende praksis, hvorefter der almindeligvis fastsættes en bødetakst på 2.000 kr. Der vil fortsat kunne ske en satsregulering af niveauet for normalbøden.

Fastsættelsen af bøden beror imidlertid på domstolenes konkrete vurdering af samtlige omstændigheder i sagen, og det angivne bødeniveau vil kunne fraviges, jf. herved de almindelige regler om straffens fastsættelse i straffelovens kapitel 10, dog således at bøden har en afskrækkende virkning, er effektiv, og står i rimeligt forhold til overtrædelsen.

Der henvises til de almindelige bemærkninger, pkt. 3.1.1.8.

Til nr. 27

Efter udlændingelovens § 59 a, stk. 1, straffes den, der bringer en udlænding her til landet, med bøde, såfremt den pågældende ved indrejsen i Danmark eller i transit i en dansk lufthavn ikke er i besiddelse af fornøden rejselegitimation og visum, jf. § 39.

Det foreslås, at rejsetilladelse indsættes i udlændingelovens § 59 a, stk. 1, hvorefter den, der bringer en udlænding her til landet, straffes med bøde, såfremt den pågældende udlænding ved indrejse i Danmark eller i transit i en dansk lufthavn ikke er i besiddelse af fornøden rejselegitimation og rejsetilladelse eller visum, jf. § 39.

Den foreslåede ændring af § 59 a, stk. 1, vil indebære, at også en manglende fornøden rejsetilladelse er omfattet af bestemmelsen, hvorefter en transportør, som bringer en udlænding til landet, som ikke er i besiddelse af en gyldig rejsetilladelse, kan straffes med bøde, med mindre transportøren i medfør af ETIAS-forordningen er fritaget for forpligtelsen til at kontrollere, om passagerer er i besiddelse af en gyldig rejsetilladelse. I det tilfælde, at en transportør har kontrolleret en rejsetilladelse, men denne i tidsrummet mellem transportørens kontrol og politiets kontrol ved grænseovergangsstedet er blevet annulleret eller inddraget, vil transportøren ligeledes ikke ifalde strafansvar.

Ifølge udlændingelovens § 59 a, stk. 3, udmåles bøder for transportvirksomheders overtrædelse af stk. 1 til maksimum 37.200 kr. pr. udlænding, der befordres.

Der er ikke med tilføjelsen af rejsetilladelse i § 59 a tiltænkt nogen ændring af den nugældende praksis for fastsættelse af bødeniveauet for overtrædelse af transportøransvaret.

Der henvises til Rigsadvokatmeddelelse af 8. december 2020 om udlændingelovens § 59, § 59 a og § 59 b, hvoraf det fremgår, at der almindeligvis fastsættes en bødetakst på 12.000 kr. pr. person, der bringes her til landet, og som ved indrejse i Danmark eller i transit i en dansk lufthavn ikke er i besiddelse af fornøden rejselegitimation og visum, jf. udlændingelovens § 59 a, stk. 1.

Det forudsættes således, at domstolene vil fortsætte gældende praksis, hvorefter der almindeligvis fastsættes en bødetakst på 12.000 kr., pr. person, der befordres. Der vil fortsat kunne ske en satsregulering af niveauet for normalbøden.

Fastsættelsen af bøden beror imidlertid på domstolenes konkrete vurdering af samtlige omstændigheder i sagen, og det angivne bødeniveau vil kunne fraviges, jf. herved de almindelige regler om straffens fastsættelse i straffelovens kapitel 10, dog således at domstolene skal fastsætte bøden til 37.200 kr. eller derunder pr. udlænding, der befordres, og at bøden har en afskrækkende virkning, er effektiv, og står i rimeligt forhold til overtrædelsen.

Fastsættelsen af en bøde, der modsvarer eller ligger tæt på det maksimale bødeniveau, dvs. 37.200 kr., bør reserveres til grovere overtrædelser af bestemmelsen. Er overtrædelsen således begået forsætligt, eller er der ved overtrædelsen opnået eller tilsigtet en økonomisk fordel for transportvirksomheden, vil dette være en skærpende omstændighed.

Ved udmålingen af bøden, skal det tilsvarende betragtes som en skærpende omstændighed, hvis der foreligger gentagelsestilfælde. Ved gentagelsestilfælde forstås, at transportvirksomheden tidligere er straffet for overtrædelse af udlændingelovens § 59 a, stk. 1.

For så vidt angår fysiske personers overtrædelse af bestemmelsen om transportøransvar foretages ingen ændringer af bødeniveauets størrelse eller anvendelse.

Der henvises til de almindelige bemærkninger, pkt. 3.1.1.9.

§ 2

Til nr. 1

Det følger af den gældende bestemmelse i tiltrædelseslovens § 2, stk. 1, at bestemmelserne i SIS II-rådsafgørelsen og SIS II-forordningen gælder i Danmark.

Den foreslåede ændring af § 2, *stk. 1*, vil indebære, at bestemmelserne i SIS-forordningerne (EU) nr. 2018/1860, (EU) nr. 2018/1861 og (EU) nr. 2018/1862 gælder i Danmark. Disse bestemmelser træder i stedet for SIS II-forordningen og SIS II-rådsafgørelsen.

Bestemmelsen tager højde for eventuelle fremtidige ændringer af SIS-forordningerne (EU) nr. 2018/1860, (EU) nr. 2018/1861 og (EU) nr. 2018/1862 i det omfang, at sådanne ændringer ikke kræver ændring af andre regler i tiltrædelsesloven.

Der henvises til de almindelige bemærkninger i pkt. 3.3.3 for en nærmere beskrivelse af de foreslåede ændringer i de gældende regler for SIS.

Til nr. 2

Det følger af den gældende bestemmelse i tiltrædelseslovens § 2, stk. 2, at rigspolitichefen er den centrale myndighed efter SIS II-rådsafgørelsens og SIS II-forordningens artikel 7, stk. 1. Efter retsakternes artikel

7, stk. 1, skal hver medlemsstat udpege en myndighed (»N. SIS II-kontoret«), der har det overordnede ansvar for medlemsstatens N. SIS II.

Bestemmelserne i SIS II-rådsafgårelsen og SIS II-forordningen erstattes fremover af artikel 7, stk. 1, i forordningerne (EU) nr. 2018/1861 og (EU) nr. 2018/1862 om oprettelse, drift og brug af SIS på områderne for henholdsvis ind- og udrejsekontrol samt politisamarbejde og strafferetligt samarbejde mv. samt artikel 19 i forordning (EU) nr. 2018/1860 om brug af SIS i forbindelse med tilbagesendelse af tredjelandsstatsborgere med ulovligt ophold, jf. artikel 7, stk. 1, i forordningen om oprettelse, drift og brug af SIS på området ind- og udrejsekontrol mv., hvorefter hver medlemsstat udpeger en myndighed (N. SIS-kontoret), der har det overordnede ansvar for dets N. SIS.

Det foreslås desuden, at »Rigspolitichefen« ændres til »Rigspolitiet« for at synliggøre, at det er Rigspolitiet som myndighed og ikke rigspolitichefen som person, som udgør denne myndighed, som det også er tilfældet i dag. Der tilsigtes ikke hermed nogen ændringer i Rigspolitiets ansvar for det nationale system.

Det foreslås endvidere, at begrebet »den centrale myndighed« ændres til »N. SIS-kontoret«, idet førstnævnte begreb allerede ved SIS II-rådsafgårelsen og SIS II-forordningen blev erstattet af begrebet »N. SIS II-kontoret«, som med de nye SIS-forordninger fremover kaldes »N. SIS-kontoret«.

Der er således alene tale om konsekvensændringer, og Rigspolitiet vil som hidtil være den myndighed, der har det overordnede ansvar for det nationale system.

Til nr. 3

Efter SIS II-rådsafgårelsens artikel 60, stk. 2, og forordningens artikel 44, stk. 1, udpeger hver medlemsstat en national tilsynsmyndighed, der uafhængigt overvåger lovligheden af behandlingen af SIS II-personoplysninger, samt udveksling og yderligere behandling af supplerende oplysninger. Disse bestemmelser erstattes af artikel 55 i forordningen (EU) nr. 2018/1861 om oprettelse, drift og brug af Schengeninformationssystemet (SIS) på området ind- og udrejsekontrol mv., artikel 69 i forordningen (EU) nr. 2018/1862 om oprettelse, drift og brug af Schengeninformationssystemet (SIS) på området politisamarbejde og strafferetligt samarbejde mv., artikel 19 i forordningen (EU) nr. 2018/1860 om brug af Schengeninformationssystemet i forbindelse med tilbagesendelse af tredjelandsstatsborgere med ulovligt ophold, jf. artikel 55 i forordningen om oprettelse, drift og brug af Schengeninformationssystemet (SIS) på området ind- og udrejsekontrol mv. Der er alene tale om en konsekvensændring. Datatilsynet vil således som hidtil være den danske tilsynsmyndighed på området, ligesom der ikke er tilsigtet nogen ændringer i Datatilsynets tilsynskompetence.

Schengenkonventionens artikel 128 (om det generelle tilsyn med behandling af personoplysninger) berøres ikke af forordningerne.

§ 3

Det foreslås i *stk. 1*, at § 1, nr. 3 og 4, træder i kraft den 1. maj 2021.

Det betyder, at Bulgarien og Rumænien fra den 1. maj 2021 ikke længere vil fremgå af udlændingelovens § 2 a, stk. 2, som et land, der ikke anses for et Schengenland i forhold til udlændingelovens bestemmelser vedrørende SIS, idet Bulgarien og Rumænien fra den 1. august 2018 deltager i en større del af Schengensamarbejdet, da SIS fra den dato finder anvendelse i Bulgarien og Rumænien. Fra den 1. august 2018 er Bulgarien og Rumænien forpligtede til at nægte indrejse i eller ophold på deres medlemsstats områder for tredjelandsstatsborgere, om hvilke der er foretaget en indberetning af en anden medlemsstat med henblik

på nægtelse af indrejse eller ophold, at udstede SIS indberetninger, at indlæse uddybende oplysninger i SIS samt at udveksle supplerende oplysninger om tredjelandsstatsborgere med henblik på nægtelse af indrejse eller ophold.

Det foreslås i *stk. 2*, at udlændinge- og integrationsministeren fastsætter tidspunktet for ikrafttræden af § 1, nr. 1, 2 og 5-27, og § 2. Ministeren kan herunder fastsætte, at bestemmelserne træder i kraft på forskellige tidspunkter.

Det betyder, at udlændinge- og integrationsministeren ved bekendtgørelse fastsætter tidspunktet for, hvornår lovforslagets § 1, nr. 1, 2 og 5-27, og § 2, træder i kraft. Det betyder endvidere, at ministeren kan sætte de enkelte bestemmelser i kraft på forskellige tidspunkter.

Det bemærkes i den forbindelse, at EES-forordningen, ETIAS-forordningen og SIS-forordningerne, der alle er trådt i kraft, først vil være gældende fra datoen for idriftsættelse af ind- og udrejsesystemet, ETIAS-systemet og det nye SIS-system. Systemerne vil blive idriftsat på datoer fastsat af EU-Kommissionen, når visse betingelser for idriftsættelse er opfyldt.

Hovedparten af forordningernes bestemmelser vil således ikke finde anvendelse i Danmark, før EU-Kommissionen har fastsat datoer for systemernes idriftsættelse. Det foreslås på den baggrund, at udlændinge- og integrationsministeren skal kunne fastsætte tidspunktet for ikrafttræden af de pågældende bestemmelser i lovforslaget, således at bestemmelserne kan træde i kraft samtidig med, at de enkelte systemer idriftsættes.

Systemerne forventes således endvidere at blive idriftsat på forskellige tidspunkter, hvorfor det på den baggrund desuden foreslås, at udlændinge- og integrationsministeren kan fastsætte, at bestemmelserne træder i kraft på forskellige tidspunkter.

De foreslåede bestemmelser i lovforslagets § 1, nr. 9, 12, 13, 20, og 22, som vedrører ETIAS-forordningen, forventes at skulle træde i kraft på den dato, som EU-Kommissionen fastsætter, at ETIAS-systemet skal idriftsættes efter ETIAS-forordningens artikel 88, stk. 1.

Ifølge ETIAS-forordningens artikel 83, stk. 1, er brugen af ETIAS frivillig i en periode på seks måneder fra datoen for ETIAS' idriftsættelse, og kravet om at være i besiddelse af en gyldig rejsetilladelse finder ikke anvendelse i denne periode. Kommissionen kan vedtage en delegeret retsakt i overensstemmelse med artikel 89 for at forlænge denne periode med en periode på højst yderligere seks måneder, som kan forlænges én gang.

De foreslåede bestemmelser i lovforslagets § 1, nr. 2, 10, 17, 18, 26 og 27, som vedrører ETIAS-forordningen, forventes således at skulle træde i kraft 6 eller 12 måneder efter den dato, som EU-Kommissionen fastsætter, at ETIAS-systemet skal idriftsættes efter ETIAS-forordningens artikel 88, stk. 1, jf. ETIAS-forordningens artikel 83, stk. 1.

De foreslåede bestemmelser i lovforslagets § 1, nr. 8, 11, 16, 19 og 21, som vedrører EES-forordningen, forventes at skulle træde i kraft på den dato, som EU-Kommissionen fastsætter, at ind- og udrejsesystemet skal idriftsættes efter EES-forordningens artikel 66, stk. 1.

De foreslåede bestemmelser i lovforslagets § 1, nr. 1, 5, 6, 7, 14, 15, 23, 24 og 25, samt § 2, som vedrører SIS-forordningerne, forventes at skulle træde i kraft på den dato, som EU-Kommissionen fastsætter, at SIS skal idriftsættes efter grænseforvaltningsforordningens artikel 66, stk. 2, tilbagesendelsesforordningens artikel 20, jf. grænseforvaltningsforordningens artikel 66, stk. 2, og retshåndhævelsesforordningens artikel 79, stk. 2.

§ 4

Efter udlændingelovens § 66 gælder loven ikke for Færøerne og Grønland, men kan ved kongelig anordning helt eller delvis sættes i kraft for disse landsdele med de afvigelser, som de særlige færøske eller grønlandske forhold tilsiger.

Grønland og Færøerne er ikke selvstændige medlemmer af EU og er heller ikke omfattet af det danske EU-medlemskab. Grønland og Færøerne er endvidere ikke en del af Schengensamarbejdet. EU-retsakter i form af forordninger og direktiver, herunder Schengenretsakter, finder derfor ikke i sig selv anvendelse i Grønland og på Færøerne.

Det foreslås, at loven ikke gælder for Færøerne og Grønland, men ved kongelig anordning helt eller delvis kan sættes i kraft for Færøerne og Grønland med de ændringer, som de færøske eller grønlandske forhold tilsiger.

I den forbindelse vil loven kunne sættes i kraft for Færøerne og Grønland på den måde, at bestemmelserne i de EU-retsakter, der inkorporeres ved lovforslaget, vil kunne sættes helt eller delvis i kraft for Færøerne og Grønland med de ændringer, som de færøske eller grønlandske forhold tilsiger.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov*Gældende formulering**Lovforslaget***§ 2. ---**

Stk. 2. Udlændinge, der er omfattet af de regler, der er nævnt i stk. 4 (EU-reglerne), men som ikke er statsborgere i et af de i stk. 1 nævnte lande (tredjelandstatsborgere), kan indrejse og opholde sig her i landet i samme tidsrum som de i stk. 1 nævnte personer. Tredjelandstatsborgere skal dog have deres pas eller anden rejselegitimation viseret før indreisen, medmindre de pågældende er fritaget for visum, jf. § 39, stk. 2.

Stk. 3-5. ---

§ 2 a. ---

Stk. 2. Ved et Schengenland forstås i denne lov et land, der er tilsluttet Schengenkonventionen. Bulgarien, Cypern, Kroatien og Rumænien anses dog ikke for Schengenlande i forhold til § 2 b, stk. 1-3, §§ 3, 4 og 4 b, § 10, stk. 2, nr. 4, § 19, stk. 4 og 5, kapitel 4 a, § 28, stk. 1, nr. 6, § 38, stk. 1-3, § 39, stk. 3, 2. pkt., §§ 58 f-58 h og § 59, stk. 1, nr. 1.

Stk. 3-7 ---

Stk. 8. Ved SIS II-forordningen forstås i denne lov forordning om oprettelse, drift og brug af anden generation af Schengeninformationssystemet (SIS II) med senere ændringer.

Stk. 9. Ved SIS II forstås i denne lov anden generation af Schengeninformationssystemet.

§ 1

I udlændingeloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1513 af 22. oktober 2020, som senest ændret ved lov nr. 131 af 30. januar 2021, foretages følgende ændringer:

1. Overalt i loven ændres »SIS II« til: »SIS«, og »SIS II-forordningen« ændres til: »SIS-forordningen«.

2. I § 2, stk. 2, 2. pkt., ændres »før indreisen, medmindre de pågældende er fritaget for visum, jf. § 39, stk. 2« til: »eller have opnået rejsetilladelse før indreisen, medmindre de pågældende er fritaget for visum eller rejsetilladelse, jf. § 39, stk. 2, og ETIAS-forordningen«.

3. I § 2 a, stk. 2, 2. pkt., udgår: »§ 10, stk. 2, nr. 4,«, og »§ 19, stk. 4 og 5« ændres til: »§ 19, stk. 5«, og »§§ 58 f-58 h« ændres til: »§ 58 f«.

4. I § 2 a, stk. 2, indsættes som 3. pkt.: »Cypern og Kroatien anses endvidere ikke for Schengenlande i forhold til § 10, stk. 2, nr. 4, § 19, stk. 4, § 58 g og § 58 h.«

5. § 2 a, stk. 8, affattes således:

»*Stk. 8.* Ved SIS-forordningen forstås i denne lov forordningen om oprettelse, drift og brug af Schengeninformationssystemet (SIS) på området ind- og udrejsekontrol med senere ændringer.«

6. I § 2 a indsættes efter stk. 8 som nyt stykke:

»*Stk. 9.* Ved SIS-tilbagesendelsesforordningen forstås i denne lov forordningen om brug af Schengeninformationssystemet i forbindelse med tilbagesendelse af tredjelandstatsborgere med ulovligt ophold med senere ændringer.« Stk. 9 bliver herefter stk. 10.

7. § 2 a, stk. 9, der bliver stk. 10, affattes således:

»*Stk. 10.* Ved SIS forstås i denne lov Schengeninformationssystemet.«

8. I § 2 a indsættes som *stk. 11*:

»*Stk. 11.* Bestemmelserne i Europa-Parlamentets og Rådets forordning om oprettelse af et ind- og udrejsesystem til re-

gistrering af ind- og udrejseoplysninger og oplysninger om nægtelse af indrejse vedrørende tredjelandstatsborgere, der passerer Den Europæiske Unions medlemsstaters ydre grænser og om fastlæggelse af betingelserne for adgang til ind- og udrejsesystemet til retshåndhævelsesformål (EES-forordningen) med senere ændringer gælder her i landet.«

9. I § 2 a indsættes som *stk. 12*:

»*Stk. 12.* Bestemmelserne i Europa-Parlamentets og Rådets forordning om oprettelse af et ind- og udrejsesystem til registrering af ind- og udrejseoplysninger og oplysninger om nægtelse af indrejse vedrørende tredjelandstatsborgere, der passerer Den Europæiske Unions medlemsstaters ydre grænser og om fastlæggelse af betingelserne for adgang til ind- og udrejsesystemet til retshåndhævelsesformål (EES-forordningen) med senere ændringer gælder her i landet.«

§ 3. Udlændinge, der efter regler fastsat i medfør af § 39, stk. 2, er fritaget for visum, har ret til at indrejse og opholde sig her i landet i højst 90 dage inden for en periode på 180 dage, hvorved perioden på 180 dage forud for hver opholdsdag tages i betragtning. I de nævnte 90 dages ophold fradrages den tid, hvori udlændingen inden for de 180 dage har opholdt sig i Danmark eller et andet Schengenland. Har udlændingen opholdt sig i Danmark eller et andet Schengenland med opholdstilladelse eller med visum til ophold af mere end 90 dages varighed begrænset til dette Schengenland (langtidsvisum), fradrages denne tid dog ikke.

Stk. 2. En udlænding, der er statsborger i et land, som Danmark forud for Schengenkonventionens ikrafttræden har indgået en bilateral visumfritagelsesaftale med, har uanset stk. 1 ret til at indrejse og opholde sig her i landet i overensstemmelse med bestemmelserne i aftalen.

Stk. 3. ---

10. I § 3, *stk. 1*, indsættes efter »fritaget for visum«: », og som har opnået rejsetilladelse, eller er fritaget herfor i medfør af ETIAS-forordningen«.

11. I § 3, *stk. 2*, indsættes som 2. og 3. *pkt.*:

»Uanset 1. pkt. må en udlænding, som har ret til ophold her i landet som følge af en bilateral visumfritagelsesaftale, og som forud for indrejsen i Danmark allerede har opholdt sig i op til 90 dage inden for en periode på 180 dage i et andet Schengenland, alene opholde sig her i landet og skal udrejse til et land, der ikke er tilsluttet Schengenkonventionen. 1. pkt. finder ikke anvendelse for udlændinge, der forud for indrejsen i Danmark allerede har opholdt sig i et andet Schengenland ud over 90 dage inden for en periode på 180 dage i medfør af en bilateral visumfritagelsesaftale.«

12. Efter § 3 a indsættes:

»§ 3 b. Rejsetilladelse udstedes i medfør af ETIAS-forordningens bestemmelser herom.«

13. Efter § 4 e indsættes:

»§ 4 f. Der oprettes en national ETIAS-enhed i Udlændingestyrelsen.

Stk. 2. Den nationale ETIAS-enhed træffer afgørelser om udstedelse af, afslag på, annullering af eller inddragelse af rejsetilladelse efter ETIAS-forordningens bestemmelser herom.

§ 19. ---

Stk. 1-3. ---

Stk. 4. En tidsbegrænset eller tidsubegrænset opholdstilladelse kan altid inddrages, hvis en udlænding, der ikke er statsborger i et Schengenland eller et land, der er tilsluttet Den Europæiske Union, er indberettet til SIS II som uønsket i medfør af SIS II-forordningen på baggrund af omstændigheder, der her i landet kunne medføre udvisning efter kapitel 4. Det samme gælder, hvis udlændingen er indberettet til SIS II som uønsket, fordi den pågældende er omfattet af restriktive foranstaltninger i form af begrænsninger med hensyn til indrejse og gennemrejse besluttet af De Forenede Nationer eller Den Europæiske Union. Inddragelse efter 1. og 2. pkt. sker efter konsultation i medfør af Schengenkonventionens artikel 25 med myndighederne i et andet Schengenland.

Stk. 5-11. ---

§ 27 b. ---

Stk. 2. ---

Stk. 3. Har en udlænding som nævnt i stk. 1 opholdstilladelse i et andet Schengenland eller i et EU-land, eller har den pågældende visum til ophold af mere end 90 dages varighed med gyldighed begrænset til et andet Schengenland (langtidsvisum), træffes afgørelse om udsendelse efter stk. 1 i forbindelse med konsultationer i medfør af Schengenkonventionens artikel 25, stk. 2, med myndighederne i det land, hvor der er truffet endelig afgørelse om udsendelse af den pågældende, og med myndighederne i det land, hvor den pågældende har opholdstilladelse eller langtidsvisum. Inddrages den pågældendes opholdstilladelse eller langtidsvisum ikke, træffes der ikke afgørelse om udsendelse efter stk. 1.

Stk. 4. ---

§28. En udlænding, der ikke har opholdstilladelse eller har fået udstedt registreringsbevis eller opholdskort, jf. § 6, her i landet, og en nordisk statsborger, som ikke har fast bopæl her i landet, kan afvises ved indrejsen fra et land, der ikke er tilsluttet Schengenkonventionen, i følgende tilfælde:

1) ---

2) Hvis udlændingen ikke opfylder de bestemmelser om rejselegitimation, visum og indrejse, som er fastsat efter kapitel 7.

3)-7) ---

Stk. 2-9. ---

§ 39. ---

Stk. 3. En afgørelse om afslag på, annullering af eller inddragelse af en rejsetilladelse meddeles ansøgeren ved anvendelse af en af Europa-Kommissionen vedtaget standardformular.

Stk. 4. Udlændinge- og integrationsministeren kan fastsætte regler om, at forvaltningslovens kapitel 6, 7 og 8 b ikke skal finde anvendelse for afgørelser truffet i medfør af stk. 3.«

14. I § 19, stk. 4, ændres »Schengenkonventionens artikel 25« til: »SIS-forordningens regler herom«.

15. I § 27 b, stk. 3, ændres »Schengenkonventionens artikel 25, stk. 2,« til: »SIS-forordningens artikel 30 eller SIS-tilbagevendelsesforordningens artikel 12«.

16. I § 28, stk. 1, nr. 2, indsættes efter »visum« », registrering i ind- og udrejsesystemet«.

17. I § 28, stk. 1, nr. 2, indsættes efter »visum« », rejsetilladelse«.

Stk. 2. Udlændinge- og integrationsministeren kan fastsætte regler om, i hvilket omfang passet eller rejselegitimationen skal være påtegnet visum til indrejse i eller udrejse af landet. Udlændinge- og integrationsministeren kan endvidere fastsætte nærmere regler om visum, herunder om adgangen hertil, om visummets varighed, om de betingelser, der kan fastsættes for visummet, om sagsfordelingen på visumområdet mellem Udlændingestyrelsen og de danske diplomatiske og konsulære repræsentationer i udlandet og om de grundlæggende hensyn ved behandlingen og afgørelsen af visumsagen.

Stk. 3-10. ---

Kap. 8 a. Videregivelse af oplysninger i medfør af reglerne i Dublinforordningen, Schengenkonventionen, VIS-forordningen og Eurodac-forordningen m.v.

§ 58 d. Udlændinge- og integrationsministeren kan fastsætte nærmere bestemmelser til gennemførelse af reglerne i Schengenkonventionen, VIS-forordningen, visumkodeksen, Dublinforordningen og Eurodacforordningen, jf. dog stk. 2. Der kan i den forbindelse fastsættes bestemmelser om, at andre end Rigspolitechefen efter § 58 j, stk. 1-3, kan videregive oplysninger til det centrale Eurodac-system.

Stk. 2. ---

§ 58 g. ---

Stk. 2. ---

§ 58 h. Udlændingestyrelsen og Styrelsen for International Rekruttering og Integration forestår konsultationer med myndighederne i et andet Schengenland i medfør af Schengenkonventionens artikel 25.

Stk. 2. Finder Udlændingestyrelsen eller Styrelsen for International Rekruttering og Integration efter de i stk. 1 nævnte konsultationer, at en i medfør af § 58 g indberettet udlænding bør slettes som uønsket i SIS II, sletter Rigspolitechefen den pågældende i SIS II.

§ 59. Med bøde eller fængsel indtil 6 måneder straffes den udlænding, som:

1) ---

2) Ved bevidst urigtige oplysninger eller svigagtige fortællinger skaffer sig adgang til landet gennem paskontrollen eller skaffer sig visum, pas eller anden rejselegitimation eller tilladelse til ophold eller arbejde her i landet. Ved straffens udmåling skal det betragtes som en skærpende omstændighed, at overtrædelsen er begået i gentagelsestilfælde.

Stk. 2-10. ---

18. I § 39, stk. 2, indsættes før 1. pkt. som nyt punktum:

»En udlænding, der er fritaget for visum, skal ved indrejse og ophold her i landet være i besiddelse af en gyldig rejsetilladelse, medmindre pågældende er fritaget herfor i medfør af ETIAS-forordningen.«

19. I *overskriften* til kapitel 8 a indsættes efter »VIS-forordningen«: », EES-forordningen«.

20. I *overskriften* til kapitel 8 a indsættes efter »VIS-forordningen«: », ETIAS-forordningen«.

21. I § 58 d, stk. 1, 1. pkt., indsættes efter »visumkodeksen,«: »EES-forordningen,«.

22. I § 58 d, stk. 1, 1. pkt., indsættes efter »visumkodeksen,«: »ETIAS-forordningen,«.

23. I § 58 g indsættes som *stk. 3*:

»*Stk. 3.* Udlændingemyndighederne indberetter en udlænding, der ikke er statsborger i et Schengenland eller et land, der er tilsluttet Den Europæiske Union, til SIS, hvis udlændingen er genstand for en afgørelse om tilbagesendelse.«

24. I § 58 h, stk. 1, ændres »Udlændingestyrelsen og Styrelsen for International rekruttering og Integration« til: »Udlændingemyndighederne« og »Schengenkonventionens artikel 25« ændres til: »SIS-forordningens og SIS-tilbagesendelsesforordningens bestemmelser herom«.

25. I § 58 h, stk. 2, ændres »Udlændingestyrelsen eller Styrelsen for International rekruttering og Integration« til: »udlændingemyndighederne« og »som uønsket i SIS II, sletter Rigspolitechefen den pågældende i SIS II « til: »i SIS, slettes den pågældende i SIS«.

26. I § 59, stk. 1, nr. 2, indsættes efter »skaffer sig visum«: », rejsetilladelse,«.

§ 59 a. Den, der bringer en udlænding her til landet, straffes med bøde, såfremt den pågældende udlænding ved indrejse i Danmark eller i transit i en dansk lufthavn ikke er i besiddelse af fornøden rejselegitimation og visum, jf. § 39.

Stk. 2-3. ---

§ 2. Bestemmelserne i rådsafgørelsen og forordningen om oprettelse, drift og brug af anden generation af Schengeninformationssystemet (SIS II) gælder her i landet.

Stk. 2. Rigspolitechefen er den centrale myndighed efter rådsafgørelsens og forordningens artikel 7, stk. 1.

Stk. 3. Datatilsynet er tilsynsmyndighed efter henholdsvis rådsafgørelsens artikel 60, stk. 1, og forordningens artikel 44, stk. 1, samt efter Schengenkonventionens artikel 128.

27. I § 59 a, stk. 1, indsættes efter »rejselegitimation og«: »rejsetilladelse eller«.

§ 2

I lov nr. 418 af 10. juni 1997 om Danmarks tiltrædelse af Schengenkonventionen, som ændret ved lov nr. 227 af 2. april 2003, lov nr. 448 af 9. juni 2004 og lov nr. 521 af 6. juni 2007, foretages følgende ændringer:

1. § 2, stk. 1, affattes således:

»Bestemmelserne i forordningerne (EU) nr. 2018/1861 og (EU) nr. 2018/1862 om oprettelse, drift og brug af Schengeninformationssystemet (SIS) på områderne for henholdsvis ind- og udrejsekontrol samt politisamarbejde og strafferetligt samarbejde samt forordningen (EU) nr. 2018/1860 om brug af Schengeninformationssystemet i forbindelse med tilbagesendelse af tredjelandsstatsborgere med ulovligt ophold med senere ændringer gælder her i landet.«

2. I § 2, stk. 2, ændres »rådsafgørelsens og forordningens artikel 7, stk. 1« til: »artikel 7, stk. 1, i forordningerne (EU) nr. 2018/1861 og (EU) nr. 2018/1862 om oprettelse, drift og brug af Schengeninformationssystemet (SIS) på områderne for henholdsvis ind- og udrejsekontrol samt politisamarbejde og strafferetligt samarbejde mv. samt artikel 19 i forordning (EU) nr. 2018/1860 om brug af Schengeninformationssystemet i forbindelse med tilbagesendelse af tredjelandsstatsborgere med ulovligt ophold, jf. artikel 7, stk. 1, i forordningen om oprettelse, drift og brug af Schengeninformationssystemet (SIS) på området ind- og udrejsekontrol mv.«

3. I § 2, stk. 3, ændres »rådsafgørelsens artikel 60, stk. 1, og forordningens artikel 44, stk. 1« til: »artikel 55 i forordningen (EU) nr. 2018/1861 om oprettelse, drift og brug af Schengeninformationssystemet (SIS) på området ind- og udrejsekontrol, artikel 69 i forordningen (EU) nr. 2018/1862 om oprettelse, drift og brug af SIS på området politisamarbejde og strafferetligt samarbejde, artikel 19 i forordningen (EU) nr. 2018/1860 om brug af SIS i forbindelse med tilbagesendelse af tredjelandsstatsborgere med ulovligt ophold, jf. artikel 55 i forordningen om oprettelse, drift og brug af SIS på området ind- og udrejsekontrol«.